

ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ»

«ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑ»

Φοιτήτρια: Μάγκου Μαρία

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια:

Επικ. Καθηγήτρια Ε. Θεοδοροπούλου

Επιτροπή:

Αναπλ. Καθηγητής Γ. Χονδρογιάννης

Λεκτ. Α. Σαΐτη

ΑΘΗΝΑ, 2006

Περιεχόμενα

Περίληψη.....	1
---------------	---

Εισαγωγή.....	2
----------------------	----------

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

<i>Κεφάλαιο 1^ο: Γενικές έννοιες για την εργασία και την γονιμότητα.....</i>	<i>5</i>
--	----------

Κεφάλαιο 2^ο: Ιστορική εξέλιξη (γονιμότητα – εργασία).....	9
Α) Ιστορική εξέλιξη του πληθυσμού της Ελλάδας.....	16
Β) Η Θέση της γυναίκας ανά τους αιώνες.....	20

Κεφάλαιο 3^ο: Βασικά Οικονομικά μοντέλα	23
--	-----------

Κεφάλαιο 4^ο: Ελληνική και Ευρωπαϊκή Νομοθεσία.....	67
Α) Ελληνική Νομοθεσία για την εργαζόμενη μητέρα.....	67

Κεφάλαιο 5^ο: Εμπειρική προσέγγιση (διεθνής και ελληνική βιβλιογραφία).....	72
--	-----------

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Κεφάλαιο 6^ο: Ελλάδα.....	97
α) Δημογραφικά στοιχεία (εργαζόμενες – άνεργες μητέρες/ γυναίκες – σύνολο πληθυσμού).....	97

β) Ελληνική αγορά εργασίας.....	99
---------------------------------	----

Κεφάλαιο 7^ο: Διεθνής Κατάσταση.....	101
α) Παγκόσμια αγορά εργασίας.....	101

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ: ΈΡΕΥΝΑ ΠΕΔΙΟΥ

Κεφάλαιο 8^ο: Μεθοδολογία και ανάλυση στατιστικών στοιχείων – δεδομένων.....	103
α) Μεθοδολογική προσέγγιση.....	103
β) Δειγματοληπτική έρευνα.....	104
γ) Το ερωτηματολόγιο της έρευνας.....	106
δ) Γεωγραφικές περιοχές διεξαγωγής της έρευνας.....	107

Κεφάλαιο 9^ο: Περιγραφική στατιστική στο σύνολο του πληθυσμού.....	108
α) Ατομικά στοιχεία.....	108
β) Οικονομικά χαρακτηριστικά.....	110
γ) Στοιχεία για τη δουλειά.....	112

δ) Οικογενειακή Κατάσταση.....	118
Κεφάλαιο 10^ο : Εμπειρική Ανάλυση της γυναικείας εργασίας και της γονιμότητας.....	121
α) Προσδιοριστικοί παράγοντες της γυναικείας εργασίας και της γονιμότητας.....	121
β) Απλή ή Πολλαπλή Παλινδρόμηση.....	123

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ: ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Κεφάλαιο 11^ο : Συμπεράσματα – Κρίσεις.....	130
Κεφάλαιο 12^ο : Λύσεις – Προτάσεις.....	139

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ: ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κεφάλαιο 13^ο : Βιβλιογραφία.....	142
--	-----

Παραρτήματα

Ερωτηματολόγιο της έρευνας.....	148
Συχνότητες πινάκων.....	159
Πίνακες Διπλής Εισόδου.....	220
Συγκριτικός πίνακας κειμένων.....	285

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σκοπός της συγκεκριμένης μελέτης είναι να ερευνήσει τη σχέση που υπάρχει μεταξύ της γονιμότητας και της γυναικείας απασχόλησης. Συγκεκριμένα, κατά πόσο οι ώρες εργασίας της γυναίκας και οι αποδοχές της δρουν αρνητικά στον αριθμό των παιδιών. Χρησιμοποιήθηκαν διαστρωματικά δεδομένα που συλλέχθηκαν με τη μέθοδο των ερωτηματολογίων. Τα ερωτηματολόγια μοιράστηκαν στα δύο μεγαλύτερα αστικά κέντρα της Ελλάδας, την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε τον Ιούλιο και Αύγουστο του 2006. Ο αριθμός των παρατηρήσεων ανέρχεται στα 342 νοικοκυριά. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι η γονιμότητα τη γυναίκας επηρεάζεται από την ηλικία της, από την ηλικία που παντρεύεται, την ηλικία που αποκτάει το πρώτο παιδί, τα επιδόματα και το κόστος παιδιών. Όσον αφορά το εισόδημα της γυναίκας υπάρχει μια στατιστικά μη σημαντική ένδειξη ότι επηρεάζει αρνητικά τη γονιμότητα. Τέλος και οι ώρες εργασίας δεν επηρεάζουν τη γονιμότητα.

ABSTRACT

The purpose of this research is to prove any possible relationship between fertility and women's employment. More specific to show how the hours of women's employment and the wages have a negative effect on women's fertility. The data was taken from the two larger cities of Greece (Athens and Thessaloniki) during July and August 2006. The total amount of the questionnaires are 342. The results that originated from the research indicated that women's fertility is subject to her age, the age of marriage, the age of giving birth to her first child, the country's benefits and the children's cost. As regards the women's incomes, there proved to be a statistic insignificant indication that has a negative effect on women's fertility. And no effect on women's fertility has the hours of employment.

Κεφάλαιο 1ο: Γενικές έννοιες για την εργασία και την γονιμότητα

Ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα των σύγχρονων ανεπτυγμένων κοινωνιών είναι η ανεργία. Το πρόβλημα της μη δυνατότητας απασχόλησης των ατόμων που θέλουν να απασχοληθούν έγινε έντονο σε τρία χρονικά διαστήματα μετά το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Τα δύο πρώτα χρονικά διαστήματα έχουν σχέση με το πετρέλαιο και τις πετρελαϊκές κρίσεις που σημειώθηκαν κατά το 1972-73 και το 1979-80. Η τρίτη χρονική περίοδος έχει σχέση με την απότομη κάμψη της ζήτησης στην αγορά εργασίας το 1990-92.

Σύμφωνα με τα παραπάνω οι κρίσεις αυτές επηρέασαν όλες τις αναπτυσσόμενες και ανεπτυγμένες χώρες. Σε αυτό το σημείο αξίζει να τονισθεί ότι οι παραπάνω κρίσεις έπληξαν πρώτα το γυναικείο εργατικό δυναμικό. Παράλληλα, παρατηρείται ότι μετά τον τερματισμό των κρίσεων, τα ποσοστά των άνεργων γυναικών δεν μειώθηκαν αλλά υπήρξε και μια σχετικά μικρή αύξηση. Έτσι κρίθηκε αναγκαία η διερεύνηση των παραγόντων που οδηγούν στη μείωση της γυναικείας απασχόλησης¹. (Εγκυκλοπαίδεια «Πάπυρους-Λαρούς-Μπριτάνικα» 1996)

Προτού όμως αναφερθούν οι προσδιοριστικοί παράγοντες της γυναικείας απασχόλησης πρέπει να αναφερθεί ο ορισμός της απασχόλησης. Απασχόληση ή εργασία είναι κυρίως η μισθωτή εργασία, διότι αυτή θεωρείται από τους περισσότερους επιστημονικούς κλάδους ως η μόνη παραγωγική εργασία, εφόσον αμείβεται και συμβάλλει στην αύξηση του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος. (Παυλίδου, 1989) Σύμφωνα με το λεξικό, η απασχόληση ορίζεται ως «η συστηματική (επαγγελματική) δραστηριότητα, το επάγγελμα. Ενώ εργασία ορίζεται ως η καταβολή σωματικών και πνευματικών δυνάμεων για την παραγωγή επιθυμητού ή επιβεβλημένου έργου, η επαγγελματική απασχόληση» (Μπαμπινιώτης, 1998). Η εργασία από την άποψη των γλωσσικών ερμηνειών, δηλώνει: «1) την καταβολή σωματικών και πνευματικών δυνάμεων με σκοπό την παραγωγή του έργου, 2) το έργο στο οποίο απασχολείται κάποιος, την επαγγελματική απασχόληση του, το έργο για το οποίο είναι εντεταλμένος 3) τον μόχθο που καταβάλλεται για ένα έργο 4) στον πληθυντικό, οι εργασίες, την ακτίνα δράσης μιας επιχείρησης». (Μπαμπινιώτης, 1998). Ενώ, απασχόληση αναφέρεται ως «η επίσημη ονομασία της μισθωτής εργασίας». (Λεξικό της κοινής Νεοελληνική, 2002)

Η εργασία είναι ένας από τους παραγωγικούς συντελεστές όπως έχει αναφερθεί και συχνά ονομάζεται και ανθρώπινο κεφάλαιο. Το ανθρώπινο κεφάλαιο διαφέρει από το υλικό κεφάλαιο και

¹ Μέχρι το 1997 υπάρχει έντυπο υλικό για την γυναικεία ανεργία στην Ελλάδα από την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία.

αυτό συμβαίνει γιατί το ανθρώπινο κεφάλαιο μπορεί να εξελιχθεί προσωπικά μονό και είναι το απόθεμα γνώσεων και εξειδίκευσης του κάθε ατόμου ξεχωριστά.

Μια άλλη έννοια που θα αναφερθεί στην συγκεκριμένη έρευνα είναι η παραγωγικότητα της εργασίας. Η παραγωγικότητα της απασχόλησης στην αγορά εργασίας είναι η σχέση αποτελέσματος και καταβαλλόμενης προσπάθειας. Με άλλα λόγια θα μπορούσε να περιγραφεί ως το κλάσμα που έχει ως αριθμητή τα παραγόμενα αγαθά και στον παρανομαστή τον χρόνο εργασίας του ατόμου που χρειάστηκε για την παραγωγή των αγαθών. (Αγαπητός, 2002)

Επίσης πρέπει να σημειωθεί ένας επιπλέον ορισμός. Το ευκαιριακό κόστος προκύπτει ύστερα από πολύπλοκες διαδικασίες και έχει σχέση με τις αποφάσεις της γυναίκας και πως θα μοιράσει το συνολικό χρόνο που έχει. Ευκαιριακό κόστος ορίζεται ως *«το εισόδημα που χάνει μια γυναίκα επειδή εργάζεται λίγο ή απέχει εντελώς από το εργατικό δυναμικό κατά την εποχή της γέννησης και της ανατροφής των παιδιών της»*. (Συμεωνίδου, 1990)

Σε αυτό το σημείο θεωρείται απαραίτητο να αναφερθεί η διαφοροποίηση που υπάρχει ανάμεσα στην οικιακή απασχόληση και την επαγγελματική εργασία. Η διαφορά που υπάρχει στις δύο παραπάνω κατηγορίες είναι ότι η οικιακή απασχόληση δεν αμείβεται και δεν συμπεριλαμβάνεται στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της χώρας. Αντίθετα το εισόδημα που προέρχεται από τη επαγγελματική εργασία μπορεί να επηρεάσει τις αποφάσεις που λαμβάνει μια οικογένεια σε σχέση με την γονιμότητα. Με άλλα λόγια, ως εργαζόμενες θεωρούνται οι γυναίκες οι οποίες απασχολούνται είτε εντός, είτε εκτός σπιτιού αλλά αμείβονται. (Παυλίδου, 1989)

Έτσι ο εργατικός μισθός είναι *«η αμοιβή εκμίσθωσης εργασίας δηλαδή το χρηματικό ποσό που εισπράττει ο εργαζόμενος για την εργασία του από τον εργοδότη, για ένα χρονικό διάστημα»*. Επιπλέον, ο εργατικός μισθός χωρίζεται σε τέσσερις κατηγορίες. Είναι ο ακαθάριστος και καθαρός μισθός, ο ονομαστικός και ο πραγματικός. Ο ακαθάριστος μισθός εργασίας είναι *«το σύνολο των αποδοχών του ατόμου για ένα χρονικό διάστημα εργασίας π.χ. ένα μήνα»*, ενώ καθαρός είναι *«αυτός που προκύπτει μετά την αφαίρεση από τον ακαθάριστό μισθό του συνόλου των κρατήσεων»*. Ο πραγματικός μισθός είναι *«η συνάρτηση του κόστους ζωής και προκύπτει εάν ο ονομαστικός μισθός διαιρεθεί με τον αποπληθωριστή, δηλαδή δείχνει πόσα αγαθά ή υπηρεσίες μπορεί να αγοράσει ο εργαζόμενος»*. (Αγαπητός, 2002)

Σε αυτό το σημείο πρέπει να αναφερθεί ότι ως εργασία στην συγκεκριμένη έρευνα ορίζεται η μισθωτή εργασία. Δεν συμπεριλαμβάνεται η άμισθη οικιακή απασχόληση, η οποία παράγεται κυρίως από τις γυναίκες του νοικοκυριού.

Σύμφωνα με την οικονομική θεωρία η εργασία είναι ένας από τους παραγωγικούς συντελεστές για την παραγωγή προϊόντων, όπως αναφέρθηκε παραπάνω. Είναι όμως και μια οικονομική δραστηριότητα που έχει ως αποτέλεσμα την απολαβή της χρησιμότητας, όπως επίσης και την δημιουργία κόστους. Σύμφωνα με τις σύγχρονες θεωρίες, κάθε εργασία που δημιουργεί χρησιμότητα πρέπει να θεωρείται παραγωγική. Με την απασχόληση του ατόμου στην εργασία, υπάρχει το κόστος ευκαιρίας. Δηλαδή τη δυνατότητα που θα είχε να διαθέσει τις δυνάμεις του και το χρόνο σε κάτι διαφορετικό από την συγκεκριμένη απασχόληση. (Εγκυκλοπαίδεια «Πάπυρους-Λαρούς-Μπριτάνικα», 1996)

Σύμφωνα όμως με την κοινωνιολογία, η εργασία ικανοποιεί πολλές ανάγκες. Ικανοποιεί την ανάγκη του ατόμου να χρησιμοποιήσει τις ικανότητες του και να συμμετέχει στη συλλογική εργασία της κοινωνίας. Του παρέχει επίσης το δικαίωμα να αξιώνει ένα μέρος από το κοινωνικό προϊόν, ώστε να μπορεί να συντηρεί τον εαυτό του και την οικογένειά του. Από τη σκοπιά, πάλι της κοινότητας, η εργασία είναι απαραίτητη για την επιβίωση και την πρόοδο του πολιτισμού. (Παυλίδου, 1989)

Οι αποφάσεις των ατόμων για την απόκτηση παιδιών επηρεάζονται από πολλούς κοινωνικούς, θρησκευτικούς και οικονομικούς παράγοντες. Οι οικονομολόγοι εστιάζουν την προσοχή τους πρωτίστως στο κόστος που σχετίζεται με την απόκτηση παιδιών και στο πως ποικίλλει αυτό το κόστος μεταξύ των ατόμων. Ίσως το πιο σημαντικό κόστος είναι απολαβές που χάνουν οι γονείς για να φροντίσουν τα παιδιά τους παρά να επιδιώξουν την απασχόληση στην αγορά. Καθώς η ανατροφή των παιδιών γίνεται όλο και πιο δαπανηρή, οι άνθρωποι επιλέγουν να «απολαμβάνουν» λιγότερα παιδιά. Το γεγονός ότι τα ποσοστά γεννήσεων στην Βόρεια Αμερική και τη Δυτική Ευρώπη είναι χαμηλότερα σε σχέση με τα λιγότερα ανεπτυγμένα κράτη του κόσμου, μπορεί να αποδοθεί στην οικονομική ανάπτυξη και την καταναλωτική συμπεριφορά των ανθρώπων που κατοικούν σε αυτές τις χώρες. (Εγκυκλοπαίδεια «Πάπυρους-Λαρούς-Μπριτάνικα», 1996)

Η γονιμότητα είναι η λιγότερη αμφιλεγόμενη έννοια που μπορεί να αναλυθεί σε αυτή την έρευνα. Ο όρος γονιμότητα γενικά αναφέρεται ως «η ικανότητα για αναπαραγωγή». (Λεξικό της κοινής Νεοελληνικής, 2002) Όμως στη συγκεκριμένη έρευνα όπως και σε προηγούμενες έρευνες η

γονιμότητα ορίζεται ως «ο συνολικός αριθμός παιδιών που αποκτάει μια γυναίκα μέχρι τη εποχή της έρευνας». (Συμεωνίδου, 1990)

Η γονιμότητα αναφέρεται στην γέννηση παιδιών και βιολογικά περιορίζεται στις γυναίκες, οι οποίες είναι μεταξύ της αρχής εμμήνου ρύσης και της εμμηνόπαυσης. Σε αυτό το σημείο πρέπει να σημειωθεί ότι η γονιμότητα και η τεκνοποιία θεωρούνται παρεμφερείς όροι. Ο κύριος τρόπος μέτρησης της γονιμότητας αναφέρεται στη συγκεκριμένη έρευνα ως ο συνολικός ρυθμός γονιμότητας. Με άλλα λόγια είναι ένας εκτιμημένος αριθμός για τα παιδιά που μπορεί να αποκτήσει η γυναίκα συνολικά. Δεν είναι η γονιμότητα αυτή καθαυτή που επηρεάζει αρνητικά την απασχόληση των γυναικών στο εργατικό δυναμικό αλλά η ανατροφή των παιδιών από τη γέννησή τους μέχρι την ενηλικίωσή τους. (Εγκυκλοπαίδεια «Πάπυρος-Λαρούς-Μπριτάνικα», 1996)

Κεφάλαιο 2^ο: Ιστορική εξέλιξη (γονιμότητα – εργασία)

Κατά τη μακραίωνη ιστορία του ο άνθρωπος εργάζεται καθημερινά για να αποκτήσει τα αγαθά που χρειάζεται για να ζήσει. Οι παραδοσιακές κοινωνίες βασίζονται κυρίως στην εργασία του ατόμου στον πρωτογενή τομέα παραγωγής, δηλαδή απασχολείται σχεδόν όλος ο πληθυσμός στη γεωργία και τη κτηνοτροφία. Η ανάπτυξη που έρχεται με την πάροδο του χρόνου, αναπτύσσεται και ο δευτερογενής και ο τριτογενής τομέας παραγωγής. Αυτό συμβαίνει γιατί το βιοτικό επίπεδο του κάθε μέλους της κοινωνίας αναβαθμίζεται, αποκτά η κοινωνία τη δυνατότητα να εξασφαλίζει την τροφή. Οι πολίτες της κάθε κοινωνίας που αναπτύσσεται προσανατολίζουν την εργασία τους στη βιοτεχνία/ βιομηχανία και τις υπηρεσίες. Το ποσοστό συμμετοχής στους τρεις τομείς της παραγωγής δείχνει το μέγεθος της ανάπτυξης της κάθε κοινωνίας. Οι αναπτυσσόμενες χώρες απασχολούν το εργατικό δυναμικό τους κυρίως στον τριτογενή και δευτερογενή τομέα. (Εγκυκλοπαίδεια «Πάπυρους-Λαρούς-Μπριτάνικα», 1996)

Σε αυτό το σημείο είναι αναγκαίο να αναφερθούν μερικά γενικά στοιχεία για το εργατικό δυναμικό σε μερικές χώρες κατά τη διάρκεια των αιώνων. Η Γαλλία, το 1800 απασχολούσε το 80% των εργαζομένων της στη καλλιέργεια της γης, το 1970 το ποσοστό μειώθηκε κατά 67%. Παρόμοια κατάσταση επικρατεί και στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, που το 1820 το 72% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού απασχολούνταν στον πρωτογενή τομέα, το 1978 η απασχόληση στη γεωργία ανέρχεται μόνο στο 4% του συνολικού εργατικού δυναμικού. Τα δεδομένα των δύο αυτών χωρών συμφωνούν με τη θεωρία που αναφέρθηκε παραπάνω. Οι αναπτυσσόμενες χώρες έχουν αναπτυγμένο κυρίως τον τριτογενή τομέα παραγωγής. Στην Αμερική και τη Γαλλία αντίστοιχα το 1800 με 1820 ο τομέας των υπηρεσιών απασχολούσε το 15% και το 10% αντίστοιχα των εργαζομένων. Το 1970, στις χώρες αυτές απασχολείται το 65% και το 47% αντίστοιχα στον ανώτατο τομέα της παραγωγής.

Στην Ινδία ή στην Τουρκία σήμερα, όπως συνέβαινε άλλοτε στη Γαλλία και στις Ηνωμένες Πολιτείες, πρέπει τρεις στους τέσσερις ανθρώπους να απασχολούνται στην γεωργία, προκειμένου να επιβιώσουν οι πληθυσμοί των χωρών αυτών.

Παράλληλα, με την οικονομική ανάπτυξη, αναπτύσσεται και η οικονομική θεωρία. Οι οικονομολόγοι του 18^{ου} αιώνα υποστηρίζουν ότι η γη είναι αυτή που προσφέρει την ευημερία και τον πλούτο στους ανθρώπους - σύμφωνα με τις αντιλήψεις των φυσιοκρατών. Σύμφωνα με τον κορυφαίο οικονομολόγο Άνταμ Σμιθ μόνο η εργασία μπορεί να θεωρηθεί παραγωγική γιατί

αυξάνει τον όγκο των υλικών αγαθών, θεωρεί ότι οι υπηρεσίες δεν είναι παραγωγικές. Τόσο οι άνδρες και οι γυναίκες συμμετέχουν στην αγροτική παραγωγή, ενώ οι γυναίκα είναι και υπεύθυνοι και για το νοικοκυριό και την ανατροφή των παιδιών. (Εγκυκλοπαίδεια «Πάπυρους-Λαρούς-Μπριτάνικα», 1996)

Η εργασία είναι ο μόνος παραγωγικό συντελεστή σύμφωνα με την θεωρία των μαρξιστών. Σύμφωνα με τις οικονομικές θεωρίες που αναπτύχθηκαν τις επόμενες δεκαετίες, κάθε εργασία που δημιουργεί χρησιμότητα πρέπει να θεωρείται παραγωγική. Με την βιομηχανική ανάπτυξη κατά τον 18^ο αιώνα, εργασία θεωρείται ολοένα και περισσότερο ως αγοραίο αγαθό. Η εργασία πλέον μπορεί να θεωρηθεί μια αγορά, (αγορά εργασίας'), που οι δυνάμεις της ζήτησης και της προσφοράς καθορίζουν την απασχόληση του κάθε εργαζόμενου. Η τιμή της εργασίας, όπως και οι άλλες τιμές, καθορίζεται ανταγωνιστικά. Η μεταβολή αυτή της εργασίας οδήγησε σε έντονο ανταγωνισμό των εργατών με τους εργοδότες και μεταξύ τους. Ο ανταγωνισμός αυτός είχε ως αποτέλεσμα τα χαμηλά ημερομίσθια και της απάνθρωπες συνθήκες εργασίας.

Η ανάγκη για προστασία του εργάτη οδήγησε στη δημιουργία και την ανάπτυξη του συνδικαλισμού που με αργούς ρυθμούς μετέτρεψαν την αγορά εργασίας. *Η Συνθήκη των Βερσαλλιών (άρθρο 427) διακηρύσσει ότι η «εργασία δεν πρέπει να θεωρείται ως εμπόρευμα ή ως αντικείμενο εμπορίου. Στον καταστατικό χάρτη των Ηνωμένων Εθνών υπογραμμίζεται ότι ο Ο.Η.Ε. θα ευνοήσει υψηλότερα επίπεδα κοινωνικής ζωής και εργασίας για όλους (άρθρο 55) και η Οικουμενική Διακήρυξη του παγκόσμιου οργανισμού για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου αναγράφει στο άρθρο 23 ότι κάθε άτομο έχει δικαίωμα εργασίας, ελεύθερης εκλογής της εργασίας του, δίκαιων και ικανοποιητικών όρων εργασίας και προστασίας κατά τις ανεργίας. Το ημερομίσθιο θεωρείται ολοένα και λιγότερο τιμή εμπορεύματος, θεωρείται πλέον μορφή εισοδήματος του εργαζομένου και της οικογένειας του και αποκτά προσωπικό χαρακτήρα.*

Το 1945 η δημιουργία των κοινωνικών ασφαλίσεως επέδρασε θετικά στις συνθήκες εργασίας και την προστασία του εργαζόμενου. Άξιο αναφοράς είναι ότι από το 1945 οι εργαζόμενοι συμμετέχουν στις αποφάσεις των επιχειρήσεων άνθρακα, σιδηροβιομηχανιών κ.λ.π., στη Δυτική Γερμανία, ενώ στη Γαλλία υπάρχουν οι (μικτές) επιτροπές επιχειρήσεων. (Εγκυκλοπαίδεια «Πάπυρους-Λαρούς-Μπριτάνικα», 1996)

Πλέον οι εργασία και των δύο φύλων θεωρείται δεδομένη. Η συμμετοχή της γυναίκας στην αγορά εργασίας επέφερε μερικές αλλαγές στους κοινωνικούς θεσμούς, όπως είναι η οικογένεια. Οι γυναίκες έχουν ενταχθεί δυναμικά στο εργατικό δυναμικό, όμως η επιλογή της αυτή έχει

επιπτώσεις στο νοικοκυριό και κυρίως στην γονιμότητα της. Συγκεκριμένα σύμφωνα με πολλούς ερευνητές θεωρείται ότι η γυναικεία απασχόληση δρα αρνητικά στην απόκτηση παιδιών. (Brewster and Rindfuss, 2000)

Ο παρακάτω πίνακας δείχνει αναλυτικά τις τάσεις που υπάρχουν για το εργατικό δυναμικό στις 21 χώρες που έχουν επιλεγεί για τα έτη 1965-1996. Τα ποσοστά συμμετοχής και για τις 21 χώρες ήταν υψηλότερα για το 1996 από το 1965. Το 1996, μόνο τέσσερις χώρες είχαν χαμηλότερο ποσοστό του 50 %, ενώ το 1965 12 από τις 14 χώρες (από τις οποίες υπήρχαν δεδομένα) ήταν χαμηλότερα του 50%. Συγκεκριμένα, η Ελλάδα είναι μια από τις 4 χώρες οποίες το 1996 δεν έχει ξεπεράσει το συγκεκριμένο ποσοστό.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2^{ος}: Τάσεις του εργατικού δυναμικού των γυναικών για τις παρακάτω χώρες, 1965-1996

<i>ΧΩΡΑ</i>	<i>1965</i>	<i>1970</i>	<i>1975</i>	<i>1980</i>	<i>1985</i>	<i>1990</i>	<i>1996</i>
Αυστραλία	39.8 ^(α)	45.1	49.3	52.7	54.1	62.1	64.9
Η.Π.Α.	44.3	48.9	53.1	59.7	63.9	68.2	71.0
Ιαπωνία	55.8	55.3	51.7	54.9	57.2	60.4	62.2
Καναδάς	39.6	43.2	50.0	57.2	62.6	68.1	64.9
Αυστρία	-	49.2	47.6	48.7	51.0	55.4	62.1
Βέλγιο	38.0	40.0	43.9	48.2	50.5	52.4	56.1
Γαλλία	-	48.2	50.5	54.3	55.0	56.6	59.9
Γερμανία							61.0
Ανατολική	-	-	-	-	-	-	
Δυτική	49.0	48.1	49.6	50.0	50.4	55.8 ^(β)	-
Δανία	49.3	58.0	63.5	69.9	74.5	78.4 ^(γ)	74.1
Ελβετία	51.7	51.4	51.7	54.1	53.2	59.2	67.1
Ελλάδα	-	32.1	30.8	33.0	41.8	43.5	45.9
Ηνωμένο Βασίλειο	49.0	50.5	55.3	58.3	60.1	65.1	66.4
Ιρλανδία	35.2	34.3	34.5	36.3	36.6	38.9	49.4
Ισλανδία	-	44.7	45.1	-	-	-	80.0 ^(δ)
Ισπανία	-	29.2	32.4	31.9	33.6	40.9	46.2
Ιταλία	34.6	29.6	30.7	39.6	40.8	44.5	43.2
Λουξεμβούργο	-	33.8	38.3	39.9	43.2	47.2 ^(γ)	57.5
Νορβηγία	36.9	38.8	53.3	63.2	68.3	71.2	66.0
Ολλανδία	-	30.3	32.0	35.4	41.2	53.0	58.3
Σουηδία	54.1	59.4	67.6	74.1	78.2	81.1	73.7

Φιλανδία	62.6	62.5	65.6	70.1	73.5	72.9	70.5
----------	------	------	------	------	------	------	------

Πηγή: Brewster K and R. Rindfuss, (2000), από τις στατιστικές υπηρεσίες της κάθε χώρας από 1965 μέχρι 1997.
(α) 1966, (β) 1989, (γ) 1988, (δ) 1994

Σε σχέση πάντα με τη γονιμότητα, μόνο 10 χώρες είχαν σταθερή αύξηση του εργατικού δυναμικού τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Από τις 10, οι έξι το 1996 συνέχισαν την ανοδική τους πορεία, ενώ οι υπόλοιπες τέσσερις σημείωσαν κάθοδο του ποσοστού τους. Τρεις χώρες, η Ιρλανδία, η Ισπανία και η Ελλάδα, για τις πρώτες δεκαετίες τις έρευνες δεν είχαν στατιστικά καμία σημαντική αλλαγή στη γυναικεία απασχόληση μέχρι το 1980. Έπειτα ακολούθησε μια σημαντική αύξηση για τα επόμενα 16 χρόνια. Στην Ιταλία, τα ποσοστά συμμετοχής αυξομειώνονταν σε χαμηλά επίπεδα, εξαιτίας ίσως σύμφωνα με το συγγραφέα, της συνεχούς οικονομικής αβεβαιότητας. (Brewster and Rindfuss, 2000)

Αναλυτικότερα, ύστερα από τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, η γυναικεία απασχόληση θα μπορούσε να διαχωριστεί σε χρονικές περιόδους. Κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1950, οι ρόλοι της γυναίκας σχετικά με τη μητρότητα και την εργασία ήταν ξεχωριστοί. Τις επόμενες δύο δεκαετίες, 1960-1970, υπήρχε σχετική ισορροπία όσον αφορά τη γονιμότητα και την απασχόληση ως ημι- απασχόληση πάντα. Αντίθετα, η τρίτη χρονική περίοδος, η οποία ξεκίνησε το 1980 και έπειτα, περιέχει μια αύξηση της συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό κυρίως της πλήρους απασχόλησης, ανάμεσα μάλιστα και σε μητέρες που έχουν παιδιά προσχολικής ηλικίας. Αυτές οι αλλαγές αντανakλούν πολλούς παράγοντες που επηρέασαν τη γονιμότητα, συμπεριλαμβάνοντας την αυξημένη ζήτηση για απασχόληση της γυναίκας στην αγορά εργασίας, την προτίμηση της γυναίκας για να αναλάβει και άλλους ρόλους εκτός σπιτιού.

Σύμφωνα με τον παραπάνω χρονικό διαχωρισμό άγεται το συμπέρασμα ότι υπάρχει λογική εξήγηση για τις αλλαγές που αναφέρθηκαν παραπάνω. Όμως υπάρχουν και εξαιρέσεις, όπως για παράδειγμα στην Ιαπωνία. Στη συγκεκριμένη χώρα, αν και η γυναικεία απασχόληση έχει αυξηθεί πάνω από το 50%, ο γάμος αποτελεί την αρχή της απομάκρυνσης των περισσότερων γυναικών από την εργασία τους για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα. Άλλη χώρα που ανήκει στη δεύτερη χρονική περίοδο εκτός της Ιαπωνίας είναι και η Ιρλανδία, εκτός μόνο ότι οι γυναίκες δεν εντάσσονται ξανά στο εργατικό δυναμικό αφού αποκτήσουν παιδιά.

Γενικότερα, σύμφωνα με τα παραπάνω, θα μπορούσε να ειπωθεί ότι η τα επίπεδα γονιμότητας θα πέφτουν όσο η συμμετοχή της γυναίκας στο εργατικό δυναμικό αυξάνεται. Αυτό συμβαίνει εξαιτίας των δυσκολιών που θα αντιμετωπίζουν οι γυναίκες με την ανατροφή των παιδιών και από

τις απαιτήσεις της δουλειάς. Ενώ, όμως αυτή είναι η αρχική υπόθεση πρόσφατα δεδομένα δείχνουν ότι η σχέση που υπάρχει ανάμεσα σε αυτές τις δύο μεταβλητές μπορεί να είναι περισσότερο πολύπλοκη. Συγκρίνοντας τα δεδομένα του πίνακα1 με τον πίνακα 2 εύκολα κανείς μπορεί να παρατηρήσει ότι οι χώρες που έχουν χαμηλά επίπεδα γονιμότητας είναι εκείνες που έχουν και σχετικά χαμηλό ποσοστό συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό. Αντίθετα οι χώρες με υψηλά ποσοστά γονιμότητας έχουν σχετικά υψηλή γυναικεία απασχόληση. (Brewster and Rindfuss, 2000)

Το 1965 ο συνολικός ρυθμός γονιμότητας για τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, την Ιαπωνία, την Αυστραλία και ορισμένες Ευρωπαϊκές χώρες² ήταν ακριβώς πάνω από το επίπεδο αντικατάστασης του πληθυσμού. Μέχρι το 1998 το επίπεδο αντικατάστασης του πληθυσμού ήταν μικρότερο από το όριο αντικατάστασης του πληθυσμού. Η συγκεκριμένη χρονική περίοδος δείχνει ότι αξιοσημείωτες αλλαγές έγιναν στις συγκεκριμένες χώρες. Από τις 21 χώρες που έλαβαν μέρος, μόνο 8 κινήθηκαν σταθερά κάτω από το όριο της υπογεννητικότητας. Από τις 8 αυτές χώρες, η Ιρλανδία και η Ισλανδία κατέβηκαν κάτω από το συγκεκριμένο όριο το 1996 και το 1998, αντίστοιχα. Στον παρακάτω πίνακα που ακολουθεί φαίνονται αναλυτικά οι ρυθμοί γονιμότητας των γυναικών των παραπάνω χωρών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1^{ος} : Τάσεις της συνολικής γονιμότητας για τις παρακάτω χώρες, 1965-1998.

<i>ΧΩΡΑ</i>	<i>1965</i>	<i>1970</i>	<i>1975</i>	<i>1980</i>	<i>1985</i>	<i>1990</i>	<i>1996</i>	<i>1998</i>
Αυστραλία	3.0	2.3	2.2	2.1	1.9	1.8	1.8	1.8
Η.Π.Α.	2.9	2.5	1.8	1.8	1.8	2.0	2.1	2.0
Ιαπωνία	2.1	2.1	1.9	1.8	1.7	1.6	1.4	1.4
Καναδάς	3.1	2.3	1.8	1.9	1.8	1.7	1.7	1.6
Αυστρία	2.7	2.3	1.8	1.6	1.7	1.4	1.4	1.4
Βέλγιο	2.6	2.3	1.7	1.7	1.6	1.6	1.5	1.6
Γαλλία	2.8	2.5	1.9	1.9	1.9	1.8	1.7	1.7
Γερμανία	-	-	-	-	-	1.3	1.4	1.3
Ανατολική	2.5	2.2	1.5	1.8	1.7	1.7	-	-
Δυτική	2.5	2.0	1.5	1.4	1.3	1.4	-	-
Δανία	2.5	2.0	1.9	1.7	1.4	1.8	1.8	1.8
Ελβετία	2.6	2.1	1.6	1.5	1.6	2.0	1.6	1.6
Ελλάδα	2.2	2.4	2.4	2.3	2.1	1.5	1.3	1.3

² Στην έρευνα έλαβαν μέρος οι εξής Ευρωπαϊκές χώρες: Αυστρία, Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία (Ανατολική και Δυτική), Δανία, Ελβετία, Ελλάδα, Ηνωμένο Βασίλειο Ιρλανδία, Ισλανδία, Ισπανία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Νορβηγία, Ολλανδία, Σουηδία, Φιλανδία.

Ηνωμένο Βασίλειο	2.7	2.4	1.8	1.7	1.8	1.8	1.8	1.8
Ιρλανδία	4.0	3.9	3.4	3.4	3.0	2.2	1.9	1.9
Ισλανδία	3.7	2.8	2.6	2.3	2.2	2.3	2.2	2.0
Ισπανία	2.9	2.9	2.8	2.6	2.0	1.5	1.2	1.2
Ιταλία	2.5	2.4	2.2	1.9	1.6	1.3	1.2	1.2
Λουξεμβούργο	2.3	2.0	1.6	1.5	1.6	1.4	1.8	1.8
Νορβηγία	2.9	2.5	2.0	1.8	1.7	1.8	1.9	1.8
Ολλανδία	3.0	2.6	1.7	1.6	1.5	1.5	1.5	1.5
Σουηδία	2.4	1.9	1.8	1.7	1.6	2.0	1.6	1.6
Φιλανδία	2.4	1.8	1.7	1.7	1.6	1.6	1.8	1.7

Πηγή: Brewster K and R. Rindfuss, (2000), από τις στατιστικές υπηρεσίες της κάθε χώρας από 1965 μέχρι 1997.
(α) 1966, (β) 1989, (γ) 1988, (δ) 1994

Αξιοσημείωτο είναι ό,τι η Ελλάδα, η Ιταλία και η Ισπανία, που ανήκουν στις παραπάνω 8 χώρες, το 1995 είχαν τα χαμηλότερα επίπεδα γεννητικότητας που έχουν καταγραφεί στο «Δυτικό κόσμο». Οι υπερεθνικές διαφορές των δημογραφικών συμπεριφορών, οι οποίες καθορίζουν τη γονιμότητα, υπογραμμίζουν την συνολική απόκλιση των τάσεων και των επιπέδων γονιμότητας. Για παράδειγμα στην Ιαπωνία, όπου οι ανύπαντρες μητέρες αποτελούν μόλις το 1% του συνόλου των μητέρων, η μειωμένη γονιμότητα από το 1975 οφείλεται στην αποφυγή ή αναβολή του γάμου. Η μειωμένη γονιμότητα στην Ιρλανδία, Ιταλία και Ισπανία οφείλεται και εδώ στην αλλαγή της μορφής της οικογένειας. Αν και η αξιόλογη πτώση της γονιμότητας στην Ιρλανδία κατά τις περασμένες δεκαετίες καθώς οι χαμηλοί ρυθμοί γονιμότητας στις Μεσογειακές χώρες οφείλονται και στη μείωση του αριθμού των παιδιών που αποκτούν συνολικά οι γυναίκες.

Σε αυτό το σημείο πρέπει να σημειωθεί ότι στη Δυτική και Βόρεια Ευρώπη, αν και η απόκτηση παιδιών εκτός γάμου έχει αυξηθεί σημαντικά κατά τις τελευταίες τρεις δεκαετίες, ο θεσμός του γάμου δεν σχετίζεται σημαντικά με τη γονιμότητα. Αν και υπάρχει αυξήση του αριθμού των ανύπαντρων μητέρων, παρόλα αυτά η συνολική γονιμότητα παραμένει χαμηλή. Η χρονική απόσταση της απόκτησης μεταξύ των παιδιών έχει σημαντική επίδραση στη γονιμότητα στις Σκανδιναβικές χώρες και στις Η.Π.Α. Στη Σουηδία, για παράδειγμα οι γυναίκες κατά τις αρχές του 1990 αποκτούν γρηγορότερα το δεύτερο παιδί, ενώ στις Η.Π.Α. η δραματική μείωση της γονιμότητας οφείλεται στην καθυστέρηση της απόκτησης του δεύτερου παιδιού. (Brewster and Rindfuss, 2000)

Α) Ιστορική εξέλιξη του πληθυσμού της Ελλάδας.

Στα πρώτα 160 χρόνια που η Ελλάδα είναι ελεύθερη σημειώνονται σημαντικές δημογραφικές ανακατατάξεις. Εξαιτίας των συνεχιζόμενων αγώνων υπάρχει μια συνεχής αφαίμαξη του ελληνικού πληθυσμού.

Μέχρι το 1923, υπάρχουν αλλαγές στον πληθυσμό της χώρας. Συγκεκριμένα, το 1821 οι κάτοικοι του Ελληνικού Έθνους ανέρχονται 938.765. Το 1920 με την τριπλάσια έκταση στην κατοχή της, ο ελληνικός πληθυσμός είναι 5.531.474. Το 1922 ενώ μειώνεται η έκταση της Ελλάδος ο πληθυσμός αυξάνεται σε 6.204.684 κατοίκους εξαιτίας της Μικρασιατικής καταστροφής. Το 1947 με την προσάρτηση των Δωδεκανήσων ο πληθυσμός αυξάνεται και το 1981 ανέρχεται στους 9.740.417 κατοίκους. Η φυσική κίνηση του πληθυσμού είναι αυξητική αφού κατά τα πρώτα 160 χρόνια ο πληθυσμός της Ελλάδας δεκαπλασιάστηκε. Με άλλα λόγια μπορεί να ειπωθεί ότι η γεννητικότητα ανανέωνε και μεγέθυνε τον πληθυσμό, παρόλο την γενικότερη μείωση των νέων ατόμων εξαιτίας των ιστορικών γεγονότων.

Το 1960 είναι άλλη μια δεκαετία ορόσημο για τον πληθυσμό της Ελλάδας. Το έντονο μεταναστευτικό κίνημα που κυρίως αφορά τους νέους για μια ακόμα φορά μείωση την πληθυσμιακή ομάδα των νεαρών ατόμων. Παρόλη όμως τη μεταναστευτική κίνηση ο πληθυσμός συνέχισε να αυξάνεται. Σε αυτό το σημείο θεωρείται απαραίτητο να οριστεί η φυσική κίνηση του πληθυσμού. *«Φυσική κίνηση είναι το αποτέλεσμα της σύγκρισης της γεννητικότητας και της θνησιμότητας»*. Για το χρονικό διάστημα 1821 έως το 1860 ο δείκτης ολικής γονιμότητας κυμάνθηκε περίπου στα 3,7 παιδιά ανά γυναίκα αναπαραγωγικής ηλικίας. Από το 1860 έως το 1980 δεν μπορεί να δοθεί μια σαφής γενική περιγραφή. Το 1930 έως 1939 είναι ο μεγαλύτερος ρυθμός αύξησης, ενώ παράλληλα και η δεκαετία του 1950 θεωρείται ότι η γεννητικότητα είναι ιδιαίτερα αυξημένη. Από το 1970 και μετά παρατηρείται μια συνεχής σταδιακή μείωση. (Μιχαλέας, 2002)

Όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως η απογραφή του 1981 έδειξε ότι ο πληθυσμός της Ελλάδας ανέρχεται στα 9.740.417 άτομα δηλαδή από τη δεκαετία του 1970 ο πληθυσμός αυξήθηκε περίπου κατά ένα εκατομμύριο ανθρώπους. Αυτό όμως που πρέπει να αναφερθεί είναι ότι σύμφωνα με υπολογισμούς της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας ο πληθυσμός της Ελλάδας μέχρι το 1989 αυξήθηκε μόνο κατά 250.000 κατοίκους. Στην απογραφή του 1991 ανακοινώθηκε ότι στην Ελλάδα κατοικούν 10.259.000 άνθρωποι. Με άλλα λόγια ο πληθυσμός της Ελλάδας αυξήθηκε μόνο κατά 516.407 πρόσωπα. Ο δείκτης ολικής γονιμότητας μειώνεται σταδιακά. Το 1980 ήταν 2,21, το 1985 ήταν 1,66 και το 1989 έφθασε το 1,4. Η απογραφή του 2001 έδειξε ότι ο ελληνικός πληθυσμός είναι 10.939.605 δηλαδή ο πληθυσμός αυτή τη δεκαετία αυξήθηκε κατά 671.151 άτομα. Η Ελλάδα

είναι η δεύτερη χώρα από τις Βαλκανικές χώρες που έχουν το χαμηλότερο δείκτη γεννητικότητας. (Συμεωνίδου, 1990)

Σύμφωνα με τα παραπάνω μπορούν να αναφερθούν ορισμένα συμπεράσματα. Η γεννητικότητα παρουσίασε μια συνεχή μείωση κατά την περίοδο 1990-2000. Την ίδια χρονική περίοδο, επίσης παρατηρείται μια πτωτική τάση στη θνησιμότητα του πληθυσμού. Ο αριθμός των γάμων κατά τη συγκεκριμένη δεκαετία δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανοδική η καθοδική πορεία γιατί παρουσίασε διακυμάνσεις καθ' όλη τη διάρκεια. Όμως τελικά κατέληξε σε χαμηλότερα επίπεδα από την προηγούμενη δεκαετία. Ο αριθμός των διαζυγίων από την δεκαετία του 1980 είναι ανοδικός με μια μικρή μείωση κατά την πενταετία 1989-1994.(Μιχαλέας, 2002)

Οι συνέπειες που μπορεί να περιγραφούν από τη μείωση της γονιμότητας στη χώρα μας είναι η γήρανση του πληθυσμού και η μείωση της φυσικής αύξησης του πληθυσμού. Η μείωση της φυσικής αύξησης οφείλεται στο ότι ο ρυθμός των γεννήσεων είναι μικρότερος από ρυθμό της θνησιμότητας. Επιπλέον, η γήρανση του πληθυσμού δεν οφείλεται μόνο στην παραπάνω διαπίστωση αλλά και στο μεταναστευτικό ρεύμα που παρατηρήθηκε κατά την περίοδο 1960-1970. Η μετανάστευση που αναφέρεται κυρίως ως δημογραφικό πρόβλημα οφείλεται στο ότι ο πληθυσμός που μεταναστεύει είναι αυτό που βρίσκεται κυρίως σε αναπαραγωγική ηλικία.

Πίνακας 1: Απογραφή του ελληνικού πληθυσμού.

	2001(1)	1991(1)	1981(1)	1971(1)
Σύνολο πληθυσμού	10.964.020	10.259.900	9.739.589	8.768.372
Άνδρες	5.427.682	5.055.408	4.779.571	4.286.748
Γυναίκες	5.536.338	5.204.492	4.960.018	4.481.624

Πηγή: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία.

Το ποσοστό των οικονομικά ενεργών γυναικών στην Ελλάδα έχει μειωθεί κατά 11%. Με άλλα λόγια από 34% που ήταν το 1961 μειώθηκε στο 23%, το 1981. Η τάση αυτή που παρατηρείται στην Ελλάδα δεν είναι ακόλουθη των υπόλοιπων χωρών της Ευρώπης. Αυτό συμβαίνει εξαιτίας της μείωσης της γονιμότητας. Ένα ακόμα αίτιο είναι η μετανάστευση που παρατηρήθηκε κατά τις δεκαετίες 1960 και 70. εκτός από το φαινόμενο της εξωτερικής μετανάστευσης παρατηρείται και το φαινόμενο της αστικοποίησης και αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση του εργατικού δυναμικού των γυναικών. Ένα ακόμη αίτιο για το παραπάνω φαινόμενο είναι η αύξηση της εκπαίδευσης των γυναικών. Επιπλέον, μερικές εργασίες που η γυναίκα πληρώνεται όμως δεν εμφανίζονται στις επίσημες στατιστικές και δεν συμπεριλαμβάνονται στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν. Σε αυτό το

Πίνακας 2: Οι τάσεις για τη γυναικεία απασχόληση.

σημείο πρέπει να γίνει και ο διαχωρισμός ανάμεσα στις παντρεμένες και ανύπαντρες γυναίκες. Τα ποσοστά στη συμμετοχή του εργατικού δυναμικού είναι υψηλότερα στις ανύπαντρες σε σχέση με τις παντρεμένες γυναίκες. Στο σύνολο του εργατικού δυναμικού των γυναικών υπάρχει μια πτωτική πορεία. Όμως πρέπει να αναφερθεί ότι ο αριθμός των γυναικών στο πρωτογενή τομέα μειώνεται, όμως αυξάνεται στον τριτογενή και δευτερογενή. (Συμεωνίδου, 1990)

Β) Η Θέση της γυναίκας ανά τους αιώνες.

Σύμφωνα με τους ιστορικούς, από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα η θέση της γυναίκας δεν είναι τόσο σημαντική. Δεν υπάρχουν πολλές αναφορές για γυναίκες που «έλαμψαν» για την δράση τους. Από την ελληνική μυθολογία αντλείται μόνο το όνομα της Πανδώρας και συνειρμικά ο κάθε άνθρωπος φέρνει στην σκέψη του το κουτί της Πανδώρας όπου βρίσκονται όλα τα κακά του κόσμου. Ο Όμηρος αναφέρεται στην Πηνελόπη, που για χρόνια περιμένει στωικά να επιστρέψει ο άνδρας της. Η θέση της γυναίκας στη δημοκρατική κοινωνία της Αθήνας είναι ανύπαρκτη, ενώ στη Σπάρτη η γυναίκα αντιμετωπίζεται με σεβασμό. Είναι η μόνη κοινωνία στον αρχαίο κόσμο που η γυναίκα δεν παραμένει κλεισμένη στο σπίτι. Ακόμα και στο χριστιανισμό γυναίκα είναι αυτή που προκαλεί τον πόνο και την αμαρτία. Η Εύα είναι η αιτία που οι πρωτόπλαστοι φεύγουν από τον παράδεισο. Στα Βυζαντινά χρόνια η θέση της γυναίκας δεν άλλαξε σημαντικά. Οι γυναίκες δεν κατέχουν ιδιαίτερους ρόλους σε πολιτικές ή κρατικές θέσεις. Παρόλη την απαξίωση τους από την ανδροκρατούμενη κοινωνία, οι γυναίκες μάχονται στο πλευρό των ανδρών και στον απελευθερωτικό αγώνα του 1821 και στην Εθνική Αντίσταση του 1940. Εξαιτίας των ιστορικών αναταραχών που υπήρχαν στην Ελλάδα το φεμινιστικό κίνημα δεν αναπτύχθηκε σημαντικά όπως στα υπόλοιπα Ευρωπαϊκά κράτη. (Δουλκέρη, 1986)

Βουλγαρία	:	:	:	:	:	:	46.3	46.8	47.5	49.0	50.6	51.7
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Ευρωπαϊκή Ένωση των 25	:	:	:	51.1	51.8	52.9	53.6	54.3	54.7	55.0	55.7	56.3
Ευρωπαϊκή Ένωση των 15	49.3	49.7	50.2	50.8	51.6	53.0	54.1	55.0	55.6	56.0	56.8	57.4
Βέλγιο	44.6	45.0	45.4	46.5	47.6	50.4	51.5	51.0	51.4	51.8	52.6	53.8
Τσεχία	:	:	:	:	58.7	57.4	56.9	56.9	57.0	56.3	56.0	56.3
Δανία	66.9	66.7	67.4	69.1	70.2	71.1	71.6	72.0	71.7	70.5	71.6	71.9
Γερμανία	55.1	55.3	55.3	55.3	55.8	57.4	58.1	58.7	58.9	58.9	59.2	59.6 ^(b)
Εσθονία	:	:	:	:	60.3	57.8	56.9	57.4	57.9	59.0	60.0	62.1
Ελλάδα	37.3	38.1	38.7	39.3	40.5	41.0	41.7	41.5	42.9	44.3	45.2	46.1
Ισπανία	30.7	31.7	33.1	34.6	35.8	38.5	41.3	43.1	44.4	46.3	48.3	51.2 ^(b)
Γαλλία	51.6	52.1	52.2	52.4	53.1	54.0	55.2	56.0	56.7	57.3	57.4	57.6
Ιρλανδία	40.1	41.6	43.2	45.9	49.0	52.0	53.9	54.9	55.4	55.7	56.5	58.3
Ιταλία	35.4	35.4	36.0	36.4	37.3	38.3	39.6	41.1	42.0	42.7	45.2 ^(b)	45.3
Κύπρος	:	:	:	:	:	:	53.5	57.2	59.1	60.4	58.7	58.4
Λετονία	:	:	:	:	55.1	53.9	53.8	55.7	56.8	57.9	58.5	59.3
Λιθουανία	:	:	:	:	58.6	59.4	57.7	56.2	57.2	58.4	57.8	59.4
Λουξεμβούργο	44.4	42.6	43.8	45.3	46.2	48.6	50.1	50.9	51.6	50.9	51.9	53.7
Ουγγαρία	:	:	45.2	45.4	47.2	49.0	49.7	49.8	49.8	50.9	50.7	51.0
Μάλτα	:	:	:	:	:	:	33.1	32.1	33.9	33.6	32.7	33.7
Ολλανδία	53.2	53.8	55.8	58.0	60.1	62.3	63.5	65.2	66.2	66.0	65.8	66.4
Αυστρία	58.9	59.0	58.4	58.6	58.8	59.6	59.6	60.7	61.3	61.6	60.7 ^(b)	62.0
Πολωνία	:	:	:	51.3	51.7	51.2	48.9	47.7	46.2	46.0	46.2	46.8
Πορτογαλία	54.4	54.4	54.9	56.5	58.2 ^(b)	59.4	60.5	61.3	61.4	61.4	61.7	61.7
Σλοβενία	:	:	57.1	58.0	58.6	57.7	58.4	58.8	58.6	57.6	60.5	61.3
Σλοβακία	:	:	:	:	53.5	52.1	51.5	51.8	51.4	52.2	50.9	50.9
Φιλανδία	58.7	59.0	59.4	60.3	61.2	63.4	64.2	65.4	66.2	65.7	65.6	66.5
Σουηδία	68.5	68.8	68.1	67.2	67.9	69.4	70.9	72.3	72.2	71.5	70.5	70.4 ^(b)
Ην. Βασίλειο	61.2	61.7	62.5	63.1	63.6	64.2	64.7 ^(b)	65.0	65.2	65.3	65.6	65.9
Κροατία	:	:	:	:	:	:	:	:	46.7	46.7	47.8	48.6
Ρουμανία	:	:	:	59.1	58.2	57.5	57.5	57.1	51.8	51.5	52.1	51.5
Τουρκία	:	:	:	:	:	:	25.8	26.3	27.0	25.7	24.3	23.8

Ισλανδία	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	80.1	78.8	80.5
Νορβηγία	:	:	:	:	:	:	:	73.6	73.6	73.7	72.6	72.2	71.7
Η.Π.Α.	65.2	65.8	66.3	67.1	67.4	67.6	67.8	67.1	66.1	65.7	65.4	:	:
Ιαπωνία	56.5	56.4	56.8	57.6	57.2	56.7	56.7	57.0	56.5	56.8	57.4	:	:

Πηγή: Eurostat, (2006)

Ο ρυθμός της γυναικείας απασχόλησης υπολογίζεται διαιρώντας τον συνολικό αριθμό των γυναικών που εργάζονται από 15 ετών έως 64 με το συνολικό πληθυσμό των γυναικών της ίδιας ηλικίας. Τα δεδομένα προέρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο πληθυσμός των γυναικών που εργάζονται αποτελείται από τα άτομα κατά τη διάρκεια της έρευνας που κράτησε μια εβδομάδα, εργάζονται για τουλάχιστον μια ώρα με σκοπό την αμοιβή ή απουσιάζουν από την εργασία τους προσωρινά.

Ο παραπάνω πίνακας για το έτος 2005 δείχνει ότι ο μέσος όρος των γυναικών που εργάζονται στην Ευρώπη είναι 56,3%. Με άλλα λόγια 1 στις 2 γυναίκες δεν εργάζεται στην Ευρωπαϊκή ένωση των 25. Οι χώρες που έχουν το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής είναι η Νορβηγία, η Δανία και η Σουηδία με 80.5% και 71% αντίστοιχα. Αντίθετα, η Μάλτα και η Τουρκία είναι οι χώρες που έχουν το μικρότερο ποσοστό συμμετοχής της γυναίκας στο εργατικό δυναμικό με ποσοστά 33.7% και 23.8. Η Ελλάδα συγκεκριμένα έχει 46,1%, δηλαδή σχεδόν μια στις δύο γυναίκες εργάζεται. Τα ποσοστά των υπόλοιπων χωρών κυμαίνονται από 50% έως 60%. Γενικότερα, από το 1994 παρατηρείται μια αύξηση του ποσοστού και στις χώρες των 25 αλλά και στις χώρες των 15.

Η κάθε χώρα ξεχωριστά αυξάνει το ρυθμό της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας, εκτός Ρουμανία που το 1997 είχε 59.1 και το 2005 το ποσοστό μειώνεται σε 51.5%. Ένας διαχωρισμός που θα μπορούσε να γίνει είναι να αναφερθούν σε μία κατηγορία οι Μεσόγειακές Χώρες (Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία), οι Σκανδιναβικές χώρες (Σουηδία, Νορβηγία, Ολλανδία, κ.λ.π.) και στις Βόρειες και Κεντρικές που είναι (Αγγλία, Γαλλία, Γερμανία). Τα ποσοστά των δύο τελευταίων κατηγοριών είναι μεγαλύτερα του 50%. Μάλιστα στις Σκανδιναβικές χώρες είναι πάνω από 65% ενώ για τις Κεντρικές χώρες το ποσοστό ναί μεν είναι υψηλό αλλά δεν μπορεί να πλησιάσει στις Σκανδιναβικές χώρες. Το ποσοστό ανέρχεται μέχρι 60-65% για τις χώρες που αναφέρθηκαν προηγουμένως. Οι Μεσογειακές χώρες έχουν ανοδική πορεία αλλά ακόμα τα ποσοστά τους είναι χαμηλότερα από το 50%.

Σε αυτό το σημείο πρέπει να αναφερθεί ότι καθ' όλη τη διάρκεια της μελέτης δεν βρέθηκε μελέτη που να αναφέρεται στην Ισλανδία και τη Δανία, σε σχέση πάντα με την αλληλεπίδραση γυναικείας

απασχόλησης και γονιμότητας. Οι μόνες έρευνες που αναφέρονται οι χώρες αυτές, είναι οι έρευνες που γίνονται για το σύνολο των χωρών του Ο.Ο.Σ.Α. Οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και η Ιαπωνία έχουν παρόμοια ποσοστά με αυτά της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πίνακας 3: Ο ρυθμός της γυναικείας απασχόλησης για την Ευρώπη

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Βέλγιο	1.61	1.56	1.55	1.59	1.61	1.59	1.61	1.66	1.64	1.62	1.64	1.64
Τσεχία	1.67	1.44	1.28	1.18	1.19	1.16	1.13	1.14	1.14	1.17	1.18	1.23
Δανία	1.75	1.81	1.80	1.75	1.75	1.72	1.73	1.77	1.74	1.72	1.76	1.78
Γερμανία	1.28	1.24	1.25	1.32	1.37	1.36	1.36	1.38	1.35	1.31	1.34	1.37
Εσθονία	1.45	1.37	1.32	1.30	1.24	1.21	1.24	1.34	1.34	1.37	1.37	1.40
Ελλάδα	1.34	1.35	1.32	1.30	1.31	1.29	1.28	1.29	1.25	1.27	1.28	1.29
Ισπανία	1.27	1.21	1.18	1.17	1.19	1.15	1.20	1.24	1.26	1.27	1.30	1.32
Γαλλία	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Ιρλανδία	1.90	1.85	1.84	1.88	1.94	1.95	1.91	1.90	1.94	1.97	1.98	1.99
Ιταλία	1.25	1.21	1.18	1.20	1.22	1.19	1.22	1.24	1.25	1.26	1.28	1.33
Κύπρος	2.27	2.23	2.13	2.08	2.00	1.92	1.83	1.64	1.57	1.49	1.50	1.49
Λετονία	1.51	1.39	1.26	1.16	1.11	1.10	1.18	1.24	1.21	1.24	1.29	1.24
Λιθουανία	1.74	1.57	1.55	1.49	1.47	1.46	1.46	1.39	1.30	1.24	1.26	1.26
Λουξεμβούργο	1.70	1.72	1.69	1.76	1.71	1.68	1.73	1.76	1.66	1.63	1.63	1.70
Ουγγαρία	1.69	1.65	1.58	1.46	1.38	1.33	1.29	1.32	1.31	1.30	1.27	1.28
Μάλτα	2.01	1.89	1.83	2.10	1.95	:	1.72	1.72	1.72	1.46	1.46	1.37
Ολλανδία	1.57	1.57	1.53	1.53	1.56	1.63	1.65	1.72	1.71	1.73	1.75	1.73
Αυστρία	1.50	1.47	1.42	1.45	1.39	1.37	1.34	1.36	1.33	1.40	1.38	1.42
Πολωνία	1.85	1.80	1.61	1.58	1.51	1.44	1.37	1.34	1.29	1.24	1.22	1.23
Πορτογαλία	1.51	1.44	1.41	1.44	1.47	1.48	1.50	1.55	1.45	1.47	1.44	1.42
Σλοβενία	1.34	1.32	1.29	1.28	1.25	1.23	1.21	1.26	1.21	1.21	1.20	1.22
Σλοβακία	1.92	1.66	1.52	1.47	1.43	1.38	1.33	1.30	1.20	1.18	1.20	1.25
Φιλανδία	1.81	1.85	1.81	1.76	1.75	1.70	1.74	1.73	1.73	1.72	1.76	1.80
Σουηδία	1.99	1.88	1.73	1.60	1.52	1.50	1.50	1.54	1.57	1.65	1.71	1.75
Ην. Βασίλειο	1.75	1.74	1.71	1.72	1.72	1.71	1.68	1.64	1.63	1.64	1.71	1.74
Βουλγαρία	1.46	1.37	1.24	1.24	1.09	1.11	1.23	1.30	1.24	1.21	1.23	1.29
Κροατία	1.52	1.52	1.58	1.67	1.69	1.44	1.38	1.40	1.27	1.34	1.33	1.35
Ρουμανία	1.45	1.42	1.34	1.30	1.32	1.32	1.30	1.31	1.27	1.26	1.27	1.29
Τουρκία	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	2.20	2.20
Ισλανδία	2.22	2.14	2.08	2.12	2.04	2.05	1.99	2.08	1.95	1.93	1.99	2.03
Νορβηγία	1.86	1.86	1.87	1.89	1.86	1.81	1.84	1.85	1.78	1.75	1.80	1.81
Ελβετία	1.51	1.49	1.48	1.50	1.51	1.46	1.48	1.50	1.41	1.39	1.39	1.42
Η.Π.Α.	2.05	2.04	2.02	2.04	2.06	:	2.05	2.06	2.03	2.06	2.07	:
Ιαπωνία	1.46	1.50	1.42	1.44	1.44	:	1.40	1.36	1.33	1.37	1.38	:
Καναδάς	1.66	1.62	1.62	1.62	:	:	:	1.60	:	:	:	:

Πηγή: Eurostat, (2006)

Από τον παραπάνω πίνακα άγεται το συμπέρασμα ότι ο ρυθμός της γονιμότητας είναι σε πτωτική πορεία. Το ανησυχητικό για όλες της χώρες της Ευρώπης είναι ότι τα ποσοστά που αναφέρονται στην γονιμότητα είναι χαμηλότερα από το 2. Το 2.1 είναι το ποσοστό που απαιτείται για την ανανέωση του πληθυσμού. Η Ευρώπη μαστίζεται από το πρόβλημα της γήρανσης του πληθυσμού. Το δημογραφικό πρόβλημα είναι εντονότερο στις Μεσογειακές χώρες, που ο ρυθμός γονιμότητας είναι 1.3. Στις Σκανδιναβικές χώρες ο ρυθμός γονιμότητας είναι χαμηλότερος του 2 αλλά κοντά στο 2. Είναι οι χώρες που έχουν άριστη κοινωνική πολιτική.

Όσον αφορά τις κεντρικές χώρες της Ευρώπης δεν μπορούν να αναφερθούν γενικά συμπεράσματα γιατί τα αποτελέσματα είναι ανομοιογενή. Το Ηνωμένο Βασίλειο ακολουθεί τους ρυθμούς των Σκανδιναβικών χωρών. Αντίθετα, η Γερμανία μπορεί να ταυτιστεί με τις Μεσογειακές χώρες και τον πολύ χαμηλό ρυθμό γονιμότητας. Τώρα, δεν μπορεί η Γαλλία να ενταχθεί σε καμία από τις παραπάνω δύο κατηγορίες γιατί δεν υπάρχουν αποτελέσματα για τη γονιμότητα των γυναικών της Γαλλίας. Το χαμηλότερο ρυθμό γονιμότητας για το έτος 2005 το έχουν η Πολωνία και η Σλοβενία με 1.22. Ενώ το υψηλότερο ρυθμό το έχουν η Ιρλανδία και η Ισλανδία με περίπου 2.

Κεφάλαιο 3ο: Θεωρητική προσέγγιση

Η πιο γνωστή και σημαντική οικονομική θεωρία μέχρι το 1960 για τη μεταβολή του πληθυσμού ήταν αυτή του Malthus. Ο συγκεκριμένος επιστήμονας υποθέτει ότι ο πληθυσμός αυξάνεται με γρήγορους ρυθμούς, εκτός αν ανακοπεί ο ρυθμός αυτός από τον περιορισμένο αριθμό τροφίμων και άλλων υποκατάστατων αγαθών. Το εισόδημα μειώνεται γιατί η ανάπτυξη του πληθυσμού υπερβαίνει την αύξηση των υπαρχόντων αγαθών και γιατί οι άνθρωποι πλέον αργούν να παντρευτούν, ενώ παράλληλα λιγότερα παιδιά επιζούν ως την ενηλικίωση. Οι πρώτοι δύο παράγοντες αναφέρονται ως «ηθικοί περιορισμοί», ενώ το τρίτος δημιουργεί δυστυχία κατά τον Malthus. Οι ηθικοί περιορισμοί είναι αυτοί που εμποδίζουν την αύξηση του πληθυσμού, αν η ζήτηση για παιδιά έχει υψηλή εισοδηματική ελαστικότητα. Παράλληλα, θεωρεί ο συγκεκριμένος οικονομολόγος ότι η δυστυχία για την απώλεια παιδιών είναι το σημαντικότερο εμπόδιο στον αριθμό των παιδιών, μόνο αν ήταν ο αριθμός των παιδιών ανεπηρέαστος από το εισόδημα. (Becker, 1998)

Ο Darwin υποστήριξε ότι ο Μαλθουσιανή θεωρία επηρέασε ισχυρά την δικιά του θεωρία για την εξέλιξη της αβίαστης εκλογής, η οποία λαμπρά διαδίδει ο Malthus με τον ακόλουθο τρόπο. Ο πληθυσμός αυξάνεται με γεωμετρική πρόοδο. Με άλλα λόγια, Τα εγγόνια και επόμενες γενεές των γόνιμων γονιών θα αποτελούν ακόμα μεγαλύτερο εμπόδιο για τη δικές τους γενεές, αν η γονιμότητα κληρονομείται από τους γονείς. Αυτό συμβαίνει γιατί τα παιδιά από γόνιμους γονείς θα είναι και αυτά γόνιμα.

Η θεωρία του Darwin, σχετίζεται σημαντικά με όλους τους πληθυσμούς της γης εκτός των ανθρώπων. Οι περισσότερες οικογένειες ελέγχουν τη γονιμότητα τους και έχουν αποκτήσει λιγότερα παιδιά από ότι μπορούν. Για παράδειγμα, τον 17^ο αι. σε ιταλικά χωριά οι γυναίκες παντρεύονταν κατά μέσο όρο σε ηλικία 25 ετών και αποκτούσαν 6 παιδιά, ενώ είχαν την δυνατότητα για 8. Ακόμα και η θεωρία του Malthus για υψηλή ελαστικότητα ζήτησης των παιδιών είναι αδύνατο να εξηγήσει την μεγάλη πτώση στον αριθμό των παιδιών που υπάρχει στις δυτικές χώρες κατά τη διάρκεια των τελευταίων 100 χρόνων, παρά τη δραματική αύξηση του οικογενειακού εισοδήματος. (Tasiran, 1995)

Η Μαλθουσιανή θεωρία αγνοεί την ποιότητα και υποθέτει ότι η ζήτηση για παιδιά επηρεάζεται σημαντικά από τις αλλαγές του εισοδήματος (για αυτό, η ζήτηση για άλλα αγαθά, μπορεί να σχετίζεται αρνητικά με το εισόδημα). Η θεωρία του Δαρβίνου αγνοεί εντελώς άλλα αγαθά και

υποθέτει ότι η ποιότητα και η ποσότητα των παιδιών μεγιστοποιούν τον αριθμό των απογόνων για τις μετέπειτα γενεές. Η θεωρία του Δαρβίνου σχετίζεται σημαντικά με τους πληθυσμούς ζώων, για παράδειγμα, αλλά και με τις πρωτόγονες ανθρώπινες κοινωνίες. Ενώ η Μαλθουσιανή θεωρία μπορεί να εξηγήσει της αλλαγές στον ανθρώπινο πληθυσμό κατά τη διάρκεια όλων των αιώνων. (Becker, 1998)

Ο οικονομολόγος Becker (1960) αναφέρει ότι οι κοινωνικοοικονομικές μεταβλητές επηρεάζουν τις αποφάσεις που αφορούν την γυναικεία γονιμότητα. Οι αποφάσεις για την απόκτηση παιδιών μπορούν να αναλυθούν και από την οικονομική επιστήμη. Ο συγκεκριμένος επιστήμονας δίνει έμφαση στη σχέση που υπάρχει μεταξύ του οικογενειακού εισοδήματος και τον αριθμό των παιδιών και καταλήγει ότι υπάρχει θετική σχέση ανάμεσα στο οικογενειακό εισόδημα και στον αριθμό των παιδιών που θα αποκτήσει μια οικογένεια. Σύμφωνα με την οικονομική θεωρία που αναφέρθηκε, υποστηρίζεται ότι οι αποφάσεις που αφορούν τη γονιμότητα είναι μια εξίσωση του οικογενειακού εισοδήματος, των αποδοχών της γυναίκας, της γυναικείας απασχόλησης και της εκπαίδευσης. (Hondroyiannis, 2004).

Η συγκεκριμένη οικονομική θεωρία χρησιμοποιεί την τιμή των παιδιών και το πραγματικό εισόδημα για να εξηγήσει, ανάμεσα σε άλλα, γιατί η γονιμότητα των γυναικών στην επαρχία παραδοσιακά υπερβαίνει τη γονιμότητα στις πόλεις. Προσπαθεί ακόμα να αποδείξει ότι μια αύξηση στο μισθό της εργαζόμενης γυναίκας μειώνει τη γονιμότητα της και πως τα κυβερνητικά προγράμματα έχουν σημαντική επίδραση στη ζήτηση για παιδιά. Παράλληλα, η οικονομική θεωρία του Becker εξηγεί και γιατί οι οικογένειες με υψηλότερα εισοδήματα είχαν περισσότερα παιδιά, εκτός από τα τελευταία 150 χρόνια στις ανεπτυγμένες χώρες.

Η οικονομική ανάλυση επεκτείνεται ακόμα στην αλληλεπίδραση που υπάρχει ανάμεσα στην ποιότητα και την ποσότητα των παιδιών. Εξηγεί πως η ποιότητα συχνά αλλάζει γρήγορα την ποσότητα των παιδιών, αν και δεν υπάρχουν υποκατάστατα για παιδιά και εισοδηματική ελαστικότητα της ποιότητας των παιδιών δεν αυξάνεται. Η παραπάνω σχέση αναλύει γιατί η μόρφωση του κάθε παιδιού τείνει να είναι χαμηλότερη σε οικογένειες που έχουν πολλά παιδιά.

Αναλυτικότερα, στην υπόθεση του Becker βασίζονται οι περισσότερες έρευνες, που αναφέρονται στη σχέση που υπάρχει ανάμεσα στη γονιμότητα των γυναικών και στον αριθμό των παιδιών που θα αποκτήσει μια οικογένεια. Κατά τις δύο τελευταίες δεκαετίες δίνεται έμφαση στη συμπεριφορά του κύκλου ζωής της γυναίκας και στον αριθμό των παιδιών που αποκτούν. Ένα από τα εμπειρικά στοιχεία που προκύπτουν από τη βιβλιογραφία είναι ότι η γυναίκα που έχει υψηλές αποδοχές από

τη δουλειά της αναβάλλει την απόκτηση παιδιών για το μέλλον και τελικά αποκτά λιγότερα παιδιά σε σχέση με τη γυναίκα που δεν έχει τόσο υψηλές αποδοχές ή και καθόλου. Επιπλέον, η βιβλιογραφία που αναφέρεται στη γυναικεία απασχόληση δείχνει ότι η παρουσία των παιδιών έχει ισχυρή αρνητική επίδραση στη γυναικεία απασχόληση. Ως συνέχεια των παραπάνω, γίνεται κατανοητό ότι η γυναικεία εργασία και οι αποφάσεις που αφορούν την γονιμότητα των γυναικών βρίσκονται σε στενή συσχέτιση (Becker, 1998).

Η ανάλυση του συγκεκριμένου οικονομολόγου βασίστηκε στη θεωρία του καταναλωτή³ και στη συνέχεια υποστήριξε κυρίως ότι ο γάμος γίνεται με σκοπό την απόκτηση των παιδιών, αφού την ανάγκη για φροντίδα, αγάπη και αφοσίωση μπορεί να τα αποκτήσει ο καταναλωτής και χωρίς να παντρευτεί. Η βασική ιδέα του Becker είναι ότι το νοικοκυριό πρέπει να θεωρηθεί ένα μικρό εργοστάσιο, το οποίο παράγει βασικά αγαθά, όπως γεύματα, διασκέδαση κ.λ.π. χρησιμοποιώντας χρόνο και εισροές από την αγορά για τη δημιουργία αγαθών. Με αυτή την μορφή ανάλυσης, οι τιμές των αγαθών έχουν δύο συνιστώσες. Η πρώτη αποτελεί το κόστος που απαιτείται για να αγοραστούν (τα αγαθά) από την αγορά και η δεύτερη το χρόνο που απαιτείται για παραγωγή και κατανάλωση των αγαθών. Στο συγκεκριμένο μοντέλο τα έξοδα είναι ίσα με τις αποδοχές πολλαπλασιαζόμενες με το χρόνο που ξοδεύεται για τη δημιουργία ενός αγαθού. Έτσι, μια αύξηση των αποδοχών ενός μέλους του νοικοκυριού, έχει ως αποτέλεσμα να θέλει να ενταχθεί στην αγορά εργασίας. Ενώ παράλληλα παρατηρείται μείωση του χρόνου παραγωγής και κατανάλωσης των αγαθών του νοικοκυριού.

Ο συγκεκριμένος ερευνητής έκανε ένα ακόμα βήμα και ανέλυσε τη συμπεριφορά του νοικοκυριού συμπεριλαμβάνοντας όχι μόνο τη διανομή της εργασίας και την κατανομή του χρόνου στην οικογένεια αλλά και τις αποφάσεις του γάμου, του διαζυγίου και τις απόκτησης παιδιών. Ο Becker υποστηρίζει ότι η παραπάνω υπόθεση εξηγεί όχι μόνο την αύξηση των εργαζομένων και παντρεμένων γυναικών αλλά και την αύξηση των διαζυγίων.

Ο Becker είναι αυτός που έλαβε πρώτος υπόψη του και τα ποσοτικά και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των παιδιών. Υποθέτει αρχικά ότι συνάρτηση χρησιμότητας είναι η εξής:

$$U = U(v, \pi, Z_1, \dots, Z_v), \quad [1]$$

³ Η θεωρία του καταναλωτή υποστηρίζει ότι ο σκοπός του είναι η μεγιστοποίηση της χρησιμότητάς του δηλαδή η απόκτηση αγαθών και του χρόνου που διαθέτουν για ξεκούραση.

όπου, ν ο αριθμός των παιδιών, π τα ποιοτικά χαρακτηριστικά και Z τα υπόλοιπα αγαθά. Χωρίς να λαμβάνει υπόψη του τα ποιοτικά χαρακτηριστικά, η συνάρτηση χρησιμότητας μετατρέπεται στην ακόλουθη μορφή:

$$U = U(\nu, Z), \quad [2]$$

όπου Z είναι ο αριθμός των αγαθών⁴. Παράλληλα, η «τιμή» των παιδιών είναι P_ν , ενώ για τα υπόλοιπα αγαθά θεωρεί ότι είναι P_z . Με αυτόν τον τρόπο προκύπτει ο εισοδηματικός περιορισμός του νοικοκυριού.

$$P_\nu \cdot \nu + P_z \cdot Z = Y, \quad [3]$$

όπου Y είναι το συνολικό εισόδημα. Μεγιστοποιώντας τη συνάρτηση χρησιμότητας, με περιορισμό την εξίσωση του εισοδήματος, έχουμε τη συνάρτηση

$$\frac{\frac{\partial U}{\partial \nu}}{\frac{\partial U}{\partial Z}} = \frac{P_\nu}{P_z} \quad \text{ή} \quad \frac{MU_\nu}{MU_Z} = \frac{P_\nu}{P_z} \quad [4]$$

Έτσι, σύμφωνα με τη παραπάνω συνάρτηση, ο οριακός λόγος της χρησιμότητας των παιδιών προς τον οριακό λόγο χρησιμότητας των υπόλοιπων αγαθών ισούται με τον λόγο της τιμής των παιδιών προς την τιμή των άλλων αγαθών. Με λίγα λόγια, η ζήτηση για παιδιά εξαρτάται από το λόγο της τιμής των παιδιών προς την τιμή των αγαθών (δηλαδή το συνολικό εισόδημα). Έτσι, μια αύξηση της «τιμής» των παιδιών, οδηγεί σε μείωση της ζήτησης των παιδιών, ενώ αντίθετα υπάρχει θετική συσχέτιση ανάμεσα στην ζήτηση για παιδιά και στην τιμή των υπόλοιπων αγαθών. (Becker, 1998)

Όμως υπάρχουν και προσδιοριστικοί παράγοντες που αναφέρονται στη σχετική τιμή των παιδιών, όπως είναι το κόστος των παιδιών, η τεχνολογική εξέλιξη, τα οικονομικά βοηθήματα που παρέχει το κράτος και η συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας. Αναλυτικότερα, ο τελευταίος παράγοντας επηρεάζει τη γονιμότητα των γυναικών, γιατί η απόκτηση των παιδιών απαιτεί αφοσίωση και χρόνο από το χρόνο της γυναίκας. Έτσι, η απασχόληση της γυναίκας δρα αρνητικά στην απόκτηση παιδιών. Συγκεκριμένα ο αριθμός των παιδιών μειώνεται όταν αυξάνεται ο μισθός της γυναίκας. (Becker and Toms, 1976)

⁴ Ο Becker θεωρεί τα παιδιά ως αγαθά, γιατί υποστηρίζει ότι οι γονείς και ιδιαίτερα η μητέρα πρέπει να αφιερώσουν χρόνο για την ανατροφή τους και την εκπαίδευσή τους.

Αυτή η ανάλυση μπορεί να προσαρμοστεί μέχρι κάποιο σημείο και στην άποψη ότι τα οικογενειακά προγράμματα είναι απαραίτητα πριν μειωθεί μελλοντικά η γονιμότητα. Η υπόθεση είναι ότι ένας αποτελεσματικός οικογενειακός προγραμματισμός θα μπορούσε να μειώσει τις γεννήσεις κατά 10% γιατί πολλές εγκυμοσύνες είναι ανεπιθύμητες. Παρόλα αυτά όμως, οι γεννήσεις θα μπορούσαν πραγματικά να μειωθούν σε μεγαλύτερο ποσοστό. Η αλληλεπίδραση ανάμεσα στην ποιότητα και την ποσότητα υποδεικνύει ότι μια πτώση του 10% των γεννήσεων αυξάνει την ζήτηση για ποιότητα των παιδιών. Κατ' επέκταση η προηγούμενη αύξηση, αυξάνει και το κόστος της ποσότητας των παιδιών (δηλαδή οι γονείς επιθυμούν μικρότερο αριθμό παιδιών) και με αυτό τον τρόπο μειώνεται η ζήτηση για παιδιά. Αν και ο οικογενειακός προγραμματισμός φαίνεται ότι είναι αυτός που επηρεάζει τη γονιμότητα γιατί είναι η κινητήριος δύναμη, ουσιαστική η σχέση ανάμεσα στην ποιότητα και ποσότητα των παιδιών επηρεάζει τη γονιμότητα. (Becker, 1998)

Η οικονομική θεωρία υπονοεί ότι μια αλλαγή στη τιμή οποιουδήποτε αγαθού αλλάζει προς την αντίθετη κατεύθυνση τη ζήτηση για αγαθά και υποκατάστατα αγαθά. Η αλληλεπίδραση ανάμεσα στην ποιότητα και την ποσότητα των παιδιών δείχνει ότι μια υποθετική αύξηση στην τιμή της ποσότητας των παιδιών θα αύξανε την ποιότητα περισσότερο από άλλα αγαθά, αν ακόμα και αυτά τα αγαθά ήταν ισάξια υποκατάστατα αγαθά της ποσότητας. Αυτή η πρόβλεψη για ισχυρή αρνητική σχέση ανάμεσα στην ποιότητα και την ποσότητα επιβεβαιώνεται και από άλλα γεγονότα.

Από τη στιγμή που οι μορφωμένες γυναίκες έχουν χαμηλότερη ζήτηση για τον αριθμό των παιδιών, η σχέση με την ποιότητα δείχνει ότι οι μορφωμένες μητέρες θα επενδύσουν παραπάνω στη μόρφωση των παιδιών τους. Οι πολλές παλινδρομήσεις δείχνουν ότι υπάρχει μια θετική σχέση ανάμεσα στη μόρφωση των παιδιών και τη μόρφωση των μητέρων, αλλά μπορεί να μην αποτελεί απόδειξη ότι υπάρχει ευθεία αιτιότητα από τη μόρφωση των μητέρων στη μόρφωση των παιδιών.

Αυτό το παράδειγμα διευκρινίζει γιατί η αλληλεπίδραση ανάμεσα στην ποιότητα και την ποσότητα δείχνουν ότι οι συναρτήσεις ζήτησης και για τις δύο μεταβλητές πρέπει να εκτιμηθούν με τέτοιο τρόπο ώστε να λαμβάνεται υπόψη και η αλληλεπίδραση που υπάρχει μεταξύ τους. Για παράδειγμα να χρησιμοποιηθούν ταυτόσημες εξισώσεις, όπως η εκπαίδευση

του παιδιού θα μπορούσε να συσχετιστεί με την εκπαίδευση των γονέων του, τον αριθμό των αδερφών του και άλλες μεταβλητές. Ενώ, ο αριθμός των παιδιών να συσχετιστεί με τη μόρφωση των γονιών, την μόρφωση των παιδιών και άλλες μεταβλητές. Πολλές έρευνες έχουν λάβει υπόψη τους αυτή την αλληλεπίδραση και έχουν αποδείξει ότι υπάρχει αρνητική αλληλεπίδραση ανάμεσα στην ποιότητα και ποσότητα των παιδιών. (Becker, 1998)

Αν οι αλλαγές στην παιδική θνησιμότητα είναι εξωγενείς, τότε η επίδραση στη γονιμότητα από την μεταβολή της παιδικής θνησιμότητας θα μπορούσε να καθοριστεί απλά συμπεριλαμβάνοντάς τη, στις ανεξάρτητες μεταβλητές της συνάρτησης ζήτησης της γονιμότητας. Όμως, αν η θνησιμότητα των παιδιών εν μέρει επηρεάζεται από τους γονείς, η ζήτηση για απόκτηση ζωντανών παιδιών θα αλληλεπιδράσει με τη ζήτηση για γονιμότητα. Για παράδειγμα, ένας εξωγενής παράγοντας είναι η αντισύλληψη, έτσι η γνώση για αντισύλληψη θα μειώνει την ποσότητα των παιδιών και κατ' επέκταση θα οδηγούσε σε μία αύξηση της ποιότητας των παιδιών. Η πτώση στη γονιμότητα δεν προκαλείται από τη παιδική θνησιμότητα, ούτε η παιδική θνησιμότητα προκαλείται από τη πτώση της γονιμότητας. Αλλά και οι δύο επηρεάζουν τη σχέση ποιότητας ποσότητας των παιδιών.

Η οικονομική ανάπτυξη επηρεάζει τη γονιμότητα και την ποιότητα των παιδιών όχι μόνο γιατί αυξάνεται το εισόδημα, αλλά και γιατί αυξάνεται η αποδοτικότητα της επένδυσης για εκπαίδευση. Ακόμα και μία απλή αύξηση στο εισόδημα μπορεί να μειώσει τη γονιμότητα διαμέσου της αλληλεπίδρασης με την ποιότητα. Μια αύξηση του εισοδήματος συνδυασμένη με την υψηλή αποδοτικότητα της ποιότητας θα μπορούσε να μειώσει τη γονιμότητα σημαντικά. Συνεπώς, η οικονομική ανάπτυξη μπορεί να έχει σημαντική αρνητική επίδραση στη γονιμότητα ακόμα και όταν η πραγματική εισοδηματική ελαστικότητα της ζήτησης για γονιμότητα είναι θετική και στατιστικά σημαντική. Μια παρόμοια ανάλυση οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η ενσωμάτωση της αποδοτικότητας σε διαφορετικές οικογένειες στις ανεπτυγμένες χώρες δείχνει ότι πλούσιες οικογένειες έχουν λιγότερα παιδιά από ότι οι φτωχές, αν και οι πλουσιότερες οικογένειες στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες έχουν περισσότερα παιδιά σε σχέση με τις φτωχότερες.

Το οικονομικό μοντέλο του Willis (1974) για την οικογένεια περιγράφει τη ζήτηση για παιδιά ως αποτέλεσμα της βελτιστοποίησης των αποφάσεων των γονιών. Οι γονείς προσπαθούν να μεγιστοποιήσουν τη συνάρτηση χρησιμότητας τους, η οποία είναι η εξής:

$$U = U(C, O) \quad [1]$$

όπου το C αναφέρεται στα αγαθά που σχετίζονται με τα παιδιά και O για τα αγαθά που δεν σχετίζονται με τα παιδιά, είναι άλλα αγαθά και υπηρεσίες από τις οποίες το ζευγάρι αντλεί χρησιμότητα. (Taşiran, 1995) Τα αγαθά αυτά και οι υπηρεσίες μπορεί να είναι ένα σύνολο από μη αγοραστά αγαθά, που έχουν δημιουργηθεί στο σπίτι όπως η υγεία, η διασκέδαση, η διατροφή. Η συνολική ποσότητα των αγαθών αυτών θεωρείται ότι παράγονται σύμφωνα με ομοιογενή γραμμική συνάρτηση παραγωγής, με την εξής μορφή:

$$O = g(t_o, x_o) \quad [2]$$

όπου t_o , x_o αντίστοιχα είναι οι μεταβλητές του χρόνου και των αγαθών/ υπηρεσιών που αγοράζονται για να μεγιστοποιήσει το ζευγάρι τη χρησιμότητα του. Ενώ η ικανοποίηση που παίρνει το ζευγάρι από τα παιδιά μπορεί να γραφεί με την ακόλουθη μορφή:

$$C = NQ = f(t_c, x_c) \quad [3]$$

όπου το C είναι η συνολική ποιότητα των παιδιών, N είναι ο συνολικός αριθμός των παιδιών που έχουν γεννηθεί και Q είναι η ποιότητα για το κάθε παιδί, η οποία είναι ισάξια για κάθε παιδί. Η συνάρτηση παραγωγής για το κάθε παιδί είναι η εξής:

$$Q = f\left(\frac{t_c}{N}, \frac{x_c}{N}\right) \quad [4]$$

όπου t και x είναι αντίστοιχα οι μεταβλητές του συνολικού χρόνου και των αγοραίων αγαθών και υπηρεσιών που αφορούν τα παιδιά. Θεωρείται ότι το N και το Q εισάγονται ως ξεχωριστοί παράγοντες στη συνάρτηση χρησιμότητας της οικογένειας, η οποία σύμφωνα και με τις προηγούμενες εξισώσεις μπορεί τώρα να γραφεί ως εξής:

$$U = U(N, Q, O). \quad [5]$$

Είναι μια συνάρτηση χρησιμότητας όπου συμπεριλαμβάνονται και τα ποιοτικά και τα ποσοτικά χαρακτηριστικά καθώς επίσης και οι άλλες πηγές ικανοποίησης που έχουν οι γονείς. (Taşiran, 1995)

Οι εισροές αγοραίων αγαθών και υπηρεσιών στην οικογένεια περιορίζεται όμως από το συνολικό εισόδημα της οικογένειας. Ο εισοδηματικός περιορισμός είναι ο εξής:

$$Y = px \quad [6]$$

όπου x είναι η συνολική εισροή με τιμή, και p είναι το αγαθό. Αυτό είναι ίσο με το συνολικό εισόδημα της οικογένειας εκτός της εργασίας. Για να απλοποιηθεί το μοντέλο, θεωρείται ότι μόνο ο χρόνος της μητέρας είναι παραγωγικός για τη δημιουργία ευημερίας του παιδιού και ότι ο σύζυγος έχει δουλειά πλήρους απασχόλησης κατά τη διάρκεια του έγγαμου βίου. Τα εισοδήματα του συζύγου από τη δουλειά και τα συνολικά εισοδήματα της οικογένειας εκτός των εισοδημάτων από την εργασία της γυναίκας από εδώ και στο εξής θα αναφέρονται ως το συνολικό εισόδημα του συζύγου. Η H είναι μια μεταβλητή, η οποία θεωρείται εξωγενής και αναφέρεται στην επιλογή της γυναίκας. Τότε ο εισοδηματικός περιορισμός μετατρέπεται ως εξής:

$$Y = H + w_m L_m = px \quad [7]$$

όπου w_m είναι ο μέσος όρος της ωρομίσθιας εργασίας της γυναίκας και L_m είναι ο αριθμός των ωρών που η γυναίκα εργάζεται στην αγορά εργασίας. Ο μέσος όρος του μισθού, w , καθορίζεται ισάξια για το συνολικό χρόνο εργασίας της ζωής της μετά το γάμο. Έτσι μπορεί να γραφεί και στη συνάρτηση των εισοδημάτων:

$$w = w(\kappa, L_m) \quad [8]$$

όπου κ είναι η σταθερή παράμετρος και αντιπροσωπεύει τα αρχικά αποθέματα του ανθρώπινου κεφαλαίου από την έναρξη του γάμου. Ο οριακός ρυθμός του μισθού, w_m , είναι αξία της πρόσθετης ωριαίας εργασίας και προέρχεται από την πρώτη παράγωγο του wL . Γενικά αναμένεται ότι ο οριακός λόγος του ωρομισθίου προς τον οριακό λόγο του συνόλου της εργασίας είναι θετικός ($\partial w / \partial L = w_L$).

Η συνολική διάρκεια του γάμου T , αποτελείται από συνολικό χρόνο που διαθέτει η γυναίκα για την παραγωγή μέσα στο σπίτι t , και το σύνολο των ωρών εργασίας της, L_m :

$$T = t + L_m \quad [9]$$

Αφού έχουν αναφερθεί όλοι οι περιορισμοί, έχουν δημιουργηθεί οι ακόλουθες συναρτήσεις.

$$x = x_c + x_o \quad [10]$$

και

$$t = t_c + t_o = p_c x_c + p_o x_o \quad [11]$$

όπου x_c και t_c είναι οι εισροές των αγαθών των υπηρεσιών και ο χρόνος για τα παιδιά και x_o και t_o είναι τα αγαθά και υπηρεσίες που καταναλώνουν οι γονείς και p_c , p_o δεν αφορούν τα παιδιά και αντίστοιχα ο χρόνος κατανάλωσης του O και C .

Η ικανότητα της οικογένειας να αποκομίζει ικανοποίηση από την ποσότητα και την ποιότητα των παιδιών και από άλλα αγαθά και υπηρεσίες, περιορίζεται από την ανάπτυξη της τεχνολογίας και την εισοδηματικό περιορισμό και του άνδρα και της γυναίκας. Ο περιορισμός της οικογενειακής παραγωγής και κατανάλωσης των αγαθών μπορεί να αποτιμηθεί με τις σκιώδεις⁵ τιμές των αγαθών. Ο εισοδηματικός περιορισμός μπορεί να γραφεί και με τον παρακάτω τρόπο:

$$I = \Pi_c C + \Pi_o O = \Pi_c NQ + \Pi_o O \quad [12]$$

όπου I είναι το εισόδημα ή ο συνολικός πλούτος και Π_c και Π_o είναι οι σκιώδεις τιμές για C και O , αντίστοιχα.

Οι συναρτήσεις ζήτησης για την ποιότητα και την ποσότητα των παιδιών αντίστοιχα είναι N και Q . Ενώ για άλλα αγαθά και υπηρεσίες είναι O . Οι συναρτήσεις αυτές μετατρέπονται ύστερα και από τον περιορισμό του πλούτου ως:

$$U(N, Q, O) + \lambda(\Pi_c NQ + \Pi_o O - I) \quad [13]$$

όπου I , Π_c και Π_o μπορούν να θεωρηθούν παράμετροι. Μεγιστοποιώντας την παραπάνω συνάρτηση με τη μέθοδο Lagrange (Λαγκρανς), μπορούν να υπάρξουν πολλά αποτελέσματα.

Χρησιμοποιώντας την πρώτη συνθήκη μεγιστοποίησης και λύνοντας ως προς τον πολλαπλασιαστή Lagrange, $-\lambda$, δημιουργούνται οι ακόλουθες εξισώσεις:

$$-\lambda = \frac{U_N}{\Pi_c Q} = \frac{U_Q}{\Pi_c N} = \frac{U_O}{\Pi_o} \quad [14]$$

όπου $\Pi_c Q$ είναι το οριακό κόστος για ένα επιπλέον παιδί θεωρώντας δεδομένη την ποιότητα, $\Pi_c N$ είναι το οριακό κόστος της αύξησης της ποιότητας για κάθε παιδί με δεδομένο τον αριθμό των παιδιών. Π_o είναι το οριακό κόστος του επιπέδου ζωής των γονιών. Οι οικογένειες εξισώνουν την αναλογία της οριακής χρησιμότητας του αριθμού των παιδιών, της ποιότητας ζωής των παιδιών και

⁵ Οι σκιώδεις τιμές χρησιμοποιούνται για τη λύση του δυαδικού προβλήματος. Οι τιμές αυτές δείχνουν τη μεταβολή που στην τιμή της αντικειμενικής συνάρτησης που προκύπτει από κάθε μονάδα μεταβολής σε κάθε περιορισμό στο πρωταρχικό πρόβλημα. Π.χ. σε ένα πρόβλημα μεγιστοποίησης των κερδών οι σκιώδεις τιμές δείχνουν την αύξηση στα συνολικά κέρδη που θα προκύψει από την αύξηση κατά μια μονάδα στη χρήση κάθε συντελεστή παραγωγής, επομένως δίνουν την τεκμαρτή αξία της συμβολής του κάθε συντελεστή της επιχείρησης. (Κώττης Χ. και Α. Πετράκη-Κώττη, 2001)

τη δική τους με την κατανάλωση των άλλων αγαθών με τα αντίστοιχα οριακά τους κόστη. Οι γονείς ισορροπούν την ικανοποίηση τους από τα παιδιά με την απόκτηση ενός ακόμα παιδιού, προσθέτοντας «ποιότητα» στο δεδομένο αριθμό των παιδιών και από άλλες πηγές που δεν σχετίζονται με τα παιδιά.

Οι εισοδηματικές ελαστικότητες ϵ_N , ϵ_Q , ϵ_C και ϵ_O δημιουργούνται από τη πρώτη συνθήκη μεγιστοποίησης. Οι ελαστικότητες μπορούν να οριστούν ως και η ποσοστιαία μεταβολή του N , Q και O , ύστερα από μια ποσοστιαία μεταβολή του εισοδήματος I , θεωρώντας σταθερό το Π . Όλες αυτές οι ελαστικότητες του πλούτου είναι θετικές, αλλά αξιώνοντας ταυτόχρονα ότι η ελαστικότητα της ποιότητας είναι μεγαλύτερη από την ελαστικότητα της ποσότητας. Αυτό συμβαίνει γιατί οι οικογένειες με υψηλά εισοδήματα παρατηρείται είτε να έχουν μικρότερο ή μεγαλύτερο αριθμό παιδιών από οικογένειες που έχουν χαμηλότερα εισοδήματα αλλά τείνουν να ξοδεύουν περισσότερα στο κάθε παιδί. Κάτω από αυτήν την υπόθεση, η εισοδηματική ελαστικότητα του αριθμού των παιδιών μπορεί να είναι αρνητική, αν η τιμή επηρεάζεται από το οριακό κόστος σε αντίθεση με το εισόδημα.

Αξιολογώντας τις μερικές παράγωγους των N , Q , C και O και εξισώνοντάς τις παραπάνω παραγώγους με το μηδέν, φαίνεται αν είναι υποκατάστατα ή συμπληρωματικά αγαθά. Όταν η σταυροειδής ελαστικότητα του κάθε αγαθού είναι θετική ή αρνητική τότε τα αγαθά αυτά έχουν υποκατάστατα και συμπληρωματικά αγαθά, αντίστοιχα.

Οι γυναίκα εργάζεται εντός και εκτός του νοικοκυριού. Η κατανομή του χρόνου της γυναίκας ανάμεσα στο σπίτι ($t=t_c+t_o$) και την εργασία ($L_m=T-t$) εξαρτάται από το ευκαιριακό κόστος, δηλαδή από την μια επιπλέον ώρα εργασίας σε σχέση με την οικιακή παραγωγή. Η γυναίκα συμμετέχει στο εργατικό δυναμικό, αν οριακός μισθός υπερβαίνει την αξία του χρόνου στο σπίτι.

Η συνάρτηση ζήτησης για τον αριθμό των παιδιών, όταν η γυναίκα εργάζεται μπορεί να γραφεί και ως $N=N(H, \kappa, T)$ και εισάγοντας μια ψευδομεταβλητή α_i ($i=H, \kappa, T$), η μερική παράγωγος της συνάρτησης ζήτησης για παιδιά με σταθερό το α_i μπορεί να εκφραστεί και ως το άθροισμα του αποτελέσματος της υποκατάστασης και του πλούτου. Σύμφωνα με το οικονομικό μοντέλο, οι αλλαγές στην συμπεριφορά της οικογένειας οφείλονται στις οικονομικές αλλαγές της συνολικής ζωής της οικογένειας ως αποτέλεσμα της αλλαγής του εισοδήματος του συζύγου I , H το απόθεμα της συζύγου σε ανθρώπινο κεφάλαιο μετά το γάμο και κ η ζωή μετά το γάμο. Οι αλλαγές σε αυτές τις μεταβλητές επηρεάζουν το οικογενειακό εισόδημα, I , και το ευκαιριακό κόστος των παιδιών Π_c .

Όταν οι γυναίκα εργάζεται εκτός σπιτιού, ο μισθός της εργασίας της θεωρείται ως το ευκαιριακό κόστος της απόκτησης παιδιών.

Μια αύξηση στο εισόδημα του συζύγου, αν όλα τα υπόλοιπα παραμείνουν σταθερά, επιφέρει μια αύξηση στη ζήτηση για παιδιά. Εξαιτίας των υποθέσεων ότι τα παιδιά είναι κανονικά αγαθά και ότι η ποιότητα είναι εξωγενώς σταθερή. Αν το μοντέλο συμπεριλαμβάνει και την ποιότητα των παιδιών και αν η ποιότητα των παιδιών δεν είναι εξωγενώς σταθερά τότε στο συγκεκριμένο μοντέλο εισάγονται οι περιορισμοί που αφορούν τα οριακά κόστη και προβλέπεται αρνητική εισοδηματική ελαστικότητα. Μια αύξηση του μισθού εργασίας της γυναίκας οδηγεί σε μια μεταβολή του εισοδήματος και του αποτελέσματος υποκατάστασης πάνω στη ζήτηση για παιδιά.

Το οικονομικό μοντέλο επίσης προβλέπει ότι οι εργαζόμενες μητέρες έχουν αλγεβρικά μεγαλύτερη εισοδηματική ελαστικότητα ζήτησης από τις γυναίκες που δεν εργάζονται. (Willis, 1973)

Τα στατικά μοντέλα της γονιμότητας δεν μπορούν να συλλάβουν την αναπαραγωγική συμπεριφορά. Καταρχήν, τα μοντέλα αυτά αγνοούν τη διάρκεια και την αμετάκλητη φύση των παιδιών ως καταναλωτικά αγαθά. Έπειτα, δεν λαμβάνουν υπόψη τους ότι η γονιμότητα είναι ένα ετερογενές χαρακτηριστικό. Η γονιμότητα, η ικανότητα να αποκτήσει κάποιος παιδιά, δεν είναι ίδια για όλες τις γυναίκες, ούτε είναι σταθερή κατά τη διάρκεια της ζωής μιας γυναίκας. Τρίτον, ακόμα και τα ζευγάρια που επιθυμούν τον ίδιο αριθμό παιδιών, οι μισθοί και τα εισοδήματα μπορούν να επηρεάσουν τη στιγμή και την χρονική απόσταση για την απόκτηση παιδιού. Έτσι, τα δυναμικά μοντέλα γονιμότητας κατευθύνουν αλλού την προσοχή τους στην προσπάθειά τους να εξετάσουν τη συμπεριφορά των γόνιμων γυναικών από ένα ολοκληρωμένο μέγεθος οικογένειας, στη χρονική στιγμή των γεννήσεων.

Το πρώτο απλό δυναμικό μοντέλο για τη γονιμότητα έγινε το 1976 από τους Heckman and Willis. Χρησιμοποίησαν ένα ξεχωριστό χρονικό μοντέλο. Τα ζευγάρια θεωρείται ότι λαμβάνουν χρησιμότητα από τα παιδιά, ανάλογα με τον αριθμό των παιδιών και τη ροή ενός σύνθετου αγαθού που αναφέρεται σε όλες τις υπόλοιπες πηγές ευχαρίστησης που δεν αφορούν τα παιδιά. Οι ερευνητές μεγιστοποίησαν μια αναμενόμενη συνάρτηση χρησιμότητας μέσω κάποιων περιορισμών. Τα ζευγάρια μεγιστοποιούν τη χρησιμότητα:

$$E \sum_{t=1}^T \delta_t [U(N_t, O_t) - f(e_t)] \quad [1]$$

υπό τον περιορισμό:

$$I_t = \Pi_{N,t} N_t + \Pi_{O,t} O_t \quad [2]$$

για $t=1, \dots, T$

$$N_t \geq N_\tau \geq 0 \quad [3]$$

για $t \geq \tau$ όπου δt είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο και $f(et)$ είναι η συνάρτηση του κόστους αντισύλληψης. Θεωρείται στην αρχική συνάρτηση ότι η συχνότητα των γεννήσεων από ένα ζευγάρι είναι χαμηλή, όταν το εισόδημα είναι υψηλό και είναι δεδομένο το οικογενειακό εισόδημα και το κόστος των παιδιών. Στο συγκεκριμένο μοντέλο δεν συμπεριλαμβάνονται το ανθρώπινο κεφάλαιο και η ποιότητα των παιδιών. Η ποιότητα των παιδιών σχεδόν απουσιάζει από όλα τα δυναμικά μοντέλα για τη γονιμότητα. Οι παραπάνω τρεις εξισώσεις μετατρέπονται και λύνονται ως ένα δυναμικό πρόβλημα.

Η διαδικασία της απόφασης είναι διαδοχική: σε κάθε χρονική περίοδο το ζευγάρι πρέπει πρώτα να αποφασίσει αν θα χρησιμοποιήσει κάποια αντισυλληπτική μέθοδο. Η προσφορά των παιδιών τότε είναι τυχαία. Αν θεωρηθεί ότι η σύλληψη ενός εμβρύου οδηγεί στη γέννηση ενός παιδιού, τότε είναι αναγκαίο να καθοριστεί η αντισυλληπτική συμπεριφορά. Ένας δείκτης αντισύλληψης έχει χρησιμοποιηθεί και η συνέχεια των αποφάσεων καθορίστηκε από το χρόνο, την ισότητα και τα αποτελέσματα των προηγούμενων επιλογών. Επίσης λαμβάνονται υπόψη και οι σύγχρονες και μελλοντικές αξίες των μισθών, των εισοδημάτων και των τιμών.

Σε αυτό το μοντέλο, το εισόδημα και ο μισθός επηρεάζουν το χρόνο και τη χρονική απόσταση των γεννήσεων με δύο τρόπους. Ό ένας είναι ότι η αγορά κεφαλαίου παρέχει κίνητρο για το χρόνο που κάποιος θα αποκτήσει μωρό, εξαιτίας π.χ. της αύξησης του εισοδήματος. Σύμφωνα με τα παραπάνω αφήνει να εννοηθεί ότι υπάρχει θετική σχέση ανάμεσα στο εισόδημα και στην πιθανότητα απόκτησης παιδιού. Ο άλλος τρόπος είναι ότι οι ευκαιρίες χρονικής υποκατάστασης δημιουργούν ένα κίνητρο για τη στιγμή γέννησης του παιδιού, όταν η σχετική τιμή για το κόστος των παιδιών είναι χαμηλή. Με αυτόν τον τρόπο, φανερώνεται μια αρνητική σχέση ανάμεσα στο μισθό της γυναίκας και στην πιθανότητα απόκτησης παιδιού. Το συγκεκριμένο μοντέλο βρίσκει ότι η εκπαίδευση του ζευγαριού δεν επηρεάζει την απόκτηση του παιδιού. Παράλληλα, η μεταβλητή που επηρεάζει τη γονιμότητα είναι η χρονική διάρκεια του γάμου. (Willis, 1973)

Σε μια άλλη μελέτη, ο Wolpin (1984), επίσης βρίσκει μια αδύναμη επιρροή στις οικονομικές μεταβλητές. Αυτό το μοντέλο αποδίδει επιρροή στον αριθμό των παιδιών, στη στιγμή και στη χρονική διάρκεια μεταξύ των γεννήσεων και είναι παρόμοια με την παραπάνω έρευνα. Το νοικοκυριό θεωρείται ότι κατέχει μια ξεχωριστή συνάρτηση χρησιμότητας για τα παιδιά, N , και ξεχωριστή συνάρτηση χρησιμότητας για τα υπόλοιπα αγαθά που καταναλώνει το ζευγάρι, O . Η απόκτηση παιδιών γίνεται μόνο κατά τη γόνιμη περίοδο της γυναίκας, T . Υπάρχει και μια περίοδος υπογονιμότητας $\tau-T$. Η αντισύλληψη θεωρείται ότι προτιμάται κατά τη γόνιμη περίοδο της γυναίκας και έτσι η αντισύλληψη μπορεί να υπολογιστεί χωρίς λάθος. Η επιλογή είναι αν θα αποκτήσει παιδί ή όχι. Το πρόβλημα της απόφασης για το νοικοκυριό i σε χρόνο t δίνεται από τη συνάρτηση:

$$Max E_t \sum_{k=0}^{\tau-t} \delta^k U_{t+k}^i(N_{t+k}^i, O_{t+k}^i) \quad [1]$$

όπου το $n_t^i = 1$ δείχνει την απόκτηση ενός παιδιού σε χρόνο t και $n_t^i = 0$ δείχνει την μη ύπαρξη παιδιού. Η συνάρτηση χρησιμότητας θεωρείται ότι είναι δευτεροβάθμια:

$$U_t^i(N_t^i, O_t^i) = (\alpha_1 + \xi_t^i) N_t^i - \alpha_2 N_t^{i^2} + \beta_1 O_t^i - \beta_2 O_t^{i^2} + \gamma N_t^i O_t^i \quad [2]$$

Η εκτιμώμενη παράμετρος ξ_t^i θεωρείται ότι είναι τυχαία με μηδέν αριθμητικό μέσο και τελική διακύμανση. Η N_t^i μπορεί να γραφεί χωρίς το δείκτη i :

$$N_t = N_{t-1} + n_t - d_t \quad [3]$$

για $t=1, \dots, T$

$$N_t = N_T$$

για $t=T+1, \dots, \tau$ με τον παρακάτω περιορισμό

$$N_0 = 0$$

Η μεταβλητή d_t είναι μονάδα αν πεθάνει ένα γεννημένο παιδί σε χρονική στιγμή t , αλλιώς είναι μηδέν.

Ο εισοδηματικός περιορισμός θεωρείται ότι είναι ικανοποιητικός από περίοδο σε περίοδο.

$$I_t = O_t + b(n_t - d_t) + c n_t \quad [4]$$

με I_t το εισόδημα του νοικοκυριού σε μια χρονική περίοδο t και αναφέρεται σε αυτό του συζύγου, c το σταθερό κόστος της γέννας και b η φροντίδα του παιδιού κατά τη διάρκεια της ζωής του. Ως χρονική περίοδος t , το νοικοκυριό θεωρητικά γνωρίζει τον αριθμό των παιδιών μέχρι τη δεδομένη χρονική στιγμή t , N_{t-1} . Σε αυτό το μοντέλο η γυναίκα δεν εργάζεται. (Wolpin, 1984)

Σε μια άλλη έρευνα που πραγματοποιήθηκε από το Ινστιτούτο ερευνών των Η.Π.Α. δημιουργήθηκε ένα ολοκληρωμένο μοντέλο της γονιμότητας και του εργατικού δυναμικού. Το μοντέλο αυτό διαφέρει από τα προηγούμενα μοντέλα. Πρώτα από όλα, η γονιμότητα και οι αποφάσεις για προσφορά εργασίας χρησιμοποιούνται στο συγκεκριμένο μοντέλο ταυτόχρονα και όχι ως συνεχόμενες. Έπειτα, και οι δύο μεταβλητές αντιμετωπίζονται ως συνολικές αποφάσεις παρά σαν ανεξάρτητες. Τρίτον, οι συνολικοί μισθοί γίνονται ενδογενής παράγοντες, δίνοντας μια συνάρτηση του μισθού, δείχνοντας πως η εμπειρία επηρεάζει τους μελλοντικούς μισθούς. (Moffit, 1984),

Εκτιμήθηκαν ταυτόχρονα γονιμότητα και εργασία. Ένα ζευγάρι στην αρχή του έγγαμου βίου του θεωρείται ότι υπολογίζει μακροχρόνια τη συνολική κατανάλωση, την εργασία της γυναίκας και τις γεννήσεις. Σε αυτό το υπόδειγμα έχει επιλεγεί η μεγιστοποίηση μερικών συναρτήσεων όπως είναι η κατανάλωση, η ξεκούραση και ο αριθμός των παιδιών, σε κάθε χρονική στιγμή, με κάποιους περιορισμούς. Οι περιορισμοί αυτοί είναι το εισόδημα, ο αριθμός των παιδιών, ο συνολικός χρόνος που απαιτείται για τη φροντίδα των παιδιών και ο δυνητικός μισθός σε μια μελλοντική χρονική στιγμή. Κάθε χρονική στιγμή, το ζευγάρι έρχεται αντιμέτωπο με ανταλλαγές. Για παράδειγμα, η απόκτηση παιδιών αυξάνει το χρόνο της γυναίκας στο σπίτι και μειώνεται η ξεκούρασή της ή ώρες εργασίας της ή και τα δύο. Αν μειώσει τις ώρες εργασίας της, τα μελλοντικά της εισοδήματα θα μειωθούν. Οι τρεις συναρτήσεις του μοντέλου που έχουν εκτιμηθεί είναι η εξής:

$$\ln W_t^* = \ln W_{t-1}^* + \gamma S_{t-1} - \delta \quad [1]$$

$$\ln W_t = \ln W_1^* + \gamma \sum_{\tau=1}^{t-1} S_{\tau} - \delta(t-1) + e_t \quad [2]$$

$$B_t^* = \alpha_0 + \alpha_1 f(t) + a_2 \ln W_1^* + a_3 Y + a_4 V + a_5 B_{t-1} + u_t \quad [3]$$

$$B_t = 1 \text{ αν } B_t^* \geq 0$$

$$B_t = 0 \text{ αν } B_t^* < 0$$

$$S_t^* = b_0 + b_1 f(t) + b_2 \ln W_1^* + b_3 Y + b_4 V + b_5 B_{t-1} + v_t \quad [4]$$

$$S_t=1 \text{ αν } S_t^* \geq 0$$

$$S_t=0 \text{ αν } S_t^* < 0$$

Εδώ το S_t είναι η εργασία της γυναίκας, αν εργάζεται είναι ίσο με τη μονάδα, αν δεν εργάζεται είναι μηδέν. Στην αρχική εξίσωση θεωρείται ως δεδομένο το ανθρώπινο κεφάλαιο και στο οποίο συμπεριλαμβάνεται ο μόνιμος μισθός που είναι αυξημένος εξαιτίας της εμπειρίας στην εργασία, με το σταθερό δείκτη γ . Ο πραγματικός μισθός συμπεριλαμβάνει και την περίπτωση του λάθους, $\ln W_t = \ln W_1^* + e_t$. Εφαρμόζοντας την εξίσωση του εισοδήματος περιοδικά σε προηγούμενες περιόδους, η εξίσωση εισοδήματος αποτελείται από αρχικό μόνιμο μισθό, $\ln W_t^*$ και η συνολική εμπειρία $S_0=0$.

Οι εξισώσεις 3 και 4 αναφέρονται στη γονιμότητα και στην προσφορά εργασίας, αντίστοιχα, οι οποίες έχουν τροποποιηθεί ύστερα από την εισαγωγή μεταβλητών όπως είναι η B_t και S_t . Εξίσωση γονιμότητας καθορίζεται από το ρυθμό των γεννήσεων και από τις μεταβλητές B_t και S_t . Οι οποίες καθορίζονται από την $f(t)$, τη χρονική διάρκεια του γάμου, από το επίπεδο του αρχικού μισθού $\ln W_t^*$, το επίπεδο του πλούτου, Y , αποτελούμενο από την αξία του οικογενειακού κεφαλαίου και τον τωρινό μισθό του συζύγου, και V , ο εξωγενείς παράγοντας που συμπεριλαμβάνει δοκιμαστικές μεταβλητές και το B_{t-1} ο εξασθενημένος ρυθμός γονιμότητας.

Η εξίσωση έχει εκτιμηθεί και επιλύει αρκετά οικονομετρικά προβλήματα, όπως είναι ετεροσκεδαστικότητα του δείγματος, το πρόβλημα του αγνοούμενου ρυθμού του μισθού των γυναικών που δεν δουλεύουν. Ο Moffit αναφέρει ότι ανάμεσα σε άλλα αποτελέσματα, οι αυξήσεις στο επίπεδο του μισθού, μειώνει το επίπεδο της γονιμότητας και αυξάνει την προσφορά εργασίας. Αύξηση του 1% στο μισθό, μειώνει την πιθανότητα απόκτησης παιδιού περίπου 0,0006 και αυξάνει την πιθανότητα να εργαστεί περίπου στο 0,0005. Αν αυξηθεί ο πλούτος της οικογένειας, τότε μειώνονται και οι δύο πιθανότητες. Ενώ αναμένεται μια πτώση στην προσφορά εργασίας, αυτό που δεν είναι αναμενόμενο, είναι η μείωση του επιπέδου γονιμότητας. (Moffit, 1984),

Οι Cingo and Ermisch (1998) σε έρευνά τους έχουν μετατρέψει τη συνάρτηση γονιμότητας σε εξίσωση. Εξέτασαν θεωρητικά το χρονικό προφίλ της απόκτησης του παιδιού ανάμεσα σε παντρεμένα ζευγάρια, μέσω της μικροοικονομικής θεωρίας των οικογενειακών αποφάσεων. Και εκτιμήθηκε εμπειρικά, χρησιμοποιώντας την οικονομετρική ανάλυση στις αγγλίδες γυναίκες που έχουν παιδιά και εργάζονται. Μάλιστα, οι συγκεκριμένοι επιστήμονες έχουν δημιουργήσει τον όρο:

«ρυθμός της γονιμότητας» (την κατανομή των γεννήσεων στο σύνολο της γυναικείας ζωής) για να ξεχωρίσουν τον όρο της χρονικής στιγμής της απόκτησης του παιδιού με την «συνολική γονιμότητα» (το συνολικό αριθμό των παιδιών που αποκτάει μια γυναίκα). Η ταχύτητα με την οποία ο συνολικός αριθμός φθάνει το ρυθμό της γονιμότητας.

$$U=U(C,O) \quad [1]$$

όπου το C είναι ο ποιοτικός δείκτης του αριθμού των παιδιών και O είναι ο δείκτης της κατανάλωσης των αγοραίων αγαθών. Η ποιότητα των παιδιών, σε αυτή την ανάλυση, είναι μια συνάρτηση των ποσοτήτων του χρόνου και του εισοδήματος που ξοδεύεται για τα παιδιά από τους γονείς και μπορεί να μεταφραστεί ως η αντίληψη που έχουν οι γονείς για τη χρησιμότητα της ζωής των παιδιών. Οι χρονικές έννοιες σε αυτό το μοντέλο παρουσιάζονται ως:

$$C = \sum_{t=a}^T v_t(E_t)C_t \quad [2]$$

και

$$O = \sum_{t=a}^T u_t(O_t) \quad [3]$$

όπου το C_t και το O_t δηλώνουν, αντίστοιχα, το ρυθμό των γεννήσεων σε χρόνο t , και τη κατανάλωση των γονιών, ενώ το E είναι η παρούσα αξία της χρονικής στιγμής t ως η πιο ευνοϊκή χρονική ροή των εθελοντικών δαπανών των γονιών από τη στιγμή της γέννησης του παιδιού, a είναι η ημερομηνία του γάμου και T είναι η ημέρα θανάτου. Οι συναρτήσεις v και u θεωρούνται οι μεταβλητές της θέλησης των γονιών να αποκτήσουν παιδί και τη δυνατότητα να αποκτήσουν παιδί, αντίστοιχα.

Ο εισοδηματικός περιορισμός των γονιών είναι ο εξής:

$$I = \sum_{t=a}^T [C_t(q + E_t) + O_t](1+r)^{a-t} \quad [4]$$

όπου q είναι το σταθερό κόστος του ενός παιδιού, και καθορίζεται από το άθροισμα όλων των αναπόφευκτων εξόδων που αφορούν την γέννηση και την ανατροφή των παιδιών.

Οι δαπάνες αφορούν τα παιδιά και οι δαπάνες εκτός παιδιών $\{C_b, O_b, E_b\}$ μεγιστοποιούνται με την προϋπόθεση ότι έχουν ληφθεί υπόψη όλοι οι περιορισμοί. Σύμφωνα με αυτό το μοντέλο μπορούν να αναφερθούν τα ακόλουθα συμπεράσματα.

Οι γυναίκες με μεγάλες οικονομικές απολαβές από το γάμο ή έχουν παντρευτεί σύζυγο με υψηλά εισοδήματα, μπορεί να αποκτήσουν παιδιά σε σύντομο χρονικό διάστημα από τη στιγμή που θα παντρευτούν. Όμως πρέπει να αναφερθεί ότι δεν αποκτούν περισσότερα παιδιά, αφού θα ξοδεύουν περισσότερα στο κάθε παιδί.

Οι γυναίκες που αργούν να παντρευτούν ή έχουν μεγάλη προίκα τη στιγμή του γάμου τους, επίσης αναμένεται να αποκτήσουν παιδιά στην αρχή του γάμου τους, αλλά και αυτές οι γυναίκες αναμένεται να έχουν λιγότερα παιδιά. Από την άλλη μεριά γυναίκες που απασχολούνται χαρακτηρίζονται από υψηλότερα εισοδήματα τείνουν να αποκτούν παιδιά αργότερα. Έτσι, οι γυναίκες με υψηλότερο αρχικό κεφάλαιο ή οι γυναίκες που παντρεύονται αργότερα τείνουν να παραμείνουν στην εργασία όπου ο ρυθμός αύξησης του μισθού εξαρτάται από την αρχαιότητα/εμπειρία και αυτό θα μπορούσε να αντισταθμίσει την τάση για γρήγορη απόκτηση παιδιών.

Μια γενική αύξηση των μισθών των παντρεμένων αντρών θα οδηγήσει σε αύξηση των εξόδων ανά παιδί και του ρυθμού της απόκτησης παιδιών. Αλλά δεν είναι ξεκάθαρο τι επίδραση θα έχει η παραπάνω αύξηση στη συνολική γονιμότητα. Σε αντίθεση, μια γενική αύξηση στο μισθό των παντρεμένων γυναικών θα μειώσει το ρυθμό της γονιμότητας.

Οι υψηλότεροι φόροι στα εισοδήματα των παντρεμένων γυναικών θα οδηγήσουν στην αύξηση του ρυθμού της απόκτησης των παιδιών, πιθανότητα χωρίς καμία αξιοσημείωτη επίπτωση στην ποιότητα και στον αριθμό των παιδιών. Αντίθετα, οι υψηλότεροι φόροι στα εισοδήματα των παντρεμένων αντρών θα καθυστερήσουν την απόκτηση των παιδιών και θα μειώσουν την ποιότητα των παιδιών, πιθανότατα χωρίς μείωση του αριθμού των παιδιών.

Τέλος, μια αύξηση στην ωφέλεια των παιδιών ή μια άσκηση κρατικής πολιτικής ως αποτέλεσμα στις χαμηλότερες ηλικίες γάμου θα αυξήσει την συνολική γονιμότητα, αλλά ο ρυθμός αύξησης και τα συνολικά έξοδα για κάθε παιδί θα μειωθούν. (Cigno and Ermisch, 1989)

Για να εκτιμηθεί το συγκεκριμένο μοντέλο, ορίζεται μια μεταβλητή που αναφέρεται ως «δείκτης μεγέθους οικογένειας», N_{t-a}^* , για τη διάρκεια κάθε χρονιά ($t-a$), και μεταφράζεται με μαθηματικούς όρους ως εξής:

$$N_{t-a}^* = X\theta_{t-a} + \epsilon_{t-a} \quad [5]$$

όπου X είναι η διάνυσμα των ερμηνευτικών μεταβλητών που αφορούν τη γυναίκα, θ_{t-a} είναι αντίστοιχα οι παράμετροι για τη διάρκεια του γάμου ($t-a$) και ε_{t-a} είναι τυπική τυχαία μεταβλητή.

Ένας αριθμός από μεταβλητές $\mu_0, \mu_1, \mu_2, \mu_3$, έχουν ορισθεί για τις γέννες, έτσι ώστε

$$\begin{aligned} \text{Av } N_{t-a}=0, & \quad N_{t-a}^* < \mu_0, \\ \text{Av } N_{t-a}=j, & \quad \mu_{j-1} \leq N_{t-a}^* < \mu_j, \quad j=1,2,3 \\ \text{Av } N_{t-a}=4, & \quad \mu_0 \leq N_{t-a}^* \end{aligned} \quad [6]$$

Η πιθανότητα το ζευγάρι να έχει ένα συγκεκριμένο μέγεθος σε μια χρονική στιγμή ($t-a$) υπολογίζεται από την τυπική κανονική κατανομή:

$$\Pr(N_{t-a} = 2) = F(\mu_2 - X\theta_{t-a}) - F(\mu_1 - X\theta_{t-a}) \quad [7]$$

όπου Pr σημαίνει την πιθανότητα της εντολής στην παρένθεση και F είναι η συνάρτηση της τυπικής κανονικής κατανομής. Αναμένεται το μέγεθος της οικογένειας στη διάρκεια του γάμου ($t-a$), να είναι

$$E(N_{t-a}) = \sum_{j=0}^4 j \Pr(N_{t-a} = j) \quad [8]$$

όπου μ_0 επιβάλλεται για να μετακινήσει την αοριστία, και οι παράμετροι σε αυτό το διατεταγμένο μοντέλο εκτιμούνται με την μεγιστοποίηση της συνάρτησης. Ο αναμενόμενος ρυθμός γεννήσεων κατά τη διάρκεια του γάμου ($t-a$) υπολογίζεται από:

$$E(B_{t-a}) = E(N_{t+1-a}) - E(N_{t-a}) \quad [9]$$

Σύμφωνα με το παραπάνω μοντέλο, οι γυναίκες που έχουν μεγαλύτερη εμπειρία στην αγορά εργασίας κατά τη διάρκεια της απόκτησης του παιδιού και παντρεύονται αργότερα, έχουν μικρότερο ρυθμό γεννήσεων κατά τη διάρκεια 10 χρόνων γάμου. Οι γυναίκες που είναι υπάλληλοι αρχίζουν να αποκτούν παιδιά αργότερα από τις γυναίκες που προσφέρουν χειρονακτική εργασία. Ένα ζευγάρι στο οποίο ο σύζυγος έχει υψηλότερα εισοδήματα, έχουν και υψηλότερο ρυθμό γεννήσεων, ειδικότερα ύστερα από 7 χρόνια γάμου.

Συγκεκριμένα, η αυξημένη φορολογία στα εισοδήματα της γυναίκα ή η μειωμένη φορολογία στα εισοδήματα του άντρα, θα αυξήσει το ρυθμό της γονιμότητας. Επίσης, φαίνεται ότι είναι πιθανό τα οφέλη που λαμβάνουν οι γονείς από τα παιδιά αυξάνουν την ολοκληρωμένη γονιμότητα αλλά μειώνουν το ρυθμό της γονιμότητας. (Cigno and Ermisch, 1989)

Ο Schultz P. (1986) ερευνήσε το φαινόμενο της γονιμότητας και της γυναικείας εργασίας και υποστηρίζει ότι το νεοκλασικό οικονομικό μοντέλο δεν συμπεριλαμβάνει τα εισοδήματα που προέρχονται εκτός εργασίας. Για παράδειγμα, θεωρεί μια συνάρτηση χρησιμότητας για ένα μόνο άτομο. Το άτομο απολαμβάνει χρησιμότητα σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή με το να καταναλώνει τα αγαθά που αγοράζει, X , και με τα αγαθά που παράγει στο σπίτι, Z . Η συνάρτηση χρησιμότητας είναι η εξής:

$$U_i = U(X, Z_i) \quad [1]$$

συμπεριλαμβάνοντας πάντα τον εισοδηματικό περιορισμό του ατόμου και την τεχνολογική ανάπτυξη για την παραγωγή αγαθών Z . Οι τιμές της αγοράς αναφέρονται ως P , τα ατομικά εισοδήματα ως W και τα εισοδήματα πλην της εργασίας ως V . Με αυτόν τον τρόπο καθορίζεται η ζήτηση για τα αγαθά X και Z . Το Z θεωρείται ότι συμπεριλαμβάνει και την ξεκούραση του ατόμου L , και είναι το ακριβώς αντίθετο της εργασίας του ατόμου H . Η σχέση της εργασίας μετατρέπεται στην εξής γραμμική μορφή:

$$H_i = a_0 + a_1 W_i + a_2 P_i + a_3 V_i + e_i \quad [2]$$

όπου e είναι το πιθανό σφάλμα εξαιτίας της τυχαίας απόκλισης και συμπεριλαμβάνει σφάλματα μέτρησης. Το a είναι μια εκτιμώμενη παράμετρος. Το i αναφέρεται στη συνάρτηση της γυναίκας.

Υπάρχει και μια δεύτερη συνάρτηση για την εργασία και συμπεριλαμβάνει όλα τα μέλη ενός νοικοκυριού.

$$H_i = b_0 + b_1 W_i + b_2 W_j + b_3 P_i + b_4 P_j + b_5 \bar{V}_i + u_i \quad [3]$$

$$i, j = 1, 2$$

όπου $i \neq j$ και αναλύονται μόνο τα ζευγάρια που έχει εισοδήματα και ο άντρας και η γυναίκα. Η ξεκούραση (leisure) για κάθε μέλος της οικογένειας συμπεριλαμβάνεται στην συνολική συνάρτηση χρησιμότητας. Παράλληλα το συνολικό εισόδημα εκτός της εργασίας για το ζευγάρι αναφέρεται ως εξής:

$$\bar{V} = V_i + V_j \quad [4]$$

Αν και η ξεκούραση δεν είναι το μόνο αγαθό που παράγεται στο σπίτι αλλά και άλλα που παράγονται και αποκομίζουν ωφέλεια οι καταναλωτές. Έτσι είναι εύκολο να υποτεθεί ότι οι ώρες

που εργάζεται οι γυναίκα θα μειωθούν αν αυξηθεί το εισόδημα εκτός της εργασίας. Τα παραπάνω αγαθά θεωρούνται ότι είναι κανονικά όπως είναι και η ξεκούραση.

Σε αντίθεση, το μοντέλο Nash θεωρεί ότι οι σύντροφοι με συνεργασία μεγιστοποιούν το W , ένα προϊόν που συμπεριλαμβάνει τις ατομικές συναρτήσεις χρησιμότητας σε μία συνάρτηση της οικογένειας U_i^f , και η ατομική χρησιμότητα απαλείφεται από τη συνάρτηση της οικογένειας με την ένωση των δύο ανθρώπων, U_i^a . Με αυτόν τον τρόπο έχουμε την εξής συνάρτηση:

$$W = [U_i^f(X, Z) - U_i^a(P, W_i, V_i)] * [U_j^f(X, Z) - U_j^a(P, W_j, V_j)] \quad [4]$$

Η χρησιμότητα εναλλακτικά παρουσιάζεται ως το *σημείο αδιαφορίας (threat point)*. Το σημείο αδιαφορίας σημαίνει ότι ο καταναλωτής αδιαφορεί για το αν θα εργαστεί ή θα παραμείνει στο σπίτι. Σε αυτό το σημείο πρέπει να αναφερθεί ότι η ατομική κατανάλωση μειώνεται εντός του γάμου, όμως υπάρχουν ωφέλειες και για αυτό είναι αποδεκτό και από τους δύο συζύγους. Αυξήσεις στα εισοδήματα εκτός εργασίας είτε του άνδρα είτε της γυναίκας αναμένεται να αυξήσουν το σημείο αδιαφορίας του συγκεκριμένου συζύγου και έτσι θα αυξηθεί η οικονομική δύναμη του συγκεκριμένου ατόμου. Κατ' επέκταση μια τέτοια αύξηση θα μπορούσε να μεταβάλει την κατανάλωση όλης της οικογένειας.

Συνεπώς, εισοδήματα εκτός εργασίας χωρίζονται σε δύο κατηγορίες σε αυτά που τα είχε ο ένας από τους δύο συζύγους πριν από το γάμο και σε αυτά που αποκτήθηκαν μετά. Η σύζυγος μπορεί να μειώσει την συμμετοχή της στο εργατικό δυναμικό, δηλαδή να μειώσει σε σημαντικό βαθμό τις ώρες εργασίας εβδομαδιαίως αν κληρονομήσει ή αν τις παρέχουν οι γονείς της προίκα. Αν τώρα υπάρχει μια αύξηση των εισοδημάτων από την πλευρά του άνδρα, η απασχόληση της γυναίκας εκτός εργασίας θα μειωθεί, εννοείται όμως σε μικρότερο βαθμό από την προηγούμενη αύξηση

Συνοψίζοντας, η συγκεκριμένη θεωρία καταργεί ένα από τους περιοριστικούς παράγοντες του νεοκλασικού μοντέλου, και συγκεκριμένα έναν από τους παράγοντες που επηρεάζουν τη γυναικεία απασχόληση. Πάντως τα αποτελέσματα εμπειρικής έρευνας δεν φαίνεται να συμφωνούν με την θεωρία που αναπτύχθηκε από τον Schultz. Οι γυναίκες που έχουν εισοδήματα εκτός εργασίας, προτιμούν να αυξήσουν τη κατανάλωση για ξεκούραση ή γενικότερα τις ασχολίες εκτός της απασχόλησης τους. Αντίστοιχα, οι συγκεκριμένες γυναίκες προτιμούν να έχουν περισσότερα παιδιά, αν και η σχέση δεν είναι στατιστικά σημαντική. (Schultz, 1986)

Ο Rosenzweig M. και Wolpin K. δημιούργησαν ένα μοντέλο, το οποίο να συμπεριλαμβάνει όλες τις σημαντικές παραμέτρους που επηρεάζουν τη σχέση ανάμεσα στη γονιμότητα και την προσφορά εργασίας. Για να μπορέσουν να εξηγήσουν την αλληλεπίδραση, δημιούργησαν τρεις τουλάχιστον περιόδους. Οι δύο πρώτοι περίοδοι αναφέρονται στην απόκτηση των παιδιών ενώ η τρίτη περίοδος περιλαμβάνει το χρονικό διάστημα που τα παιδιά είναι ώριμα και τα έξοδα των παιδιών είναι χαμηλά. Αυτό το οικονομικό μοντέλο περικλείει όλες τις αποφάσεις και συμπεριφορές και για τις τρεις κατηγορίες.

Για να μειωθεί η πολυπλοκότητα του μοντέλου, αγνοείται προσωρινά η τρίτη χρονική περίοδος. Με αυτόν τον τρόπο δημιουργείται ένα μοντέλο με δύο χρονικές περιόδους. Η πρώτη αφορά το ζευγάρι χωρίς παιδιά και η δεύτερη το ζευγάρι με παιδιά. Έτσι η συνάρτηση χρησιμότητας διαμορφώνεται ως εξής:

$$U = U(n, l_1, l_2, X, q; \varepsilon) \quad [1]$$

όπου l_i ο χρόνος που διαθέτει το άτομο στο σπίτι τη χρονική περίοδο i , το n είναι ο αριθμός των παιδιών, q είναι οι υπηρεσίες του κάθε παιδιού (η ποιότητα) και το X είναι τα αγαθά που καταναλώνονται. Η παραπάνω εξίσωση ακολουθεί τη νεοκλασική θεωρία αλλά ο πληθυσμός είναι ετερογενής. Υποτίθεται ότι η παραγωγή για υπηρεσίες των παιδιών συμβαίνει την πρώτη περίοδο και περιγράφεται από την παρακάτω εξίσωση.

Για να είναι απλοποιημένο το μοντέλο θεωρείται ότι η ποιότητα των παιδιών παράγεται ταυτόχρονα με το χρόνο που διαθέτει ο καταναλωτής στο σπίτι και τον αριθμό των παιδιών.

$$q = \Theta(l_i, n) \quad [2]$$

Σημαντικές υποθέσεις αναφέρονται στις έρευνες για τη γονιμότητα και το νοικοκυριό. Η ασυνέχεια της ποιοτικής παραγωγής για τα παιδιά και η αδιάκοπη ροή του χρόνου, είναι δύο υποθέσεις που πρέπει να αναφερθούν και περιγράφονται μαθηματικά ως εξής: $\Theta_{l_i} > 0$ και $\Theta_n < 0$. Παράλληλα, η τρίτη υπόθεση είναι ότι τα αγοραία αγαθά χρησιμοποιούνται για την ποιότητα των παιδιών. Ο καταναλωτής ξεκινά τον προγραμματισμό του με αρχικό κεφάλαιο H_1 , το οποίο αναφέρεται στην πρώτη χρονική περίοδο, ως εισοδηματικός περιορισμός. Για τον εισοδηματικό περιορισμό H_2 , αναφέρεται ότι εξαρτάται από το l_1 και έτσι οι τιμές l_2 και l_1 αναφέρονται στην παρακάτω εξίσωση ως συνεχής εξάρτηση.

$$H_2 = \psi(l_1)\psi' < 0 \quad [3]$$

Σύμφωνα με τα παραπάνω, η εξίσωση [3] είναι ο συνολικός εισοδηματικός περιορισμός και για τις δύο περιόδους. Στο μοντέλο αυτό θεωρείται ότι το επιτόκιο είναι μηδέν, η εξίσωση διαμορφώνεται ως εξής.

$$F = r(H_1T_1 + H_2T_2) + A = p_n n + p_x X + r(H_1l_1 + H_2l_2) \quad [4]$$

όπου οι τιμές για αγοραία αγαθά X , είναι p_x και n , p_n και είναι σταθερό το ανθρώπινο κεφάλαιο, r , είναι πάγιο και γνωστό προκαταβολικά. Το A είναι τα περιουσιακά στοιχεία εκτός εργασίας και το T_i αναπαριστά τη συνολική χρονική διάρκεια για κάθε χρονική περίοδο. Πρέπει να σημειωθεί ότι p_n είναι το κόστος της αύξησης του αριθμού των παιδιών, ανεξάρτητο από το επίπεδο q (ποιότητα) που έχει επιλεγεί. Για παράδειγμα, η γέννα και το κόστος αντισύλληψης δεν είναι οι σκιώδεις τιμές για τις υπηρεσίες των παιδιών. (Rosenzweig and Wolpin, 1980)

Το μοντέλο του Knowles (1999) θεωρεί ότι η οικονομία αποτελείται από συνεχείς παράγοντες που υπάρχουν και στις δύο περιόδους της ζωής του ανθρώπου. Οι αποφάσεις του κάθε ανθρώπου έχουν σχέση πάντα με την δεύτερη περίοδο, την ενηλικίωση. Οι άνθρωποι που βρίσκονται στη δεύτερη περίοδο, δηλαδή είναι ενήλικες ξεχωρίζουν από την εκπαίδευσή τους, e , από την κληρονομιά τους α , και την επιτυχία τους στην αγορά εργασίας z . Αποφασίζουν πόσα παιδιά n θα αποκτήσουν, πόσα θα επενδύσουν στην εκπαίδευσή τους e' και πόσα θα αποταμιεύσουν α' για κάθε παιδί. Η κάθε απόφαση θεωρείται ότι είναι θετική και συγκεκριμένα το $\alpha' \geq 0$ θεωρείται πάντα θετικό γιατί οι γονείς δεν μπορούν να αποταμιεύσουν για αυτούς εις βάρος των παιδιών τους. Το κόστος των παιδιών συμπεριλαμβάνει μαζί και τη μείωση θ για κάθε παιδί στο χρόνο που αφιερώνει ο ενήλικας στην αγορά εργασίας.

Επιπλέον, τα αγαθά κοστίζουν θ για κάθε παιδί, εξαιτίας της αύξησης της εκπαίδευσης του κάθε παιδιού. Αυτό συμβαίνει γιατί ο συγγραφέας θεωρεί ότι είναι ευκολότερο για τους πιο μορφωμένους γονείς να εκπαιδεύουν τα παιδιά τους. Η επιτυχία στην αγορά εργασίας των παιδιών είναι ανεξάρτητη από αυτή των γονέων και δεν εμφανίζεται μέχρι το παιδί να γίνει ενήλικος. Θεωρείται ότι ο πλούτος των γονέων είναι U_0 και των παιδιών είναι U_1 . Οι προτιμήσεις για τα παιδιά και τις επενδύσεις δίδονται στην παρακάτω εξίσωση:

$$U_0 = u(c) + b(n) \sum_{i=0}^n E\{U_i | z\} = u(c) + b(n)nE\{U_1 | z\} \quad [1]$$

Οι αλλαγές έχουν γίνει με σκοπό την άθροιση δ , που είναι το συνολικό εισόδημα δ_0 . Το μέγεθος των αλλαγών καθορίζεται από την πρόσοδο από το επιτόκιο τ , από το μη εκχωρημένο εισόδημα. Ο κυβερνητικός περιορισμός είναι:

$$\delta = \tau \int [\delta_0 + y(e, a, z)] d\mu(e, a, z) \quad [2]$$

Η συνολική εικόνα της οικονομίας δίδεται από εξίσωση $\mu(e, a, z)$, η οποία αναφέρεται στο μέγεθος των ενήλικων σε μία κατάσταση (e, a, z) . Το ακαθάριστο εισόδημα για ένα γονιό σε μία κατάσταση (e, a, z) μπορεί να γραφεί ως εξής:

$$y(e, a, z) = wh(z, e)(1 - g^n(e, a, z)\theta) + ra \quad [3]$$

Τότε η ισότητα του Bellman για το πρόβλημα των γονιών είναι:

$$V(e, a, z; \tau, \delta) = \max_{c, n, e', a'} \{u(c) + b(n)nE[V(e', a', z')|z]\}$$

υπό τον όρο του εισοδηματικού περιορισμού

$$\delta + \delta_0 + y(e, a, z)(1 - \tau) - c - n[\phi(e') + a'] \geq 0 \quad [4]$$

χωρίς αρνητικούς όρους $n \geq 0, c \geq 0, e' \geq 0, a' \geq 0$

Η σταθερή κατάσταση ισορροπίας αποτελείται από τη σταθερή πιθανότητα του μεγέθους $\mu(e, a, z)$, τις τιμές $\{w, r\}$, από τη συχνότητα του κεφαλαίου εργασίας (K/L) , και από τις αποφάσεις των γονέων $g^x(e, a, z)$, για την κάθε μεταβλητή $x \in \{n, e', a', c\}$. Έτσι οι αποφάσεις των γονιών επιλύουν την εξίσωση 4. Οι τιμές διαμορφώνονται από τη συχνότητα του κεφαλαίου εργασίας, όπου το κεφάλαιο και η εργασία είναι ίσα με το κληροδόχημα των γονιών προς τα παιδιά και επηρεάζει την προσφορά εργασίας. Τέλος, η πιθανότητα μεγέθους είναι σύμφωνη με τις αποφάσεις των γονιών. (Knowles, 1999)

Η συγκεκριμένη μελέτη εξετάζει τη σχέση μεταξύ των οικονομικών και δημογραφικών αποτελεσμάτων όταν τα παιδιά παρέχουν προστασία στους ηλικιωμένους γονείς τους και η μακροζωία είναι ενδογενής. (Cipriani, 2000) Οι άνθρωποι που βρίσκονται σε αναπαραγωγική ηλικία, ωριμάζουν μέσω δύο περιόδων της ζωής τους και υπάρχει μία πιθανότητα να ζήσουν και τη τρίτη περίοδο. Έχοντας αυτή την πιθανότητα, ο άνθρωπος μεγιστοποιεί την αναμενόμενη διάρκεια ζωής της χρησιμότητας επιλέγοντας την κατανάλωση, των αριθμό των παιδιών και την επένδυση σε κάθε παιδί. Αν η αναμενόμενη διάρκεια ζωής είναι χαμηλή, οι γονείς επιλέγουν να μην επενδύσουν στην εκπαίδευση των παιδιών τους και η οικονομία παραμένει σταθερά χαμηλή.

Σύμφωνα με τα παραπάνω αναπτύσσεται ένα μοντέλο που θεωρεί το χρόνο ξεχωριστό και συμβολίζεται με $t = 0, \dots, \infty$. Αφού μεγαλώσει και μορφωθεί το παιδί από τους γονείς του στην πρώτη περίοδο της ζωής του, γίνεται εν δυνάμει γονιός, επενδυτής της μόρφωσης των παιδιών του και παραγωγός και καταναλωτής των αγαθών. Αν ο άνθρωπος αυτός ζήσει και στην τρίτη περίοδο, είναι ηλικιωμένος και εξαρτάται εντελώς από την υποστήριξη των παιδιών του. Όλοι οι άνθρωποι έχουν ταυτόσημες προτιμήσεις και τεχνολογίες και είναι ενήμεροι για τη διάρκεια της ζωής τους.

Η αναμενόμενη συνολική χρησιμότητα ενός ανθρώπου σε μία γενιά t , U^t , είναι η εξής:

$$U^t = \Phi(c_y^t) + \pi^t \theta \Phi(c_0^t); \pi^t, \theta \in (0,1); \Phi'(\cdot) > 0; \Phi''(\cdot) < 0 \quad [1]$$

όπου c_y^t και c_0^t δηλώνουν κατανάλωση όταν είναι νέοι και κατανάλωση όταν είναι ηλικιωμένη αντίστοιχα, και π^t είναι η πιθανότητα να διανύσει το άτομο και την τρίτη περίοδο. Στην συγκεκριμένη μελέτη, οι γονείς δεν είναι αλτρουιστές με την έννοια ότι δεν αποκομίζουν χρησιμότητα από τον πλούτο των απογόνων.

Κάθε άνθρωπος στην αρχή της δεύτερης περιόδου έχει ένα ποσό ανθρώπινου κεφαλαίου, εξαιτίας της μόρφωσης που του παρείχαν οι γονείς του. Παράλληλα, θεωρείται ότι το ανθρώπινο κεφάλαιο δεν πρέπει να έχει περιορισμούς όπως είναι η τεχνολογική γνώση, αλλά μπορεί να διευρύνει και από άλλα προσωπικά χαρακτηριστικά όπως είναι η υγεία. Ένα άτομο που γεννήθηκε τη χρονική περίοδο t καταναλώνει c_y^t μονάδες ενός ομογενούς αγαθού όταν είναι νέος, αποκτά παιδιά n^t , εργάζεται και μεταφέρει ένα μέρος του εισοδήματος του ψ ως δώρο στους γονείς τους και ένα μέρος για την ανατροφή του κάθε παιδιού. Αν το άτομο αυτό μεταβεί και στην τρίτη περίοδο, τότε θα καταναλώνει ένα σταθερό ψ από το εισόδημα των παιδιών του. (Cipriani, 2000)

Οι εισοδηματικοί περιορισμοί είναι οι ακόλουθοι:

$$c_y^t = w^t h^t (1 - qn^t - e^t n^t - \psi) \quad [2]$$

$$c_0^t = n^t w^{t+1} h^{t+1} \psi \quad [3]$$

όπου w είναι ο μισθός της αποδοτικότητας ανά μονάδα εργασίας, η οποία για τη συνέχεια επιλέγεται να είναι μονάδα για να απλοποιηθεί το μοντέλο. Το άτομο παράγει το κεφάλαιο των παιδιών του h^{t+1} , σε συμφωνία με

$$h^{t+1} = h^t \Omega(e^t, \pi^t); \Omega_e(\cdot), \Omega_\pi(\cdot) > 0; \Omega_{ee}(\cdot), \Omega_{\pi\pi}(\cdot) < 0; \Omega_{e\pi} > 0 \quad [4]$$

Η παραπάνω εξίσωση του ανθρώπινου κεφαλαίου είναι τύπου Lucas όπου το κεφάλαιο αυτής της γενιάς είναι αυξημένο από το κεφάλαιο τις προηγούμενης γενιάς h^t . Ταυτόχρονα το επίπεδο επένδυσης των παιδιών είναι αυξημένο από το επίπεδο εκπαίδευσης των γονιών e^t . Η καινοτομία σε αυτήν την εξίσωση είναι ότι θεωρείται το επίπεδο της υγείας είναι καλό και ότι αυξάνεται η εκπαίδευση και έρχεται να συμπληρώσει την επένδυση στην εκπαίδευση. Με άλλα λόγια, θεωρείται ότι ένας υγιής γονιός είναι πιο παραγωγικός στις προσπάθειες της εκπαίδευσης του παιδιού. Κάποιος θα μπορούσε να σκεφτεί ότι οι υγεία των γονιών έχει σημαντική επίδραση στην υγεία του παιδιού, και η υγεία του ενήλικα εξαρτάται εν μέρει από την υγεία του στην παιδική ηλικία. Αυτό αυτόματα επηρεάζει την παραγωγικότητα εργασίας. Επιπλέον, η πιθανότητα θανάτου ή νοσηρότητας θεωρούνται ως μονοτονικά σχετιζόμενα δεδομένα, μια υπόθεση που φαίνεται να ταιριάζει με τα εμπειρικά δεδομένα.

Το μοντέλο είναι τελειοποιημένο με το να οριστεί και η πιθανότητα της επιβίωσης π^t . Κάποιος μπορεί να σκεφτεί ότι το π^t επηρεάζεται από έναν αριθμό παραγόντων του ανθρώπου (και εσωτερικούς και εξωτερικούς παράγοντες). Αυτοί οι παράγοντες μπορεί να ενταχθούν σε προσωπικά έξοδα του εισοδήματος, χρόνου και προσπάθειας των υπηρεσιών της κυβέρνησης και της ποιότητας του περιβάλλοντος. Αλλαγές στην αναμενόμενη διάρκεια ζωής, επίσης εξαρτώνται και από τις αλλαγές στη δημόσια συνείδηση και στις προσωπικές επιλογές. Οι παραπάνω αλλαγές επιδρούν άθελά τους στις αλλαγές των επιπέδων εκπαίδευσης. Το γεγονός είναι ότι τα δεδομένα δείχνουν μια αύξηση στη διάρκεια ζωής σε όλο τον κόσμο, η οποία στέκεται σε έκδηλη αντίθεση με τη συνεχή ανακολουθία στα επίπεδα της οικονομικής ανάπτυξης. Αυτή η άποψη των γεγονότων δηλώνει έναν απλό χαρακτηρισμό του π^t

$$\pi^t = \pi(h^t, H^t)$$

όπου H^t είναι το ανθρώπινο κεφάλαιο σε παγκόσμιο επίπεδο και

$$\pi_h(\cdot), \pi_H > 0, \pi_{hh}(\cdot), \pi_{HH}(\cdot) < 0, \pi(0,0) = \underline{\pi}$$

και

$$\lim_{h, H \rightarrow \infty} \pi(\cdot) = \overline{\pi} \leq 1$$

Σε σύγκριση με το κύριο μοντέλο της παραπάνω ανάλυσης, αυτή η επέκταση του μοντέλου παρέχει επιπρόσθετες μικρές βάσεις αλλά δεν υπάρχει πίεση στην οριακή απόφαση των ατόμων. Ένα άτομο αντιμετωπίζει το πρόβλημα της μεγιστοποίησης της εξίσωσης υπό τους περιορισμούς των εξισώσεων (2), (3) και (4). Η πρώτη συνθήκη δηλώνει ότι για μια εσωτερική λύση της οριακής

απόδοσης στην ποιότητα των παιδιών, ο οποίος είναι ο ρυθμός της επιστροφής της επένδυσης του ανθρώπινου κεφαλαίου, πρέπει να είναι ίσο με την οριακή επιστροφή της ποιότητας. Με αυτόν τον τρόπο προκύπτει η παρακάτω σχέση:

$$\frac{\Omega(\pi^t, e^t)\psi}{q + e^t} = \Omega_e(\pi^t, e^t)\psi \quad [6]$$

Όμως, θεωρείται ότι το π^t και e^t είναι συμπληρωματικά αγαθά στην παραγωγή της h^{t+1} . Μια λύση χωρίς επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο μπορεί να υπάρχει σε αυτό το μοντέλο, όταν π^t είναι τόσο χαμηλό που η πρόσδοος στην επένδυση του ανθρώπινου κεφαλαίου είναι χαμηλότερη από την πρόσδοο στη γονιμότητα για κάθε επίπεδο του e^t . Σε αυτή την περίπτωση οι γονείς επικεντρώνονται στην ποσότητα των παιδιών μόνο και τα παιδιά απλά κληρονομούν το επίπεδο του ανθρώπινου κεφαλαίου των προηγούμενων γενεών.

Για να γίνει σαφής η λύση αυτή, θεωρείται ότι η κατανάλωση υποκαθίσταται διαχρονικά με τη μοναδιαία ελαστικότητα δεδομένου ότι $\Phi(\cdot) = \text{Log}(\cdot)$. Η υπόθεση βελτιώνει το μοντέλο χωρίς να μειώνει τη γενίκευσή του. Επίσης, θεωρείται ότι η συνάρτηση ορίζεται ως εξής:

$$\Omega(\cdot) = (1 + \pi^t \delta e^t)^\gamma, \gamma \in (0,1), \delta > 0 \quad [7]$$

Λύνοντας το παραπάνω πρόβλημα, η καταλληλότερη λύση για τη γονιμότητα και την επένδυση στην εκπαίδευση είναι:

$$n^t = \frac{\delta \pi(\pi^t)^2 (1 - \gamma)(1 - \psi)}{(\delta \pi^t q - 1)(1 + \pi^t \theta)} \quad [8]$$

$$e^t = \frac{\delta \gamma q \pi^t - 1}{\delta \pi^t (1 - \gamma)}. \quad [9]$$

Σύμφωνα με τα παραπάνω, η εξίσωση του ανθρώπινου κεφαλαίου παίρνει την ακόλουθη μορφή:

$$h^{t+1} = h^t \left(\frac{\gamma(\delta \pi^t q - 1)}{1 - \gamma} \right)^\gamma \quad [10]$$

Οι αποφάσεις αυτές εξαρτώνται από τις παραμέτρους q (το κόστος της ανατροφής των παιδιών), γ και δ (η παραγωγικότητα της επένδυσης του ανθρώπινου κεφαλαίου) και θ (ο προεξοφλητικός παράγοντας). Επίσης, εξαρτώνται από το π^t , που είναι η πιθανότητα της διάρκειας ζωής του κάθε ατόμου. Υποτίθεται ότι το q είναι αρκετά μικρό έτσι ώστε μια αύξηση αυτής της πιθανότητας να

μειώσει το ρυθμό γονιμότητας και να αυξήσει το ποσό που ξοδεύεται για τη μόρφωση των παιδιών. Ένα υψηλό επίπεδο διάρκειας ζωής αυξάνει στο μέλλον την πρόσοδο της μόρφωσης των παιδιών σχετικά με αναμενόμενο οριακό ρυθμό της υποκατάστασης της κατανάλωσης.

Πάντως, δοθέντος της μορφής για τη μάθηση της τεχνολογίας, υπάρχει μια λύση για την εκπαίδευση όταν το κεφάλαιο των γονιών είναι χαμηλό. Το όριο και ο ρυθμός της προσόδου της ποιότητας των παιδιών είναι μικρότερο από το ρυθμό της προσόδου της ποιότητας. Μια απαραίτητη συνθήκη για την καταλληλότερη λύση των εξισώσεων (8)-(10) είναι όταν $\pi' > \hat{\pi}$, όπου $\hat{\pi} = 1/\delta q\gamma$. Αν η μακροβιότητα είναι κάτω από το όριο τότε το άτομο επιλέγει να μην επενδύσει στην εκπαίδευση των παιδιών του. Έτσι η γονιμότητα είναι:

$$n^t = \frac{\pi^t \theta (1 - \psi)}{q(1 + \pi^t \theta)} \quad [11]$$

και

$$h^{t+1} = h^t \quad [12]$$

Σε αυτή την περίπτωση η σχέση ανάμεσα στο n και στο π διαμορφώνεται προς την αντίθετη κατεύθυνση. (Cipriani, 2000)

Το μοντέλο του Lundholm and Ohlsson (1998), αναφέρεται σε ένα γονέα που απλώς δημιουργεί παιδιά και επιλέγει την ποιότητα των παιδιών.

$$n \in N = \{n \in R_+ : n \geq 1\} \quad [1]$$

Η ποιότητα του παιδιού είναι μόνο επίκτητη μέσω της φροντίδας του παιδιού, η οποία είτε παρέχεται από την αγορά είτε παράγεται από τη μητέρα. Η αγοραία φροντίδα για κάθε παιδί ισοδυναμεί με τον αριθμό των αγοραίων ωρών μιας μέρας $d \in R_+$ ενός ατόμου που αναλαμβάνει την πλήρη φροντίδα του παιδιού αντί των γονιών του. Εάν η ίδια φροντίζει τα παιδιά, τότε η μητέρα ξοδεύει $c \in R_+$ του χρόνου της για να προσέξει τα παιδιά της. Ο συνολικός χρόνος φροντίδας για κάθε παιδί είναι $d+c$. Η συγκεκριμένη σχέση δεν πρέπει να είναι μικρότερη από το συνολικό χρόνο D κατά τη διάρκεια που κάθε παιδί χρειάζεται φροντίδα. $D \leq d + c$

Ο μέσος όρος της ποιότητας της προσωπικής φροντίδας του παιδιού ισοδυναμεί με το χρόνο που το παιδί απολαμβάνει την πλήρη προσοχή του ατόμου που το φροντίζει, π.χ. c/n . Η αγοραία και η

προσωπική φροντίδα είναι τέλεια υποκατάστατα αγαθά και ο γονιός συμπεριφέρεται σε όλα τα παιδιά το ίδιο. Έτσι ο μέσος όρος της ποιότητας είναι

$$q = d + \frac{c}{n} \text{ αν } d + \frac{c}{n} \leq D \text{ αλλιώς } q = D. \quad [2]$$

Έτσι,

$$q = D - \frac{(n-1)}{n}c \text{ και } \partial q / \partial c = n^{-1} - 1 \leq 0. \quad [3]$$

Η υποκατάσταση μιας ημέρας τη φροντίδας των παιδιών για την δική της φροντίδα (της μητέρας) μειώνει τον μέσο όρο της ποιότητας όταν ο χρόνος της φροντίδας των παιδιών είναι δεσμευτικός. Οι ώρες εργασίας $\bar{h} \in R_{++}$ είναι σταθερές και ο μισθός είναι w . Το εισόδημα ξοδεύεται για την κατανάλωση της μητέρας ($x \in R_+$). Η τιμή pnd είναι η αγοραία ποιότητα, η οποία είναι μετρήσιμη και είναι ίση με τη μονάδα, και p είναι η μοναδιαία τιμή της αγοραίας φροντίδας, n είναι ο αριθμός των παιδιών, και d είναι η ποιότητα της αγοραίας φροντίδας.

Ο εισοδηματικός περιορισμός της μητέρας αναφέρεται ως εξής:

$$w\bar{h} = x + pnd. \quad [4]$$

Ο συνολικός χρόνος T ($D \leq T$) ξοδεύεται στην αγορά εργασίας, φροντίζοντας τα παιδιά κάποιου και ο χρόνος που αφιερώνεται στην ξεκούραση είναι:

$$(\ell \in R_+) : T - \bar{h} = c + \ell. \quad [5]$$

Οι προτιμήσεις των γονιών διαγραμματικά είναι μια ημι-κοίλη συνάρτηση χρησιμότητας:

$$U^* : R^4 \times R_{++} \times N \quad [6]$$

ορίζεται από

$$U^*(x, \bar{h}, c, \ell, q, n). \quad [7]$$

Σημειώνεται ότι

$$U^* = \frac{\partial U^*(\cdot)}{\partial x} \quad [8]$$

είναι η μερική παράγωγος και θεωρείται ότι:

$$U_1^* > 0, U_2^* < 0, U_3^* \leq 0, U_4^* > 0, U_5^* > 0 \text{ και } U_6^* > 0$$

Έτσι, δεν υπάρχει η υπόθεση για το πώς οι γονείς αξιολογούν τον χρόνο που ξοδεύουν με τα παιδιά τους. Συνδυάζοντας το χρονικό περιορισμό δημιουργείται η εξής εξίσωση:

$$T - D + d \geq \bar{h} + \ell \text{ αλλά } U_4^* > 0 \quad [9]$$

και αναμένεται ότι η ανάπαυση μπορεί να αυξηθεί, για να αυξήσει τη χρησιμότητα του ο γονιός. Έτσι όλος ο διαθέσιμος χρόνος χρησιμοποιείται και η ανισορροπία εξαφανίζεται. Τότε

$$\begin{aligned} c + d &= D \\ 0 \leq d &\leq D \end{aligned} \quad [10]$$

Όταν $U_4^* > 0$, ένα απλό επιχείρημα μπορεί να ειπωθεί για τον εισοδηματικό περιορισμό. Θεωρείται ότι οι γονείς έχουν περισσότερα από ένα παιδιά και ο χρονικός περιορισμός της φροντίδας των παιδιών συμπεριλαμβάνεται. Το πρόβλημα των γωνιών τώρα μπορεί να γραφεί:

$$\max_{x,d,n} U(x,d,n) \text{ s.t. } w\bar{h} = x + pnd \text{ και } 0 \leq d \leq D \quad [11]$$

όπου $U(x,d,n) = U^*(x, \bar{h}, D-d, T-\bar{h}-D+d, d + \frac{D-d}{n}, n)$ και αυτό το πρόβλημα ακολουθεί τη πρώτη συνθήκη για $x^* > 0, n^* > 1$

$$U_x - \lambda^* = 0 \quad [12]$$

$$U_d - \lambda^* p n^* - \mu \leq 0 \quad d \geq 0 \quad [13]$$

$$U_n - \lambda p d^* = 0 \quad [14]$$

$$w\bar{h} - x^* - p n^* d^* = 0 \quad [15]$$

$$D - d^* \geq 0 \text{ και } \mu^* \geq 0 \quad [16]$$

όπου $\lambda > 0$ και μ είναι οι πολλαπλασιαστές Langrange που αναφέρονται στους περιορισμούς.

Ο συγγραφέας θέτει το πρόβλημα της ποιότητας ενάντια στην ποσότητα των παιδιών και θέτει το εξής ερώτημα, πως η γονιμότητα επηρεάζει τις αλλαγές του εισοδήματος. Η ανάλυση που ακολουθεί βασίζεται σε τρεις βάσεις. Οι κατηγορίες αυτές είναι: (1^η) όταν η φροντίδα των παιδιών παρέχεται και από το νοικοκυριό και από την αγορά, (2^η) όταν οι γονείς αγοράζουν όλη την φροντίδα των παιδιών (3^η) όταν οι γονείς φροντίζουν μόνοι τους τα παιδιά τους.

Στην πρώτη περίπτωση, η εξίσωση [13] έχει τους εξής περιορισμούς $\mu^* = 0$ και $d^* \in (0, D)$. Αν θεωρηθεί ότι η μοναδική λύση ικανοποιεί τον κανόνα πρώτης τάξης για τις εξισώσεις [12] και [14] τότε σημειώνεται ότι $(x, (\bar{y}), q(\bar{y}), n(\bar{y}))$ όπου $\bar{y} = w\bar{h}$. Το κύριο θέμα είναι πως η γονιμότητα επηρεάζεται από τις αλλαγές στο εισόδημα. Μ ξεχνώντας πάντα ότι η καταλληλότερη μη γραμμική λύση αξιολογείται από ένα γραμμικό μοντέλο. Σε ένα τέτοιο μοντέλο, ο εισοδηματικός περιορισμός είναι

$$I = p_n \tilde{n} + p_q \tilde{q} + x$$

όπου

$$I = \bar{y} + pq(\bar{y})n(\bar{y})$$

είναι το πλήρες εισόδημα $p_n = pq(\bar{y})$ και $p_q = pn(\bar{y})$. Το $\tilde{S}_{ij}$ σημειώνεται ως η υποκατάστατη επίδραση του γραμμικού μοντέλου όπου $i, j = p, q$. Η κανονική συμμετρία δίνει $\tilde{S}_{ij} = \tilde{S}_{ji}$. Τότε δημιουργείται η εξής συνάρτηση:

$$\frac{\partial n}{\partial \bar{y}} = \frac{\frac{\partial \tilde{n}(I)}{\partial I} (p\tilde{S}_{qn} - 1) - \frac{\partial \tilde{q}(I)}{\partial I} p\tilde{S}_{nn}}{p^2 \tilde{S}_{qq} \tilde{S}_{nn} - (p\tilde{S}_{qn} - 1)^2} \quad [17]$$

όπου $\frac{\partial \tilde{n}(I)}{\partial I}$ και $\frac{\partial \tilde{q}(I)}{\partial I}$ είναι οι σταθερές επιδράσεις του εισοδήματος. Η κανονικότητα της ποιότητας των παιδιών έχει ως αποτέλεσμα τον συγκεκριμένο περιορισμό $\frac{\partial \tilde{n}(I)}{\partial I} > 0$. Αλλά δεν είναι επαρκής για τη συγκεκριμένη εξίσωση.

Απαραίτητες συνθήκες για μια χαρακτηριστική λύση είναι ότι η οριακή χρησιμότητα για αγοραία φροντίδα και για την ποιότητα είναι θετικά $U_d > 0$ $U_n > 0$. Σε αυτό το σημείο πρέπει να αναφερθεί ότι είναι εμφανής η διαφορά των παραγώγων του U σε σχέση με τις παραγώγους του U^* .

$$U_d = -U_3^* + U_4^* + \frac{n-1}{n} U_5^* \leq 0 \quad [18]$$

$$U_n = -\frac{D-d}{n^2} U_5^* + U_6^* \leq 0 \quad [19]$$

Η χρησιμότητα επηρεάζεται μέσω τριών παραγόντων όταν οι γονείς αγοράζουν μια επιπρόσθετη μονάδα φροντίδας για το παιδί. Πρώτα, εξαιτίας του χρονικού περιορισμού της φροντίδας του παιδιού, ο χρόνος που ξοδεύεται για τα παιδιά, μειώνεται. Αυτό μειώνει τη χρησιμότητα, αν γονιός προτιμάει να περνάει κάποιο χρονικό διάστημα με το παιδί. Έπειτα, εξαιτίας του χρονικού περιορισμού, περισσότερη ξεκούραση διατίθεται στον γονιό, αφού οι ώρες εργασίας είναι σταθερές και έτσι αυξάνεται η χρησιμότητα. Στη συνέχεια, η ποιότητα ανά παιδί έχει επηρεαστεί. Ως άμεση επίδραση, η ποιότητα αυξάνεται όταν η αγοραία φροντίδα αυξάνεται. Αλλά, η προσωπική φροντίδα μειώνεται, για αυτό υπάρχει και μια εξισορροπημένη ευθεία επίδραση, η οποία μειώνει την ποιότητα.

Ωστόσο, όταν ο γονιός αγοράζει μια επιπλέον μονάδα φροντίδας για το παιδί, η ποιότητα αυξάνεται κατά μια μονάδα, ενώ η μείωση της προσωπική φροντίδας κατά μια μονάδα, μειώνει την ποιότητα κατά n^{-1} . Έτσι η επίδραση της ποιότητας είναι θετική, όταν θεωρείται ότι $n^* > 1$. Αυτό σημαίνει ότι η οριακή χρησιμότητα για αγοραία φροντίδα είναι θετική αν η ο γονιός επηρεάζεται από τη μία επιπλέον μονάδα φροντίδας για το παιδί και τη μείωση της προσωπικής φροντίδας..

Σε αυτό το σημείο πρέπει να αναφερθεί μια απαραίτητη προϋπόθεση. Η προϋπόθεση αυτή είναι ότι ο γονιός στον ελεύθερο του χρόνο δεν φροντίζει το παιδί γιατί δε του αρέσει, $U^*_3 < 0$. Επαρκείς όροι για το $U_d > 0$ και $U_n > 0$ είναι ότι $U^*_3 < 0$ και $d^* = D$. αλλά αυτοί οι όροι δεν είναι σύμφωνοι με τη συγκεκριμένη λύση και για αυτό θα χρησιμοποιηθούν για τις επόμενες λύσεις.

Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, όταν όλη η φροντίδα του παιδιού είναι αγοραία τότε υπάρχει οι περιορισμοί $d^* = D$ και $\mu^* = 0$ και ο γονιός ποτέ δεν προτιμά να αυξήσει το d πάνω από το D . Η συνολική ποιότητα είναι εξωγενής και είναι $q = D$. Το πρόβλημα της αλληλεπίδρασης της ποιότητας – ποσότητας τώρα δεν υφίσταται, από τη στιγμή που η ποιότητα είναι εξωγενής και θεωρείται ότι επηρεάζει το εισόδημα.

Ύστερα από τον παραπάνω περιορισμό και με την απαλοιφή του εισοδηματικού περιορισμού η λύση είναι σύμφωνη με τις εξισώσεις (12) και (14). Η συνθήκη δεύτερης τάξης είναι:

$$\Delta := p^2 U_{xx} + 2p U_{xn} + U_{nn} < 0$$

και ικανοποιείται όταν το U^* έχει ημί-κοίλη μορφή και

$$U_{xx} = U_{11}^*, U_{xn} = U_{16}^* \text{ και } U_{nn} = U_{66}^*.$$

Διαφοροποιώντας την συνθήκη πρώτης τάξης λαμβάνοντας πάντα υπόψη την ποσότητα των παιδιών n και το εξωγενές εισόδημα $\bar{y} := w\bar{h}$, επηρεάζεται το εισόδημα

$$\frac{\partial n}{\partial \bar{y}} = \frac{1}{\Delta} (pU_{xx} - U_{xn}) \quad [20]$$

η οποία είναι θετική αν η ποσότητα των παιδιών είναι κανονικό αγαθό ($pU_{xx} - U_{xn} < 0$) και αρνητική όταν η ποσότητα των παιδιών είναι κατώτερο αγαθό ($pU_{xx} - U_{xn} > 0$). Αν θεωρηθεί ότι το U^* έχει ημι- κοίλη μορφή και κοίλη μορφή όταν $U_{xx} < 0$, τότε η συμπληρωματικότητα της κατανάλωσης των αγαθών και η ποσότητα των παιδιών ($U_{xn} > 0$) επαρκούν για να αποδείξουν ότι και η ποιότητα των παιδιών είναι κανονικό αγαθό. Σε αυτό το σημείο πρέπει να αναφερθεί ότι το γενικό μη γραμμικό μοντέλο συμπίπτει με τη γραμμική προσέγγιση παντού και όχι μόνο με την καταλληλότερη κατανομή. $\frac{\partial n}{\partial y} = \frac{\partial \tilde{n}}{\partial I}$.

Ακόμα και αν η τιμή της ποιότητας αλλάξει, όταν ο αριθμός των παιδιών αλλάξει, δεν θα υπάρξει δευτερεύουσα επίδραση στην ποιότητα, αφού περιορίζεται από τον χρονικό περιορισμό της φροντίδας των παιδιών. Καταλήγοντας, θα μπορούσε να ειπωθεί ότι η υπόθεση της μη φροντίδας των παιδιών από τους γονείς αποκλείει την αλληλεπίδραση ανάμεσα στην ποιότητα και την ποσότητα.

Τώρα, ο συγγραφέας παίρνει υπόψη του την περίπτωση που ο γονιός φροντίζει μόνος του τα παιδιά $d^*=0$. Τότε η εξίσωση [13] υποδουλώνει ότι $U_d - \lambda^* pn^* \leq 0$. Αυτή η κατάσταση αφήνει να εννοηθεί ότι ο γονιός αγαπάει να μένει στο σπίτι και να φροντίζει τα παιδιά του ($U_3^* > 0$ και αρκετά υψηλό). Η κατανάλωση δίδεται από την εξίσωση [13]. Μια αύξηση στο εισόδημα περιγράφεται από τη συνθήκη πρώτης τάξης της εξίσωσης και περιγράφει την ατομική συμπεριφορά αλλά διευκρινίζεται ότι $U_n = 0$ για τη συνθήκη δεύτερης τάξης $\Delta_2 := U_{nn} < 0$. Έτσι σύμφωνα με τα παραπάνω μετασχηματίζεται η εξίσωση σε:

$$U_n = -\frac{D}{n^2} U_5^* + U_6^* = 0 \quad [21]$$

$$U_{nn} = \frac{D}{n^3} U_5^* + \frac{D^2}{n^4} U_{55}^* - \frac{2D}{n^2} U_{56}^* + U_{66}^* < 0 \quad [22]$$

Αν θεωρηθεί ότι $U_n > 0$, τότε αυτόματα δεν ισχύει η τρίτη περίπτωση στο γενικό μοντέλο. Όταν $U_m < 0$, τότε μπορεί να συνεχιστεί η ανάλυση με τη σύγκριση μαθηματικών αναλύσεων. Η οριακή χρησιμότητα της ποιότητας είναι υψηλή, όταν ο αριθμός των παιδιών είναι μικρός. Θεωρείται ότι η ποιότητα και η ποσότητα είναι υποκατάστατα αγαθά, τότε μια πιθανότητα είναι ότι ο αριθμός των παιδιών (αναφέρεται από την αρχή ότι είναι παραπάνω από ένα) ικανοποιεί τη συνθήκη πρώτης τάξης. Υπάρχει, επίσης, η πιθανότητα πολλαπλών λύσεων, όλα όμως έχουν το ίδιο αποτέλεσμα χρησιμότητας, ικανοποιώντας τη συνθήκη της πρώτης τάξης. Αν παραβλεφθούν οι παραπάνω παρατηρήσεις και θεωρηθεί ότι ικανοποιείται η συνθήκη δεύτερης τάξης, τότε υπάρχει μοναδική λύση για την ποσότητα των παιδιών.

Πλήρη διαφοροποίηση γίνεται όταν λαμβάνεται υπόψη το εισόδημα $\bar{y}$ και η ποσότητα των παιδιών. Τότε η εξίσωση παίρνει την ακόλουθη μορφή:

$$\frac{\partial n}{\partial \bar{y}} = \frac{1}{\Delta_2} \left[\frac{D}{n^2} U_{51}^* - U_{61}^* \right] \quad [23]$$

όπου οι παράμετροι είναι αρνητικές στη συνθήκη δεύτερης τάξης. Η παραπάνω εξίσωση δείχνει την ανταλλαγή ποιότητας – ποσότητας, όταν δεν υπάρχει αγοραία φροντίδα. Αυτή η συνθήκη δηλώνει ότι η ποσότητα των παιδιών είναι σχεδόν συμπληρωματικό αγαθό στην κατανάλωση των αγαθών από ότι η ποιότητα των παιδιών. Με την προϋπόθεση βέβαια ότι $\frac{D}{n^2} U_{51}^* - U_{61}^* > 0$. Τότε, μια αύξηση στο εισόδημα θα αυξήσει την ποσότητα των παιδιών. Σε αυτή την περίπτωση, η ποιότητα είναι υποκατάστατο αγαθό και η ποσότητα είναι συμπληρωματικό αγαθό στην κατανάλωση. Επειδή $\frac{\partial q}{\partial n} = -n^{-2} < 0$ τότε η ποιότητα των παιδιών θα μειωθεί. Αν όμως θεωρηθεί ότι η ποιότητα είναι σχεδόν τέλει συμπληρωματικό αγαθό της κατανάλωσης αγαθών τότε με τον περιορισμό $\frac{D}{n^2} U_{51}^* - U_{61}^* < 0$, μια αύξηση στο εισόδημα θα μειώσει την ποσότητα των παιδιών, ενώ ταυτόχρονα θα αυξήσει την ποιότητα των παιδιών.

Οι περισσότερες εμπειρικές μελέτες θεωρούν τα παιδιά ως εξωγενή χαρακτηριστικά του νοικοκυριού. Ο Colombino U. (2000), παρουσιάζει τη συνάρτηση χρησιμότητας ως $U(x, k)$ για τις προτιμήσεις του νοικοκυριού όπου x είναι ο παράγοντας που το νοικοκυριό αποκτά χρησιμότητα και k ο αριθμός των παιδιών. Η μεγιστοποίηση της χρησιμότητας είναι

$$\max_x U(x, k), p^l x \leq m \quad [1]$$

όπου p είναι η τιμή του προϊόντος και m είναι το συνολικό εισόδημα (αν ακόμα και η ξεκούραση θεωρείται προϊόν χ). Ακόμα, πρέπει να αναφερθεί ότι το k είναι παράμετρος και όχι μεταβλητή στο πρόβλημα. Έτσι, αν $x^*=x(p,m,k)$ είναι η προαιρετική τιμή του χ , τότε αντικαθιστούμε στη συνάρτηση χρησιμότητας και η συνάρτηση χρησιμότητας μετατρέπεται σε:

$$\cup(x(p,m,k);k) \equiv V(p,m,k) \quad [2]$$

Η μεγιστοποίηση της χρησιμότητας εκφράζεται στο νοικοκυριό μέσω του προϋπολογισμού (p, m) και τον k αριθμό των παιδιών. Σε αυτό το σημείο το «κόστος των παιδιών» $EV(k)$ μπορεί να οριστεί ως το σύνολο της ευρωστίας των χρημάτων.

$$V(p,m-EV(k),0)=V(p,m;k) \quad [3]$$

Όπου $EV(k)$ είναι η μείωση του εισοδήματος, που θα είχε κάνει το νοικοκυριό χωρίς παιδιά ισοδύναμα με το νοικοκυριό με k παιδιά. $EV(k)$ θεωρείται θετική συνάρτηση και εναλλακτικά, θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί η εξής συνάρτηση:

$$V(p,m;0)=V(p,m+CV(k);k) \quad [4]$$

όπου $CV(k)$ είναι το ποσό το οποίο έχουμε επενδύσει για να επανέλθουμε στο αρχικό επίπεδο χρησιμότητας που ήταν το νοικοκυριό προτού αποκτήσει παιδιά.

Στην εμπειρική εφαρμογή αυτής της διαδικασίας απαιτείται για την εκτίμηση της συνάρτησης [3] ή [4] η μέθοδος του Engel. Συγκεκριμένα, με αυτή τη μέθοδο εξισώνεται η μέτρηση του κόστους των παιδιών με ισάξια μεταβολή. Αυτή η διαδικασία αποδίδει σημαντικά αποτελέσματα αλλά είναι αμφίβολο γιατί δεν προβάλλει σαφής πληροφορίες για την ευημερία και την ασκούμενη πολιτική.

Σε αυτό το σημείο πρέπει να αναφέρουμε δύο σημαντικά σημεία που επηρεάζουν τη συγκεκριμένη μέθοδο. Πρώτον, ότι τα παιδιά στο νοικοκυριό θεωρούνται εξωγενή χαρακτηριστικά, το οποίο στην πραγματικότητα δεν συμβαίνει (ως ενδογενή χαρακτηριστικά δεν μπορούν να παρουσιαστούν στη συνάρτηση χρησιμότητας). Δεύτερο, είναι ότι και αν ακόμα τα παιδιά θεωρούνταν εξωγενή χαρακτηριστικά, τα παιδιά φέρνουν χρησιμότητα στο νοικοκυριό εκτός από τα απαιτούμενα έξοδα/δαπάνες. Ως αποτέλεσμα, στη λύση του προβλήματος για τη συγκεκριμένη συνάρτηση το αρνητικό «κόστος», το οποίο αναγείρεται μετρώντας το EV ή CV δεν είναι το κόστος των παιδιών. Αν τα οφέλη που προσφέρουν τα παιδιά είναι μικρότερα από το κόστος τότε γιατί οι άνθρωποι να αποκτούν παιδιά, είναι το ερώτημα που θέτει ο συγγραφέας.

Σύμφωνα με τα παραπάνω γίνεται κατανοητό ότι υπάρχουν στατιστικά προβλήματα, όπως είναι τα δεδομένα που δεν μπορούν να συλλέξουν οι ερευνητές γιατί ορισμένα χαρακτηριστικά θεωρούνται ενδογενή (π.χ. παιδιά και εργασία). Για αυτό το λόγο, οι ερευνητές θέτουν ορισμένους περιορισμούς για να μπορέσουν να παρουσιάσουν τη συμπεριφορά του νοικοκυριού. Με αυτόν τον τρόπο η συνάρτηση που αναφέρθηκε προηγουμένως έχει μετατραπεί και παρουσιάζεται ως εξής:

$$E(k) = wL(k) + G(k), \quad [5]$$

όπου $L(k)$ η ξεκούραση της γυναίκας σε σχέση με τα παιδιά, $G(k)$ τα έξοδα για τα αγαθά που σχετίζονται με τα παιδιά και w ο καθαρός μέσος μισθός της γυναίκας. Το συγκεκριμένο μοντέλο έχει απλοποιηθεί αρκετά και αναφέρεται σε μία δεδομένη χρονική στιγμή. Με αυτόν τον τρόπο μπορούμε να μετρήσουμε τα ενδογενή χαρακτηριστικά του συγκεκριμένου μοντέλου.

Ύστερα, από πολύπλοκες μαθηματικές διαδικασίες η συγκεκριμένη συνάρτηση [5] καταλήγει να έχει την ακόλουθη μορφή:

$$\pi(L, k) = \frac{\exp\{\Psi(L, k)\}}{\sum_{x=0}^K \int_0^T \exp\{\Psi(l, x)\} dl},$$

όπου K είναι το κατώτατο όριο για το k .

Τέλος, το υπόδειγμα χρησιμοποιήθηκε από την τράπεζα της Ιταλίας, όπου επιλέχτηκαν παντρεμένα ζευγάρια και η ηλικία των γυναικών δεν ξεπερνούσε τα 40, είχαν έως και τρία παιδιά και το πρώτο παιδί δεν ήταν μεγαλύτερο από 12 ετών. Με αυτόν τον τρόπο, δημιουργήθηκε η παρακάτω εξίσωση:

$$\alpha = \frac{1}{1 + \exp(-a_0 - a_1 \text{AGE} - a_2 \text{CENTER} - a_3 \text{SOUTH} - a_4 \text{EDUC})},$$

όπου AGE= η ηλικία της γυναίκας, CENTER= τοπική ψευδομεταβλητή, δηλαδή αν κατοικούν στο κέντρο της Ιταλίας, SOUTH= τοπική ψευδομεταβλητή αν δηλαδή το νοικοκυριό βρίσκεται στη βόρεια Ιταλία και EDUC= το επίπεδο μόρφωσης της γυναίκας. Καταλήγοντας, το συγκεκριμένο άρθρο προσπάθησε να υπολογίσει το κόστος των παιδιών χρησιμοποιώντας ισάξιες μεταβολές όπως αν τα παιδιά ήταν εξωγενή χαρακτηριστικά ή κάποια άλλα στοιχεία, τα οποία τελικά μπορεί να παραπλανήσουν τον ερευνητή. Σε αυτή τη δομή το κόστος των παιδιών είναι απλά η αγοραστική αξία των πηγών που χρησιμοποιούνται για τη παραγωγή της ποιοτικής ζωής των παιδιών.

Η συγκεκριμένη έρευνα αναφέρεται σχέση ανάμεσα στην εργασία των παντρεμένων γυναικών και το ρυθμό γονιμότητας. Η υπόθεση είναι ότι η γρήγορη τεχνολογική ανάπτυξη στο διαρκή οικονομικό τομέα ώθησε τις τιμές να μειωθούν, προκαλώντας το φαινόμενο της υποκατάστασης μακριά από το χρόνο απασχόλησης στο σπίτι προς την επιτακτική κατανάλωση των αγαθών διαρκείας. Το αποτέλεσμα είναι η αύξηση της γυναικείας απασχόλησης στο εργατικό δυναμικό.

Το περιβάλλον της γυναίκας χωρίζεται σε δύο τομείς, είναι η αγορά και το νοικοκυριό. Η συγγραφέας αναφέρεται στο οικονομικό κύκλωμα⁶ στην απλοποιημένη του μορφή. Έτσι, οι επιχειρήσεις παράγει καταναλωτικά αγαθά m και διαρκή αγαθά d , ενώ το νοικοκυριό παράγει αγαθά z , και μεγαλώνει τα παιδιά C . Η οικονομία αποτελείται από πολλά νοικοκυριά, τα οποία το καθένα ξεχωριστά έχει την εξής συνάρτηση χρησιμότητας:

$$U(C, m, z) = \mu \log C + \nu \log m + \kappa \log z \quad [1]$$

Η μεταβλητή της ανατροφής των παιδιών C θα μπορούσε να χωριστεί ακόμα περισσότερο στον αριθμό των παιδιών και στην ποιότητα της ανατροφής των παιδιών που επιθυμεί το νοικοκυριό (C - nc). Η συνάρτηση αυτή αναπαριστά όχι μόνο την αξία του αριθμού των παιδιών αλλά και την ποιοτική ανατροφή των παιδιών. Σε αυτό το σημείο πρέπει να αναφερθεί ότι το μοντέλο αυτό δεν θεωρεί ότι τα άτομα απολαμβάνουν χρησιμότητα από την ξεκούραση. Η ξεκούραση είναι μέρος των καταναλωτικών αγαθών, και παράγεται η ξεκούραση από τα διαρκή αγαθά όπως είναι η τηλεόραση και ο χρόνος που χρησιμοποιείται για να παρακολουθήσουν τα άτομα τηλεόραση.

Κάθε νοικοκυριό αποτελείται από τους δύο συζύγους. Ο καθένας έχει χρόνο T , τον οποίο μοιράζουν στην αγορά εργασίας και στην εργασία στο σπίτι. Το εισόδημα του νοικοκυριού δίδεται από το εισόδημα εργασία και μη, του άνδρα και της γυναίκας. Το συνολικό εισόδημα ξοδεύεται σε αγαθά που προέρχονται από την αγορά, όπως είναι φαγητά και ρούχα, και από το νοικοκυριό που έχουν διαρκή αγαθά όπως είναι το ψυγείο, η σκούπα, το πλυντήριο πιάτων και ρούχων και η τηλεόραση. Ο εισοδηματικός περιορισμός λαμβάνει την εξής μορφή:

$$qd + m + W_w T_w^h + W_h T_h^h = (W_w + W_h)T + Y \equiv E. \quad [2]$$

⁶ Το οικονομικό κύκλωμα αποτελείται από τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις. Οι επιχειρήσεις προσφέρουν χρήματα και αγοράζουν εργασία, ενώ τα νοικοκυριά προσφέρουν εργασία και λαμβάνουν χρήματα. Επιπλέον, τα νοικοκυριά αγοράζουν αγαθά προσφέροντας χρήματα στις επιχειρήσεις. Το οικονομικό κύκλωμα περιγράφει τις συναλλαγές του νοικοκυριού στην πιο απλή μορφή του.

Τα αγαθά του νοικοκυριού παράγονται σύμφωνα με την CES συνάρτηση παραγωγής με την παράμετρο ρ :

$$z = A[\theta_1(T^h)^{\rho} + \theta_2 d^{\rho}]^{\frac{1}{\rho}} \quad [3]$$

όπου $\rho > 1$, και d αναπαριστά το απόθεμα των διαρκών αγαθών που έχει το νοικοκυριό και T_h είναι ο συνολικός χρόνος της γυναίκας που ξοδεύει στο νοικοκυριό. Επιπλέον, η γυναικεία και ανδρική απασχόληση στο νοικοκυριό είναι υποκατάστατα με διαφορετικές παραγωγικότητες:

$$T^h = bT_w^h + T_h^h \quad [4]$$

Τα αγαθά του νοικοκυριού είναι κυρίως η ανατροφή των παιδιών. Για παράδειγμα, ένα καλό γεύμα, το οποίο δημιουργήθηκε με τη χρήση των διαρκών αγαθών και του χρόνου είναι βασική εισροή για μια καλύτερη ανατροφή των παιδιών. Για να μην χαθεί η γενικότητα του υποδείγματος το I θεωρείται το C που παράγεται από το z σύμφωνα με τη γραμμική συνάρτηση της τεχνολογίας.

$$C = z. \quad [5]$$

Οι θετικοί περιορισμοί του ζευγαριού για την εργασία στο σπίτι είναι:

$$\begin{aligned} 0 &\leq T_h^h \leq T \\ 0 &\leq T_w^h \leq T \end{aligned} \quad [6]$$

Το πρόβλημα του νοικοκυριού. Το συγκεκριμένο νοικοκυριό μεγιστοποιεί τη χρησιμότητα του (1) με τους περιορισμούς (2)-(6), γνωρίζοντας τους μισθούς, τις τιμές, το εισόδημα εκτός εργασίας και την τεχνολογία. Επιλέγει πόσο θα ξοδέψει σε κάθε αγαθό C, m, z, d και πόσο χρόνο θα ξοδέψει το κάθε μέλος ξεχωριστά στο νοικοκυριό και στην αγορά εργασίας T_h^h, T_w^h . Οι εξισώσεις εργασίας για το σπίτι και την εργασία δίδονται από τις συνθήκες Kuhn-Tucker. Αναφορικά, μια συγκριτική συναλλαγή του μοντέλου, εξειδικεύεται το ένα μέλος στο νοικοκυριό και αυξάνεται όταν η τιμή του χρόνου είναι διαφορετική από το σχετικό χρόνο παραγωγής στο νοικοκυριό b .

Αν $W_w/W_h > b$:

$$\begin{aligned} T_w^h &= 0 \text{ και } T_h^h = T \\ T_w^h &= 0 \text{ και } 0 < T_h^h < T \\ 0 < T_w^h < T \text{ και } T_h^h &= T \end{aligned}$$

Αν $W_w/W_h < b$:

$$\begin{aligned} T_w^h &= T \text{ και } T_h^h = 0 \\ T_w^h &= T \text{ και } 0 < T_h^h < T \\ 0 < T_w^h < T \text{ και } T_h^h &= 0 \end{aligned}$$

Θεωρώντας ότι το $b > 1$ και $W_h < W_w$, στην αρχή του αιώνα $T_w^h = T$ και $T_h^h = 0$ και στο τέλος του αιώνα $0 < T_w^h < T$ και $0 \leq T_h^h < T$ μπορεί να αναφερθεί. Η συνάρτηση ζήτησης για το νοικοκυριό και την ανατροφή των παιδιών του άνδρα και της γυναίκας είναι αντίστοιχα:

$$T_w^h = \frac{E}{M(W_w, q) + qD(W_w, q) + W_w} \quad [7]$$

$$C = A(\theta_1^p b^p + \theta_2 D(W_w, q)^p)^{\frac{1}{p}} T_w^h \quad [8]$$

όπου

$$D = b \left(\frac{\theta_1 q}{\theta_2 W_w} b \right)^{\frac{1}{p-1}}$$

$$M = \frac{\nu}{\mu + x} W_w \left[1 + \frac{\theta_1}{\theta_2} \left(\frac{\theta_1 q}{\theta_2 W_w} b \right)^{\frac{p}{p-1}} \right]$$

Πρόταση 1^η: Μία μείωση στην τιμή του νοικοκυριού για τα διαρκή αγαθά q , οδηγεί σε μια μείωση στον προσφερόμενο χρόνο του σπιτιού της παντρεμένης γυναίκας, T_w^h . Έτσι, η προσφορά γυναικείας εργασίας $T - T_w^h$ αυξάνεται:

$$\frac{\partial T_w^h}{\partial q} > 0$$

Η επίδραση της αλλαγής στο q για την ανατροφή των παιδιών C είναι αμφιλεγόμενη, εξαρτάται από τις συγκεκριμένες τιμές των παραμέτρων.

Πρόταση 2^η: Υπάρχει μια αύξηση στο μισθό του συζύγου W_h , ο χρόνος που αφιερώνει η σύζυγος στο νοικοκυριό αυξάνεται όπως επίσης και η ζήτηση για την ανατροφή των παιδιών, C .

$$\frac{\partial T_w^h}{\partial W_h} > 0$$

$$\frac{\partial C}{\partial W_h} > 0$$

Αν $\rho=0$, τότε η συνάρτηση παραγωγής του νοικοκυριού γίνεται Cobb-Douglas:

$$z = A(T^h)^\beta d^{1-\beta} \quad [9]$$

όπου $\beta > 1$. Προφανώς, από τη συνθήκη πρώτης τάξης, η επίδραση της κατανάλωσης στην τιμή της εργασίας της γυναίκας είναι μηδέν, $(\partial T_w^h / \partial q = 0)$. Αυτό είναι αλήθεια μόνο για ένα συγκεκριμένο όριο: η γυναίκα που εργάζεται ήδη, δεν αλλάζει το ποσό του χρόνου που εργάζεται όταν το q αλλάξει. Το εκτεταμένο όριο αλλάζει γιατί οι αλλαγές στο q δείχνουν ότι οι πολλαπλασιαστές Lagrange συνδέονται με τους θετικούς περιορισμούς του χρόνου του νοικοκυριού.

Συγκεκριμένα, όταν το q είναι σε υψηλά επίπεδα, μια μείωση στο q μειώνει τον πολλαπλασιαστή Lagrange γ_w που αντιδρά στον περιορισμό $T_w \leq T$. Τότε, οι χαμηλότερες τιμές για το νοικοκυριό, οδηγούν περισσότερες γυναίκες να ενταχθούν στο εργατικό δυναμικό, $(T_w = T$, όπου $\gamma_w > 0$, και $T_w < T$, $\gamma_w = 0$). Όταν τώρα το q είναι σε χαμηλά επίπεδα, μια μείωση στο q αυξάνει τον πολλαπλασιαστή Lagrange γ_w , μειώνοντας ταυτόχρονα το q , και με αυτόν τον τρόπο οι γυναίκες αποσύρονται από την αγορά εργασίας.

Συνεπώς στη συνάρτηση Cobb-Douglas, η μεταβολής του q έχει μια επίδραση στην απασχόληση των παντρεμένων γυναικών στην αγορά εργασίας. Επιπλέον οι επίδραση του q στο C φαίνεται ότι αναμφίβολα μια μείωση στο q θα οδηγήσει σε μια αύξηση της σύνθετης μεταβλητή της ανατροφής των παιδιών.

Το συγκεκριμένο μοντέλο μετατρέπεται όταν γίνεται διαχωρισμός ανάμεσα στον αριθμό των παιδιών και την ποιότητα. Το νοικοκυριό απολαμβάνει χρησιμότητα από το c και n ξεχωριστά.

$$U(c, m, n, z) = \mu \log c + \sigma \log n + \nu \log m + \kappa \log z \quad [10]$$

Όταν το ζευγάρι αποκτάει περισσότερα παιδιά καταναλώνει περισσότερο χρόνο, θεωρώντας ότι η συνολική ικανότητα του χρόνου T εξαρτάται αρνητικά από το n . Περισσότερα παιδιά μειώνουν τον ελεύθερο χρόνο του ζευγαριού

$$T = 1 - an \quad [11]$$

όπου $\alpha \in (0,1)$ και μπορεί να ερμηνευθεί ως η αντιστρόφως ανάλογη σχέση της μεγιστοποίησης του αριθμού των παιδιών που ένα νοικοκυριό μπορεί να έχει. Το n περιορίζεται στο διάστημα $[0, 1/\alpha]$. Αν δεν υπάρχουν παιδιά στο νοικοκυριό, και τα δύο μέλη του μοιράζουν το χρόνο τους στην αγορά εργασίας και στις δουλειές του σπιτιού. Αν $n=1/\alpha$, τότε ο χρόνος για εργασία στην αγορά είναι ίσος με το μηδέν. Επιπρόσθετα, η ανατροφή των παιδιών παράγεται από αγαθά του νοικοκυριού σύμφωνα με τη γραμμική συνάρτηση της τεχνολογίας:

$$C \equiv cn = z \quad [12]$$

Το νοικοκυριό μεγιστοποιεί τη συνάρτηση [10] με τους περιορισμούς (2) έως (6) και (11). Η συνθήκη πρώτης τάξης, θεωρώντας $0 < T_w^h < T$ και $T_h^h = 0$ είναι:

$[T_w^h]$:

$$(\mu + \kappa) \frac{b\theta_1(bT_w^h)^{\rho-1}}{\theta_1(bT_w^h)^\rho + \theta_2 d^\rho} = \lambda W_w$$

$[d]$:

$$(\mu + \kappa) \frac{\theta_2 d^{\beta\rho-1}}{\theta_1(bT_w^h)^\rho + \theta_2 d^\rho} = \lambda q$$

$[n]$:

$$\frac{(\sigma - \mu)}{n} \leq \lambda(W_w + W_h)a$$

Η ζήτηση για ποιότητα και ποσότητα των παιδιών και για την απασχόληση της γυναίκας στο νοικοκυριό για την περίπτωση που $T_h^h = 0$ και $0 < T_w^h < T$ είναι:

$$T_w^h = \frac{Y + W + W}{M + qD + W + a(W + W)\eta}$$

$$n = \eta T_w^h$$

$$C = A(\theta_1 b^\rho + \theta_2 D^\rho)^{\frac{1}{\rho}} T_w^h$$

$$c = \frac{C}{n} = A(\theta_1 b^\rho + \theta_2 D^\rho)^{\frac{1}{\rho}} \frac{1}{\eta}$$

όπου

$$\eta = \left(\frac{\sigma - \mu}{\mu + x} \right) \frac{1}{a} \frac{W_w}{W_w + W_h} \left[1 + \frac{\theta_2}{\theta_1} \left(\frac{\theta_1}{\theta_2} \frac{qb}{W_w} \right)^{\frac{\rho}{\rho-1}} \right]$$

Πρόταση 3^η: Μια μείωση της τιμής του νοικοκυριού για διαρκή αγαθά μειώνει την προσφορά εργασίας στο νοικοκυριό μιας παντρεμένης γυναίκας T_w^h :

$$\frac{\partial T_w^h}{\partial q} > 0$$

Η επίδραση της αλλαγής του q στην ποιότητα και στην ποσότητα των παιδιών n και c είναι αμφίβολη και εξαρτάται κυρίως στις συγκεκριμένες τιμές των παραμέτρων.

Πρόταση 4^η: Αν $\sigma > \mu$, μια αύξηση στο μισθό του συζύγου έχει μια αρνητική επίδραση στην προσφορά εργασίας και αρνητική επίδραση στον αριθμό των παιδιών n . Ενώ, έχει μια θετική επίδραση στην ποιότητα των παιδιών c , και έτσι η επίδραση στην ανατροφή των παιδιών C είναι θετική:

$$\frac{\partial T_w^h}{\partial W_h} > 0$$

$$\frac{\partial n}{\partial w_h} > 0$$

$$\frac{\partial c}{\partial w_h} > 0$$

$$\frac{\partial C}{\partial w_h} > 0$$

Αν $\sigma < \mu$, η επίδραση του μισθού του συζύγου στο n , c και C φαίνεται να είναι αμφιλεγόμενη.

Κεφάλαιο 4ο: Εθνική και Ευρωπαϊκή Νομοθεσία

Η πρώτη φορά που έγινε αναφορά για ισονομία μεταξύ των εργαζόμενων γυναικών και ανδρών ήταν το 1975. Συγκεκριμένα με την αναθεώρηση του Συντάγματος το 1975 γίνεται αναφορά για την ισότητα ανάμεσα στις γυναίκες και στους άνδρες, ενώ στη δεκαετία του 1980 γίνονται οι πρώτες προσπάθειες για την ισότητα των ανδρών και των γυναικών στην εργασία. Έτσι το τότε Υπουργείο Εργασία θέσπισε νόμους που προσπάθησαν να εξασφαλίσουν την ισονομία των ανδρών και των γυναικών στην απασχόληση. Επιπλέον, προστέθηκαν διατάξεις οι οποίες παρέχουν στη γυναίκα άδεια μητρότητας, τοκετού με σκοπό να βοηθήσουν τη γυναίκα να συμβιβάσει την εργασία με την οικογένεια.

Αναλυτικότερα, η αρχή της ισότητας καθιερώθηκε στην Ελλάδα με το Σύνταγμα του 1975 (άρθρο 4) και εξειδικεύτηκε με το άρθρο 22, όπου γίνεται συγκεκριμένη αναφορά για ίση αμοιβή για ισάξια εργασία, ανεξάρτητα από φύλο ή άλλες διακρίσεις.. Οι ώρες εργασίες μειώθηκαν πολύ από τα μέσα του 19^{ου} αιώνα. Στην Ελλάδα μέχρι και το 1975 ο εβδομαδιαίως χρόνος εργασίας στη βιομηχανία ήταν το 48ωρο. Από 1.7.1975 μειώθηκε σε 45 ώρες για να φθάσει μετά από διαδοχικές μειώσεις, στις 40 ώρες από 1/1/1983. Εξάλλου από το 1984 καθιερώθηκε στη βιομηχανία η πενθήμερη εργασία, η οποία από τα τέλη της δεκαετίας του 1980, είχε ήδη εφαρμοσθεί στον δημόσιο τομέα και στις τράπεζες. Επιτρέπεται στις επιχειρήσεις να απασχολούν προσωπικό πέραν του 40ώρου και μέχρι τη συμπλήρωση του 48ώρου. Ο χρόνος αυτός εργασίας ονομάζεται υπερ-εργασία. Για απασχόληση πέραν του 48ώρου απαιτείται ειδική άδεια του υπουργείου απασχόλησης. (Εγκυκλοπαίδεια «Πάπυρους-Λαρούς-Μπριτάνικα» 1996)

Α) Ελληνική Νομοθεσία για την εργαζόμενη μητέρα.

Η πρώτη αναφορά που γίνεται στη Νομοθεσία για την φροντίδα του παιδιού αναφέρεται ως πατρική εξουσία. Το άρθρο 1500 Α.Κ. αναφέρει ότι ο πατέρας είναι εκείνος που φροντίζει για την ανατροφή του παιδιού, για την εκπαίδευσή του. Ακόμη άρθρα όπως το 1590 Α.Κ. θεωρούν την γυναίκα «ανίκανη». Ο νέος νόμος έρχεται και αντικαθιστά τον όρο πατρική εξουσία με τον όρο γονική μέριμνα. Η γονική μέριμνα σημαίνει φροντίδα και προστασία των παιδών και από τους δύο γονείς.

Η αντικατάσταση του άρθρου 1493 με αυτό το 1505 έχει σχέση με την επιλογή του ονόματος του παιδιού, που πλέον ο νομοθέτης προβλέπει για την επιλογή του επιθέτου και την επιθυμία της μητέρας. Στο άρθρο του 1510 νέου νόμου γίνεται συγκεκριμένη αναφορά για τη γυναίκα. Ο

νομοθέτης υποστηρίζει πλέον ότι δεν γίνεται διάκριση σε βάρος της γυναίκας αλλά και η μητέρα μαζί με τον πατέρα έχει, όχι μόνο ουσιαστικά, αλλά και τυπικά, την φροντίδα των ανήλικών παιδιών της. (Δουλκέρη, 1986)

Στο εργατικό δίκαιο γίνεται μια ρύθμιση και εισάγεται ένας νέος όρος η λεγόμενη γονική άδεια και η άδεια για οικογενειακές υποχρεώσεις. Η μητρότητα σύμφωνα με το συγγραφέα αποτελεί ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό αλλά αυτό το χαρακτηριστικό εμποδίζει την συμμετοχή της στο εργατικό δυναμικό. Το εμπόδιο αυτό δεν θεωρείται βιολογικό αλλά κοινωνικό. Σε παγκόσμιο επίπεδο η γυναίκα θεωρούνταν ότι χρήζει βοήθεια και γι' αυτό προστατεύεται από τον εργοδότη της. Με άλλα λόγια η μητέρα εργαζόμενη μπορεί να έφευγε μια ώρα νωρίτερα από την εργασία της αλλά ποτέ δεν έπαιρνε προαγωγή. Η γυναίκα είναι η μόνη υπεύθυνη για τη φροντίδα και την ανατροφή των παιδιών. Για παράδειγμα, αν τυχόν ένα παιδί αρρώσταινε η μητέρα του ήταν αυτή έπαιρνε άδεια από την εργασία της για να φροντίζει το παιδί. Ο σύζυγος/ σύντροφος δεν δικαιούνταν. (Δουλκέρη, 1986)

Η δεκαετία του 1980 αποτελεί ορόσημο για την εργαζόμενη μητέρα. Γίνεται κατανοητό και από το Νομοθέτη και από την κοινωνία ολόκληρη ότι οι οικογενειακές ευθύνες μοιράζονται εξίσου και στους δύο.

Διεθνής συμβάσεις που ψηφίστηκαν όπως 156/1981, και 165/1981 του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας της Γενεύης αναφέρεται στην ισότητα μεταχείρισης και των ίσων ευκαιριών για τους εργαζόμενους των δύο φύλων που έχουν οικογένεια. Ο πατέρας έχει το δικαίωμα να λάβει την άδεια γονέων που ακολουθεί την άδεια μητρότητας. Για παράδειγμα, στην Ιταλία ο πατέρας έχει τη δυνατότητα να απουσιάσει έξι μήνες από την εργασία μετά την άδεια μητρότητας. Παρόμοιες διατάξεις ισχύουν και στη Γαλλία και στο Βέλγιο και σε όλες τις πολιτισμένες χώρες του κόσμου. (Δουλκέρη, 1986)

Συγκεκριμένα, στο Βέλγιο ο γονιός μπορεί να ζητήσει άδεια τριών μηνών μετά την άδεια μητρότητας για οικογενειακούς λόγους ή μπορεί να πάρει άδεια μεγαλύτερου χρονικού διαστήματος χωρίς αποδοχές. Ο νόμος αυτός ισχύει από το 1981. Στην Γαλλία, το 1978 ψηφίστηκε ένας παρόμοιος νόμος με αυτού του Βελγίου. Στη Σουηδία, το 1979 επιτρέπεται στο γονιό να πάρει άδεια για την ανατροφή του παιδιού μέχρι να γίνει 1 ½ ετών, ή να ζητήσει μειωμένο ωράριο μέχρι το παιδί να γίνει 8 ετών. Μόνο στην άδεια τοκετού έχει η γυναίκα το δικαίωμα να τη χρησιμοποιήσει. Η έγκυος έχει το δικαίωμα να απουσιάσει 60 ημέρες πριν το τοκετό και άλλες 30 μετά. (Δουλκέρη, 1986)

Η τότε Ευρωπαϊκή Κοινότητα εκδίδει μια νέα οδηγία το 1984 σχετικά με τις γονικές άδειες. Η οδηγία αυτή προστατεύει τον εργαζόμενο και ενισχύει το θεσμό της οικογένειας. Ο εργαζόμενο/ η έχει το δικαίωμα να απουσιάσει από την απασχόλησή του/ της έτσι ώστε να φροντίσει το μικρό σε ηλικία τέκνο του. Με άλλα λόγια ο νομοθέτης προβλέπει τη γονική άδεια για τις οικογένειες που έχουν μικρά παιδιά. Διαφορετική χρήση έχει έννοια άδεια για οικογενειακούς λόγους. Έτσι, ο εργαζόμενος (είτε είναι άνδρας, είτε είναι γυναίκα) έχει τη δυνατότητα να απουσιάσει από την εργασία του σε περίπτωση αρρώστιας του παιδιού έστω και σε μεγαλύτερη ηλικία. (Δουλκέρη, 1986)

Στην Ελλάδα ψηφίστηκε και ο νόμος 1483/8/8.10.1984 που αναφέρεται στην προστασία και διευκόλυνση των εργαζομένων με οικογενειακές υποχρεώσεις. Σε αυτό σημείο πρέπει να τονισθεί ότι ο νόμος αυτός αναφέρεται μόνο στους ανθρώπους που εργάζονται στον ιδιωτικό τομέα. Ο γονιός που έχει έως 16 ετών παιδί δικαιούται να ζητήσει γονική άδεια ανατροφής για τρεις μήνες χωρίς αποδοχές. Η απουσία του γονιού για μερικές ώρες ή ακόμα και μέρα θεωρείται αποδεκτή εάν ο συγκεκριμένος αριθμός ημερών δεν ξεπερνά τις τέσσερις στο σύνολο του έτους. Ο γονιός έχει το δικαίωμα να πάρει άδεια για να ενημερωθεί για τη σχολική πρόοδο του παιδιού του. (Δουλκέρη, 1986)

Σε αυτό το σημείο είναι αναγκαίο να σχολιασθούν οι παραπάνω νόμοι. Όπως γίνεται κατανοητό πριν τη δεκαετία του 1980 η γυναίκα είχε ως μοναδικό ρόλο τη προσοχή, τη φροντίδα και την ανατροφή των παιδιών της. Ιδιαίτερα, στην ελληνική θεωρία οι γυναίκες που άνηκαν στα μεσαία οικονομικά στρώματα θεωρούνταν «ντροπή» για το σύζυγο τους να εργάζεται. Η μητρότητα αποτελεί ένα σημαντικό εμπόδιο για την εργαζόμενη γυναίκα. Μια ματιά στην αγορά εργασίας μέχρι το 1980 θα βοηθούσε στην κατανόηση της παραπάνω πρότασης. Με άλλα λόγια υπάρχουν δύο κατηγορίες εργασιών, οι ανδροκρατούμενες και οι γυναικοκρατούμενες. Όταν η γυναίκα αποφασίζει να ενταχθεί σε ένα ανδροκρατούμενο επάγγελμα αντιμετωπίζει την προκατάληψη. Τα γυναικοκρατούμενα επαγγέλματα είναι αυτά που ναι μεν έχουν μια υπευθυνότητα αλλά δεν προσφέρουν καμία επαγγελματική εξέλιξη, αναφέρεται ενδεικτικά ένα γυναικοκρατούμενο επάγγελμα, η πωλήτρια.

Στην Ελλάδα οι γυναίκες από το 1955 όλο και περισσότερο επιλέγουν να εργαστούν στο δημόσιο τομέα. Ο σταθερός μισθός είναι αυτός που δελεάζει στην επιλογή του συγκεκριμένου τομέα. Σε αυτό το σημείο πρέπει να αναφερθεί ότι ακόμα και με την προστασία των νόμων παρατηρείται ότι σε ηγετικές θέσεις του δημοσίου είναι άνδρες και όχι γυναίκες. (Δουλκέρη, 1986)

Το υπουργείο Απασχόλησης με τους νόμους 1423/1984, 1424/1984, και 1426/1985 αναφέρεται ρητά στην ισότητα των δύο φύλων. Όμως, ουσιαστικά οι νόμοι που προστατεύουν την εργαζόμενη μητέρα είναι οι 1414 και 1483⁷ του 1984 και ο 1302/1982. Ο πρώτος νόμος σχετίζεται με την απασχόληση και το επάγγελμα.

Ο δεύτερος νόμος του ίδιου έτους αφορά της οικογενειακές υποχρεώσεις του εργαζόμενου και τέλος ο τρίτος αναφέρεται στην προστασία της μητρότητας. Εργαζόμενες μητέρες είναι πλέον ίσες με τους υπόλοιπους εργαζόμενους και στην απασχόληση και στις συνθήκες εργασίας, γενικότερα σε όλους τους τομείς της απασχόλησης. Επίσης, έχουν το δικαίωμα να πάρουν άδεια μητρότητας, επίδομα γάμου, μητρότητας, και οικογενειακών υποχρεώσεων.

Η κοινοτική οδηγία 76/707 έχει σχέση με την ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών στην απασχόληση και υποχρεώνει όλα τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν τη συγκεκριμένη κοινοτική οδηγία. (Αθανασιάδου, Μιμίκου, κ.α., 2001)

Το εργατικό δίκαιο είναι αυτό που προστατεύει τη θέση της γυναίκας μέσα στην οικογένεια και την εργασία. Αναλυτικότερα το εργατικό δίκαιο δίνοντας προτεραιότητα στο θεσμό της οικογένειας προστατεύει τον αναπαραγωγικό της ρόλο. Σε αυτό το σημείο είναι αναγκαίο να τονισθεί η σύγκρουση που υπάρχει ανάμεσα την ελληνική και την ευρωπαϊκή νομοθεσία. Ο Ευρωπαίος νομοθέτης αγνοεί την εργασία που παρέχει η γυναίκα στο σπίτι και δεν γίνεται διαχωρισμός ανάμεσα στους εργαζόμενους, Αντίθετα, όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως το εργατικό δίκαιο προστατεύει το θεσμό του γάμου.

Μια προσπάθεια σύγκλισης του ευρωπαϊκού δικαίου και του ελληνικού εργατικού δικαίου γίνεται με τους νόμους 1902/1990, 1976/1991 και 2084/1992 που αναφέρονται στην αλλαγή της συνταξιοδότησης και την κατάργηση της δυνατότητας σύνταξης στα 15 έτη. Οι νόμοι αυτοί δεν εφαρμόστηκαν σχεδόν ποτέ παρά μόνο σε πιλοτικό πρόγραμμα. Συγκεκριμένα, ο νόμος 2082/1992 που αναφέρεται σε δημιουργικά κέντρα απασχόλησης και για βοήθεια στο σπίτι. Παράλληλα, ο

⁷ Οι διατάξεις του Κεφαλαίου αυτού εφαρμόζονται στους εργαζόμενους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ή σχέση έμμισθης εντολής, σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις. Αφορούν τους εργαζόμενους και των δύο φύλων, που έχουν υποχρεώσεις προς εξαρτώμενα από αυτούς παιδιά ή άλλα μέλη της οικογένειάς τους που έχουν ανάγκη τις φροντίδες ή την υποστήριξη τους, ώστε να διευκολύνεται η προετοιμασία τους για την είσοδο στην απασχόληση, η διατήρηση της, καθώς και η επαγγελματική τους εξέλιξη.

2. Δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις αυτές στους απασχολούμενους:

α) Στο δημόσιο, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, με οποιαδήποτε σχέση, β) Στη ναυτική εργασία.

νόμος 1483/1984 που αναφέρθηκε στις γονικές άδειες δεν χρησιμοποιείται ποτέ γιατί δεν είναι αμειβόμενη και ο εργαζόμενος οφείλει να πληρώσει την ασφαλιστική εισφορά και τη δικιά του και του εργοδότη του. (Αθανασιάδου, Μιμίκου, κ.α., 2001)

Επιπλέον, ένα καινούργιος νόμος εισέρχεται στην ελληνική νομοθεσία για την απόκτηση του τρίτου παιδιού. Η μητέρα που αποκτά τρίτο τέκνο από την 1^η Ιανουαρίου 2006 και μετά, καθώς και για κάθε τέκνο μετά από το τρίτο, καταβάλλεται από το Δημόσιο εφάπαξ παροχή ύψους 2.000 ευρώ, ανεξάρτητα από κάθε άλλο επίδομα, μισθό, σύνταξη, αμοιβή, αποζημίωση ή εισόδημα. Ο νόμος αυτός είναι ο υπ' αριθμόν 3454/2006.

Κεφάλαιο 5ο: Εμπειρική Ανάλυση

Οι έρευνες που έχουν γίνει σχετικά με την μόνιμη σχέση ανάμεσα στη γονιμότητα και τη γυναικεία απασχόληση έχουν δείξει αντιφατικά αποτελέσματα. Η έρευνα του Felmler (1993) είχε ως σκοπό να υποδείξει ότι οι δύο αυτές μεταβλητές μπορεί να είναι δυναμικά αλληλοεξαρτώμενες. Η εγκυμοσύνη και η μητρότητα αυξάνουν τη συχνότητα με την οποία οι γυναίκες εγκαταλείπουν την εργασία και μειώνουν το ποσοστό ένταξης ξανά στο εργατικό δυναμικό (Συμεωνίδου 1990, Budig 2003).. Επιπλέον, η έρευνα αποκάλυψε ότι οι αποδοχές των γυναικών έχουν αρνητική σχέση με τη συχνότητα με την οποία οι γυναίκες μένουν έγκυες. Παράλληλα η Παπαπέτρου σε έρευνα της υποστηρίζει ότι ο πραγματικός μισθός επηρεάζει αρνητικά τη γονιμότητα της γυναίκας (Papapetrou, 2004).

Έτσι, σύμφωνα με τους Wang W. and F. Famoye (1997), αναμένεται σύμφωνα με τη νεοκλασική θεωρία ότι η ανεξάρτητη μεταβλητή που αναφέρεται στη συμμετοχή της γυναίκας στο εργατικό δυναμικό να σχετίζεται αρνητικά με τη γονιμότητα. Οι γυναίκες που εργάζονται αναμένεται να έχουν λιγότερα παιδιά από τις γυναίκες που δεν εργάζονται. Τα αποτελέσματα της έρευνας είναι σύμφωνα με τη νεοκλασική θεωρία που αναφέρθηκε προηγουμένως.

Σε αυτό το σημείο πρέπει να αναφερθεί ότι υπάρχει θετική σχέση ανάμεσα στις γυναίκες που είχαν μικρά παιδιά και στην έξοδο τους από την αγορά εργασίας. Παράλληλα για τις αфро-αμερικάνες γυναίκες υπάρχει αρνητική επίδραση στην επανένταξη τους στο εργατικό δυναμικό. Τέλος, οι παντρεμένες λευκές γυναίκες έχουν σημαντικά υψηλότερη συχνότητα εγκατάλειψης της εργασίας και χαμηλότερη συχνότητα επιστροφής στο εργατικό δυναμικό (Felmler, 1993). Οι ερευνητές που ασχολήθηκαν με τη γονιμότητα και τη γυναικεία απασχόληση στην Αμερική υποστηρίζουν ότι τα παιδιά επηρεάζουν αρνητικά τη γυναίκα στην αγορά εργασίας (Hakim 2003, Restucia 2002, Budig 2003, Waldfogel Higuchi κ.α. 1998, Caucutt Guner κ.α. 2002) εκτός από την ερευνήτρια Downs που υποστηρίζει ότι τα παιδιά προσχολικής ηλικίας δεν επιδρούν αρνητικά στην ένταξη της γυναίκας στο εργατικό δυναμικό.

Επιπλέον το άρθρο του Kalwij A. (2000), αναφέρεται στην ανάλυση των επιπτώσεων που έχει η γυναικεία εργασία στην γέννηση και στον αριθμό των παιδιών στην Ολλανδία. Στη συγκεκριμένη έρευνα λαμβάνεται υπόψη η αλληλεπίδραση που υπάρχει στη γυναικεία απασχόληση και στη χρονική στιγμή που θα γεννηθεί το πρώτο παιδί. Τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν ότι η γυναικεία εργασία είναι ένας πολύ σημαντικός παράγοντας για τη γέννηση και τον αριθμό των

παιδιών. Συγκεκριμένα οι γυναίκες που εργάζονται αναβάλλουν την απόκτηση των παιδιών για το μέλλον και αποκτούν λιγότερα παιδιά από τις γυναίκες που δεν εργάζονται. Επιπλέον, το παραπάνω συμπέρασμα παρατηρείται συχνότερα από τις γυναίκες που έχουν υψηλό μορφωτικό επίπεδο.

Στην περιοχή της Ολλανδίας έγινε μια έρευνα σχετικά με την ανάλυση του χρόνου των γεννήσεων και την έναρξη της εργασίας. Τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν ότι η συνεχόμενη μόρφωση των γυναικών προκαλεί τη αναβολή των γεννήσεων σε μεγαλύτερη ηλικία αλλά δεν επηρεάζει την γονιμότητα. Επιπλέον, οι επιπτώσεις από την αύξηση του χρόνου εκπαίδευσης επηρεάζει το επαγγελματικό τους καθεστώς και κατά συνέπεια τη γονιμότητα (Bloemen and Halwijn, 2001). Αντίθετα σε έρευνα που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα δεν παρατηρήθηκε σχέση ανάμεσα στο επαγγελματικό καθεστώς της γυναίκας και της γονιμότητας (Συμεωνίδου 1990, Συμεωνίδου, Δουλιγέρης κ.α. 1997).

Παράλληλα, έρευνα των Συμεωνίδου (1990), Συμεωνίδου, Δουλιγέρης κ.α. (1997) συμφωνεί με τα αποτελέσματα άλλων ερευνών, όμως δείχνει επιπλέον ότι μεγαλύτερη βαρύτητα στην απόκτηση παιδιών σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή έχει η επαγγελματική θέση της γυναίκας παρά το επίπεδο μόρφωσης της. Επιπροσθέτως, η συγκεκριμένη έρευνα δείχνει ότι η επαγγελματική θέση της γυναίκας έχει κυρίαρχο ρόλο στον αριθμό των παιδιών που θα αποκτήσει η οικογένεια σε όλες τις ηλικίες. Το δείγμα της έρευνα περιλαμβάνει γυναίκες παντρεμένες ή που συγκατοικούν, ηλικίας έως 40 ετών. Η έρευνα ξεκίνησε το 1986 και τελείωσε το 1994, με 11391 νοικοκυριά να λαμβάνουν μέρος.

Οι γυναίκες που επιστρέφουν γρήγορα στη δουλειά τους μετά τη γέννηση του παιδιού μπορεί να αντιμετωπίσουν προβλήματα στο θηλασμό σε σχέση με τις γυναίκες που καθυστερούν την επιστροφή στη δουλειά τους. Οι γυναίκες που είναι πιο αφοσιωμένες στη δουλειά τους μπορεί να αντιμετωπίσουν προβλήματα γονιμότητας σε σχέση με τις γυναίκες που αποφασίζουν να εργαστούν για μικρότερο χρονικό διάστημα. Έτσι, μπορεί να ειπωθεί ότι ο τομέας παραγωγής επηρεάζει τη σχέση ανάμεσα στην αμειβόμενη εργασία και στη γονιμότητα της γυναίκας.

Η συγκεκριμένη έρευνα προσπαθεί να ομαδοποιήσει τις συνθήκες που επικρατούν στην Ελλάδα τις δύο τελευταίες δεκαετίες δηλαδή από το 1980 κα μετά. (Αθανασιάδου Χ., Μιμίκου Γ., Πετροπούλου Σ., 2001). Η μελέτη αυτή έχει επικεντρωθεί μόνο στην ελληνική βιβλιογραφία και αναφέρεται στις έρευνες μόνο του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι υπάρχει αρνητική σχέση ανάμεσα στην απασχόληση και στη γυναικεία

γονιμότητα. Με άλλα λόγια, η εργασία της γυναίκας επηρεάζει τον αριθμό των παιδιών που πρόκειται να αποκτήσει μια γυναίκα. Παράλληλα όμως παρατηρείται ότι στις αγροτικές περιοχές η σχέση αυτή δεν είναι αρνητική αφού η φροντίδα των παιδιών μοιράζεται σε όλα τα μέλη της οικογένειας.

Στην Ελλάδα παρατηρείται το φαινόμενο (κάτι το οποίο δεν συμβαίνει σε άλλες ανεπτυγμένες χώρες) η γυναίκα να σταματάει τη δουλειά της μετά το γάμο ή μετά τη γέννηση του πρώτου παιδιού πολύ δύσκολα να επανέρχεται στο εργατικό δυναμικό. Σε αυτό το σημείο πρέπει να σημειωθεί ότι ο αριθμός των παιδιών διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο στην απομάκρυνση της γυναίκας από την εργασία. Όμως η ηλικία των παιδιών δεν επηρεάζει σχεδόν καθόλου την απασχόληση της γυναίκας, αν και γυναίκες που έχουν μικρά παιδιά εργάζονται λιγότερες ώρες. Σε μια βιβλιογραφική αναφορά το 1994 από τη Συμεωνίδου αναφέρεται ότι υπάρχει στατιστικά σημαντική σχέση ανάμεσα στην απασχόληση και τη γονιμότητα, αλλά μόνο ως προς την γονιμότητα. Δηλαδή η γονιμότητα της γυναίκας επηρεάζεται από την εργασία και όχι το αντίστροφο.

Παράλληλα, η σχέση που υπάρχει ανάμεσα στη γυναικεία απασχόληση και στη γονιμότητα δείχνουν ότι υπάρχει αντίστροφη σχέση στις ανεπτυγμένες χώρες κάτι όμως που δεν ισχύει στις αναπτυσσόμενες χώρες. Η έρευνα (Derose L., 2002), πραγματοποιήθηκε στη Γκάνα το 1988, και η αναμενόμενη επίδραση της εργασίας στη γονιμότητα θεωρείται από τη συγγραφέα ότι μπορεί να είναι θετική / αρνητική ή όχι στατιστικά σημαντική. Οι ίδιες προϋπόθεσης που ισχύουν στην Γκάνα, μπορεί να ειπωθεί ότι ισχύουν και στη Δυτική Αφρική, αλλά ένας αριθμός παραγόντων επηρεάζουν αρνητικά την παραπάνω σχέση. Το τελικό δείγμα που έλαβε μέρος στην έρευνα ήταν 2433 γυναίκες. Το μοντέλο που χρησιμοποιήθηκε στη συγκεκριμένη έρευνα είναι το λογαριθμικό μοντέλο.

Τα αποτελέσματα της έρευνα δείχνουν ότι η γυναίκα που εργάζεται στον δευτερογενή και τριτογενή τομέα παραγωγής αργεί να αποκτήσει παιδί σε σχέση με τη γυναίκα που εργάζεται στο πρωτογενή τομέα παραγωγής. Παράλληλα η γυναίκα που απασχολείται σε δική της επιχείρηση από τη γυναίκα που εργάζεται στο δευτερογενή και τριτογενή τομέα, αποκτάει σε μικρότερο χρονικό διάστημα παιδιά. Επιπλέον αναφέρεται ότι σημαντικότερο ρόλο παίζει η διάρκεια/ συνέχεια στη δουλειά από τον βαθμό της ασυμβατότητας της δουλειάς (Derose L., 2002).

Σε αυτό το σημείο πρέπει να αναφερθεί ότι η συγγραφέας υποστηρίζει ότι η σχέση αυτή έχει υπερτιμηθεί εκτός αν λαμβάνονται υπόψη στις έρευνες και τα συνολικά χρόνια απασχόλησης της γυναίκας. Τα αποτελέσματα της συγκεκριμένης έρευνας δείχνουν ότι οι γυναίκες που έχουν πολλά χρόνια εργασίας δεν συνδυάζουν την εργασία με τη γονιμότητα και αυτό έχει ως αποτέλεσμα να παρατείνουν το διάστημα απόκτησης παιδιών.

Τα δεδομένα τα οποία χρησιμοποιήθηκαν, προέρχονται από το NLS (National Longitudinal Survey). Η έρευνα ξεκίνησε το 1968 και συνεχίστηκε για τα επόμενα πέντε χρόνια, δηλαδή μέχρι το 1973. Οι γυναίκες που συμμετείχαν στην έρευνα ήταν ηλικίας 14-24 ετών και κατοικούσαν στις Η.Π.Α. Κάθε χρόνο συμμετείχαν οι ίδιες γυναίκες και το συνολικό δείγμα ανερχόταν στις 5097 εκ των οποίων οι 3638 ήταν λευκές και οι 1459 ήταν αфро-αμερικάνες. Επιπλέον χωρίστηκαν σε 2 κατηγορίες: τις εργαζόμενες και τις μη εργαζόμενες (Felmlee, 1993).

Το 1983 πραγματοποιήθηκε μια έρευνα στην περιοχή της Αθήνας που αφορά τη γυναικεία απασχόληση και τη γονιμότητα. Η έρευνα αυτή έγινε από τη Συμεωνίδου Χάρης με την υποστήριξη του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών. Χρησιμοποιήθηκε ένα στρωματοποιημένο δείγμα 1884 γυναικών, ηλικίας 15-44ετών που ήταν παντρεμένες σε πρώτο γάμο και ζούσαν μαζί με τους συζύγους τους. Ο στόχος της έρευνας ήταν να απαντηθεί το ερώτημα: «αν υπάρχει σχέση (αλληλεπίδραση) ανάμεσα στη γυναικεία απασχόληση και στη γονιμότητα».

Τα συμπεράσματα που βγήκαν από την παραπάνω έρευνα είναι ότι η απασχόληση των γυναικών σχετίζεται έντονα με τον κύκλο ζωής. Σε αντίθεση με τις άλλες Ευρωπαϊκές χώρες, στην Ελλάδα παρατηρείται το φαινόμενο της συνεχούς εργασίας μετά το γάμο και τη γέννηση του πρώτου παιδιού ή την παύση της εργασίας και την μη επανένταξη στο εργατικό δυναμικό κατά τη διάρκεια των παραπάνω φαινομένων. Παράλληλα παρατηρείται αρνητική σχέση ανάμεσα στον αριθμό των παιδιών και την απασχόληση ιδίως στις γυναίκες που έχουν δύο παιδιά. Άλλες μεταβλητές που χρησιμοποιήθηκαν συνδέονται θετικά όπως είναι το ευκαιριακό κόστος⁸, το επίπεδο εκπαίδευσης της γυναίκας, το εισόδημα, η προοδευτικότητα στις αντιλήψεις για τους ρόλους των δύο φύλων και οι απόψεις του συζύγου.

Επιπλέον αρνητικά συνδέονται με τη γονιμότητα η τωρινή απασχόληση και η απασχόληση μετά το γάμο. Ενώ αντίθετα δεν φαίνεται να υπάρχει σχέση ανάμεσα στην έναρξη της εργασίας με τον αριθμό των παιδιών. Σε αυτό το σημείο αξίζει να αναφερθεί ότι το ποσοστό της γονιμότητας

⁸ Το ευκαιριακό κόστος ορίζεται ως το εισόδημα που μια μητέρα χάνει, επειδή εργάζεται λιγότερο ή απέχει εντελώς από το εργατικό δυναμικό κατά την εποχή της γέννησης και ανατροφής των παιδιών (Συμεωνίδου Χ., 1990)

μειώνεται στις γυναίκες, οι οποίες εργάζονταν πριν και μετά το γάμο συνεχώς, ενώ το αντίστροφο συμβαίνει με τις γυναίκες που απασχολούνται με τις οικιακές εργασίες. Υπάρχει μια στατιστικά σημαντική επίδραση της γονιμότητας στη συμμετοχή των γυναικών στο εργατικό δυναμικό. (Συμεωνίδου Χ., 1990)

Μια ακόμη έρευνα που εκπονήθηκε στην περιοχή της Ελλάδας αναφέρεται στους καθοριστικούς παράγοντες που επηρεάζουν τη γονιμότητα (Hondroyiannis G., 2004). Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι το οικογενειακό εισόδημα έχει αρνητική επίδραση στις αποφάσεις της γονιμότητας και αυτό δείχνει ότι οι Έλληνες προτιμούν να παρέχουν στα παιδιά τους ποιότητα ζωής από το να έχουν περισσότερα παιδιά. Επιπλέον υπάρχει αντίστροφη σχέση ανάμεσα στη γονιμότητα και τα οικογενειακά χαρακτηριστικά όπως ο αριθμός των ωρών εργασίας, το επίπεδο μόρφωσης και η κοινωνική τάξη στην οποία βρίσκεται η οικογένεια. Αντίθετα, άλλα οικογενειακά χαρακτηριστικά όπως η υγεία επηρεάζουν θετικά τη γονιμότητα. Με άλλα λόγια τα αποτελέσματα τις έρευνας συμφωνούν απόλυτα με τη νεοκλασική θεωρία. Η έρευνα έγινε στην Ελλάδα το 1997 και τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν προήλθαν το European Community Household Panel Survey, Eurostat. Το δείγμα περιλαμβάνει παντρεμένες γυναίκες ηλικίας από 18 έως 40 ετών με όχι αρνητικό οικογενειακό εισόδημα.

Επιπλέον η έρευνα του Hakim C. (2003) αναλύει τη σχέση μεταξύ της χρήσης του αντισυλληπτικού χαπιού και της γυναικείας εργασίας. Η «τεχνητή» στειρότητα εμποδίζει τη γέννηση των παιδιών και επηρεάζει την εργασία των γυναικών. Παρόλο που μια γυναίκα χρησιμοποιεί αντισυλληπτικές μεθόδους, δεν σημαίνει ότι εργάζεται περισσότερο, αλλά είναι λιγότερο πιθανό να έχει μικρά παιδιά. Τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν προέρχονται από το CFS⁹ (Canadian Fertility Survey). Το δείγμα περιορίστηκε στις γυναίκες οι οποίες είναι παντρεμένες ή συζούν κατά τη διάρκεια της έρευνας (1984) με τους συντρόφους τους. Το τελικό δείγμα που χρησιμοποιήθηκε είναι 2622 γυναίκες εκ των οποίων οι 1418 εργάζονται.

Τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν ότι υπάρχει θετική σχέση ανάμεσα στην εργασία και την παροδική μη γονιμότητα των γυναικών που έχουν παιδιά. Οι γυναίκες, οι οποίες έχουν επιλέξει να μην είναι γόνιμες για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, είναι πιο πιθανό να εργάζονται. Η έρευνα αποδεικνύει επίσης ότι οι (προσωρινά) μη γόνιμες γυναίκες έχουν θετικό αποτέλεσμα στις οικονομικές απολαβές της εργασίας. Η έρευνα αυτή όμως δεν μπορεί να υποστηρίξει ότι υπάρχει μόνιμη σχέση ανάμεσα στην στειρότητα και την εργασιακή συμπεριφορά, όμως δείχνει ότι με την

⁹ Επιλέχθηκε η CFS για αυτή την έρευνα γιατί είναι λίγες οι υπηρεσίες οι οποίες συλλέγουν λεπτομερειακές πληροφορίες τόσο για την εργασία όσο και για τη γονιμότητα.

παρουσία κοινωνικών και οικονομικών μεταβλητών μπορεί να οδηγήσει στην εξήγηση της συμπεριφοράς εργασίας (Hakim, 2003)

Η έρευνα αυτή πραγματοποιήθηκε στις αστικές περιοχές της Γουινέας και της δυτικής Αφρικής τα έτη 1990/91 και μελετά την γυναικεία συμπεριφορά στην αγορά εργασίας. Στην έρευνα συμμετείχαν 1725 νοικοκυριά την πρώτη χρονιά. Το δεύτερο έτος ήταν εφικτό να επανεξεταστούν το 80% των νοικοκυριών που συμμετείχαν. Η ηλικία των γυναικών που έλαβαν μέρος στην έρευνα είναι από 15 έως 65 ετών. Παράλληλα οι Glick και Sahn χώρισαν το δείγμα σε δύο κατηγορίες, τις γυναίκες που αυτόαπασχολούνται και τις γυναίκες που απασχολούνται από επιχειρήσεις.

Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι οι γυναίκες που έχουν τις δικές τους επιχειρήσεις δεν μπορούν να συμπεριληφθούν στις έρευνες που αναφέρονται γενικά για τη γονιμότητα και την γυναικεία απασχόληση. Οι γυναίκες που δουλεύουν σε άλλες επιχειρήσεις / υπηρεσίες αντιμετωπίζουν περισσότερες δυσκολίες όταν έχουν μικρά παιδιά και είναι πιο πιθανό οι συγκεκριμένες γυναίκες να διακόψουν την εργασία τους. Παράλληλα γίνεται διαχωρισμός και στο επίπεδο μόρφωσης των γυναικών. Για παράδειγμα πολύ λίγες γυναίκες με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο απασχολούνται στο δημόσιο τομέα σε σχέση με τους άνδρες. Αλλά ακόμα και για τις μορφωμένες γυναίκες είναι πολύ δύσκολο να απασχοληθούν σε δημόσιες υπηρεσίες αλλά και σε δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις εξαιτίας της ύπαρξης και φροντίδας των παιδιών. Επιπλέον, ενώ τα εισοδήματα των γυναικών που αναφέρθηκαν προηγουμένως θεωρούνται αρκετά υψηλά θα πρέπει να αναφερθεί ότι θα μπορούσαν να είναι ακόμη υψηλότερα αν υπήρχε κοινωνική πολιτική. (Glick P. and D. Sahn, 2005),

Οι γυναίκες με ανώτερο μορφωτικό επίπεδο είναι πιο πιθανό να εργαστούν και αυτό έχει ως αποτέλεσμα να καθυστερούν να αποκτήσουν παιδιά. Αυτή η έρευνα αποδεικνύει ότι οι γυναίκες που δείχνουν προτίμηση στην εργασία από ότι στην απόκτηση παιδιών έχουν σημαντικά υψηλότερο δείκτη εργασίας σε όλες τις ηλικίες, καθυστερούν τις γεννήσεις και έχουν συγκεκριμένα χαμηλότερο επίπεδο συνολικής γονιμότητας. Τα δεδομένα συγκεντρώθηκαν από το Social Science Research Council το τελευταίο τετράμηνο του 1992 και περιέχουν τη συνολική γονιμότητα και το ιστορικό της συνολικής εργασίας όλων των μελών του νοικοκυριού. 587 γυναίκες έλαβαν μέρος στην έρευνα χωρίς να συμπεριλαμβάνονται γυναίκες που δεν έχουν σύζυγο/ σύντροφο. Οι ηλικίες των γυναικών που συμμετείχαν είναι από 18 έως 45¹⁰ ετών (Bloemen and Halwijn, 2001).

¹⁰ Στη συγκεκριμένη έρευνα θεωρείται ότι η γονιμότητα της γυναίκας λήγει σε αυτή την ηλικία.

Στη συνέχεια διεξήχθη το 1993 μια επιπλέον έρευνα για τους προσδιοριστικούς παράγοντες που επηρεάζουν τη γονιμότητα στην περιοχή της πρωτεύουσας της Ελλάδας. Τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν ότι υπάρχει αρνητική σχέση ανάμεσα στη γονιμότητα και στις γυναίκες που έχουν εργαστεί πριν και μετά το γάμο τους. Αντίθετα, παρατηρείται ότι δεν υπάρχει αρνητική σχέση ανάμεσα σε ανώτερα επαγγέλματα¹¹ και στη μειωμένη γονιμότητα. Στη συνέχεια, αν συμπεριληφθούν οι ώρες εργασίας και ο τρόπος απασχόλησης της γυναίκας φαίνεται ότι επηρεάζεται τόσο η εργασία όσο και η γονιμότητα. Με άλλα λόγια οι πρόσθετες μεταβλητές είναι σημαντικοί προσδιοριστικοί παράγοντες της γονιμότητας. Οι γυναίκες που δηλώνουν ότι δουλεύουν από ενδιαφέρον έχουν χαμηλότερη γονιμότητα από τις γυναίκες οι οποίες εργάζονται για οικονομικούς λόγους (Συμεωνίδου, Δουληγέρης κ.α., 1997).

Παράλληλα με την έρευνα που πραγματοποιήθηκε στην περιοχή της πρωτεύουσας, πραγματοποιήθηκε μια ακόμα έρευνα στο σύνολο της χώρας. Τα αποτελέσματα που βρέθηκαν υποδηλώνουν ότι υπάρχει θετική σχέση ανάμεσα στη γονιμότητα και στη γυναικεία απασχόληση σε αντίθεση με τα αποτελέσματα της έρευνας για την περιοχή της Αθήνας. Οι γυναίκες με υψηλό κοινωνικοοικονομικό και επαγγελματικό επίπεδο έχουν χαμηλότερη γονιμότητα από τις γυναίκες με μέσο επίπεδο, ενώ οι γυναίκες με χαμηλό κοινωνικοοικονομικό επίπεδο έχουν την υψηλότερη γονιμότητα από όλες τις άλλες ομάδες. Οι ώρες εργασίας των γυναικών της υπαίθρου δεν επηρεάζουν ούτε θετικά ούτε αρνητικά τη γονιμότητα τους. Αναλυτικότερα, φαίνεται ότι οι γυναίκες που δηλώνουν ότι εργάζονται για οικονομικούς λόγους έχουν υψηλότερη γονιμότητα από όσες δηλώνουν ότι ενδιαφέρονται για την εργασία τους. (Συμεωνίδου, Δουληγέρης κ.α., 1997)

Στην έρευνα αυτή αναπτύσσεται ένα μοντέλο σχετικά με τη γονιμότητα και τις αποφάσεις για την αγορά εργασίας. Φαίνεται ότι οι αποφάσεις που αφορούν το εργατικό δυναμικό μπορεί να διαφέρουν στα δύο φύλα. Οι γυναίκες που αποκτούν παιδιά μπορεί να αποφασίσουν να σταματήσουν να εργάζονται για να μείνουν στο σπίτι με τα παιδιά. Στην έρευνα υποστηρίζεται ότι υπάρχει διαφορά ανάμεσα στις γυναίκες που έχουν παιδιά που δεν εργάζονται και στις εργαζόμενες μητέρες. Η έρευνα αυτή έγινε στις Η.Π.Α. το 1993 και συμπεριλήφθηκαν στην έρευνα και γυναίκες και άνδρες. Οι ηλικίες των ανδρών που συμμετείχαν ήταν από 20-65 και των γυναικών αντίστοιχα ήταν 25-44 (Restucia, 2002).

¹¹ Για τη γενική εικόνα της επίδρασης των επαγγελμάτων χρησιμοποιήθηκε ο διεθνής δείκτης μέτρησης του γοήτρου των επαγγελμάτων του Treiman. (Συμεωνίδου, Δουληγέρης κ.α., 1997).

Ο Budig M. το 2003 ερευνήσε περαιτέρω τη σχέση της γυναικείας απασχόλησης και της γονιμότητας. Υποστηρίζει ότι ενώ υπάρχει αρνητική σχέση, η σχέση αυτή δεν είναι πλήρως κατανοητή. Η αυξημένη γονιμότητα μειώνει τη συμμετοχή στο εργατικό δυναμικό ή συμβαίνει το αντίστροφο; Τα δεδομένα συγκεντρώθηκαν από το 1979 έως το 1994 από το National Longitudinal Survey of Youth (NLSY), συμμετείχαν 12686 άτομα ηλικίας 14-21 ετών. Στο τέλος της έρευνας η ηλικία των γυναικών κυμαίνονταν από 30 έως 37 ετών.

Τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν ότι η εγκυμοσύνη καθώς και τα παιδιά της προσχολικής ηλικίας εμποδίζουν τη μη εργαζόμενη γυναίκα να εισέλθει στην αγορά εργασίας. Ταυτόχρονα, ενώ η εγκυμοσύνη δεν επηρεάζει τις γυναίκες που εργάζονται, τα παιδιά όμως της προσχολικής ηλικίας αυξάνουν την πιθανότητα της εξόδου από την αγορά εργασίας, κυρίως για τις γυναίκες που απασχολούνται πλήρως. Οι γυναίκες που έχουν παιδιά σε προσχολική ηλικία είναι λιγότερο πιθανό να ενταχθούν στο εργατικό δυναμικό (Waldfoegel, Higuchi κ.α., 1998). Τα παιδιά που είναι μεγαλύτερα από έξι ετών μειώνουν την πιθανότητα της εξόδου των μητέρων από την αγορά εργασίας και αυξάνουν την πιθανότητα της πλήρους απασχόλησης των μη εργαζόμενων γυναικών. Τέλος και η ημι-απασχόληση και η πλήρης απασχόληση μειώνουν την πιθανότητα της εγκυμοσύνης (Budig, 2003).

Οι Engelhardt H., Kögel T. και Prskawetz A., (2001) υποστηρίζουν ότι υπάρχει αιτιότητα και προς τις δύο κατευθύνσεις (μεταξύ της γονιμότητας και της εργασίας). Το πιο σημαντικό αποτέλεσμα της έρευνας είναι ότι υπάρχει θετική συσχέτιση ανάμεσα στις δύο αυτές παραμέτρους. Η αστάθεια που παρατηρήθηκε στη συσχέτιση ανάμεσα στην γυναικεία απασχόληση και στη γονιμότητα αποκαλύπτει ότι σε όλες τις μη Μεσογειακές χώρες η συσχέτιση εξασθενεί με την πάροδο του χρόνου. Τα δεδομένα συλλέχθηκαν από το 1960-1994 για πέντε ευρωπαϊκές χώρες (Γαλλία, Δυτική Γερμανία, Ιταλία, Σουηδία και Αγγλία). Επιπλέον και η Αμερική συμμετείχε σε αυτή την έρευνα, από το 1948-1995. Στην έρευνα συμπεριλήφθηκαν οι εργαζόμενες γυναίκες ηλικίας 15-65 ετών, ενώ για την γονιμότητα συμπεριλήφθηκαν οι γυναίκες ηλικίας 20-50 ετών.

Η οικονομική θεωρία που αφορά τη συμπεριφορά των νοικοκυριών υποστηρίζει ότι μια αύξηση στο μισθό αλλά και η έναρξη της σχολικής ηλικίας των παιδιών έχει ως αποτέλεσμα να αυξάνεται η προσφορά για εργασία και δρα αρνητικά στη γονιμότητα της γυναίκας (Del Boca D., Pasqua S., Pronzato C., 2004). Αυτή η αρνητική αλληλεπίδραση αναφέρεται μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του '80 όπου παρατηρείται μια αλλαγή. Εν τούτοις, υπάρχουν διαφορές από χώρα σε χώρα. Για παράδειγμα, στη βόρεια και κεντρική Ευρώπη παρατηρείται και υψηλή συμμετοχή των γυναικών

στην εργασία αλλά και με υψηλά ποσοστά γονιμότητας, ενώ στη νότια Ευρώπη παρατηρείται ακριβώς το αντίθετο φαινόμενο. Τα πιο πρόσφατα δεδομένα δείχνουν ότι υπάρχουν διαφοροποιήσεις ανάμεσα στη γονιμότητα και τη γυναικεία εργασία στις συγκεκριμένες χώρες. Η αιτία οφείλεται στους κοινωνικούς και οικονομικούς περιορισμούς και στο επίπεδο ανάπτυξης κάθε χώρας.

Η συγκεκριμένη έρευνα πραγματοποιήθηκε στην Ιταλία, τη Γαλλία και το Ηνωμένο Βασίλειο και ο αριθμός των γυναικών που έλαβαν μέρος στην έρευνα είναι 3.787, 5.023 και 2.716 αντίστοιχα για κάθε χώρα (Del Boca D., Pasqua S., Pronzato C., 2004). Οι εξαρτημένες μεταβλητές ήταν αν η γυναίκα εργαζόταν ή είχε αποκτήσει παιδιά στην περίοδο της συνέντευξης.

Όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως υπάρχει μια μεταβολή στη σχέση της γονιμότητας με τη γυναικεία απασχόληση. Για παράδειγμα, στην Ιταλία υπάρχει αρνητική σχέση αλλά η στατιστική συσχέτιση είναι οριακή, ενώ για τη Γαλλία η σχέση είναι θετική και στατιστικά σημαντική. Οι Ιταλίδες εργάζονται λιγότερο σε σχέση με τις γυναίκες των υπόλοιπων χωρών που γίνεται η έρευνα. Ένας ακόμα διαχωρισμός που γίνεται είναι ότι στην Ιταλία δεν υπάρχουν πολλές δουλειές μερικής απασχόλησης και αυτό επηρεάζει το τελικό αποτέλεσμα. Αναφέρεται συγκεκριμένα στην έρευνα ότι αν οι γυναίκες που δεν εργάζονται έχουν τη δυνατότητα να απασχοληθούν σε εργασίες μερικών ωρών τότε ρυθμός της γονιμότητας αυξάνεται, ενώ συμβαίνει ακριβώς το αντίστροφο με τις γυναίκες που έχουν πλήρη απασχόληση.

Όταν η ανάλυση γίνεται σε κάθε χώρα ξεχωριστά αρχίζει και διαφαίνεται ότι και άλλοι παράγοντες παίζουν ρόλο, όπως είναι η ηλικία, η εκπαίδευση, το εισόδημα εκτός της εργασίας. Οι δουλειές μερικής απασχόλησης όπως και η αυτοαπασχόληση έχουν θετική επίδραση μόνο στην Ιταλία. Παράλληλα, οι φροντίδα των παιδιών από τον παππού και τη γιαγιά έχει θετική επίδραση πάλι μόνο στην Ιταλία. Στη Γαλλία και στην Αγγλία η δουλειά των λίγων ωρών φαίνεται να είναι μόνο μια προσωρινή λύση μέχρι να βρεθούν καλύτερες ευκαιρίες για απασχόληση¹².

¹² Ο στόχος που έχει τεθεί ότι μέχρι το 2010 ότι το 60% των γυναικών θα συμμετέχουν στο εργατικό δυναμικό, έχει σχεδόν επιτευχθεί για τη Γαλλία και την Αγγλία, αλλά η Ιταλία πρέπει να αυξήσει το σημερινό ποσοστό της έως και 20 μονάδες για να πετύχει το στόχο της. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι η επίδραση που έχουν οι πολιτικές στην εργασία των γυναικών είναι θετικές αλλά σε βάρος πάντα της μείωσης της γονιμότητας.

Η έρευνα αυτή πραγματοποιήθηκε από τη Chiuri C. A. (2000), στην Ιταλία εξαιτίας της διαφορετικότητας των αποτελεσμάτων που υπήρχαν σε σχέση με άλλες Δυτικές Ευρωπαϊκές χώρες. Παρατηρήθηκε μείωση του ρυθμού των γεννήσεων των παιδιών από τη δεκαετία του '70, ενώ η γυναικεία απασχόληση δεν αυξήθηκε με τους ρυθμούς που αυξήθηκε σε άλλες χώρες όπως στη Δανία και τη Σουηδία. Το 1993 γίνεται η έρευνα στην Ιταλία, τα δεδομένα δόθηκαν από το Κέντρο Αξιολόγησης του Οικογενειακού Εισοδήματος και Πλούτου από την τράπεζα της Ιταλίας. Τα νοικοκυριά που έλαβαν μέρος ανέρχονται στα 705, απορρίπτοντας αυτά που η γυναίκα αυτόαπαχολιόταν και ο σύντροφος/ άντρας ήταν άνεργος, ενώ ένα από τα παιδιά της οικογένειας έπρεπε να ήταν σε προσχολική ηλικία. Στόχος της έρευνας ήταν να εκτιμήσει τις επιπτώσεις του κόστους της φροντίδας των παιδιών και της ποιότητας σε σχέση με τον ποιοτικό χρόνο με τα παιδιά και την προσφορά εργασίας της γυναίκας.

Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι η συμμετοχή των γυναικών στο εργατικό δυναμικό επηρεάζεται κυρίως από την ηλικία, την εκπαίδευση και από την απασχόληση του άντρα. Παράλληλα, τα παιδιά είτε είναι σε προσχολική ηλικία είτε σε μεγαλύτερη έχουν αρνητική επίδραση στην εργασία των μητέρων. Ενώ και η έλλειψη ατόμων που προσέχουν τα παιδιά όπως είναι οι συγγενείς έχει αρνητική επίδραση.

Τα αποτελέσματα της έρευνας των Waldfogel J., Higuchi Y. and Abe M. (1998) έδειξαν ότι τα μικρά παιδιά έχουν ισχυρή, αρνητική επίδραση στη γυναικεία απασχόληση, ιδίως στη Βρετανία. Με άλλα λόγια οι γυναίκες που έχουν παιδιά σε μικρή ηλικία είναι πολύ λιγότερο πιθανό να εργαστούν. Η έρευνα αυτή πραγματοποιήθηκε σε τρεις χώρες, τις Η.Π.Α., την Μεγάλη Βρετανία και την Ιαπωνία, κατά τα έτη 1992-1995. 125000 Αμερικανίδες γυναίκες συμμετείχαν στην έρευνα, ηλικίας 18 έως 45 ετών, ενώ οι Βρετανίδες ήταν 90000 και οι Γιαπωνέζες 50000.

Σύμφωνα με την Adserà A. (2004) η υψηλή ανεργία και η αστάθεια που υπάρχει στην αγορά εργασίας, κυρίως στην νότια Ευρώπη, μειώνει την γονιμότητα των νέων γυναικών. Για να αυξήσουν το μελλοντικό εισόδημά τους και να μειώσουν την πιθανότητα να είναι άνεργες, οι νεαρές γυναίκες αναβάλλουν ή εγκαταλείπουν την ιδέα της απόκτησης των παιδιών. Επίσης, οι Bloemen και Halwijn (2001) υποστήριξαν ότι οι γυναίκες που προτιμούν την εργασία, καθυστερούν τις γεννήσεις και έχουν συγκεκριμένα χαμηλό επίπεδο συνολικής γονιμότητας.

Όμως, οι αλλαγές στην εργασία και η προστασία της εργαζόμενης μητέρας στις Σκανδιναβικές χώρες αύξησαν την γονιμότητα των γυναικών, ηλικίας από 25-29 και από 30-34. Με άλλα λόγια η αρνητική σχέση μεταξύ των δύο αυτών μεταβλητών συνεχίστηκε μέχρι το 1986 και μετά μετατράπηκε σε θετική. Σε αυτό το σημείο πρέπει να αναφερθεί ότι η χαμηλή απασχόληση οδηγεί σε χαμηλή γονιμότητα (κυρίως για της Νότιες χώρες της Ευρώπης). Τα δεδομένα συλλέχθηκαν από το 1960 έως το 1997 και η ηλικία των γυναικών ήταν από 20 έως 34 ετών. Αντίστροφα, σε χώρες που υπάρχει και ασκείται κοινωνική πολιτική όπως στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, οι γυναίκες αποκτούν παιδί με τη βεβαιότητα ότι όταν θα ήταν έτοιμες να εργαστούν ξανά θα γυρίσουν στην προηγούμενη δουλειά τους. Σύμφωνα με τη συγγραφέα, είναι πιθανό η θετική σχέση που υπάρχει ανάμεσα στη γονιμότητα και στην γυναικεία απασχόληση να εξασθενίσει με τον καιρό. (Adserà, 2004)

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε από τη Adserà A., (2004), στις χώρες του Ο.Ο.Σ.Α.¹³ κατά τα έτη 1960-1997. Ως εξαρτημένη μεταβλητή θεωρήθηκε ο συνολικός ρυθμός γονιμότητας, ως ανεξάρτητες μεταβλητές ορίστηκαν η γυναικεία και ανδρική ανεργία, ο αστικός πληθυσμός, η απασχόληση στο δημόσιο τομέα, η αγροτική απασχόληση, η αυτοαπασχόληση, η άδεια μητρότητας, το κατά κεφαλήν εγχώριο προϊόν και η ημι- απασχόληση.

Τα αποτελέσματα τις έρευνας για όλες τις χώρες έδειξαν ότι η σχέση ανάμεσα στη γονιμότητα και τη γυναικεία απασχόληση τις δεκαετίες του 1960 και 70 ήταν αρνητική, ενώ μετά το 1986 έγινε θετική. Συγκεκριμένα, η μεταστροφή/ χειροτέρευση της σχέσης έγινε όταν η ανεργία αυξήθηκε δραματικά, κυρίως στη νότια Ευρώπη. Η ανεργία δεν έπληξε μόνο τις γυναίκες αλλά και τους νεαρούς άνδρες και αυτή η αστάθεια είχε ως αποτέλεσμα την καθυστέρηση της δέσμευσης και του γάμου. Έτσι, το αποτέλεσμα είναι η καθυστέρηση της απόκτησης παιδιών και από τις γυναίκες που δεν συμμετείχαν στο εργατικό δυναμικό. Σε αυτή την κατάσταση διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο η έλλειψη της ημι-απασχόλησης και των κοινωνικών ωφελειών για την απόκτηση παιδιών.

Η διαφορά των χωρών αυτών με των άλλων θα μειωθεί, αν οι γυναίκες που μένουν σε χώρες όπου είναι χαμηλός ο δείκτης απασχόλησής τους σταδιακά ενταχθούν στο εργατικό δυναμικό. Όμως, αν η γονιμότητα τους δεν αυξηθεί (εξαιτίας της έλλειψης ευκαιριών στην εργασία) η σχέση της

¹³ OECD: Αυστραλία, Αυστρία, Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Δανία, Ελβετία, Ελλάδα, Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιαπωνία, Ιρλανδία, Ισλανδία, Ισπανία, Ιταλία, Καναδάς, Λουξεμβούργο, Νέα Ζηλανδία, Νορβηγία, Ολλανδία, Πορτογαλία, Σουηδία, Τουρκία, Φιλανδία.

γονιμότητας με την απασχόληση συνολικά σε όλες τις χώρες Ο.Ο.Σ.Α. θα γίνει ευθύγραμμη στο προσεχές μέλλον.

Η συγκεκριμένη έρευνα αναφέρεται στο σύνολο των χωρών του Ο.Ο.Σ.Α. (Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης – OECD.) υποστηρίζει ότι δεν παρατηρείται αλλαγή της σχέσης ανάμεσα στη γυναικεία απασχόληση και τη γονιμότητα, όπως υποστηρίζουν άλλοι ερευνητές (Kögel T., 2003). Συγκεκριμένα, υποστηρίζει ο συγγραφέας ότι οι χρονολογικές σειρές για χώρες οι οποίες δεν ανήκουν στη Μεσόγειο δείχνουν ότι η αρνητική σχέση μεταξύ των παραπάνω μεταβλητών μπορεί να αποδυναμώνεται, αλλά δεν γίνεται θετική. Συγκεκριμένα τα δεδομένα χωρίστηκαν σε δύο περιόδους, η πρώτη ξεκινάει από το 1960 μέχρι το 1985 και η δεύτερη αρχίζει από το 1985 –2000. Ο διαχωρισμός αυτός έγινε για να φανεί αν υπάρχει αλλαγή στη σχέση που προαναφέρθηκε. Η έρευνα το μόνο που υποδεικνύει είναι ότι οι χώρες που δεν ανήκουν στην Σκανδιναβική χερσόνησο και στη Μεσόγειο θάλασσα, έχουν χαμηλό επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας μετά το 1985.

Η έρευνα που πραγματοποιήθηκε από το 1958-1998 στο Ηνωμένο Βασίλειο έδειξε ότι υπάρχει θετική σχέση ανάμεσα στη γυναικεία απασχόληση και στη γονιμότητα, ενώ υπάρχει αρνητική σχέση μεταξύ της γονιμότητας και του πραγματικού μισθού. Βραχυπρόθεσμα, μια αύξηση του μισθού έχει ως αποτέλεσμα τον περιορισμό της γονιμότητας, ενώ μακροπρόθεσμα, μια αύξηση του μισθού έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της γονιμότητας. (Papapetrou, 2004)

Ο σκοπός της συγκεκριμένης έρευνας που πραγματοποιήθηκε στην Ιαπωνία είναι να μελετηθούν οι προσδιοριστικοί παράγοντες που επηρεάζουν την συνεχιζόμενη εργασία σε σχέση με τη γονιμότητα των παντρεμένων γυναικών (Nakamura J. and A. Ueda, 1999). Τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν προέρχονται από τη Στατιστική Υπηρεσία για το έτος 1992 και το δείγμα ήταν συνολικά 8000 παντρεμένες γυναίκες, οι οποίες εργάζονταν πριν την απόκτηση του πρώτου τους παιδιού. Οι προσδιοριστικοί παράγοντες που επηρεάζουν την εργασία της γυναίκας μετά τη γέννα είναι το μορφωτικό επίπεδο και η δυνατότητα φροντίδας των παιδιών από τρίτα άτομα. Ενώ, οι υψηλοί μισθοί και η μείωση του ωραρίου παρόλο που βοηθούν τη γυναίκα να συνεχίσει την εργασία της είναι λιγότερο σημαντικοί προσδιοριστικοί παράγοντες.

Μια ακόμα έρευνα που έγινε από το 1994-1998 προσπαθεί να βρει τις ομοιότητες και τις διαφορές ανάμεσα στην νότια και βόρεια Ευρώπη. Τα δεδομένα αφορούν γυναίκες ηλικίας από 21 έως 45

ετών, οι οποίες είναι παντρεμένες ή συζούν και κατοικούν σε Ευρωπαϊκές χώρες (όπως η Ιταλία, Ισπανία, Βέλγιο, Ολλανδία, Ιρλανδία, Γαλλία, Αγγλία και η Αυστρία). Ο αριθμός των εργαζόμενων γυναικών που έλαβαν μέρος στην έρευνα είναι 10005, ενώ για την γονιμότητα αντίστοιχα είναι 12133.

Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι ο αριθμός των παιδιών που υπάρχουν στην οικογένεια έχει αρνητική σχέση με τη γυναικεία απασχόληση. Στη νότια Ευρώπη το ποσοστό της συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό για τις γυναίκες μειώνεται. Αντίθετα, η δυνατότητα φροντίδας των παιδιών από τρίτα πρόσωπα έχει θετικό αποτέλεσμα στην αγορά εργασίας. Ο αριθμός των παιδιών που υπάρχουν ήδη στην οικογένεια έχει αρνητική επίδραση στην πιθανότητα οι γυναίκες να αποκτήσουν ένα ακόμα παιδί. Ακόμη τα αποτελέσματα της έρευνας αποδεικνύουν ότι σε όλες τις χώρες (εκτός της Πορτογαλίας) οι γυναίκες εργάζονται λιγότερες ώρες μετά τη γέννηση του πρώτου τους παιδιού. Επιπλέον, στην Ολλανδία, στο Βέλγιο και στην Ιρλανδία παρατηρείται υψηλότερη πιθανότητα η γυναίκα να αλλάξει την πλήρη απασχόληση σε μερική μετά τη γέννηση του πρώτου παιδιού από ότι να εγκαταλείψει εντελώς την εργασία της (Boca, Pasqua κ.α., 2003).

Ταυτόχρονα, υποστηρίζεται και από τους Caucutt E., Guner N. και Knowles J., (2002) ότι οι γυναίκες, που είναι υψηλόμισθες, καθυστερούν να γίνουν μητέρες. Τα αποτελέσματα της μελέτης δείχνουν ότι οι γυναίκες αργούν να αποκτήσουν παιδιά λόγω της αλλαγής της αγοράς εργασίας και την ένταξη τους στο εργατικό δυναμικό. Στο παραπάνω συμπέρασμα καταλήγουν και οι ερευνητές Bloemen και Halwijn (2001) με την έρευνα που πραγματοποίησαν στην Ολλανδία. Ο συνολικός αριθμός των γυναικών που συμμετείχαν στην έρευνα ήταν 3837, ηλικίας από 20 έως 37 ετών και πραγματοποιήθηκε Αμερική από το 1968 έως το 1999. (Caucutt, Guner κ.α, 2002)

Η συγκεκριμένη έρευνα πραγματοποιήθηκε στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και ασχολείται και με τη σχέση που υπάρχει ανάμεσα στην γονιμότητα και την γυναικεία απασχόληση (Drago R. and A. Varner, 2001). Αναφέρεται στην μείωση του ρυθμού της γονιμότητας όταν υπάρχει αύξηση του ρυθμού απασχόλησης των γυναικών. Η μείωση αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική στις γυναίκες που εργάζονται και έχουν υψηλό μορφωτικό επίπεδο. Μάλιστα, η συγκεκριμένη ομάδα αναφέρει ότι καθυστερούν συχνά τη δυνατότητα να αποκτήσουν παιδί, έτσι ώστε να μπορέσουν να έχουν επιτυχημένη καριέρα.

Η συμπεριφορά των νοικοκυριών σύμφωνα με τα οικονομικά μοντέλα οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η καλύτερη μόρφωση αλλά και η αύξηση των μισθών των παντρεμένων γυναικών έχει ως

αποτέλεσμα την αύξηση του ρυθμού συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό και τη μείωση της γονιμότητας των γυναικών. Η αρνητική αυτή σχέση υπήρχε μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 1980 και ύστερα μετατράπηκε σε θετική. Η συσχέτιση αυτή επιβεβαιώνεται και από άλλες πηγές και οι ερευνητές υποστηρίζουν ότι στις ανεπτυγμένες χώρες πλέον η γονιμότητα και εργασία είναι έννοιες που έχουν θετική αλληλεπίδραση μεταξύ τους (Lauer and Weber, 2003).

Όμως, κατά τη διάρκεια αυτών των ετών σημαντικές διαφορές παρατηρήθηκαν ανάμεσα στις ευρωπαϊκές χώρες. Στην βόρεια και κεντρική Ευρώπη παρατηρούμε υψηλότερη εργασία με ταυτόχρονη υψηλότερη γονιμότητα, ενώ στην νότια Ευρώπη συναντάμε χαμηλή εργασία με χαμηλή γονιμότητα. Τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν προέρχονται από το ECHP (European Community Household Panel) για τη χρονική περίοδο 1994-2000. Η ηλικία των γυναικών που έλαβαν μέρος κυμαίνεται από 21-45, οι οποίες ήταν παντρεμένες ή συγκατοικούσαν με το σύντροφό τους, έτσι ώστε να αποκλειστούν οι γυναίκες που ακόμα πηγαίνουν σχολείο ή έχουν αποσυρθεί από την αγορά εργασίας. Ενώ, παράλληλα δεν συμπεριλαμβάνονται και οι γυναίκες που έχουν χαμηλά επίπεδα γονιμότητας, με τον παραπάνω περιορισμό. Ο αριθμός των εργαζόμενων γυναικών που έλαβαν μέρος στην έρευνα κατά χώρα είναι η εξής: Γαλλία 5023, Ιταλία 3787 και στην Αγγλία 2716, ενώ για τη γονιμότητα είναι αντίστοιχα 3094, 2725 και 1664 (Boca, Pasqua, κ.α., 2004).

Η συγκεκριμένη έρευνα πραγματοποιήθηκε στην Ισπανία κατά τα έτη 1980-1998 και από ότι φαίνεται η συμμετοχή των γυναικών στο εργατικό δυναμικό έχει σχεδόν διπλασιαστεί. Γυναίκες που ήταν από 25 έως 54 ετών έλαβαν μέρος στην έρευνα και ήταν παντρεμένες. Αναλυτικότερα, παρατηρείται ότι μετά τη διάλυση του γάμου, η απασχόληση των γυναικών στο εργατικό δυναμικό αυξάνεται. Όμως, η αύξηση της κρίσης των γάμων έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση του ρυθμού της γονιμότητας. Έτσι, εξαιτίας της μείωσης της γονιμότητας στην Ισπανία για τα τελευταία είκοσι χρόνια μπορεί να εξηγηθεί από την αύξηση της γυναικεία απασχόλησης (Sanchez, 2002).

Μια συγκριτική ανάλυση που γίνεται ανάμεσα στη Γερμανία και στη Γαλλία υποστηρίζει όπως και η παραπάνω έρευνα ότι στις αναπτυγμένες χώρες πλέον υπάρχει θετική σχέση ανάμεσα στη γονιμότητα και τη γυναικεία απασχόληση. Τα χρονολογικά δεδομένα ξεκινάνε από το 1991 έως το 2000 και συμμετέχουν γυναίκες ηλικίας από 17-48 ετών και ο αριθμός ανέρχεται σε 31189 Γερμανίδες και σε 107143 Γαλλίδες.

Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι οι γυναίκες στη Γαλλία εργάζονται περισσότερο και μάλιστα έχουν πλήρη απασχόληση, ενώ ταυτόχρονα έχουν περισσότερα παιδιά από ότι οι γυναίκες στη Γερμανία. Με άλλα λόγια τόσο η εργασία όσο και η γονιμότητα είναι υψηλότερη στη Γαλλία. Στη Γερμανία, οι γυναίκες που απασχολούνται πλήρως είναι πιο πιθανό να αποκτήσουν παιδιά από ότι οι γυναίκες που εργάζονται λίγες ώρες την ημέρα, το αντίστροφο όμως συμβαίνει στη Γαλλία. Επιπλέον, οι γυναίκες καθυστερούν να αποκτήσουν δεύτερο παιδί και επιστρέφουν σύντομα στην αγορά εργασίας. Συνοψίζοντας τα παραπάνω κατανοούμε ότι υπάρχει θετική σχέση ανάμεσα στις δύο μεταβλητές που μελετάμε (Lauer and Weber, 2003).

Η συγκεκριμένη έρευνα της Μαράτου- Αλιπράντη Λ., (1998), αναφέρεται στις γυναίκες, οι οποίες είναι ανύπαντρες/ διαζευγμένες/ χήρες και έχουν αποκτήσει παιδί. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα δεδομένα της έρευνας οι γυναίκες που ανήκουν στην κατηγορία των μονογονεϊκών οικογενειών εργάζονται περισσότερες ώρες σε σχέση με τις παντρεμένες γυναίκες και μητέρες σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, εκτός από δύο χώρες (Ιρλανδία και Ηνωμένο Βασίλειο) όπου προβλέπονται επιδόματα. Ένα επιπλέον χαρακτηριστικό είναι ότι η ανεργία πλήττει κυρίως τις μονογονεϊκές οικογένειες. Με άλλα λόγια, συναντάμε ευκολότερα άνεργες μητέρες που δεν έχουν σύζυγο/ σύντροφο, σε σχέση με τις παντρεμένες μητέρες. Επιπρόσθετα, οι εργαζόμενες μητέρες που είναι είτε χήρες είτε ανύπαντρες είναι συνηθισμένο να εργάζονται πλήρως σε σχέση με τις παντρεμένες, που προτιμούν την μερική απασχόληση. Βέβαια, στην Ελλάδα ακόμα δεν είναι διαδεδομένη η μερική απασχόληση, οπότε διαφοροποιούνται τα ποσοστά.

Σύμφωνα, όμως, με την αναφορά της Downs B. (2003) αποδεικνύεται ότι δεν υπάρχει αρνητική σχέση ανάμεσα στην εργασία και στη γονιμότητα αφού από 1976¹⁴ οι γυναίκες που έχουν παιδιά μικρότερα του ενός έτους συνεχίζουν να εργάζονται. Με άλλα λόγια, τα παιδιά προσχολικής ηλικίας δεν επιδρούν αρνητικά στην ένταξη της γυναίκας στο εργατικό δυναμικό. Τον Ιούνιο του 2002 2,1 εκατ. γυναίκες, οι οποίες είχαν βρέφη, εργάζονταν. Οι γυναίκες αυτές όμως επιθυμούν να μην απασχολούνται πλήρως για να μπορούν να αφοσιωθούν περισσότερο στα παιδιά τους. Έλαβαν μέρος στην έρευνα 3,8 εκατ. γυναίκες ηλικίας 15-44 ετών, οι οποίες είχαν τουλάχιστον ένα παιδί.

Σε αυτό το σημείο πρέπει να τονισθεί ότι μόνο στις αναπτυσσόμενες και ανεπτυγμένες χώρες μπορεί να αναφερθεί η σχέση της γονιμότητας και της απασχόλησης των γυναικών. Με άλλα λόγια στις υποανάπτυκτες χώρες όπως είναι το Ομάν η γονιμότητα επηρεάζεται από άλλους παράγοντες

¹⁴ Δεδομένα από το U.S. Census Bureau

όπως κατά πόσο έχουν τη δυνατότητα να παίρνουν από μόνες τους αποφάσεις και αν τους επιτρέπει ο σύζυγός τους να μορφωθούν (Riyami, Mustafa and κ.α., 2004).

Η έρευνα αυτή πραγματοποιήθηκε στις αστικές περιοχές της Βολιβίας, της Ζιμπάμπουε και στις Φιλιππίνες καθώς επίσης και στην αγροτική περιοχή της Ζιμπάμπουε. Η μελέτη έχει ως στόχο να αποδείξει πότε η αντισύλληψη είναι συνδεδεμένη με την μείωση της γονιμότητας, καθώς επίσης και ο αριθμός των παιδιών σχετίζεται με το υψηλό κύρος της γυναικείας εργασίας. Η σχέση της γυναικείας γονιμότητας και της εργασίας είναι αρκετά περίπλοκη, αλλά υπάρχουν ορισμένες αδιαφιλονίκητες απόψεις, οι οποίες μπορούν να γίνουν κατανοητές και να βοηθήσουν τις γυναίκες να εκπληρώσουν όλους τους ρόλους τους.

Και στις τρεις χώρες, αρνητική είναι η επιρροή της αντισύλληψης στον αριθμό των παιδιών. Αυτό συμβαίνει γιατί η υψηλή μόρφωση σχετίζεται με την αντισύλληψη και την αγορά εργασίας. Για παράδειγμα, στη Ζιμπάμπουε πιστεύεται ότι όταν αυξηθεί το μορφωτικό επίπεδο και οι επαγγελματικές ευκαιρίες, θα μειωθεί ο αριθμός των παιδιών και η γυναίκα θα ενταχθεί στο εργατικό δυναμικό. (Wong E., 2000)

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε στη Κορέα το 1996. Τα δεδομένα προήλθαν από τη Στατιστική Υπηρεσία της Κορέας και συμμετείχαν 4.988 νοικοκυριά, τα οποία είχαν ένα τουλάχιστον παιδί κατά τη διάρκεια της έρευνας. Όσο αφορά τη σχέση της συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό που υπάρχει στις γυναίκες ηλικίας 30-39 ετών είναι σχεδόν διπλάσια από στις γυναίκες ηλικίας 20-29 ετών. Όσο ο αριθμός των παιδιών αυξάνεται από ένα στα δύο, ο ρυθμός συμμετοχής στην εργασία μειώνεται και στις δύο ομάδες. Μολαταύτα, για τις γυναίκες ηλικίας 20-29 ετών, ο ρυθμός απασχόλησης αυξάνεται όταν αποκτούν τρίτο ή και παραπάνω παιδιά. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι η συμμετοχή στο εργατικό δυναμικό των παντρεμένων γυναικών της Κορέας αυξάνεται με την ηλικία τους, αλλά μειώνεται όταν αυξάνονται οι αποδοχές του άντρα τους. Παράλληλα, δεν παρατηρήθηκε στατιστικά σημαντική σχέση της εργασίας με τα έτη εκπαίδευσης/ μόρφωσης των γυναικών (Chun H. and J. Oh, 1999).

Έρευνα που πραγματοποιήθηκε από τους Brewster και Rindfuss (2000) δείχνει ότι πριν δύο με τρεις δεκαετίες, η συσχέτιση ανάμεσα στη γονιμότητα και τη γυναικεία απασχόληση ήταν αρνητική, ενώ τώρα μετατρέπεται σε θετική. Σύμφωνα με τους ερευνητές τα αποτελέσματα της παλινδρόμησης δείχνουν ότι υπάρχει θετική σχέση ανάμεσα στη γονιμότητα και τη συμμετοχή της

γυναίκας στο εργατικό δυναμικό. Η συγκριτική ανάλυση έδειξε μάλιστα ότι τα επίπεδα γονιμότητας είναι υψηλότερα στις χώρες όπου υπάρχει αυξημένο ποσοστό συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας. Σε αυτό το σημείο όμως πρέπει να αναφερθεί ότι στη δεκαετία του 1970 η σχέση απασχόλησης – γονιμότητας ήταν αρνητική και τα επίπεδα γονιμότητας ήταν αυξημένα στις χώρες όπου η απασχόληση ήταν μειωμένη και το αντίστροφο. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε σε 21 χώρες, οι οποίες είναι ο Καναδάς, Η.Π.Α., Ιαπωνία, Αυστραλία και κάποιες επιλεγμένες χώρες της Ευρώπης¹⁵. Τα δεδομένα συγκεντρώθηκαν από τις στατιστικές υπηρεσίες των παραπάνω χωρών και ως εξαρτημένη μεταβλητή θεωρήθηκε το συνολικό επίπεδο γονιμότητας των γυναικών της κάθε χώρας.

Αναλυτικότερα, τα αποτελέσματα της συγκεκριμένης έρευνας έδειξαν ότι στην Ιαπωνία και την Ιρλανδία, οι μέσοι όροι δείχνουν ότι υπάρχει έντονη μητρική ανάμειξη στην ανατροφή και μόρφωση των παιδιών. Οι νέες μητέρες, τυπικά φεύγουν από το εργατικό δυναμικό περίπου μια δεκαετία. Στη Γερμανία, οι γυναίκες τείνουν να φύγουν από την εργασία τους για εκτεταμένες περιόδους εξαιτίας της γέννησης του παιδιού, ενθαρρυμένες όμως με οικονομικά κίνητρα που παρέχει η κυβέρνηση. Σε αντίθεση, στις Η.Π.Α. και στις Σκανδιναβικές χώρες, όπου η φροντίδα των παιδιών από τρίτους είναι περισσότερο ανεπτυγμένη, τα ποσοστά συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό για τις μητέρες που έχουν παιδιά προσχολικής ηλικίας είναι σχετικά υψηλά. Στις Σκανδιναβικές χώρες η άδεια μητρότητας (και πατρότητας) διαρκεί περίπου από 4 μήνες με ένα χρόνο. Στις Ηνωμένες πολιτείες Αμερικής, οι άδειες μητρότητας διαρκούν κατά μέσο όρο περίπου 20 εβδομάδες (5 μήνες) και τυπικά δεν πληρώνονται. Επιπλέον, οι γυναίκες στην Αμερική εντάσσονται ξανά γρηγορότερα στο εργατικό δυναμικό από οι γυναίκες στην Ιαπωνία και την Ιρλανδία.

Παράλληλα η οικογενειακή κατάσταση της γυναίκα και η παρουσία ενός συντρόφου ή ενός τρίτου ατόμου στο σπίτι μπορούν να θεωρηθούν σημαντικοί παράγοντες της γονιμότητας και της εργασίας. Στη Σουηδία, οι ανύπαντρες μητέρες είναι λιγότερο πιθανό να παραμείνουν στο σπίτι από τις μητέρες που είναι παντρεμένες και η απομάκρυνση τους είναι μάλλον σύντομη. Στις Η.Π.Α. οι παντρεμένες μητέρες και οι μητέρες που έχουν τρίτο άτομο μέσα στο σπίτι αργούν να φύγουν από την αγορά εργασίας και επανεντάσσονται σχετικά γρήγορα. Ενώ οι ανύπαντρες μητέρες φεύγουν

¹⁵ ¹⁵ Στην έρευνα έλαβαν μέρος οι εξής Ευρωπαϊκές χώρες: Αυστρία, Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία (Ανατολική και Δυτική), Δανία, Ελβετία, Ελλάδα, Ηνωμένο Βασίλειο Ιρλανδία, Ισλανδία, Ισπανία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Νορβηγία, Ολλανδία, Σουηδία, Φιλανδία.

από την απασχόληση τους από το πρώτο τρίμηνο της εγκυμοσύνης και επανέρχονται ύστερα από το πρώτο τρίμηνο της γέννας.

Η ύπαρξη άλλων παιδιών καθώς και η ηλικία τους διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη σχέση της εργασίας με τη γονιμότητα. Στις Η.Π.Α. η παρουσία άλλων παιδιών δεν έχει καμία επίδραση στην επιστροφή της γυναίκας στην αγορά εργασίας. Στη Σουηδία, όμως, που οι γονικές άδειες και τα οικονομικά κίνητρα είναι στενά συνδεδεμένα με την απόσταση μεταξύ των γεννήσεων, οι νέες μητέρες που έχουν παιδιά ηλικίας μέχρι 3 ετών, αργούν να ενταχθούν στο εργατικό δυναμικό. Παρόμοια, στη Νορβηγία οι γυναίκες που έχουν 2 παιδιά προσχολικής ηλικίας επανέρχονται στο εργατικό δυναμικό. Το μορφωτικό επίπεδο της γυναίκας είναι ένας ακόμη καθοριστικός παράγοντας της απομάκρυνσης της γυναίκας από την αγορά εργασίας. Στις περισσότερες χώρες οι γυναίκες που έχουν υψηλό σχετικά μορφωτικό επίπεδο ή η εργασία απαιτεί συνεχή επιμόρφωση είναι λιγότερο πιθανό να εγκαταλείψουν την απασχόληση τους και αν το κάνουν επιστρέφουν σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Όταν οι μητέρες επιστρέφουν στην αγορά εργασίας, συχνά απασχολούνται λίγες ώρες, στην προσπάθεια τους να συνδυάσουν την μητρότητα με την εργασία. Σε αυτό το σημείο πρέπει να αναφερθεί ότι σε ορισμένες χώρες, όπως στις Η.Π.Α. οι γυναίκες που έχουν δουλειά μερικής απασχόλησης χάνουν σημαντικά τους δικαιώματα, όπως μείωση μισθού, την αρχαιότητα τους από άποψη υπηρεσίας και ίσως και τη μονιμότητά τους. Αντίθετα, στη Σουηδία, στη Νορβηγία και στη Γερμανία, γενικότερα σε όλες τις χώρες με υψηλά επίπεδα απασχόλησης (γύρω στο 50%) οι μητέρες που έχουν παιδιά προσχολικής ηλικίας έχουν δουλειές μερικής απασχόλησης.

Ένας τελευταίος παράγοντας της γονιμότητας που επηρεάζει αρνητικά τη γυναικεία απασχόληση είναι και τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά της εργασίας. Καθώς τα χαρακτηριστικά της δουλειάς φαίνεται να σχετίζονται με τη γονιμότητα καθεαυτή, επηρεάζουν και την επανένταξη της γυναίκας στην αγορά εργασίας. Επιπλέον, οι δουλειές ποικίλλουν σημαντικά σε σημείο που μπορούν να γίνουν συμβατές με την φροντίδα ενός παιδιού. Λίγες δουλειές επιτρέπουν τη γυναίκα και να έχει οικονομικές απολαβές και να φροντίζει τα παιδιά της ταυτόχρονα, όπως είναι η εργασία που παρέχεται μέσα από το σπίτι (π.χ. χειροτεχνία). Τα ευέλικτα ωράρια εργασίας μπορούν να διευκολύνουν τη γυναίκα να συνδυάσει την απασχόληση με την ανατροφή των παιδιών, παράλληλα με τη βοήθεια του πατέρα ή άλλων συγγενικών προσώπων.

Σε πολλές αναπτυγμένες χώρες, η επίδραση της απόκτησης παιδιού στην απόφαση της γυναίκας να εργαστεί τείνει να είναι μικρή και μάλιστα δεν υπάρχει πλέον όταν και το τελευταίο παιδί ξεκινήσει το σχολείο. Μακροπρόθεσμα όμως, η σχέση ανάμεσα στη γονιμότητα και την απασχόληση μπορεί να είναι ισχυρότερη προς την αντίθετη κατεύθυνση, αν και, σύμφωνα με την οικονομική θεωρία η γονιμότητα έχει αρνητική σχέση με την απασχόληση. Η συμμετοχή της γυναίκας στο εργατικό δυναμικό αυξάνει το κόστος της ανατροφής των παιδιών. Αυτό συμβαίνει γιατί οι προκαθορισμένοι μισθοί και ο χρόνος που διαθέτει η γυναίκα στην αγορά εργασίας μειώνουν το χρόνο και την ενέργεια που διαθέτουν στην ανατροφή των παιδιών, όπως επίσης μειώνεται και ο χρόνος της ξεκούρασης.

Αντίθετα, ο χρόνος που ξοδεύουν οι γυναίκες καριέρας (γυναίκες που θέλουν να ανελιχθούν στο χώρο εργασίας τους) εκτός εργασίας δρα αρνητικά στην απασχόλησή τους. Έτσι, η συγκεκριμένη κατηγορία γυναικών έχει μικρότερα επίπεδα γονιμότητας κατά 1,5 παιδιά από τις γυναίκες που δεν εργάζονται. Παράλληλα, η ηλικία κατά την οποία η γυναίκα θα αποκτήσει παιδί σχετίζεται αθροιστικά στη γονιμότητα. Αν και η παραπάνω σχέση φαίνεται να συρρικνώνεται, τουλάχιστον στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής. Έτσι η γυναικεία απασχόληση μειώνει τη γονιμότητα της γυναίκας, με το να καθυστερεί η γυναίκα να αποκτήσει παιδί. Στην Ιαπωνία, για παράδειγμα, το υψηλό μορφωτικό επίπεδο της γυναίκας και η συμμετοχή της στο εργατικό δυναμικό με παράλληλο συνδυασμό της απόρριψης των ρόλων μόνο για οικιακή απασχόληση από τη γυναίκα, φαίνεται να οδηγεί στην αναβολή της μητρότητας. Παρόμοια, στις Η.Π.Α. οι παντρεμένες γυναίκες που εργάζονται είναι πιο πιθανό να αναβάλλουν την απόκτηση παιδιών από τις γυναίκες που δεν απασχολούνται.

Οι Stolzenberg και Waite, υποστηρίζουν ότι οι γυναίκες γίνονται γνώστες της διαμάχης που υπάρχει ανάμεσα στη σχέση γονιμότητα και απασχόληση και καθώς μεγαλώνουν κερδίζουν εμπειρία είτε από τη δουλειά είτε από την ανατροφή των παιδιών. Σύμφωνα με αυτή τη θεωρία της μάθησης ο White και Kim το 1987 αναφέρουν ότι η γυναίκα στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής δεν θεωρεί ότι η εργασία ανταγωνίζεται την ανατροφή των παιδιών, αφού όμως γίνουν μητέρες. Δεν είναι περίεργο όμως σύμφωνα με τους Hoem και Hoem το 1989, ότι στη Σουηδία οι γυναίκες που εργάζονται έχουν χαμηλότερο ποσοστό απόκτησης δεύτερου ή τρίτου παιδιού από τις γυναίκες οι οποίες ασχολούνται με το νοικοκυριό.

Τα αποτελέσματα της παραπάνω έρευνας δείχνουν ότι οι γυναίκες μειώνουν το ποσοστό της γονιμότητας τους για να εργαστούν και μειώνουν την εργασία τους για να αποκτήσουν παιδιά. Παράλληλα, τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι αποφάσεις για γονιμότητα και απασχόληση ποικίλουν από χώρα σε χώρα. Εν συντομία, πολλοί επιστήμονες από διάφορες ειδικότητες όπως κοινωνιολόγοι και οικονομολόγοι έχουν συσσωρεύσει πολλά δεδομένα σχετικά με τη γονιμότητα και τη γυναικεία απασχόληση. Αυτό που έλλειπε από τις προηγούμενες έρευνες υποστηρίζει ο ερευνητής είναι η έλλειψη ενιαίας θεμελιώδους δομής, η οποία θα δέσει μαζί όλα τα δεδομένα και όλα τα επίπεδα ανάλυσης.

Η έρευνα των Ridao – Cano και McNown ασχολείται με το οικονομικό μοντέλο της γονιμότητας και της απασχόλησης, το οποίο ενσωματώνει τις παροχές που προσφέρουν οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής για να αποκτήσουν, οι πολίτες, παιδιά. Οι φοροαπαλλαγές για τους ανθρώπους αυτούς και προνόμια των φόρων για τη φροντίδα των παιδιών θεωρούνται ότι έχουν θετική επίδραση στη γονιμότητα, με αντίθετα αποτελέσματα στην αγορά εργασίας. Η επίδραση αυτών των πολιτικών μέτρων για τη γονιμότητα και τη απασχόληση στο εργατικό δυναμικό ερευνώνται με δεδομένα που προέρχονται από τις Η.Π.Α. στις χρονολογίες 1948-1997, σε γυναίκες ηλικίας 20 – 24 και 25 – 34 ετών. Οι δύο εξισώσεις που δημιουργήθηκαν βασίστηκαν στην οικονομική θεωρία και συμπεριλαμβάνουν τους γυναικείους μισθούς εργασίας, τα εισοδήματα των ανδρών, το μορφωτικό επίπεδο των γυναικών, την αξία των φορολογικών προνομίων και κάποιες ψευδομεταβλητές τα φορολογικά μέτρα και το ξεκίνημα του αντισυλληπτικού χαπιού.

Τα στατιστικά αποτελέσματα δείχνουν την συνένωση των εξισώσεων για κάθε ηλικιακή ομάδα, αυτές οι εξισώσεις προσδιορίζουν την εξίσωση της γονιμότητας και την εξίσωση της προσφοράς εργασίας, αντίστοιχα. Οι εκτιμημένοι συντελεστές σε αυτή τη συνένωση είναι στατιστικά σημαντικοί και είναι σύμφωνοι με την οικονομική θεωρία, εκτός από έναν. Οι προηγούμενες έρευνες βρίσκουν στατιστικά σημαντική σχέση ανάμεσα στους φόρους που αφορούν τη γονιμότητα, ενώ οι συντελεστές στη συγκεκριμένη έρευνα είναι τα κλειδιά για τις οικονομικές μεταβλητές όπως ο γυναικείος μισθός και το εισόδημα του νοικοκυριού είναι ασήμαντα. Το παράδοξο σε αυτά τα αποτελέσματα είναι ότι τα φορολογικά κίνητρα αναμένεται να επηρεάσουν τις αλλαγές στο εισόδημα του νοικοκυριού ή στο κόστος των παιδιών, αλλά τα άμεσα αποτελέσματα για τις απολαβές των γυναικών και τα εισοδήματα του νοικοκυριού δείχνουν ότι δεν είναι στατιστικά σημαντική επίδραση στη γονιμότητα.

Σε αυτή την έρευνα η εξαρτημένη μεταβλητή είναι τα φορολογικά προνόμια και δείχνουν ότι έχουν μακρόχρονη επίδραση στη συμπεριφορά της γυναικείας γονιμότητας στην νεότερη ομάδα των γυναικών. Για τη συγκεκριμένη κατηγορία η εκτιμημένη ελαστικότητα της γονιμότητας με περιορισμό στη αξία των φορολογικών προνομίων είναι 0.74. Αν και αυτή η ελαστικότητα είναι σχετικά υψηλή, η επίδραση των πολιτικών αλλαγών στα φορολογικά μέτρα της γονιμότητας είναι πιθανόν να μετατοπιστούν από άλλες οικονομικές δυνάμεις. Αν γινόταν μία αύξηση των φορολογικών προνομίων, αυτό θα αύξανε τη γονιμότητα των γυναικών ηλικία 20-24 ετών κατά 21%. Όμως, αφού υπάρχει υψηλή αρνητική ελαστικότητα στους γυναικείους μισθούς, μια συνέχεια από τις σύγχρονες τάσεις της συγκεκριμένης μεταβλητής θα εκτόπιζε περισσότερο το κίνητρο για αλλαγή στους φόρους. Συγκεκριμένα, οι μισθοί των εργαζόμενων γυναικών για τη συγκεκριμένη κατηγορία αυξήθηκαν κατά 7% κατά τη δεκαετία του 1990, και μια συνέχεια της συγκεκριμένης τάσης θα οδηγούσε σε μια αναμενόμενη πτώση της γονιμότητας περίπου 31%. Από την άλλη πλευρά, η συνεχιζόμενη τάση κατά τη δεκαετία του 1990 στους μισθούς των ανδρών ηλικίας 20-24 ετών θα οδηγούσε σε αύξηση 6% της γονιμότητας.

Καταλήγοντας, τα φορολογικά προνόμια δείχνουν μια συνακόλουθη και σημαντική επίδραση στη γονιμότητα των γυναικών. Η έρευνα αυτή έρχεται σε αντίθεση με μιας σειρά ερευνών που έχει πραγματοποιηθεί για την Αμερική και τον Καναδά. Η σημασία των φορολογικών μέτρων επηρεάζει μόνο μερικώς, εν μέρει γιατί η αξία των φορολογικών προνομίων για κάθε παιδί είναι μικρό σχετικά με τα ετήσια κόστη των παιδιών. Πάντως, η εύρεση μια σημαντικής επίδρασης επιβεβαιώνει ότι τα νοικοκυριά ανταποκρίνονται στα οικονομικά κίνητρα που δίδει η πολιτεία για την απόκτηση παιδιών. Έτσι, τα οικονομικά αυτά κίνητρα επηρεάζουν συνολικά τη γονιμότητα.

Η έρευνα αυτή, που πραγματοποιήθηκε από τον Vikat A. (2004), αναφέρεται στη σχέση ανάμεσα στην απασχόληση της γυναίκας και την απόκτηση παιδιών στη Φιλανδία για την περίοδο 1988-2000. Επίσης εξετάζει τις πιθανές αλλαγές που επηρεάζουν είτε τη γονιμότητα είτε τη γυναικεία εργασία. Τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν προέρχονται από την στατιστική υπηρεσία της Φιλανδίας. Τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν ότι τα εισοδήματα της γυναίκας έχουν θετική επίδραση στην απόκτηση του πρώτου και του δεύτερου παιδιού. Επιπλέον, στο σύνολο της έρευνας, η εργασία της γυναίκας έχει αδύναμη σχέση με την απόκτηση παιδιών. Ακόμα, η φροντίδα του παιδιού από τη μητέρα, επηρεάζεται από την απόκτηση του τρίτου παιδιού αλλά όχι και για το δεύτερο. Τέλος, οι αλλαγές στην κατανομή του ενεργού γυναικείου πληθυσμού και του εισοδήματος δεν έχει σημαντική επίδραση στις τάσεις γονιμότητας στη Φιλανδία.

Η Ramondo N., (2002) εμπειρικά με τη σχέση που υπάρχει ανάμεσα στη γονιμότητα και στην ένταξη της γυναίκας στο εργατικό δυναμικό. Τα δεδομένα που χρησιμοποίησε προήλθαν από τη στατιστική υπηρεσία των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής και αναφέρονται στη χρονική περίοδο ανάμεσα στο 1963 και το 1998, συμπεριλαμβάνοντας τη συμμετοχή στο εργατικό δυναμικό, τους μισθούς και τον αριθμό των παιδιών ανά νοικοκυριό. Το δείγμα το γυναικών που συμμετέχει στην έρευνα είναι ηλικίας από 25 έως 54 ετών, των οποίων οι σύζυγοι τους εργάζονται πλήρως και είναι οι αρχηγοί των νοικοκυριών. Τα συνολικά αποτελέσματα της έρευνας είναι ότι κατά τη διάρκεια των τελευταίων 50 ετών οι προβλέψεις για το μοντέλο εκπληρώθηκαν.

Επιπλέον, διαφορετικές εκτιμήσεις της προσφοράς εργασίας των παντρεμένων γυναικών δείχνουν μια σημαντική και αρνητική επίδραση στη γονιμότητα, αφού συμπεριληφθούν οι περιορισμοί των μισθών και των δύο συζύγων και άλλα προσωπικά χαρακτηριστικά. Την ίδια χρονική στιγμή, τα αποτελέσματα για την επίδραση της τιμής του νοικοκυριού για τη γονιμότητα δεν είναι σίγουρα. Αν και το περισσότερο χρόνο οι εκτιμήσεις είναι στατιστικά σημαντικές και θετικές, μερικές φορές οι συντελεστές είναι αρνητικοί και μη στατιστικά σημαντικοί. Οι συντελεστές αυτοί εξαρτώνται από το πόσοι έλεγχοι έχουν γίνει και ποια μεταβλητή χρησιμοποιήθηκε για τη γονιμότητα, δεδομένου του δείγματος. Η εμπειρική εργασία θα έπρεπε να απευθύνεται στην αξιοποίηση των αναδρομικών δεδομένων της γονιμότητας που εκφράζεται με τον αριθμό των παιδιών που είναι κάτω των 18 ετών. (Ramondo, 2002)

Η συγκεκριμένη έρευνα (Adsera, X.X.) πραγματοποιήθηκε στις χώρες του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης για τα έτη 1994 έως 2000. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι η απόκλιση ανάμεσα στον πιθανό αριθμό παιδιών και στον πραγματικό αριθμό οφείλεται στην συμμετοχή της γυναίκας στο εργατικό δυναμικό. Συγκεκριμένα, η απόκλιση αυτή μπορεί να εξηγηθεί με την ύπαρξη της ανεργίας που μεσολαβούν στις συναρτήσεις ζήτησης του νοικοκυριού και την εργασία. Η ερευνήτρια ασχολείται με το χρόνο απόκτησης του δεύτερου και τρίτου παιδιού στις γυναίκες που κατοικούν στην Ευρώπη. Δεκατρείς χώρες συμμετέχουν στην έρευνα, ανάμεσα τους είναι και η Ελλάδα.

Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι οι αλλαγές εμποδίζονται από την υψηλή ανεργία και το χρονικό διάστημα που η γυναίκα εργαζόμενη δεν συμμετέχει στην αγορά εργασίας. Η αναλογία των γυναικών που έχουν δύο παιδιά και αποκτούν το δεύτερο παιδί μετά από 8 χρόνια είναι 70%

ανάμεσα σε αυτές που εργαζόντουσαν συνέχεια και μόνο 60% σε αυτές που είχαν μια περίοδο ανεργίας. Και οι δύο κατηγορίες γυναικών στον δημόσιο τομέα, που υπάρχει σιγουριά για την εργασία τους, όπως και οι γυναίκες με μερική απασχόληση αντιμετωπίζονται με ισότητα στα εργασιακά τους καθήκοντα, σε αντίθεση με τις γυναίκες που δουλεύουν στον ιδιωτικό τομέα. Επιπλέον, η γυναίκα που απασχολείται μερικώς στο δημόσιο τομέα έχει 20% υψηλότερο ποσοστό να αποκτήσει δεύτερο παιδί σε σχέση με τη γυναίκα που δεν εργάζεται. Τέλος, γενικοί κανονισμοί για τα οφέλη στην εργασία εξαιτίας της μητρότητας ενισχύουν την απόκτηση του τρίτου παιδιού.

Όπως είναι φανερό, σε αυτήν την έρευνα η θετική σχέση ανάμεσα στη γονιμότητα και την γυναικεία απασχόληση στις χώρες του Ο.Ο.Σ.Α. μετά τα μέσα της δεκαετίας του '80 μπορεί να φαίνεται παράδοξη αλλά μπορεί να εξηγηθεί. Καθώς οι γυναίκες εντάσσονται στο εργατικό δυναμικό, η ελαστικότητα της αγορά εργασίας όπως και η δυνατότητα να παράγεται εργασία έχει μια καθοριστική επιρροή στον αριθμό των παιδιών που θα αποκτήσει μια οικογένεια. Στις Σκανδιναβικές και Αγγλοσαξονικές χώρες η εργασία και τα παιδιά είναι συμβατά (συμπληρωματικά) αγαθά. Αν και η γρήγορη ένταξη της γυναίκας στην εργασία έχει μια αρνητική επίδραση στο μέγεθος της οικογένειας σε όλες τις χώρες του Ο.Ο.Σ.Α. Η επίδραση γίνεται πιο δυνατή στις χώρες που έχουν και χαμηλό ρυθμό συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό. Στις χώρες που έχουν υψηλή γυναικεία απασχόληση και ευέλικτη εργασία οι ρυθμοί γονιμότητας είναι υψηλότεροι, όπως είναι στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, στο Ηνωμένο Βασίλειο, ή στις Σκανδιναβικές χώρες που έχουν μεγάλο δημόσιο τομέα. Τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν ότι και η Γαλλία σχεδόν είναι στο ίδιο επίπεδο με τις χώρες που αναφέρθηκαν προηγουμένως. Αντίθετα, στις χώρες με χαμηλή συμμετοχή στο εργατικό δυναμικό, μικρό δημόσιο τομέα και μη ελαστική αγορά εργασίας, οι γυναίκες έχουν χαμηλό ρυθμό γονιμότητας, που φτάνει σχεδόν τη μονάδα.

Καθώς οι γυναίκες εντάσσονται στην αγορά εργασίας και ο ρυθμός συμμετοχής όλων των χωρών σχεδόν συγκλίνει στα υψηλότερα επίπεδα, η εργασία και η γονιμότητα θα είναι συμβατά (συμπληρωματικά) αγαθά. Στις Νότιες Ευρωπαϊκές χώρες, όπου η μερική απασχόληση δεν είναι ακόμα διαδεδομένη, είναι αναγκαίο οι πολιτικοί να σκεφτούν τις μακροχρόνιες επιπτώσεις της μείωσης του πληθυσμού και τους περιορισμούς που επιβαρύνουν τις προτιμήσεις των ζευγαριών για την απόκτηση παιδιών. Τέλος, σύμφωνα με τη συγγραφέα είναι φανερό ότι όλες οι Ευρωπαϊκές χώρες θα παραμείνουν σημαντικά κάτω από επίπεδο ανανέωσης του πληθυσμού. (Adsera, X.X.)

Η παρούσα εργασία επιβιώνει τα αποτελέσματα προηγούμενων ερευνών. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε το 1997 από την αρχή του έτους μέχρι το τέλος. Τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν προήλθαν από την στατιστική υπηρεσία της Αμερικής. Τα δεδομένα αναφέρονται στην εργασία, στο εισόδημα, στον πλούτο, στο νοικοκυριό, στο φαγητό, στον αριθμό των γάμων και τη γονιμότητα. Η έρευνα συμπεριλαμβάνει 2.380 νοικοκυριά και 3.563 παιδιά. Η έρευνα επιβεβαιώνει ότι η μητέρα αφιερώνει λιγότερο χρόνο στη φροντίδα των παιδιών, όταν εργάζεται. Όμως η μείωση αυτή είναι μικρή στο συνολικό χρόνο που αφιερώνει η μητέρα στα παιδιά της. Οι μητέρες φαίνεται να προστατεύουν «την ποιότητα του χρόνου μαζί με τα παιδιά». (Hofferth, 1999)

Ο συγγραφέας αναφέρει ότι ο πατέρας κάτω από συγκεκριμένες καταστάσεις περνάει το χρόνο του μαζί με τα παιδιά. Γεγονός είναι ότι τα νοικοκυριά που στηρίζονται στα εισοδήματα του πατέρα μοιράζονται περισσότερο χρόνο με τα παιδιά, από ότι τα νοικοκυριά στα οποία και οι δύο γονείς εργάζονται, ακόμα και εάν έχουν διαφορετικά ωράρια εργασίας. Αυτό είναι πιθανό εξαιτίας του γεγονότος ότι συνήθως έχουν τα ίδια ωράρια εργασίας και ο πατέρας κάτω από τις συγκεκριμένες συνθήκες δεν μπορεί να υποκαταστήσει τη φροντίδα της μητέρας. Οι οικογένεια με αυτό τον τρόπο αναζητάει βοήθεια από τρίτα άτομα. Η συγκεκριμένη όμως έρευνα δεν λαμβάνει υπόψη της ότι υπάρχει η δυνατότητα να προσέξει κάποιος τρίτος τα παιδιά επί πληρωμή.

Υπάρχει ένας διαχωρισμός στο μοντέλο της εργασίας ότι ο πατέρας περνάει περισσότερο χρόνο με τα παιδιά όταν η μητέρα εργάζεται παραπάνω ώρες. Επίσης, πρέπει να αναφερθεί ότι οι γονείς με υψηλούς μισθούς περνούν λιγότερο χρόνο με τα παιδιά, σε σχέση με τους γονείς που έχουν χαμηλά εισοδήματα. Πολιτιστικοί, θρησκευτικοί παράγοντες είναι δυνατόν να αποτελούν μέρος της εξηγήσεις του παραπάνω φαινομένου. Επιπλέον, ένας ακόμη παράγοντας είναι η μόρφωση των γονιών που δείχνει το μέγεθος της ανάμειξης του γονιού με το παιδί. Η παραπάνω πρόταση συμφωνεί με την οικονομική θεωρία, ότι οι μορφωμένοι γονείς οικειοποιούνται και όχι τόσο παραδοσιακούς ρόλους. Τέλος, πρέπει να αναφερθεί ότι τα νοικοκυριά που αποτελούνται από δύο γονείς, τότε τα παιδιά περνούν περισσότερο χρόνο με τους γονείς σε σχέση με τις μονογονεϊκές οικογένειες. (Hofferth, 1999)

Κεφάλαιο 6^ο: Ελλάδα

α) *Δημογραφικά στοιχεία (εργαζόμενες – άνεργες μητέρες/ γυναίκες – σύνολο πληθυσμού)*

Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρέχει ο Ο.Α.Ε.Δ¹⁶, το σύνολο των ανέργων γυναικών κατά τον Αύγουστο του 2006 ανέρχεται σε 286.576, δηλαδή σε ποσοστό 68,12%. Με λίγα λόγια όπως διαφαίνεται και από τα παραπάνω ποσοστά το σύνολο των ανέργων γυναικών στη Ελλάδα πλησιάζει σχεδόν το 70% ενώ σε αντίθεση στις Σκανδιναβικές χώρες το ποσοστό απασχόλησης είναι περίπου 80%.

Αναλυτικότερα στις περιοχές που αναφέρονται στην συγκεκριμένη έρευνα, δηλαδή στα αστικά κέντρα της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, παρατηρείται ότι το ποσοστό των ανέργων γυναικών είναι λίγο μεγαλύτερο στη Θεσσαλονίκη. Συγκεκριμένα, οι άνεργες γυναίκες στην Αθήνα είναι 102.052 (65,21%) ενώ στη Θεσσαλονίκη είναι 41.310 (68,47%). Η ποσοστιαία διαφορά είναι περίπου 3 μονάδες. Σε αυτό το σημείο θα μπορούσαμε να πούμε ότι δεν παρατηρείται σημαντική διαφοροποίηση ανάμεσα στα δύο αστικά κέντρα. Το μόνο που αξίζει να αναφερθεί είναι ότι το σύνολο γυναικών που θέλουν να εργαστούν αλλά δεν βρίσκουν δουλειά είναι το μισό του συνολικού πληθυσμού των ανέργων γυναικών.

Όσον αφορά το εκπαιδευτικό επίπεδο των γυναικών παρατηρείται στο σύνολο το πληθυσμού ότι οι γυναίκες που έχουν αποφοιτήσει από το λύκειο έχουν τη μεγαλύτερη δυσκολία στη συμμετοχή τους στο εργατικό δυναμικό. Ο συνολικός αριθμός για το συγκεκριμένο επίπεδο εκπαίδευσης είναι 119.739 δηλαδή σε ποσοστό που ανέρχεται στο 41,78%. Το χαμηλότερο ποσοστό το κατέχουν τα άτομα που έχουν διδακτορικό δίπλωμα με ποσοστό 0,03%.

Αναλυτικότερα στις πόλεις της Θεσσαλονίκης και της Αθήνας παρατηρείται αντίστοιχα ότι οι απόφοιτες λυκείου αντιμετωπίζουν εντονότερα το φαινόμενο της ανεργίας, με ποσοστά αντίστοιχα 39,58% και 42,34%. Τα άτομα με διδακτορικό δίπλωμα έχουν το μικρότερο ποσοστό ανεργίας αν και οι περισσότεροι κάτοχοι του συγκεκριμένου πτυχίου μαζεύονται κατά πλειονότητα στα δύο αστικά κέντρα. Στο σύνολο της χώρας είναι 97 και στα δύο αστικά κέντρα είναι 73.

¹⁶Στον αριθμό των εγγεγραμμένων στις Υπηρεσίες του ΟΑΕΔ καταχωρούνται και υπολογίζονται στο σύνολο των εγγεγραμμένων και οι εποχιακά απασχολούμενοι. Περαιτέρω με βάση τα καταχωρημένα στοιχεία στο νέο μηχανογραφικό σύστημα του ΟΑΕΔ προκύπτει ότι το **11,69 %** δηλαδή **49.177** άτομα, δηλώνει ότι δεν επιθυμεί τοποθέτηση σε εργασία. Συνεπώς οι αναζητούντες εργασία ανέρχονται σε **371.501** άτομα

Εκτός όμως από το μορφωτικό επίπεδο πρέπει να δοθεί και ιδιαίτερη σημασία στην ηλικία των γυναικών που δεν μπορούν να απασχοληθούν στην αγορά εργασίας. Το μεγαλύτερο ποσοστό το κατέχει η ηλικιακή κατηγορία των 26 έως 35 ετών. Εάν μάλιστα προστεθούν οι ηλικιακές κατηγορίες των 19-25 και 26- 35 ετών παρατηρείται ότι το 54,1% ανήκει στις δύο παραπάνω κατηγορίες.

Στα αστικά κέντρα της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης παρατηρείται το ίδιο φαινόμενο που παρατηρείται στο σύνολο του πληθυσμού, όπως επίσης και στις δύο μεταξύ τους κατηγορίες των 19-25 και 26-35 ετών.

Τέλος, πρέπει να αναφερθεί ότι το μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας όσον αφορά τους τομείς παραγωγής κατέχει ο τομέας των υπηρεσιών δηλαδή ο τριτογενής τομέας παραγωγής με ποσοστό 60%. Τα αντίστοιχα αποτελέσματα ισχύουν και για τα αστικά κέντρα της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης.

Β) Σύγχρονη αγορά εργασίας

Η προηγούμενη ενότητα αναφέρθηκε στα ποσοστά των γυναικών που είναι άνεργες ανά τομέα παραγωγής, εκπαιδευτικό επίπεδο και ηλικία, στο σύνολο του πληθυσμού αλλά και στα δύο αστικά κέντρα. Σε αυτή την ενότητα κρίνεται αναγκαίο να αναφερθεί το σύνολο των απασχολούμενων ατόμων και να συγκριθούν τα ποσοστά των ανέργων γυναικών και ανδρών.

Σύμφωνα με τα δεδομένα που δημοσίευσε ο Ο.Α.Ε.Δ. για τον Αύγουστο του 2006 το πλήθος των ανέργων στο σύνολο της χώρας ανέρχεται στις 420.678 άτομα, από τα οποία τα 134.099 είναι άνδρες και οι 286.579 είναι γυναίκες. Συγκρίνοντας τα νούμερα γίνεται κατανοητό ότι ο αριθμός των γυναικών είναι διπλάσιος από αυτόν των ανδρών. Συγκεκριμένα τα ποσοστά είναι 68,12% και 31,88%, αντίστοιχα. Το συμπέρασμα του άγεται από τα παραπάνω είναι ότι στην αγορά εργασίας υπάρχει μία διάκριση μεταξύ των ανδρών και των γυναικών, παρόλη την νομοθετική προστασία που παρέχει το κράτος.

Αναλυτικότερα, μπορεί να παρατηρηθεί ότι και στα δύο αστικά κέντρα τα ποσοστά είναι ανάλογα με του συνολικού πληθυσμού. Για παράδειγμα στη Θεσσαλονίκη το ποσοστό των ανδρών είναι 31,53% και των γυναικών 68,47% όπως το αντίστοιχο διαφαίνεται και για την Αθήνα με ποσοστά 34,78% και 65,21%.

Όσον αφορά το μορφωτικό επίπεδο η κατηγορία που μαστίζεται περισσότερο από το φαινόμενο της ανεργίας και στους άνδρες και στις γυναίκες είναι οι απόφοιτοι λυκείου. Δυστυχώς, όμως τα ποσοστά είναι ιδιαίτερα επιβαρυντικά για την σύγχρονη ελληνική κοινωνία όσον αφορά την ισοπολιτεία των δύο φύλων. Οι άνεργοι άνδρες που έχουν αποφοιτήσει το λύκειο είναι 11,02%, οι γυναίκες ανέρχονται στο 28,46%. Ποσοστό διπλάσιο στο σύνολο του πληθυσμού των ανέργων.

Αντίστοιχα φαινόμενα ισχύουν και στα δύο μεγαλύτερα αστικά κέντρα της Ελλάδας. Ενώ οι άντρες που έχουν αποφοιτήσει από το λύκειο και κατοικούν στην Αθήνα είναι 19.168, οι γυναίκες είναι 43.214, οι άνεργες γυναίκες με το συγκεκριμένο μορφωτικό επίπεδο είναι υπερδιπλάσιες του αριθμού των ανδρών. Παρόμοια στοιχεία δίδονται και για τη Θεσσαλονίκη (6.934 και 16.353)

Παρόμοια κατάσταση υπάρχει και στις ηλικιακές ομάδες. Οι άνδρες είναι 46.762 ενώ οι γυναίκες ανέρχονται στις 103.592. Και σε αυτόν τον τομέα οι άνδρες άνεργοι είναι κατά πολύ λιγότεροι από τις γυναίκες. Αντίστοιχα δεδομένα δίδονται και για τις πόλεις των Αθηνών και της Θεσσαλονίκης.

Σε αυτό το σημείο κρίνεται αναγκαίο να αναφερθεί ότι ο πληθυσμός που έχει τη δυνατότητα να εργαστεί είναι 7.126.878, από τους οποίους οι άνδρες είναι 3.543.579 και οι γυναίκες είναι 3.583.299. Το εργατικό δυναμικό της χώρας είναι 4.742.534 στο σύνολο του πληθυσμού, ενώ οι άνδρες είναι 2.802.743 και οι γυναίκες είναι 1.939.791. Οι απασχολούμενοι στο σύνολο της χώρας ανέρχονται στους 4.250.967, οι άνδρες είναι 2.621.524 και οι γυναίκες 1.629.443. Ο αριθμός των ανέργων ατόμων στην Ελλάδα ανέρχεται στους 491.567, οι άνδρες 181.219 και οι γυναίκες 310.348. Σε αυτό το σημείο πρέπει να αναφερθεί ότι οι συγκεκριμένοι αριθμοί αφορούν το έτος 2004.

Για τη διευκόλυνση του αναγνώστη κρίνεται απαραίτητο να αναφερθούν τα παραπάνω ποσά σε ποσοστά. Έτσι, ο πληθυσμός που έχει τη δυνατότητα να εργαστεί είναι το 66,5% και από αυτό το ποσοστό το 49,7% είναι άνδρες, ενώ το υπόλοιπο 50,3% είναι γυναίκες. Το ποσοστό απασχόλησης του πληθυσμού είναι 59,6%, από αυτό το ποσοστό οι άνδρες που εργάζονται είναι 59,1% και για τις γυναίκες είναι 40,9%. Το ποσοστό απασχόλησης στο Εργατικό Δυναμικό είναι 89,6%, οι άνδρες που συμμετέχουν στην αγορά εργασίας είναι 61,7% ενώ για τις γυναίκες ανέρχεται στο 38,3%. Τέλος, το ποσοστό ανεργίας στο εργατικό δυναμικό είναι 10,4% στο σύνολο του πληθυσμού ενώ από αυτό το ποσοστό οι άνδρες είναι 36,9% και οι γυναίκες 63,1%. Με λίγα λόγια, οι γυναίκες που είναι άνεργες είναι σχεδόν το διπλάσιο ποσοστό από τους άνδρες και για το έτος του 2004.

Κεφάλαιο 7ο: Διεθνής Κατάσταση

α) Παγκόσμια αγορά εργασίας

Σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα φαίνεται ο ρυθμός γονιμότητας των γυναικών στην Ευρώπη. Αναλυτικά, στο Βέλγιο ο ρυθμός γονιμότητας είναι 1,64. Το χαμηλότερο ρυθμό γονιμότητας κατέχει η Σλοβενία με 1,22, η Τσεχία και η Πολωνία με 1,23 και ακολουθούν 1,24 η Λετονία, 1,29 η Ελλάδα, 1,32 η Ισπανία, 1,33 η Ιταλία. Το συμπέρασμα που δίδεται από τα παραπάνω ποσοστά είναι ότι οι χώρες που ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και έχουν τα χαμηλότερα ποσοστά είναι οι Μεσογειακές χώρες. Τα υψηλότερα ποσοστά εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης κατέχουν η Τουρκία και η Ισλανδία και μάλιστα ξεπερνούν το απαραίτητο ρυθμό γονιμότητας για την ανανέωση του πληθυσμού που είναι το 2,1. Εντός Ε.Ε. οι χώρες που έχουν το υψηλότερο ρυθμό αλλά δυστυχώς δεν ξεπερνούν το ρυθμό ανανέωσης του πληθυσμού είναι οι Σκανδιναβικές χώρες.

ΕΥΡΩΠΗ	2004	ΕΥΡΩΠΗ	2004
Βέλγιο	1.64	Ολλανδία	1.73
Τσεχία	1.23	Αυστρία	1.42
Δανία	1.78	Πολωνία	1.23
Γερμανία	1.37	Πορτογαλία	1.42
Εσθονία	1.40	Σλοβενία	1.22
Ελλάδα	1.29	Σλοβακία	1.25
Ισπανία	1.32	Φιλανδία	1.80
Γαλλία	:	Σουηδία	1.75
Ιρλανδία	1.99	Ηνωμένο Βασίλειο	1.74
Ιταλία	1.33	Βουλγαρία	1.29
Κύπρος	1.49	Κροατία	1.35
Λετονία	1.24	Ρουμανία	1.29
Λιθουανία	1.26	Τουρκία	2.20
Λουξεμβούργο	1.70	Ισλανδία	2.03
Ουγγαρία	1.28	Νορβηγία	1.81
Μάλτα	1.37	Ελβετία	1.42

Πηγή: Eurostat (2006)

Στη συνέχεια γίνεται αναφορά στα στατιστικά στοιχεία της γυναικείας απασχόλησης κατά τα έτη 2004 και 2005 για τις χώρες της Ε.Ε. Σε όλες τις χώρες της Ευρώπης παρατηρείται άνοδος της συμμετοχής της γυναίκας στο εργατικό δυναμικό. Οι χώρες που μειώνουν τη συμμετοχή της γυναίκας είναι στο σύνολο 6 και είναι οι εξής: η Κύπρος, η Ολλανδία, η Σουηδία, η Ρουμανία, η Τουρκία και η Νορβηγία. Τα χαμηλότερα ποσοστά εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αναφέρθηκε και στην Ιστορική Αναδρομή, αναφέρονται στις Μεσογειακές χώρες ενώ τα υψηλότερα βρίσκονται στις Σκανδιναβικές χώρες.

<i>ΕΥΡΩΠΗ</i>	<i>2004</i>	<i>2005</i>
25 χώρες της Ε.Ε.	55.7	56.3
15 χώρες της Ε.Ε.	56.8	57.4
Βέλγιο	52.6	53.8
Γαλλία	56.0	56.3
Δανία	71.6	71.9
Γερμανία	59.2	59.6
Εσθονία	60.0	62.1
Ελλάδα	45.2	46.1
Ισπανία	48.3	51.2
Γαλλία	57.4	57.6
Ιρλανδία	56.5	58.3
Ιταλία	45.2	45.3
<i>ΚΥΠΡΟΣ</i>	58.7	58.4
Λετονία	58.5	59.3
Λιθουανία	57.8	59.4
Λουξεμβούργο	51.9	53.7
Ουγγαρία	50.7	51.0
Μάλτα	32.7	33.7
<i>Ολλανδία</i>	65.8	66.4
Αυστρία	60.7	62.0
Πολωνία	46.2	46.8
Πορτογαλία	61.7	61.7
Σλοβενία	60.5	61.3
Σλοβακία	50.9	50.9
Φιλανδία	65.6	66.5
Σουηδία	70.5	70.4
Ηνωμένο Βασίλειο	65.6	65.9
Βουλγαρία	50.6	51.7
Κροατία	47.8	48.6
<i>Ρουμανία</i>	52.1	51.5
<i>Τουρκία</i>	24.3	23.8
Ισλανδία	78.8	80.5
<i>Νορβηγία</i>	72.2	71.7
Η.Π.Α.	65.4	:
Ιαπωνία	57.4	:

Πηγή: Eurostat (2006)

Κεφάλαιο 8^ο: Μεθοδολογία και ανάλυση στατιστικών στοιχείων – δεδομένων

Α) Μεθοδολογική προσέγγιση

Η συγκεκριμένη ενότητα αναφέρεται στο οικονομικό μοντέλο που θα χρησιμοποιηθεί για την ανάλυση των δεδομένων. Το οικονομικό μοντέλο που χρησιμοποιείται σε αυτή την έρευνα συμβαδίζει με την οικονομική θεωρία που αναπτύχθηκε παραπάνω. Με αυτό τον τρόπο θα αναλυθεί η συνάρτηση της γονιμότητας σύμφωνα με το καταναλωτικό πρότυπο.

Η ζήτηση για παιδιά επηρεάζεται από συγκεκριμένους προσδιοριστικούς παράγοντες που μπορούν να χωριστούν σε τρεις κατηγορίες. Η πρώτη αναφέρεται στους προσδιοριστικούς παράγοντες που αφορούν τη γυναίκα, ενώ η δεύτερη κατηγορία αφορά στο σύντροφό της. Τέλος η τρίτη κατηγορία αφορά την κοινωνική πολιτική που ασκεί η κάθε κυβέρνηση για την γονιμότητα και τη γυναικεία απασχόληση.

Αναλυτικότερα, η πρώτη κατηγορία αναφέρεται στην ηλικία της γυναίκας, στην ηλικία γάμου, στην ηλικία απόκτησης του πρώτου παιδιού, στο μορφωτικό της επίπεδο, στις ώρες εργασίας της. Επιπλέον, αφορά τον ελεύθερο χρόνο που έχει η γυναίκα, στη θρησκεία, στις προσδοκίες που έχουν για τα παιδιά τους και στην αποταμίευση. Η δεύτερη κατηγορία, αφορά την ηλικία του συζύγου, το εισόδημα του, το μορφωτικό του επίπεδο. Τέλος η τρίτη κατηγορία αφορά τα επιδόματα που παρέχει το κράτος στις μητέρες και τις διευκολύνσεις της στην αγορά εργασίας.

Σύμφωνα με την οικονομική θεωρία, η εξαρτημένη μεταβλητή θεωρείται ο αριθμός των παιδιών που έχει το νοικοκυριό, ενώ οι ανεξάρτητες μεταβλητές είναι οι προσδιοριστικοί παράγοντες που αναφέρθηκαν παραπάνω.

Β) Δειγματοληπτική έρευνα

Η εμπειρική ανάλυση έγινε σύμφωνα με στρωματοποιημένα διαστρωματικά δεδομένα. Τα δεδομένα αυτά προήλθαν από έρευνα που πραγματοποιήθηκε μέσω ερωτηματολογίου στα αστικά κέντρα της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, τον Ιούλιο και τον Αύγουστο του 2006. Τα ερωτηματολόγια μοιράστηκαν σε γυναίκες, οι οποίες εργάζονται και βρίσκονται σε αναπαραγωγική ηλικία. Συγκεκριμένα στην έρευνα συμμετείχαν γυναίκες ηλικίας από 18 ετών έως 44 ετών.

Αναλυτικότερα, η γόνιμη περίοδος της γυναίκας είναι από 15 ετών περίπου έως 50 ετών, όμως ο ρυθμός γονιμότητας δεν είναι ο ίδιος σε όλες της ηλικίες για αυτό το λόγο επιλέγονται οι γυναίκες από 15 ετών έως 44. Όμως σύμφωνα με το εργατικό δίκαιο της Ελλάδας τα άτομα που μπορούν να εργαστούν πρέπει να είναι ενήλικα δηλαδή από 18 ετών και άνω. Με αυτόν τον τρόπο δεν συμμετέχουν στην έρευνα γυναίκες που είναι μεγαλύτερες ή μικρότερες από τα παραπάνω όρια που αναφέρθηκαν. Ένας ακόμα περιορισμός που τέθηκε είναι ότι οι συγκεκριμένες γυναίκες είναι έγγαμες ή άγαμες άλλα συγκατοικούν με το σύντροφό τους και είναι αρραβωνιασμένες.

Το δείγμα επιλέχθηκε με σκοπό να καλύπτει και περιγράφει τα χαρακτηριστικά του συνολικού πληθυσμού. Για αυτό το λόγο επιλέχθηκε μια μικρή σχετικά περιοχή σε κάθε αστικό κέντρο. Οι γεωγραφικές περιοχές που επιλέχθηκαν για την Αθήνα είναι ο Δήμος Νέας Σμύρνης, ο Δήμος Περιστερίου και ο Δήμος Κηφισιάς, ενώ οι γεωγραφικές περιοχές για το αστικό κέντρο της Θεσσαλονίκης είναι ο δήμος Καλαμαριάς, Ευόσμου και ο Δήμος Πανοράματος.

Τα ερωτηματολόγια που διανεμήθηκαν ανέρχονται στα 450, όμως επιστράφηκαν 394. Με άλλα λόγια το ποσοστό των ερωτηματολογίων που συγκεντρώθηκαν είναι 87,5%, ενώ το ποσοστό των πλήρη συμπληρωμένων ερωτηματολογίων είναι 76%. Δυστυχώς, 52 από τα 394 ερωτηματολόγια δεν συμπληρώθηκαν σωστά. Ο αριθμός των παρατηρήσεων της έρευνας ανέρχεται τελικά στα 342 ερωτηματολόγια. Τα 208 ερωτηματολόγια συμπληρώθηκαν στην Αθήνα, ενώ τα υπόλοιπα 134 προέρχονται από τη Θεσσαλονίκη. Τα ποσοστά της έρευνα για τα αστικά κέντρα της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης είναι 60,8% και 39,2%.

Με τη λήψη όλων των ερωτηματολογίων ακολούθησε ο έλεγχος και η κωδικοποίηση των απαντήσεων που δόθηκαν σε κάθε ερώτηση ώστε να γίνει η ανάλυση των δεδομένων και η διεξαγωγή των αποτελεσμάτων.

Γ) Το ερωτηματολόγιο της έρευνας

Το ερωτηματολόγιο της έρευνας συμπεριλαμβάνει όλους τους προσδιοριστικούς παράγοντες που αναφέρθηκαν στην οικονομική θεωρία. Αναλυτικότερα το ερωτηματολόγιο χωρίστηκε σε τέσσερις ενότητες. Η πρώτη ενότητα αναφέρεται στα ατομικά στοιχεία της ερωτώμενης, η επόμενη στα οικονομικά στοιχεία, η τρίτη αφορά την εργασία εκτός σπιτιού και η τελευταία στην οικογενειακή της κατάσταση.

Ο αριθμός των ερωτήσεων στην *πρώτη ενότητα* ανέρχεται στις έξι και αναφέρεται στο αστικό κέντρο που μένει η ερωτώμενη γυναίκα, στην ηλικία, στο μορφωτικό επίπεδο τη δικιά της και του συντρόφου της, στην εθνικότητα και το θρήσκευμα. Επιπλέον συμπεριλαμβάνει τα συνολικά χρόνια που ζει στο συγκεκριμένο αστικό κέντρο.

Η *δεύτερη ενότητα* ονομάζεται οικονομικά στοιχεία και αποτελείται από 11 ερωτήσεις. Η ερωτήσεις αυτές αναφέρονται στο μηνιαίο ατομικό, οικογενειακό εισόδημα και το εισόδημα του συντρόφου. Επιπλέον, αναφέρονται τα εισοδήματα από άλλες πηγές, στο μέγεθος του σπιτιού, το ιδιοκτησιακό καθεστώς, στον αριθμό των ατόμων που διαμένουν και στα επιδόματα που λαμβάνουν.

Η *επόμενη ενότητα* αποτελείται από 37 ερωτήσεις που αφορούν την εργασία της γυναίκας. Συγκεκριμένα, το επάγγελμά της, την ηλικία που άρχισε να εργάζεται, την ασφάλισή της, το βαθμό ικανοποίησης της από τη δουλειά, από το μισθό, τις ώρες εργασίας, τις ευκολίες που παρέχει ο εργοδότης για την ανατροφή των παιδιών, τα συνολικά χρόνια εργασίας, τους λόγους που εργάζεται, τον τρόπο εργασίας της.

Η *τέταρτη και τελευταία ενότητα* αναφέρεται στην οικογενειακή κατάσταση της γυναίκας, τον τύπο της οικογένειας, τον αριθμό των παιδιών, την ηλικία απόκτησης του πρώτου παιδιού, τα χαρακτηριστικά του κάθε παιδιού, τον ιδανικό αριθμό των παιδιών στην ελληνική οικογένεια. Παράλληλα, αναφέρεται στην επιθυμία ή μη απόκτησης ενός ακόμα παιδιού, στο λόγο απόκτησης του παιδιού και στις απόψεις της για την αντισύλληψη και τη στείρωση.

δ) Γεωγραφικές περιοχές διεξαγωγής της έρευνας

Οι γεωγραφικές περιοχές που έγινε η έρευνα είναι τα δύο αστικά κέντρα της Ελλάδας η Αθήνα και η Θεσσαλονίκη. Στο πρώτο αστικό κέντρο οι δήμοι που συμμετείχαν στην έρευνα είναι της Νέας Σμύρνης, του Περιστερίου και της Κηφισιάς, ενώ στην Θεσσαλονίκη είναι οι δήμοι του Ευόσμου, της Καλαμαριάς και του Πανοράματος. Οι λόγοι που επιλέχθηκαν οι συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές είναι για να συμπεριλαμβάνει το δείγμα όλες τις ομάδες του πληθυσμού.

Ο συνολικός πληθυσμός της Ελλάδας είναι 10.964.097 άτομα, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας. Ο πληθυσμός του Αστικού κέντρου της Αθήνας είναι **3.894.573** και της Θεσσαλονίκης είναι **1.084.001**. Ο πληθυσμός στους δήμους Νέας Σμύρνης, Περιστερίου και Κηφισιάς είναι 73.986, 137.918 και 43.929, αντίστοιχα. Στους δήμους του νομού Θεσσαλονίκης είναι 52.624, 87.255 και 14.552, σύμφωνα με τη σειρά που αναφέρονται οι συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της Ε.Σ.Υ.Ε. (Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος) η πυκνότητα του πληθυσμού ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο για το δήμο Κηφισιάς είναι 1.735, ενώ η συνολική επιφάνεια είναι 25.937. Αντίστοιχα, για τους δήμους Νέας Σμύρνης και Περιστερίου είναι 3,524τ.χλμ. και 21.710,56 κάτοικοι/ τ.χλμ., και 10,050τ.χλμ. και 14.601,29 κάτοικοι /τ.χλμ. Για τους δήμους Ευόσμου, Καλαμαριάς και Πανοράματος η ανάλυση είναι η ίδια 9,927τ.χλμ., 5.522,82 κάτοικοι/ τ.χλμ, 6,401 τ.χλμ, 14.075,30 κάτοικοι/ τ.χλμ, 21,321 τ.χλμ και 678,02 κάτοικοι/ τ.χλμ.

Όσον αφορά τον αριθμό των νοικοκυριών και των αριθμό των μελών που προκύπτουν από την απογραφή του 2001 για τους Δήμους Κηφισιάς είναι 15.217 με 41.905 μέλη, Νέας Σμύρνης είναι 28.156 με 70.074 μέλη και για το Περιστερί είναι 47.101 με 133.882 μέλη. Για τη γεωγραφική περιοχή της Θεσσαλονίκης αναφέρονται οι εξής παρατηρήσεις. Ο δήμος Ευόσμου έχει 16.991 νοικοκυριά και 51.223 μέλη, ο δήμος Καλαμαριάς έχει 30.877 νοικοκυριά και 85.521 μέλη και αντίστοιχα ο δήμος Πανοράματος έχει 4.171 νοικοκυριά και 13.154 μέλη¹⁷.

Κεφάλαιο 9^ο: Περιγραφική στατιστική στο σύνολο του πληθυσμού

A) Ατομικά στοιχεία

¹⁷ Περισσότερες λεπτομέρειες για τα στατιστικά στοιχεία που αναφέρθηκαν υπάρχουν στο παράρτημα. Όπως επίσης και τα στατιστικά στοιχεία που αφορούν τις έγγαμες και στις άγαμες γυναίκες στο σύνολο του πληθυσμού αλλά και στις συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές που αναφέρονται στην συγκεκριμένη μελέτη

Η *περιοχή κατοικίας* είναι το πρώτο στοιχείο που αναφέρεται στο ερωτηματολόγιο. 134 γυναίκες μένουν στην περιοχή της Θεσσαλονίκης, δηλαδή σε ποσοστό 39,2%, ενώ 208 γυναίκες διαμένουν στην περιοχή της Αθήνας και το ποσοστό ανέρχεται σε 60,8%

Σύμφωνα με την οικονομική θεωρία η *ηλικία των ερωτώμενων γυναικών* είναι από 18 έως 45 ετών. Η μέση τιμή της ηλικίας είναι 34,5029 και η τυπική απόκλιση είναι 6,97829. σύμφωνα με τα δεδομένα τη μεγαλύτερη συχνότητα έχει η ηλικία των 45 ετών με ποσοστό 11,1% ενώ ακολουθούν οι ηλικίες 40, 32 και 25 ετών με αντίστοιχα ποσοστά 9,1% και 6,7%. Το χαμηλότερο ποσοστό αναφέρεται στην ηλικία των 18 και 19 με ποσοστό 0,3%.

Όσον αφορά την *ηλικία του συντρόφου* η μέση τιμή είναι 37,5936 και η τυπική απόκλιση είναι 7,58268. Η μεγαλύτερη συχνότητα για την ηλικία του άνδρα είναι 7,9% στην ηλικία των 40 ετών ενώ η χαμηλότερη συχνότητα είναι η ηλικία των 22, 23, 55, 63 των με ποσοστό 0,3%.

Στην ερώτηση για τα *χρόνια διαμονής στο συγκεκριμένο αστικό κέντρο*, σε ποσοστό 6,4% αναφέρει ότι μένει 30 χρόνια, ενώ η μικρότερη συχνότητα παρατηρείται για 2 χρόνια διαμονής με ποσοστό 0,3%. Η μέση τιμή για τη συγκεκριμένη ερώτηση είναι 24,6053 ενώ η τυπική απόκλιση είναι 10,65945.

Το *μορφωτικό επίπεδο των γυναικών* μπορεί να θεωρηθεί αρκετά υψηλό γιατί από 342 γυναίκες οι 114 είναι πτυχιούχοι πανεπιστημιακής εκπαίδευσης. Το υψηλότερο ποσοστό είναι 33,3% ενώ το χαμηλότερο είναι 0,6% και αναφέρεται σε αναλφάβητες γυναίκες. Με άλλα λόγια μόνο 2 γυναίκες στο σύνολο του δείγματος είναι αναλφάβητες.

Το *μορφωτικό επίπεδο των ανδρών* είναι παρόμοιο με αυτό των γυναικών. Το υψηλότερο ποσοστό (35,4%) και εδώ παρατηρείται στους απόφοιτους των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων. Σε αυτό το σημείο πρέπει να αναφερθεί ότι στο συγκεκριμένο δείγμα δεν υπήρχε ούτε ένας άντρας αναλφάβητος, ενώ το χαμηλότερο ποσοστό είναι 1,2 και αναφέρεται σε απόφοιτους του Δημοτικού.

Όσον αφορά την *εθνικότητα* των γυναικών μόνο 11 γυναίκες ήταν αλλοδαπές με ποσοστό 3,2%, το υπόλοιπο 96,8% αναφέρεται σε Ελληνίδες.

Στο *θρήσκευμα* όμως παρατηρούνται μερικές διαφοροποιήσεις αν και όχι τόσο σημαντικές. Στο μεγαλύτερο ποσοστό (92,1%) του δείγματος οι γυναίκες είναι χριστιανές ορθόδοξες, ενώ οι

υπόλοιπες δηλώνουν ότι είναι άθεες σε ποσοστό 0,3%, Καθολικές Χριστιανές σε ποσοστό 5,3%, οπαδοί του Ιουδαϊσμού σε ποσοστό 2% και οπαδοί του Προτεσταντισμού σε ποσοστό 0,3%.

Β) Οικονομικά στοιχεία

Η δεύτερη ενότητα, όπως έχει γραφεί και προηγουμένως, αναφέρεται στα οικονομικά στοιχεία του ζευγαριού μαζί αλλά και ξεχωριστά. Σύμφωνα με τα δεδομένα, η πλειοψηφία (31,9%) των ελληνικών νοικοκυριών έχουν συνολικό εισόδημα από 1001 – 2000 ευρώ. Το ίδιο ισχύει και για τις γυναίκες (41,5%), ενώ για τους άντρες διαφοροποιούμαστε, καθώς η μεγαλύτερη συχνότητα (28,1%) παρατηρείται στο εισόδημα των 2001 – 3000 ευρώ.

Εν τω μεταξύ, υπάρχουν μερικές οικογένειες οι οποίες έχουν κάποια επιπλέον εισοδήματα. Τα εισοδήματα αυτά μπορούν να προέρχονται από γεωργικές δραστηριότητες σε ποσοστό 5%, από διάφορα επιδόματα ή βοηθήματα (7,0%), από επενδύσεις, αποταμιεύσεις ή περιουσία (19,3%), από συντάξεις (2,3%). Έτσι, από όσους παίρνουν εισοδήματα

- ❖ από αγροτικές εργασίες το 11,8% έχει από 0 – 300, το 23,5% από 301 – 600, το 29,4% από 601 – 900, το 5,9% από 901 – 1200 και το 23,5% από 1201 και πάνω.
- ❖ Από Επιδόματα ή βοήθειες, στην πρώτη κατηγορία ανήκει το 8,3%, στη δεύτερη το 54,2%, στην τρίτη το 20,8%, στην τέταρτη και την πέμπτη δεν έχουμε τίποτα και στην τελευταία το 16,7%.
- ❖ Από Επενδύσεις, αποταμιεύσεις ή περιουσία, στην πρώτη κατηγορία ανήκει το 1,5%, στη δεύτερη το 18,2%, στην τρίτη το 30,3%, στην τέταρτη το 16,7%, στην πέμπτη το 10,6% και στην τελευταία το 22,7%.
- ❖ Από Συντάξεις στην πρώτη κατηγορία ανήκει το 12,5%, στη δεύτερη το 12,5%, στην τρίτη το 12,5%, στην τέταρτη το 25,0%, στην πέμπτη το 12,5% και στην τελευταία το 25,0%.

Στην ερώτηση, αν θεωρούν ότι επαρκεί το εισόδημα τους για την κάλυψη των αναγκών οι περισσότερες γυναίκες απάντησαν όχι σε ποσοστό 59,1 και οι υπόλοιπες (40,9%) θεωρούν ότι τους αρκεί.

Στην ερώτηση αν λαμβάνουν κάποιο βοηθητικό επίδομα για την ανατροφή των παιδιών οι 321 γυναίκες απάντησαν αρνητικά. Το ποσοστό ανέρχεται στο 93,9%, το υπόλοιπο μοιράζεται σε 1,5% που παίρνει η γυναίκα 40€. Τα υπόλοιπα ποσά εμφάνισαν ποσοστά χαμηλότερα της μονάδας. Η μέση τιμή είναι 9,18 και ότι το μέγιστο οικογενειακό επίδομα ισούται με 400 €.

Στην ερώτηση που αφορά το μέγεθος της κατοικίας αυτό που παρατηρείται είναι ότι οι οικογένειες κατοικούν σε κατοικίες από 35 – 300 τ.μ. με ένα μέσο όρο περίπου στα 107 τ.μ. Η μεγαλύτερη

συχνότητα αφορά την κατοικία των 100τ.μ. με ποσοστό 15,5%, το αμέσως επόμενο ποσοστό αναφέρεται στην κατοικία των 90τ.μ. με ποσοστό 9,1%.

Στην ερώτηση που αφορά τον αριθμό των ατόμων που κατοικούν στο σπίτι τα ποσοστά ποικίλλουν. Αυτό που παρατηρείται είναι ότι οι τετραμελής οικογένειες έχουν το υψηλότερο ποσοστό 37,1 και 127 παρατηρήσεις. Το μικρότερο ποσοστό ανέρχεται στο 0,6% με 7 μέλη στο συγκεκριμένο νοικοκυριό. Το ποσοστό αυτό ανταποκρίνεται σε δύο παρατηρήσεις, δηλαδή 2 μόνο άτομα δήλωσαν τον συγκεκριμένο αριθμό. Έπειτα τα δύο μέλη στο νοικοκυριό ανέρχεται στο ποσοστό του 28,9%.

Όσον αφορά την ερώτηση για την ιδιοκτησία του σπιτιού το μεγαλύτερο ποσοστό 69,9% αναφέρεται ότι τους ανήκει το σπίτι, ενώ το αμέσως μικρότερο ποσοστό 22,2% δηλώνει ότι το σπίτι το νοικιάζει. 21 άτομα (6,1%) απάντησαν ότι το σπίτι τους το έχουν παραχωρήσει τρίτοι, ενώ μόλις 6 άτομα ζουν σε σπίτι που τους το έχει παραχωρήσει η δουλειά τους, δηλαδή 1,8% του δείγματος.

Γ)Στοιχεία για τη δουλειά.

Η ερωτώμενες δήλωσαν την ηλικία που ξεκίνησαν να εργάζονται. Ο μέσος όρος είναι 22,2982 και η τυπική απόκλιση είναι 4,09834. Με άλλα λόγια, ο μέσος όρος της ηλικίας που ξεκίνησαν οι γυναίκες να εργάζονται δεν ξεπερνά τα 23 έτη. Όπως φαίνεται και από το μεγαλύτερο ποσοστό 12,3% που εμφανίζεται στην ηλικία των 23 ετών, ενώ και οι ηλικίες από 18 έως 25 ετών. Το μικρότερο ποσοστό σχετίζεται με τις ηλικίες 33, 38 και 41 ετών.

Στην ερώτηση που αναφέρεται στο επάγγελμα της ερωτώμενης γυναίκας το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό κατέχει η ιδιωτική υπάλληλος με 48,5%. Ακολουθεί η δημόσιος υπάλληλος 36,3% με και ύστερα είναι η ελεύθερη επαγγελματίας με ποσοστό 14,9%. Τέλος, μόνο μια γυναίκα απάντησε ότι είναι φοιτήτρια και το ποσοστό αυτό είναι 0,3%.

Στην ερώτηση με τη ασχολείται ο σύντροφός τους απάντησαν σε ποσοστό 37,1% ότι είναι ιδιωτικός υπάλληλος. Η διαφοροποίηση έρχεται στο δεύτερο ποσοστό 31,9%, που ο άνδρας είναι ελεύθερος επαγγελματίας και στη συνέχεια ακολουθεί ο δημόσιος υπάλληλος με ποσοστό 26,3%. Τα υπόλοιπα επαγγέλματα όπως είναι άνεργος, οικιακή απασχόληση σπουδαστής, συνταξιούχος και φοιτητής έχουν τα ακόλουθα ποσοστά 2%, 0,6%, 0,3%, 1,5% και 0,3%.

Στην ερώτηση αν εργαζόντουσαν πριν την απόκτηση του πρώτου παιδιού 68 γυναίκες απάντησαν όχι και οι υπόλοιπες 278 απάντησαν ναι. Τα ποσοστά αντίστοιχα είναι 18,7% και 81,3%

Όσον αφορά το βαθμό ικανοποίησης τους από την εργασία οι περισσότερες απάντησαν ότι είναι αρκετά ικανοποιημένες (25,4%). Ενώ το αμέσως επόμενο ποσοστό ανέρχεται στο 25,1% και θεωρεί ότι η ερωτώμενη είναι μέτρια ικανοποιημένη από την εργασία της. Γενικότερα αν αθροιστούν τα ποσοστά που αναφέρει η ερωτώμενη ότι είναι ή μέτρια, ή ικανοποιητικά ή αρκετά ευχαριστημένη από την εργασία της τότε το ποσοστό ανέρχεται στο 73% των απαντήσεων.

Οι γυναίκες που συμμετείχαν στο δείγμα απάντησαν στην ερώτηση που αναφέρεται στην δεύτερη απασχόληση ότι μόνο το 7,3% έχει και δεύτερη απασχόληση. Το υπόλοιπο 92,7% έχει μόνο μια εργασία

Όσον αφορά το είδος της ασφάλισης, το μεγαλύτερο ποσοστό των γυναικών είναι ασφαλισμένο στο ΙΚΑ 48%. Έπειτα ακολουθεί η δημόσια ασφάλιση με 28,7% ενώ το μικρότερο ποσοστό με 0,6%

είναι το ταμείο το νομικών. Στην ερώτηση που αφορά τη μονιμότητα 255 εργαζόμενες δήλωσαν ότι έχουν μόνιμη δουλειά (74,6%).

Σχετικά με τις γονικές άδειες που μπορεί να παρέχει ο εργοδότης το 45,6% απάντησε αρνητικά ενώ θετικά απάντησε το 54,4%. Η ερώτηση που αφορά στην παροχή ευέλικτου ωραρίου, οι γυναίκες απάντησαν σε ποσοστό 81% αρνητικά, ενώ θετικά απάντησε μόνο το 19%. Επίσης ζητήθηκε από τις γυναίκες να απαντήσουν αν ο εργοδότης τους παρέχει φύλαξη για τα παιδιά. Το ποσοστό που απάντησε αρνητικά ανέρχεται σε 89,2%, το υπόλοιπο 10,8% αναφέρει ότι παρέχεται φύλαξη. Το ποσοστό των γυναικών που έχουν μειωμένο ωράριο είναι 15,5%, ενώ το υπόλοιπο 84,5% δεν έχει αυτή την παροχή. Τέλος, ο αριθμός των γυναικών που έχουν οικονομικά βοηθήματα ανέρχεται στο ποσοστό του 9,7%.

Στην ερώτηση ποιος είναι ο κυριότερος λόγος που εργάζεστε, οι γυναίκες που συμμετείχαν στην έρευνα απάντησαν σε ποσοστό 12,3% ότι εργάζονται για να έχουν βοηθητικό εισόδημα. Σε ποσοστό 16,7% απάντησαν ότι εργάζονται λόγω ενδιαφέροντος για τη δουλειά, το 10,5% απάντησε ότι εργάζεται γιατί νιώθει ικανοποίηση, ενώ το 36,3% δήλωσε ότι εργάζεται για να καλυφθούν οι βασικές του ανάγκες. Παράλληλα, οι γυναίκες που επιλέγουν να εργαστούν για κοινωνικούς λόγους φθάνουν το 5,3% του δείγματος, το 21,1% δηλώνει ότι εργάζεται για να μπορέσει στο μέλλον να συνταξιοδοτηθεί.

Στην ερώτηση που αναφέρεται στα συνολικά χρόνια εργασίας το μεγαλύτερο ποσοστό είναι το 7,3% για τα 5 και 10 έτη αντίστοιχα. Η μικρότερη τιμή είναι το 0,3% και αναφέρεται στα 28 χρόνια εργασίας. Παρόμοια είναι και η ερώτηση που αναφέρεται στα χρόνια εργασίας μετά την απόκτηση του παιδιού. Το μεγαλύτερο ποσοστό κατέχουν τα 2 και τα 10 έτη με ποσοστό 7,6%. Ενώ το μικρότερο ποσοστό και εδώ είναι το 0,3% που αναφέρεται στα 25 έτη.

Σχετικά με την ερώτηση που αναφέρεται στη κατανομή του διαθέσιμου χρόνου οι γυναίκες δηλώνουν ότι κατά μέσο όρο αφιερώνουν στις αθλητικές δραστηριότητες 1 ώρα περίπου την εβδομάδα, στο διάβασμα των παιδιών αφιερώνουν 3 ώρες, στην επιμόρφωσή τους αφιερώνουν 1 ώρα, στις κοινωνικές εκδηλώσεις αφιερώνουν 2 ώρες, στην ξεκούραση τους 13 ώρες, σε πολιτιστικές εκδηλώσεις αφιερώνουν περίπου 25 λεπτά, όπως επίσης και σε εθελοντικές οργανώσεις. Σε εξωσχολικές δραστηριότητες αφιερώνουν 1 ώρα περίπου, ενώ σε δραστηριότητες μέσα στο σπίτι όπως είναι η τηλεόραση, το βιβλίο και η μουσική αφιερώνουν 7 ώρες και τέλος στις φιλικές συναναστροφές αφιερώνουν 5 περίπου ώρες. Σε αυτήν την κατηγορία, οι περισσότερες

γυναίκες (86,5%) ισχυρίζονται ότι κατανέμουν τον διαθέσιμο χρόνο τους κυρίως στις οικιακές τους ασχολίες.

Αναλυτικότερα, σε ποσοστό 74,6% δηλώνουν ότι δεν αθλούνται καθόλου, ενώ σε ποσοστό 7% δηλώνουν ότι αθλούνται 2 ώρες. Σε ποσοστό 66,4% οι γυναίκες δηλώνουν ότι δεν αφιερώνουν χρόνο στο διάβασμα των παιδιών, ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό είναι 4,7% και αφιερώνει 5 ώρες. Σε ποσοστό 86,3% δηλώνουν ότι δεν ασχολούνται με την μόρφωσή τους και το αμέσως επόμενο ποσοστό το 1,8% αφιερώνει 2, 3 και 5 ώρες για την επιμόρφωση της.

Η ώρα που αφιερώνει η γυναίκα σε θρησκευτικές οργανώσεις είναι 2 ώρες και σε ποσοστό 6,7%. Ενώ 85,6% δηλώνουν ότι δεν αφιερώνουν καθόλου χρόνο στις θρησκευτικές τους υποχρεώσεις. Αντίστοιχη περίπτωση είναι και οι κοινωνικές δραστηριότητες. Σε ποσοστό 61,7 οι γυναίκα δηλώνει ότι δεν ασχολείται με κοινωνικές δραστηριότητες, ενώ μόνο το 9,4% δηλώνει ότι αφιερώνει 2 ώρες.

Αντίθετα, το 27,8% δηλώνει ότι δεν έχει χρόνο για να ξεκουραστεί και το 10,2% δηλώνει ότι ξεκουράζεται 10 ώρες. Ο αριθμός των ωρών ξεκούρασης κυμαίνεται από 1 έως 60 ώρες. Μόνο το 12,6% δηλώνει ότι δεν ασχολείται με τις εργασίες του σπιτιού. Σε ποσοστό 13,2% οι γυναίκες ασχολούνται με το σπίτι με 10 ώρες την εβδομάδα. Οι ώρες που αναφέρονται στην οικιακή απασχόληση είναι από 1 έως 74.

Σε ποσοστό 85,7% οι γυναίκες δεν ασχολούνται με πολιτιστικές εκδηλώσεις. Το αμέσως επόμενο ποσοστό είναι 6,7% και αφορά τις 2 ώρες που οι γυναίκες αφιερώνουν το χρόνο τους σε πολιτιστικές εκδηλώσεις. Το μέγεθος των ωρών κυμαίνεται από 1 έως 10 ώρες την εβδομάδα.

Η συντριπτική πλειοψηφία του δείγματος δεν συμμετέχει σε εθελοντικές οργανώσεις (93,9%). Το μεγαλύτερο ποσοστό που αναφέρεται στις ώρες συμμετοχής είναι 1,8% για 2 ώρες. Το σύνολο των ωρών είναι από 1 έως 12 ώρες

Σε ποσοστό 71,9% οι γυναίκες δεν αφιερώνουν χρόνο σε εξωσχολικές δραστηριότητες. Όμως από αυτές που δήλωσαν ότι συμμετέχουν το 4,4% αφιερώνει 10 ώρες. Το σύνολο των ωρών κυμαίνεται από 1 έως 20 ώρες.

Όσον αφορά το χρόνο που αφιερώνουν στη μουσική, την τηλεόραση και το βιβλίο, οι ερωτώμενες γυναίκες δήλωσαν σε ποσοστό 21,1% ότι δεν αφιερώνουν καθόλου χρόνο. Το μεγαλύτερο ποσοστό είναι το 16,7%, που αφιερώνει 10 ώρες για τις παραπάνω δραστηριότητες. Το εύρος των ωρών κυμαίνεται από 1 έως 40.

Τέλος, σε ποσοστό 20,8% δηλώνουν ότι δεν αφιερώνουν καθόλου χρόνο σε φιλικές συναναστροφές. Το επόμενο μεγαλύτερο ποσοστό είναι το 11,7% που αναφέρει ότι συναναστρέφεται με φίλους για δέκα ώρες την εβδομάδα. Το εύρος των ωρών κυμαίνεται από 1 έως 42 ώρες.

Στην ερώτηση που αναφέρεται ο βαθμός ικανοποίησης για το μισθό της ερωτώμενης οι περισσότερες απάντησαν με τον όρο «μέτρια» σε ποσοστό 35,7%. Μόνο το 1,8% απάντησε ότι είναι παρά πολύ ευχαριστημένες.

Όσον αφορά την ερώτηση που αναφέρεται στο αν το εισόδημα επαρκεί για την ανατροφή των παιδιών το 69,6% απαντάει αρνητικά, ενώ το 30,1% απαντάει θετικά.

Στην ερώτηση πόσα χρόνια εργάζεστε στη συγκεκριμένη δουλειά το μεγαλύτερο ποσοστό (12,3%) αναφέρεται στα 2 έτη, ακολουθούν τα 3 και 5 έτη με ποσοστό 8,5%. Το μικρότερο ποσοστό είναι το 0,3% και αφορά τα έτη 26, 28 και 35 έτη. Το εύρος των ετών είναι από 1 έως 35 έτη.

Το μεγαλύτερο ποσοστό (33,3%) υποστηρίζει ότι το επάγγελμα της ερωτώμενης γυναίκας ανταποκρίνεται ικανοποιητικά στο μορφωτικό της επίπεδο. Όμως ενώ το 4,4% θεωρεί ότι δεν ανταποκρίνεται καθόλου στο μορφωτικό της επίπεδο.

Το μεγαλύτερο ποσοστό 31,0% θεωρεί ότι το εισόδημά της γυναίκας που συμμετέχει στην έρευνα δεν ανταποκρίνεται αρκετά στη μόρφωσή της και μόνο το 1,5% υποστηρίζει ότι ανταποκρίνεται πάρα πολύ.

Στην ερώτηση που αφορά τον διπλασιασμό του οικογενειακού εισοδήματος και της διακοπής της εργασίας το 83,3% απάντησε ότι θα σταματούσε να εργάζεται σε περίπτωση που διπλασιαζόταν το οικογενειακό εισόδημα.

Στην ερώτηση για τον τόπο εργασίας, το 90,6% απάντησε ότι εργάζεται εκτός σπιτιού, το 4,4% απάντησε ότι εργάζεται εντός σπιτιού και το 5% απάντησε ότι εργάζεται και εντός και εκτός.

Έτσι, όπως φαίνεται από τους παραπάνω δεδομένα, το μεγαλύτερο ποσοστό των γυναικών δηλώνει ότι:

- Είναι μέτρια ικανοποιημένο από το μισθό τους (35,7%)
- Δεν αρκεί ο μισθός για την ανατροφή των παιδιών (69,6%)
- Το επάγγελμα ανταποκρίνεται αρκετά στο μορφωτικό επίπεδο (33,3%)
- Το εισόδημα ανταποκρίνεται μέτρια στο μορφωτικό επίπεδο (31%)
- Αν διπλασιαζόταν το οικογενειακό εισόδημα, θα ήταν διατεθειμένο να συνεχίσει να δουλεύει (83,3%)
- Εργάζεται εκτός σπιτιού (90,6%)

Όσον αφορά της ερώτηση για τις ημέρες εργασίας το μεγαλύτερο ποσοστό (86,3%) ανέρχεται στις 5 ημέρες, ενώ το μικρότερο είναι το 0,3% που αναφέρεται στις 3 μέρες. Το εύρος των ημερών είναι από 3 έως 7 μέρες.

Στην ερώτηση αν θα σταματούσαν να εργάζονται για να φροντίσουν τα παιδιά τους το 50,3% απάντησε αρνητικά. Ταυτόχρονα, ζητήθηκε και η άποψη τους στην επανένταξη τους εργατικού δυναμικού. Οι ερωτώμενες πιστεύουν ότι θα μπορούσαν να ενταχθούν ξανά σε ποσοστό 56,4%.

Οι ερωτώμενες απάντησαν θετικά σε ποσοστό 87,7% ότι υπάρχουν διακρίσεις στην αγορά εργασίας εις βάρος των μητέρων. Παράλληλα, θεωρούν ότι μια εγκυμοσύνη θα επηρεάσει μια εργαζόμενη γυναίκα σε ποσοστό 93,3%. Ταυτόχρονα, θεωρούν οι γυναίκες που συμμετείχαν στο δείγμα ότι σε μια περίοδο οικονομικής ύφεσης ότι οι γυναίκες που έχουν παιδιά δεν επηρεάζονται από την οικονομική κρίση σε ποσοστό 73,7%.

Στην ερώτηση αν οι μητέρες έχουν ισάξια αντιμετώπιση απάντησαν ότι στις οικονομικές απολαβές, οι μητέρες έχουν ισάξια αντιμετώπιση σε ποσοστό 56,1%, στα εργασιακά τους καθήκοντα 51,5%, στην ιεραρχία 33,0% και στις γονικές άδειες 62,6%.

Όσον αφορά την άποψη της ερωτώμενης για τους παράγοντες που επηρεάζουν τη είσοδο της μητέρας στην αγορά εργασίας υποστηρίζουν ότι η οικογενειακή κατάσταση επηρεάζει την είσοδό της σε ποσοστό 79,5%, τα κοινωνικά στερεότυπα σε ποσοστό 66,7%, τα προσωπικά χαρακτηριστικά σε ποσοστό 38,6%, μορφωτικό επίπεδο 64,3%, η τεχνολογική εξέλιξη 23,1%, τα ήθη και τα έθιμα 23,1%, η νοοτροπία 42,1% και η οικογενειακή ανατροφή σε ποσοστό 41,2 %.

Στην ερώτηση αν η εγκυμοσύνη επηρεάζει την εργαζόμενη γυναίκα απάντησαν θετικά το 93,3% των ερωτώμενων γυναικών.

Οι γυναίκες που συμμετείχαν στην έρευνα κλήθηκαν να απαντήσουν αν ο εργοδότης τους θα έδινε της εξής παροχές: απάντησαν θετικά για την παροχή της άδειας τοκετού το 89,8%, για την άδεια μητρότητας 68,4%, για το επίδομα τοκετού 60,8, ασφάλιση 73,4% και για άλλα δικαιώματα 14,9%.

Μια ακόμη ερώτηση που τους ζητήθηκε να απαντήσουν είναι αν θεωρούν κάποια επαγγέλματα κατάλληλα για τις γυναίκες. Απάντησαν θετικά για το επάγγελμα του γεωκτηνοτρόφου το 2,6%, της καθηγήτριας/ δασκάλας 85,4%, της ελεύθερης επαγγελματίας 13,5, της ένστολης 8,5%, της επιστήμονας 11,7, της εργάτριας 3,5%, της πωλήτριας 4,7% και της υπαλλήλου σε γραφείο 27,5%.

Τέλος, ζητείται η άποψή τους για το αν η ελληνική νομοθεσία προστατεύει την εργαζόμενη μητέρα. Αρνητικά απάντησε το 58,8%, ενώ θετικά το 41,2%.

A) Οικογενειακή κατάσταση

Για το συνολικό διάστημα που είναι παντρεμένες ή συγκατοικούν οι ερωτώμενες δήλωσαν σε ποσοστό 9,6% τα 2 χρόνια και σε ποσοστό 0,3% τα 29 και 31 χρόνια. Το σύνολο χρόνων γάμου που δηλώθηκαν είναι από 0 έως 31 έτη.

Σχετικά με τον αριθμό παιδιών των ερωτώμενων, το 39,2% απάντησε ότι έχει 2 παιδιά ενώ το 0,9% απάντησε ότι έχει 4 παιδιά. Ο αριθμός των τέκνων που δηλώθηκαν είναι από 0 έως 4 παιδιά.

Στην ερώτηση μετά από πόσα χρόνια γάμου έχουν οι ερωτώμενες αποκτήσει το πρώτο τους παιδί εκείνες απάντησαν σε ποσοστό 31,9% τα 2 χρόνια και σε ποσοστό 0,3% τα 9 χρόνια. Το εύρος των απαντήσεων ήταν από 0 έως 11 χρόνια.

Όσον αφορά την κατάλληλη ηλικία για την απόκτηση παιδιού οι ερωτώμενες απάντησαν σε ποσοστό 27,2% τα 35 χρόνια και σε ποσοστό 0,3% τα 24, 26, 41 και 44 χρόνια. Στην ερώτηση αυτή δηλώθηκαν ηλικίες από 24 έως 50 χρόνια.

Για την οικογενειακή τους κατάσταση οι ερωτώμενες απάντησαν σε ποσοστό 51,8% ότι είναι δυο ενήλικες με ένα εξαρτώμενο τέκνο. 30,1% απάντησαν δύο ενήλικες χωρίς εξαρτώμενο τέκνο, 14,0% άλλος τύπος νοικοκυριού με εξαρτώμενο τέκνο, 3,8% άλλος τύπος νοικοκυριού χωρίς εξαρτώμενο τέκνο και μόλις το 0,3% απάντησε μονογονεϊκή οικογένεια.

Ο ιδανικός αριθμός παιδιών των ερωτώμενων είναι σε ποσοστό 52,0% τα 2 παιδιά και σε 0,3% τα 5 παιδιά. Οι απαντήσεις που δόθηκαν κυμάνθηκαν από 1 έως 5 παιδιά.

Στην ερώτηση για την άποψη των ερωτώμενων για την αντισύλληψη 59,3% βρέθηκαν πολύ θετικές, 21,9% θετικές, 11,1% ουδέτερες, 5,0% αρνητικές ενώ βρέθηκε και ένα ποσοστό 2,6% που ήταν πολύ αρνητικές.

Για το αν οι ερωτώμενες χρησιμοποιούν κάποια μέθοδο αντισύλληψης, αυτές απάντησαν σε ποσοστό 61,4% πως χρησιμοποιούν ενώ το υπόλοιπο 38,6% απάντησε πως δεν χρησιμοποιεί καμία μέθοδο.

Όσον αφορά την άποψη των ερωτώμενων για την έκτρωση 11,1% πολύ αρνητικές, 30,1% ήταν αρνητικές, 28,7% ουδέτερες, 19,6% θετικές και 10,5 πολύ θετικές.

Για την άποψη των ερωτώμενων για την μόνιμη στέρωση το 19,3% εμφανίστηκαν πολύ αρνητικές, 45,6% αρνητικές, 22,5% ουδέτερες, 8,8% θετικές και 4,8% πολύ θετικές.

Το 85,7% των ερωτώμενων εξέφρασε επιθυμία ύπαρξης περισσότερου χρόνου για την φροντίδα των παιδιών ενώ το υπόλοιπο 14,3% δεν εξέφρασε την ίδια γνώμη.

Αν το εισόδημα των ερωτώμενων διπλασιάζονταν τότε το 64,6% θα ήθελε την απόκτηση ενός ακόμα παιδιού ενώ το υπόλοιπο 35,4% όχι.

Σχετικά με τον βαθμό ικανοποίησης των ερωτώμενων από τα κρατικά οικονομικά κίνητρα το 46,8% δεν είναι καθόλου ευχαριστημένες, 47,7% μέτρια ικανοποιημένες, 4,4% τα βρίσκουν ικανοποιητικά, 0,9% αρκετά ικανοποιητικά ενώ 0,3 % πολύ ικανοποιητικά.

Την οικογενειακή ολοκλήρωση δήλωσε το 75,7% ως λόγο για τον οποίο απέκτησαν ή θα αποκτήσουν παιδιά, συναισθηματική πλήρωση το 70,2%, ηθικές αξίες το 10,2%, κοινωνικοί λόγοι το 9,9%, επιθυμία του συζύγου το 8,5%, θρησκευτικές πεποιθήσεις το 5,3% και ανεπιθύμητη εγκυμοσύνη το 3,5%.

Σχετικά με το ποιος φροντίζει ή θα φροντίζει το παιδί 32,5% των ερωτώμενων απάντησαν τον δημόσιο παιδικό σταθμό, 26,9 τον ιδιωτικό παιδικό σταθμό, 59,1% απάντησαν από κάποιο μέλος της οικογένειας (παππούς, γιαγιά), 19,3% φροντίδα των παιδιών από σύζυγο, 20,2% φροντίδα από τρίτο πρόσωπο με αμοιβή μέσα στο σπίτι και 3,8% φροντίδα από τρίτο πρόσωπο με αμοιβή έξω από το σπίτι.

Για το ποίους τομείς θα επιθυμούσαν ενίσχυση οι ερωτώμενες για να αποκτήσουν ένα ακόμη παιδί απάντησε θετικά το 49,7% για πιο ευέλικτα σχήματα απασχόλησης, 1,8% καμιά βοήθεια, 69,6% θα ήθελε οικονομική ενίσχυση, 36,3% εκπαίδευση γονέων σε θέματα ψυχολογίας παιδιού και εφήβου και 54,1% φύλαξη και φροντίδα παιδιών.

Θετικά απάντησε αναφορικά με το ποιους τομείς θα ήθελε ενίσχυση για την ανατροφή των παιδιών το 45,3% για τα πιο ευέλικτα σχήματα απασχόλησης, καμιά βοήθεια για την ανατροφή των παιδιών το 3,5%, οικονομική ενίσχυση το 63,7%, εκπαίδευση γονέων σε θέματα ψυχολογίας παιδιού και εφήβου το 53,2% και φύλαξη παιδιών το 55,3%.

Στις προσδοκίες που έχουν οι ερωτώμενες για τα παιδιά τους το 94,7% σημείωσε να γίνουν σωστοί άνθρωποι, 78,1% να αποκτήσουν μόρφωση, 57,9% να πετύχουν επαγγελματικά, 49,4% να είναι οικονομικά ευκατάστατοι, 28,1% να εξασφαλίζουν τα προς το ζην, 4,7% να συνεχίσουν την οικογενειακή επιχείρηση, 35,1% να τους χαρίσουν εγγονάκια και 21,6% να φροντίζουν τις ίδιες όταν κριθεί απαραίτητο.

Κεφάλαιο 10^ο: Εμπειρική Ανάλυση της γυναικείας εργασίας και της γονιμότητας

A) ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑΣ

Προτού γίνει οποιαδήποτε προσπάθεια ανάλυσης της σχέσης ανάμεσα στην γυναικεία εργασία και τη γονιμότητα είναι αναγκαίο να αναφερθούν οι προσδιοριστικοί παράγοντες της γονιμότητας. Οι προσδιοριστικοί παράγοντες είναι οι παράγοντες που επηρεάζουν την απόφαση της γυναίκας για την απόκτηση και τον αριθμό των παιδιών.

Ο πρώτος προσδιοριστικός παράγοντας που αναφέρεται είναι η ηλικία της γυναίκας. Σύμφωνα με του ερευνητές (Συμεωνίδου 1997, Hondroyiannis 2004 κ.α.) η ηλικία της γυναίκας δρα θετικά στην απόκτηση των παιδιών. Αντίθετα, η ηλικία που παντρεύεται μια γυναίκα καθώς και η ηλικία απόκτησης του πρώτου παιδιού δρουν αρνητικά στις αποφάσεις της γονιμότητας της γυναίκας. Γενικότερα, η γυναίκα καθυστερεί τη δέσμευση για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα σε σχέση με το παρελθόν και αναβάλλει την απόκτηση των παιδιών για το μέλλον.

Ένας ακόμη προσδιοριστικός παράγοντας για την απόκτηση των παιδιών είναι η γυναικεία απασχόληση και συγκεκριμένα οι ώρες απασχόλησης της γυναίκας στο εργατικό δυναμικό. Η σχέση ανάμεσα στη γονιμότητα και στην εργασία της γυναίκας είναι αντιστρόφως ανάλογη. Σε αυτό το σημείο αξίζει να αναφερθεί ότι όσο αυξάνεται το εισόδημα της γυναίκας τόσο μειώνεται ο αριθμός των παιδιών. Πιθανό είναι να αναμένεται από τον αναγνώστη ότι όσο αυξάνεται το εισόδημα οι γυναίκες να επιθυμούν και περισσότερα παιδιά. Όμως από την οικονομική θεωρία που αναπτύχθηκε σε προηγούμενο κεφάλαιο είναι ότι οι γυναίκες επιθυμούν μικρότερο αριθμό παιδιών για να μπορέσουν να προσφέρουν στα παιδιά μια καλύτερη ποιοτική ζωή. Η σχέση τη ποιότητας και της ποσότητας των παιδιών είναι αντιστρόφως ανάλογη και για αυτό το λόγο μια αύξηση του εισοδήματος δρα αρνητικά στην ποσότητα των παιδιών, αφού αυξάνεται η ποιότητα (μεγαλύτερο κόστος των παιδιών). Σε αυτό το σημείο αξίζει να αναφερθεί ότι μια αύξηση του εισοδήματος του άνδρα επιδρά θετικά στον αριθμό των παιδιών. (Becker, 1998, Cipriani 2000)

Όσον αφορά την εργασία σημαντικό ρόλο ακόμα διαδραματίζει και ο ελεύθερος χρόνος και ο χρόνος που αφιερώνουν στην εργασία. Ο ελεύθερος χρόνος της γυναίκας με την ένταξη της στο εργατικό δυναμικό έχει μειωθεί αρκετά. Με άλλα λόγια έχει μειωθεί ο χρόνος που είναι πιθανό να αφιερώνεται στα παιδιά και αυτό έχει ως αποτέλεσμα της μείωσης του αριθμού των παιδιών. (Becker 1998, Hondroyiannis 2004)

Παράλληλα με την εργασία της γυναίκας θα μπορούσε να αναφερθεί και το μορφωτικό επίπεδό της. Αυτό συμβαίνει γιατί όσο αυξάνεται το μορφωτικό επίπεδο της γυναίκας, τόσο η συμμετοχή της στο εργατικό δυναμικό αυξάνεται. Δηλαδή, η εκπαίδευση της γυναίκας δρα αρνητικά στο συνολικό ρυθμό γονιμότητάς της, σύμφωνα με τα παραπάνω. Σε αυτό το σημείο πρέπει να αναφερθεί ότι το μορφωτικό επίπεδο της γυναίκας δρα αρνητικά και στην ηλικία γάμου της γυναίκας, αφού τα χρόνια μόρφωσης έχουν αυξηθεί σε σχέση με το παρελθόν και με αυτόν τον τρόπο καθυστερεί να αποκτήσει παιδιά. (Becker 1998 Knowles 1999)

Τέλος, η κοινωνική πολιτική που ασκείται από το κράτος με σκοπό να βοηθήσει τις μητέρες εργαζόμενες δρα θετικά στην απόκτηση των παιδιών. Τα οικονομικά επιδόματα που μπορεί να προσφέρει το κράτος, η προστασία της εργαζόμενης δρουν θετικά στη γονιμότητα της γυναίκας. Έχει αποδειχτεί με διάφορες έρευνες που έχουν διεξαχθεί στην Ευρώπη ότι στις χώρες όπου ασκείται κοινωνική πολιτική ο ρυθμός γονιμότητας της γυναίκας αυξήθηκε, ενώ αντίθετα στις χώρες που δεν προστατεύεται ο θεσμός της οικογένειας παρατηρείται μείωση του ρυθμού γονιμότητας. (Brewster Rindfuss 2000, Adserà 2004)

Β) Ανάλυση Παλινδρόμησης

Εφόσον εξετάστηκαν διεξοδικά τα στοιχεία που προήλθαν από τις απαντήσεις των ερωτώμενων γυναικών, θα πρέπει να προχωρήσουμε στην προσπάθεια πρόβλεψης. Για να γίνει αυτό θα χρησιμοποιηθεί το μοντέλο της πολλαπλής παλινδρόμησης.

Οι υποθέσεις της πολλαπλής παλινδρόμησης είναι οι εξής:

1. η σχέση που συνδέει την εξαρτημένη μεταβλητή με τις ανεξάρτητες είναι γραμμική και έχει την ακόλουθη μορφή:

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 X_{1i} + \dots + \beta_k X_{ki} + e_i, i=1,2,\dots,n$$

2. ο μέσος όρος των τιμών του τυχαίου σφάλματος για κάθε τιμή του είναι ίσος με μηδέν
3. η διακύμανση των τιμών του τυχαίου σφάλματος είναι σταθερή και ίδια για κάθε τιμή του (πρέπει δηλαδή να υπάρχει το φαινόμενο της ομοσκεδαστικότητας και όχι της ετεροσκεδαστικότητας)
4. τα λάθη δεν πρέπει να συσχετίζονται μεταξύ τους
5. οι k ανεξάρτητες μεταβλητές δε συσχετίζονται γραμμικά μεταξύ τους (δεν παρατηρείται το φαινόμενο της πολυσυγγραμμικότητας)
6. Οι τιμές των ανεξάρτητων μεταβλητών παραμένουν σταθερές σε επανειλημμένες δοκιμές
7. Όλες οι μεταβλητές έχουν μετρηθεί χωρίς σφάλματα.

Η υπόθεση που αναφέρεται στην υπόθεση της κανονικότητας των σφαλμάτων δεν ισχύει γιατί το δείγμα στη συγκεκριμένη μελέτη είναι πάνω από 30 παρατηρήσεις.

Οι τρεις πρώτες υποθέσεις σημαίνουν ότι τα λάθη ακολουθούν την Κανονική Κατανομή.

Θεωρείται ότι ο αριθμός των παιδιών εξαρτάται από:

1. την ηλικία της γυναίκας (AgeF)
2. την ηλικία γάμου της γυναίκας (Agemar)
3. την ηλικία απόκτησης του πρώτου παιδιού (Agefk)
4. το μορφωτικό επίπεδο της γυναίκας (EducF)
5. την εργασία της (Job)
6. το οικογενειακό εισόδημα (Finc)
7. τον ελεύθερο χρόνο (Freetime)
8. τα επιδόματα που παίρνει (Benefit)

9. το κόστος για την αναψυχή των παιδιών (Mleisk)
10. το κόστος για άλλα έξοδα των παιδιών (Motherk)
11. το κόστος για την ένδυση των παιδιών (Mclothk)
12. το κόστος για την εκπαίδευση των παιδιών (Meduck)
13. την αποταμίευση (Msave)

Το μοντέλο που αναπτύχθηκε αναφέρεται παρακάτω:

Model		Unstandardized Coefficients		t	Sig.	95% Confidence Interval for B		Collinearity Statistics	
		B	Std. Error			Lower Bound	Upper Bound	Tolerance	VIF
1	(Constant)	1,744 (***)	,421	4,143	,000	,916	2,573		
	AGEMAR	-,033 (**)	,015	-2,196	,029	-,063	-,003	,306	3,267
	AgeF	,059 (***)	,006	10,002	,000	,047	,070	,717	1,395
	AGEFK	-,069 (***)	,016	-4,409	,000	-,100	-,038	,295	3,395
	EducF	,022	,016	1,397	,163	-,009	,054	,709	1,410
	JOB	-,098 (**)	,042	-2,334	,020	-,181	-,015	,790	1,265
	IncFem	-,022	,026	-,873	,383	-,028	,073	,741	1,350
	FREETIME	-,022 (*)	,012	-1,855	,065	-,045	,001	,955	1,047
	BENEFIT	,004 (***)	,001	4,860	,000	,002	,005	,956	1,046
	Mleisk	,000	,000	-,396	,693	,000	,000	,969	1,032
	MotherK	,001 (**)	,000	2,317	,021	,000	,001	,855	1,170
	MClothK	,000 (*)	,000	1,876	,062	,000	,001	,679	1,473
	MeducK	,000	,000	,393	,695	,000	,000	,606	1,649
	Msave	,000 (**)	,000	-1,993	,047	,000	,000	,877	1,140

a Εξαρτημένη μεταβλητή: NoKIDS

* στατιστικά σημαντικός σε επίπεδο εμπιστοσύνης 90%

** στατιστικά σημαντικός συντελεστής σε επίπεδο εμπιστοσύνης 95%

*** στατιστικά σημαντικός συντελεστής σε επίπεδο εμπιστοσύνης 99%

Το πρώτο πρόβλημα που θα εξεταστεί είναι η συγγραμικότητα. Για το λόγο αυτό υπολογίζονται το μοντέλο της απλής παλινδρόμησης για καθεμία ανεξάρτητη μεταβλητή και εξετάζεται με βάση ποια από τις μεταβλητές αυτές εξηγεί καλύτερα τη διακύμανση της εξαρτημένης μεταβλητής. Δηλαδή εξετάζεται ο συντελεστής πολλαπλής παλινδρόμησης R^2 .

Coefficients(a)

Model		Unstandardized Coefficients		t	Sig.	95% Confidence Interval for B		Collinearity Statistics	
		B	Std. Error			Lower Bound	Upper Bound	Tolerance	VIF
1	(Constant)	1,619 (***)	,318	5,091	,000	,993	2,244		
	AgeF	,059 (***)	,006	10,463	,000	,048	,071	,805	1,243
	AGEFK	-,058 (***)	,016	-3,694	,000	-,089	-,027	,306	3,271
	AGEMAR	-,038 (**)	,015	-2,468	,014	-,069	-,008	,310	3,226
	MeducK	,000	,000	1,466	,144	,000	,001	,685	1,460
	MClothK	,000	,000	1,210	,227	,000	,001	,723	1,383
	MotherK	,001 (**)	,000	2,943	,003	,000	,001	,919	1,088
	BENEFIT	,004 (***)	,001	5,131	,000	,002	,006	,980	1,020

a Εξαρτημένη Μεταβλητή: NoKIDS

* στατιστικά σημαντικός σε επίπεδο εμπιστοσύνης 90%

** στατιστικά σημαντικός συντελεστής σε επίπεδο εμπιστοσύνης 95%

*** στατιστικά σημαντικός συντελεστής σε επίπεδο εμπιστοσύνης 99%

Ένα από τα προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπιστεί είναι η στατιστική μη σημαντικότητα των συντελεστών. Η Υποθέσεις που ελέγχουν αυτήν την περίπτωση είναι οι εξής:

H_0 : ο συντελεστής είναι ίσος με μηδέν, δηλαδή στατιστικά μη σημαντικός

H_1 : ο συντελεστής είναι διάφορος του μηδενός, δηλαδή στατιστικά σημαντικός.

Για την αποδοχή της βασικής πρότασης θα πρέπει η πιθανότητα που δίνεται από το πρόγραμμα (στη στήλη Sig.) να είναι μεγαλύτερη από το εκάστοτε επίπεδο σημαντικότητας.

Το φαινόμενο της πολυσυγγραμμικότητα εμφανίζεται στο μοντέλο. Στον παραπάνω πίνακα, ο δείκτης Tolerance παίρνει τιμές στο διάστημα $[0,1]$ και για μικρές τιμές η μεταβλητή είναι σχεδόν σε γραμμικό συνδυασμό με τις άλλες ανεξάρτητες μεταβλητές. Γίνεται κατανοητό, ότι δεν υπάρχει σοβαρό πρόβλημα πολυσυγγραμμικότητας του μοντέλου.

Όσον αφορά την αυτοσυσχέτιση φαίνεται από τον παρακάτω πίνακα.

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	,741 ^a	,549	,540	,65623	1,947

a. Predictors: (Constant), BENEFIT, AFEFK, AgeF, MotherK, MCllothK, MeduckK, AGEMAR

b. Dependent Variable: NoKIDS

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	175,276	7	25,039	58,144	,000 ^a
	Residual	143,835	334	,431		
	Total	319,111	341			

a. Predictors: (Constant), BENEFIT, AFEFK, AgeF, MotherK, MCllothK, MeduckK, AGEMAR

b. Dependent Variable: NoKIDS

Ο συντελεστής πολλαπλής παλινδρόμησης δεν είναι πολύ υψηλός, πράγμα που σημαίνει ότι κατά πάσα πιθανότητα χρειάζονται και άλλες μεταβλητές να εντοπισθούν και να ενσωματωθούν στο μοντέλο, καθώς οι ανεξάρτητες μεταβλητές εξηγούν μόνο τα 54% των μεταβολών της εξαρτημένης. Ο συντελεστής αυτός δε, είναι στατιστικά σημαντικός, καθώς η πιθανότητα που δίνεται στον πίνακα ANOVA είναι 0,0, γεγονός που οδηγεί στην απόρριψη της βασικής πρότασης της μη στατιστικής σημαντικότητας.

Όσον αφορά την αυτοσυσχέτιση των λαθών, εξετάζετε με τη βοήθεια του συντελεστή Durbin – Watson. Αν η τιμή αυτού του συντελεστή είναι κοντά στο 2 σημαίνει ότι τα κατάλοιπα δεν παρουσιάζουν αυτοσυσχέτιση 1^{ου} βαθμού, γεγονός που είναι επιθυμητό εφόσον αποτελεί βασική προϋπόθεση της πολλαπλής παλινδρόμησης.

Τέλος, θα εξετάζετε κατά πόσο τα κατάλοιπα της παλινδρόμησης ακολουθούν την κανονική κατανομή. Οι υποθέσεις του ελέγχου αυτού είναι οι εξής:

H_0 : τα κατάλοιπα ακολουθούν την κανονική κατανομή

H_1 : τα κατάλοιπα δεν την ακολουθούν

Ο έλεγχος αυτός πραγματοποιείται με τη βοήθεια του Kolmogorov – Smirnov Test. Για την αποδοχή της βασικής πρότασης, θα πρέπει η πιθανότητα που δίνεται στην τελευταία σειρά να είναι μεγαλύτερη από το επίπεδο σημαντικότητας.

One-Sample Kolmogorov-Smirnov

	Standardize Residu
N	342
Normal	
Mea	,000000
Std.	,9896828
Most	
Absolut	,078
Difference	
Positiv	,073
Negativ	-,078
Kolmogorov-	
Asymp. Sig. (2-	1,439
	,032

a. Test distribution is

b. Calculated from

Από τα παραπάνω αποτελέσματα γίνεται αντιληπτό ότι τα κατάλοιπα ακολουθούν την Κανονική Κατανομή μόνο σε επίπεδο εμπιστοσύνης 99%.

Αναλυτικότερα, το γενικότερο υπόδειγμα της ζήτησης για παιδιά διαμορφώνεται ως εξής:

$$\underline{NoKIDS=a_0+a_1AgeF+a_2Agefk+a_3Agemar+a_4MotherK+a_5Benefit+ei}$$

NoKIDS: Ο αριθμός των παιδιών. (ποσοτική εξαρτημένη μεταβλητή)

a₀: Ο σταθερός όρος της παλινδρόμησης

AgeF: Η ηλικία της γυναίκας κατά τη διάρκεια της έρευνας (ποσοτική μεταβλητή)

Agefk: Η ηλικία απόκτησης του πρώτου παιδιού (ποσοτική μεταβλητή)

Agemar: Η ηλικία γάμου (ποσοτική μεταβλητή)

MotherK: Άλλα έξοδα για το παιδί (ποσοτική μεταβλητή)

Benefit: Επιδόματα για το παιδί (ποσοτική μεταβλητή)

Ως ανεξάρτητες μεταβλητές λαμβάνονται υπόψη οι μεταβλητές που αφορούν κυρίως τα χαρακτηριστικά της γυναίκας, και τα έξοδα που γίνονται για την φροντίδα του παιδιού. Σύμφωνα και με την οικονομική θεωρία που αναφέρθηκε σε προηγούμενο κεφάλαιο και λόγω ότι η

εξαρτημένη μεταβλητή είναι ποσοτική χρησιμοποιείται η μέθοδος της πολλαπλής παλινδρόμησης, η οποία στηρίζεται στην μέθοδο των ελαχίστων τετραγώνων. Τα αποτελέσματα της πολλαπλής παλινδρόμησης είναι τα ακόλουθα:

$$NoKIDS = \frac{1,619 + 0,058 * AgeF - 0,058 * Agefk - 0,038 * Agemar + 0,001 * MotherK + 0,004 * Benefit + e_i}{(5,091) \quad (10,463) \quad (5,131) \quad (-3,694) \quad (1,210) \quad (2,943)}$$

Στις παρενθέσεις παρουσιάζεται η στατιστική t.

Σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα η στατιστική F είναι 58,144 και p-value είναι 0,000 γεγονός που δίνει τη δυνατότητα να απορριφθεί η αρχική υπόθεση, όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως. Σε αυτό το σημείο κρίνεται αναγκαίο να αναφερθεί και ο συντελεστής προσδιορισμού διορθωμένος ως προς τους βαθμούς ελευθερίας ($\bar{R}^2$). Ο συντελεστής αυτός είναι το μέτρο που ερμηνεύει την παλινδρόμηση. Συγκεκριμένα, το 54 δείχνει τη διακύμανση της εξαρτημένης μεταβλητής ως προς τις ανεξάρτητες μεταβλητές, δηλαδή τον αριθμό των παιδιών. Τέλος, σύμφωνα με τις βασικές υποθέσεις που αναφέρθηκαν για την παλινδρόμηση φαίνεται να ισχύουν όλες για αυτό γίνεται αποδεκτό το συγκεκριμένο υπόδειγμα.

Αναλυτικότερα, η ηλικία της γυναίκας έχει θετική επίδραση στον αριθμό των παιδιών. Το συμπέρασμα αυτό είναι σύμφωνο με την οικονομική θεωρία που αναφέρει ότι όσο αυξάνεται η ηλικία της γυναίκας αυξάνεται και ο αριθμός των παιδιών. Σε αυτό το σημείο πρέπει να αναφερθεί ότι ο συντελεστής αυτός είναι στατιστικά σημαντικός σε επίπεδο σημαντικότητας 1%.

Όσον αφορά την ηλικία απόκτησης του πρώτου παιδιού τα αποτελέσματα της παλινδρόμησης δείχνουν ότι η ηλικία που αποκτά η γυναίκα το πρώτο της παιδί είναι αντιστρόφως ανάλογη με τον αριθμό των παιδιών. Η παρατήρηση αυτή είναι σύμφωνη με την οικονομική θεωρία που αναφέρθηκε σε προηγούμενο κεφάλαιο. Αναλυτικότερα, όσο η γυναίκα αργεί να αποκτήσει παιδιά τόσο λιγότερα παιδιά αποκτάει συνολικά. Μάλιστα, ο συντελεστής αυτός είναι στατιστικά σημαντικός σε επίπεδο σημαντικότητας 1%.

Ο συντελεστής που αναφέρεται στην ηλικία που παντρεύεται μια γυναίκα είναι στατιστικά σημαντικός σε επίπεδο σημαντικότητας 5%. Ο συγκεκριμένος συντελεστής όπως φαίνεται από την

παραπάνω εξίσωση δρα αρνητικά στην εξαρτημένη μεταβλητή. Με άλλα λόγια, όσο καθυστερεί η γυναίκα να παντρευτεί τόσο λιγότερα παιδιά αποκτάει συνολικά.

Ο συντελεστής που αναφέρεται στο παιδί και τα πιθανά έξοδα που αφορούν αυτό είναι αντίθετος με την οικονομική θεωρία. Αναλυτικότερα, η αύξηση του κόστους του κάθε παιδιού δρα αρνητικά στη γονιμότητα της γυναίκας. Όμως, στη συγκεκριμένη παλινδρόμηση φαίνεται ότι μια αύξηση για τα διάφορα άλλα έξοδα των παιδιών επιδρά θετικά στον αριθμό των παιδιών. Ο συντελεστής αυτός είναι στατιστικά σημαντικός σε επίπεδο σημαντικότητας 5%.

Τέλος, πρέπει να αναφερθεί ότι τα επιδόματα που δίδει το κράτος για την ανατροφή των παιδιών επιδρούν θετικά στη γονιμότητα της γυναίκας. Όταν το κράτος ασκεί κοινωνική πολιτική και υποστηρίζει τη μητέρα τότε ο αριθμός των παιδιών που αποκτά η γυναίκα αυξάνεται. Μάλιστα, ο συντελεστής είναι στατιστικά σημαντικός σε επίπεδο σημαντικότητας 1%.

Σε αυτό το σημείο πρέπει να αναφερθεί ότι ο συντελεστής του ατομικού εισοδήματος της γυναίκας, που εκφράζει την εργασία της γυναίκας είναι αρνητικός αν και όχι στατιστικά σημαντικός ακόμη και σε επίπεδο σημαντικότητας 10%. Με άλλα λόγια μια αύξηση του εισοδήματος επηρεάζει αρνητικά τον αριθμό των παιδιών. Η παραπάνω διαπίστωση είναι σύμφωνη με την οικονομική θεωρία. Η οικονομική θεωρία υποστηρίζει ότι το κόστος των παιδιών έχει αρνητική σχέση με το εισόδημα της γυναίκας που κερδίζει από την αγορά εργασίας.

Κεφάλαιο 11^ο: Συμπεράσματα

Ο οικονομολόγος Becker διαχωρίζει την ποιότητα από την ποσότητα των παιδιών και την αρνητική σχέση που υπάρχει μεταξύ τους. Η βασική ιδέα του Becker είναι ότι το νοικοκυριό πρέπει να θεωρηθεί ένα μικρό εργοστάσιο, το οποίο παράγει βασικά αγαθά, όπως γεύματα, διασκέδαση κ.λ.π. χρησιμοποιώντας χρόνο και εισροές από την αγορά για τη δημιουργία αγαθών. Όμως υπάρχουν και προσδιοριστικοί παράγοντες που αναφέρονται στη σχετική τιμή των παιδιών, όπως είναι το κόστος των παιδιών, η τεχνολογική εξέλιξη, τα οικονομικά βοηθήματα που παρέχει το κράτος και η συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας. Όλα τα μοντέλα που αναφέρθηκαν στην εργασία βασίζονται κυρίως στο οικονομικό μοντέλο του Becker.

Οι προσδιοριστικοί παράγοντες που επηρεάζουν την γυναίκα είναι η ηλικία της γυναίκας, η ηλικία γάμου, η ηλικία απόκτησης του πρώτου παιδιού, το μορφωτικό επίπεδο της γυναίκας, η επιλογή της να απασχολείται στο εργατικό δυναμικό και οι ώρες που απασχολείται.. Επιπλέον, το εισόδημα που λαμβάνει εκτός εργασίας, το εισόδημα του συζύγου/ συντρόφου, ο μισθός της, ο ελεύθερος χρόνος που διαθέτει, τα επιδόματα (η κοινωνική πολιτική του κάθε κράτους) και η αποταμίευση.

Προτού όμως γίνει οποιαδήποτε αναφορά στους προσδιοριστικούς παράγοντες της γονιμότητας, θεωρείται αναγκαίο να γίνει μια μικρή ιστορική αναφορά. Από την αρχή των αιώνων ο άνθρωπος εργάζεται για να αποκτήσει αγαθά. Είτε με την ανταλλαγή αγαθών είτε μέσω χρημάτων ο άνθρωπος προσπαθεί να καλύψει τις ανάγκες του. Η εργασία με την πάροδο του χρόνου αλλάζει και θεωρείται οικονομικό αγαθό και αποτελεί έναν από τους προσδιοριστικούς παράγοντες του κόστους παραγωγής. Η ένταξη της γυναίκας στην αγορά εργασίας αύξησε το εργατικό δυναμικό. Όμως η βιομηχανοποίηση της εργασίας έπληξε και πλήττει κυρίως τις γυναίκες.

Από το 1965 έως το 1996 παρατηρείται για τις χώρες της Ευρώπης την Αμερική και την Ιαπωνία αύξηση του γυναικείου εργατικού δυναμικού. Όμως και σε αυτό το σημείο υπάρχει ο διαχωρισμός του βορά – νότου. Η συμμετοχή των γυναικών στο εργατικό δυναμικό στις Σκανδιναβικές και τις Κεντρικές χώρες της Ευρώπης είναι ιδιαίτερα υψηλό και συνεχώς αυξάνεται. Όμως στις μεσογειακές χώρες η αύξηση παρατηρείται μετά το 1980 αλλά και πάλι η συμμετοχή της γυναίκας στην απασχόληση απέχει σε σημαντικό βαθμό σε σύγκριση με τις λεγόμενες «Βόρειες» χώρες. Αναλυτικότερα οι Σκανδιναβικές χώρες μέχρι το 2005 αυξάνουν τα ποσοστά απασχόλησης μέχρι το 2005, σε επίπεδα μάλιστα πολύ υψηλά. Ενώ οι Μεσογειακές χώρες να και έχουν αυξητικά ποσοστά είναι τελευταίες στην συμμετοχή των γυναικών στο εργατικό δυναμικό.

Τα επίπεδα της γονιμότητας των γυναικών όλων των Ευρωπαϊκών χωρών είναι χαμηλά κυρίως μετά το 1980. Η Ευρώπη αντιμετωπίζει το φαινόμενο της γήρανσης του πληθυσμού αφού ο ρυθμός γονιμότητας είναι μικρότερος του 2 που απαιτείται για την ανανέωση του πληθυσμού. Από το 1986 και μετά ο ρυθμός γονιμότητας παραμένει κάτω από το 2 όμως αρχίζει και έχει αυξητικούς ρυθμούς. Αυτό συμβαίνει κυρίως στις Σκανδιναβικές χώρες.

Συγκεκριμένα για την Ελλάδα, μπορεί να αναφερθεί ότι από τη σύσταση του Νεοελληνικού Κράτους παρατηρείται μια σημαντική άνοδος του ρυθμού γονιμότητας. Ακόμα και όταν η Ελλάδα βρισκόταν σε πόλεμο ή είχε έντονο μεταναστευτικό ρεύμα πάλι ο πληθυσμός της αυξανόταν. Από το 1980 παρατηρείται το φαινόμενο της γήρανσης του πληθυσμού και μάλιστα με πολύ ανησυχητικούς ρυθμούς. Το ποσοστό των οικονομικά ενεργών γυναικών στην Ελλάδα έχει μειωθεί κατά 11%. Με άλλα λόγια από 34% που ήταν το 1961 μειώθηκε στο 23%, το 1981.

Όσον αφορά τους προσδιοριστικούς παράγοντες σύμφωνα με την οικονομική θεωρία που αναφέρθηκε σε αυτή την έρευνα παρατηρείται ότι η ηλικία της γυναίκας επηρεάζει αρνητικά τη γονιμότητά της. Με άλλα λόγια οι γυναίκες που είναι μεγάλες σε ηλικία αποκτούν λιγότερα παιδιά. Επιπλέον, οι γυναίκες αργούν να παντρευτούν και κατά συνέπεια αργούν να αποκτήσουν παιδιά, άρα υπάρχει αρνητική συσχέτιση με τον αριθμό των παιδιών.

Επίσης, το μορφωτικό επίπεδο της γυναίκας θεωρούν οι οικονομολόγοι και οι ερευνητές ότι υπάρχει αρνητική συσχέτιση με τη γονιμότητα. Όσο πιο υψηλό μορφωτικό επίπεδο έχει μια γυναίκα, τόσο λιγότερα παιδιά αποκτάει. Σε αυτό το σημείο πρέπει να αναφερθεί ότι και αν το μορφωτικό επίπεδο της γυναίκας δεν επηρεάζει άμεσα τη γονιμότητα, είναι σίγουρο ότι την επηρεάζει έμμεσα, μέσω της εργασίας. Υπάρχει θετική σχέση ανάμεσα στην απασχόληση της γυναίκας στο εργατικό δυναμικό και το μορφωτικό επίπεδο. Με άλλα λόγια όσο περισσότερη μόρφωση αποκτάει μια γυναίκα τόσο πιθανότερο είναι να ενταχθεί στην αγορά εργασίας.

Πολλοί ερευνητές αναφέρουν ότι η απασχόληση της γυναίκας στο εργατικό δυναμικό είναι το κόστος ευκαιρίας της απόκτησης των παιδιών. Δηλαδή όσο περισσότερο απασχολείται η γυναίκα στην εργασία της τόσο λιγότερο αριθμό παιδιών αποκτάει. Επιπρόσθετα και το ατομικό εισόδημα της γυναίκας που προέρχεται κυρίως από την εργασία της δρα αρνητικά στον αριθμό των παιδιών που πρόκειται να αποκτήσει μια γυναίκα. Αντίθετα το εισόδημα του συζύγου επηρεάζει θετικά τη γονιμότητα, αφού μια αύξηση του οικογενειακού εισοδήματος εκτός από την εργασία της γυναίκας αυξάνει σημαντικά την πιθανότητα η γυναίκα αυτή να αποκτήσει περισσότερα παιδιά.

Επιπλέον, οι ώρες εργασίας και ο ελεύθερος χρόνος που έχει η γυναίκα είναι δύο προσδιοριστικοί παράγοντες που επηρεάζουν τη γονιμότητά της. Με άλλα λόγια, οι ώρες εργασίας και ο ελεύθερος χρόνος είναι δύο έννοιες αντιφατικές μεταξύ τους. Όταν αυξάνεται ο ελεύθερος χρόνος μειώνονται οι ώρες εργασίας και αυτό ισχύει και αντίστροφα. Σε αυτό το σημείο πρέπει να προστεθεί ότι και ο ελεύθερος χρόνος μπορεί να επηρεάσει τη γονιμότητα αν η γυναίκα αποφασίσει να ασχοληθεί με δραστηριότητες που δεν αφορούν την απόκτηση και την ανατροφή των παιδιών.

Η οικονομική πολιτική είναι ένα ακόμα προσδιοριστικός παράγοντας της γονιμότητας. Τα επιδόματα που είναι πιθανό να παρέχει το κράτος καθώς και η προστασία της μητέρας από τη νομοθεσία είναι δυνατό να επηρεάσουν θετικά τον αριθμό των παιδιών που πρόκειται να αποκτήσει η γυναίκα.

Σε αυτό το σημείο κρίνεται αναγκαίο να τονισθεί η αρνητική ή θετική σχέση που έχει η γονιμότητα με τη γυναικεία απασχόληση. Αρνητική σχέση ανάμεσα στη γονιμότητα και την εργασία ανέφεραν οι εξής ερευνητές: Wang W. and F. Famoye, Felmllee, Συμεωνίδου X, (Αθανασιάδου X, Μιμίκου Γ. και Πετροπούλου Σ), Hondroyiannis G. (Συμεωνίδου X., Δουληγέρης B., Καππή X., Μαγδαληνός M., Αλιπράντη Λ., Μπαλούρδος Δ., Παππάς Π., Σαμαρτζή M) (Waldfoegel J., Higuchi Y. και Abe M)., Sanchez M, Drago R. και Varner A, (Caucutt E., Guner N., Knowles J.), (Bloemen H. and Halwijn S) (Boca D., Pasqua S., Pronzato C), Ramondo N.

Chuir C., Bugit M, (Engelhardt H., Kögel T., Prskawetz A) Wong E., Adserà A. Downs B, (Lauer C., Weber A. M.) θεωρούν υπάρχει θετική σχέση ανάμεσα στην γυναικεία απασχόληση και την γονιμότητα. Η Papapetrou E. Αποδεικνύει στην έρευνά της ότι υπάρχει θετική σχέση ανάμεσα στην γυναικεία απασχόληση και την γονιμότητα, ενώ υπάρχει αρνητική σχέση μεταξύ της γονιμότητας και του πραγματικού μισθού

Ο Hakim C. θεωρεί θετική τη σχέση ανάμεσα στην προσωρινή στειρότητα (χρήση αντισυλληπτικών μεθόδων) και την εργασία. Με άλλα λόγια η επιθυμία της γυναίκας να εργαστεί έχει ως αποτέλεσμα την αναβολή της απόκτησης παιδιών.

Η Derose L. στην έρευνα της έδειξε ότι η γυναίκα που εργάζεται στο δευτερογενή και τριτογενή τομέα παραγωγής αργεί να αποκτήσει παιδιά σε σχέση με τη γυναίκα που εργάζεται στο πρωτογενή τομέα παραγωγής. Η έρευνα αυτή δεν έγινε σε ανεπτυγμένη ή αναπτυσσόμενη χώρα. Επίσης οι Riyami A.A., Mustafa A. Marby R., αναφέρουν ότι οι χώρες που δεν είναι αναπτυγμένες

οικονομικά δεν είναι δυνατό να υπάρχει σχέση ανάμεσα στην γονιμότητα και τη γυναικεία απασχόληση..

Nakamura J. Ueda A. θεωρούν ότι οι προσδιοριστικοί παράγοντες που επηρεάζουν την εργασία της γυναίκας μετά τη γέννα είναι το μορφωτικό επίπεδο και η δυνατότητα φροντίδας του παιδιού από τρίτα άτομα. Οι υψηλοί μισθοί και η μείωση του ωραρίου είναι λιγότερο σημαντικοί προσδιοριστικοί παράγοντες. Παρόμοια αποτελέσματα με τους προηγούμενους ερευνητές αναφέρει και ο Vikat A. Τα εισοδήματα της γυναίκας έχουν θετική επίδραση στην απόκτηση του 1^{ου} και 2^{ου} παιδιού ενώ η εργασία της γυναίκας έχει αδύναμη σχέση με την απόκτηση του παιδιού

Η Μαράτου – Αλιπράντη Λ. στην έρευνά τους υποστηρίζουν ότι η ανεργία πλήττει κυρίως τις γυναίκες που δεν έχουν σύντροφο αλλά έχουν αποκτήσει παιδί.

Η Adserà A που ασχολήθηκε εκτεταμένα με όλες τις χώρες της Ευρώπης υποστηρίζει ότι η υψηλή ανεργία και η αστάθεια που υπάρχει στην αγορά εργασίας, κυρίως στην νότια Ευρώπη, μειώνει την γονιμότητα. Οι αλλαγές στην εργασία και η προστασία της εργαζόμενης μητέρας στις Σκανδιναβικές χώρες αύξησαν την γονιμότητα.

Συνοψίζοντας τα παραπάνω γίνεται κατανοητό ότι τα αποτελέσματα για την εργασία και την γονιμότητα των γυναικών δεν είναι ομοιογενή. Πολλοί ερευνητές θεωρούν ότι η απασχόληση της γυναίκας στο εργατικό δυναμικό δρα αρνητικά στην συνολική γονιμότητα των γυναικών. Αντίθετα άλλοι ερευνητές υποστηρίζουν ότι είναι θετική η σχέση ανάμεσα στον αριθμό των παιδιών και τη εργασία της γυναίκας.

Σε αυτό το σημείο πρέπει να αναφερθεί ότι όλες οι έρευνες που αναφέρουν ότι υπάρχει αλληλεπίδραση είτε θετική είτε αρνητική έχουν γίνει σε ανεπτυγμένες και αναπτυσσόμενες χώρες. Οι έρευνες που έχουν γίνει σε μη αναπτυσσόμενες χώρες αναφέρουν ότι δεν υπάρχει καμία σχέση ανάμεσα στη γονιμότητα και τη γυναικεία απασχόληση.

Μερικοί ερευνητές δεν θεωρούν σημαντικό προσδιοριστικό παράγοντα της γονιμότητας την εργασία της γυναίκας και τον αριθμό των ωρών που απασχολείται εκτός σπιτιού. Σημαντικό προσδιοριστικό παράγοντα θεωρούν την μόρφωσή τους και το εισόδημα τους. Τέλος η ερευνήτρια Adserà A που έκανε μια συγκριτική έρευνα για τις χώρες της Ευρώπης υποστήριξε ότι οι χώρες που έχουν υψηλή ανεργία έχουν και χαμηλή γονιμότητα, ενώ αντίστροφα η χαμηλή ανεργία και η πετυχημένη κοινωνική πολιτική επιδρά θετικά στη γονιμότητα.

Σε αυτό το σημείο θεωρείται απαραίτητο να αναφερθούν συμπεράσματα που προέκυψαν από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε στα αστικά κέντρα της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης. Και στα δύο αστικά κέντρα παρατηρήθηκε ότι το μορφωτικό επίπεδο των γυναικών είναι ιδιαίτερα υψηλό. Αναλυτικότερα, ένα ιδιαίτερα σημαντικό ποσοστό του δείγματος έχει τελειώσει την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Όμως σύμφωνα με την παλινδρόμηση που προέκυψε από την δειγματοληψία δεν αποτελεί προσδιοριστικό παράγοντα της γονιμότητας των γυναικών.

Οικονομικές απολαβές των οικογενειών που έλαβαν μέρος στην έρευνα είναι 1000- 2000€. Το ατομικό μηνιαίο εισόδημα της γυναίκας είναι και αυτό 1000- 2000€, ενώ του άνδρα ανέρχεται στα 2000-3000€. Οι περισσότερες οικογένειες δεν έχουν άλλες οικονομικές απολαβές, παρά μόνο τα εισοδήματά τους από την εργασία. Συγκεκριμένα, ένας πολύ μικρός αριθμός των οικογενειών λαμβάνει επιδόματα για την ανατροφή και τη φροντίδα των παιδιών από το κράτος.

Το μεγαλύτερο ποσοστό των γυναικών θεωρούν ότι το εισόδημά τους δεν επαρκεί για την κάλυψη των αναγκών. Οι περισσότερες διαμένουν σε σπίτι 100τ.μ. περίπου με τέσσερα μέλη. Τα 2/3 του δείγματος περίπου δηλώνουν ότι το σπίτι τους ανήκει. Σύμφωνα με το υπόδειγμα της συγκεκριμένης έρευνας υποστηρίζεται ότι το εισόδημα δεν παίζει ούτε θετικό ούτε αρνητικό ρόλο στην απόκτηση ενός παιδιού. Το αποτέλεσμα αυτό είναι αντίθετο με την οικονομική θεωρία που αναφέρθηκε νωρίτερα.

Όσον αφορά την απασχόληση της γυναίκας παρατηρείται ότι οι περισσότερες γυναίκες άρχισαν να απασχολούνται στην ηλικία των 23 με 25 ετών και απασχολούνται κυρίως στον ιδιωτικό τομέα και μόνο το 7,3% του δείγματος έχει μια δεύτερη απασχόληση. Σε μικρότερα ποσοστά αλλά αρκετά σημαντικά οι γυναίκες απάντησαν ότι απασχολούνται στο δημόσιο τομέα και είναι ελεύθερες επαγγελματίες.

Παράλληλα το μεγαλύτερο ποσοστό των γυναικών απασχολείται πλήρως και μάλιστα με οχτάωρη υποχρεωτική απασχόληση. Όσον αφορά το μισθό της γυναίκας δήλωσαν ότι είναι ικανοποιημένες από το μισθό τους όμως παράλληλα δηλώνουν ότι δεν θεωρούν ότι επαρκεί για να καλυφθούν οι ανάγκες τους, ούτε ότι επαρκεί για την ανατροφή των παιδιών τους. Σε αυτό το σημείο αξίζει να αναφερθεί ότι σε περίπτωση διπλασιασμού του οικογενειακού τους εισοδήματος οι γυναίκες θα σταματούσαν να εργάζονται. Παρόμοια, ο σύντροφος της ερωτώμενης φαίνεται να απασχολείται κυρίως στον ιδιωτικό τομέα. Οι ώρες εργασίας του είναι κυρίως οχτώ με εννιά ώρες.

Σε αυτό το σημείο κρίνεται αναγκαίο να αναφερθεί ότι η οικονομική θεωρία υποστηρίζει ότι οι ώρες εργασίας δρουν αρνητικά στην γονιμότητα των γυναικών. Στη μελέτη αυτή δεν φαίνεται ότι οι ώρες εργασίας είναι ένας ακόμη προσδιοριστικός παράγοντας που επηρεάζει τον αριθμό των παιδιών σε μια οικογένεια.

Ένα σημαντικό ποσοστό των γυναικών που συμμετείχαν στην έρευνα δήλωσε ότι εργάζονταν πριν την απόκτηση του παιδιού και συνέχισαν να εργάζονται και ύστερα από την απόκτηση του. Όσον αφορά τις παροχές που δίνει ο εργοδότης στις μητέρες είναι οι αναμενόμενες από το νόμο. Σε αυτό το σημείο πρέπει να αναφερθεί ότι η γυναίκα το 1/3 περίπου του δείγματος εργάζεται για οικονομικού λόγους ενώ το αμέσως επόμενο ποσοστό δηλώνει ότι εργάζεται για να συνταξιοδοτηθεί.

Παράλληλα, πρέπει να τονισθεί ότι η οικονομική θεωρία υποστηρίζει ότι η ένταξη της γυναίκας στο εργατικό δυναμικό πριν από το γάμο αποτελεί προσδιοριστικό παράγοντα της γονιμότητας των γυναικών και μάλιστα αρνητικό. Όταν οι γυναίκες εργάζονται αποκτούν λιγότερο αριθμό παιδιών. Όμως τα αποτελέσματα που δόθηκαν από την παλινδρόμηση που πραγματοποιήθηκε στη συγκεκριμένη έρευνα δεν διαφαίνεται να υπάρχει αρνητική επίδραση ανάμεσα σε αυτές τις δύο μεταβλητές.

Σε σχέση με τον ελεύθερο χρόνο των γυναικών, οι περισσότερες δηλώνουν κυρίως ότι το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου τους τον αφιερώνουν στις οικιακές εργασίες. Παράλληλα, σε συντριπτική πλειοψηφία οι περισσότερες δήλωσαν ότι εργάζονται εκτός σπιτιού. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η άποψη της ερωτώμενης σχετικά με τη δουλειά και την ανατροφή των παιδιών. Σε ερώτηση που τους έγινε για το αν θα σταματούσαν την εργασία τους προκειμένου να φροντίσουν τα παιδιά τους, το 50% απάντησε θετικά και το υπόλοιπο 50% αρνητικά.

Οι γυναίκες που έλαβαν μέρος στην έρευνα θεωρούν σε ιδιαίτερα σημαντικό ποσοστό ότι υπάρχει διάκριση στην αγορά εργασίας όσον αφορά τις μητέρες εργαζόμενες. Ενώ θεωρούν ότι άμα σταματήσουν την εργασία τους μπορούν να ενταχθούν ξανά στο εργατικό δυναμικό της χώρας. Τέλος, οι ερωτώμενες θεωρούν ως ιδανικότερο επάγγελμα για μια μητέρα το επάγγελμα του εκπαιδευτικού.

Οι περισσότερες οικογένειες δηλώνουν ότι έχουν 2 παιδιά, ενώ ιδανικό αριθμό παιδιών για μια οικογένεια θεωρούν τα 2 με 3 παιδιά. Ένα σημαντικό ποσοστό των γυναικών δήλωσε ότι μέχρι τα 35 θα ήθελαν να αποκτήσουν ένα (ακόμα) παιδί. Όσον αφορά την άποψη των ερωτώμενων

γυναικών για την αντισύλληψη το 80% έχει θετική άποψη και το 60% περίπου απαντά ότι χρησιμοποιεί κάποια μέθοδο αντισύλληψης. Αντίθετα, η άποψη των περισσότερων γυναικών είναι αρνητική για την έκτρωση και τη μόνιμη στειρώση.

Οι κυριότεροι λόγοι που απέκτησαν παιδιά οι γυναίκες ή επιθυμούν να αποκτήσουν είναι η συναισθηματική ικανοποίηση και η οικογενειακή ολοκλήρωση. Παράλληλα, σε μεγάλο ποσοστό οι γυναίκες που συμμετείχαν στην έρευνα θέλουν να αφιερώνουν περισσότερο χρόνο στην φροντίδα των παιδιών. Το 64% του δείγματος απάντησε ότι θα ήθελε ένα ακόμα παιδί σε περίπτωση που διπλασιαζόταν το οικογενειακό εισόδημα.

Όσον αφορά για τα προγράμματα που μπορεί να παρέχει το κράτος οι περισσότερες ερωτώμενες επιθυμούν να τους παρέχει οικονομικά βοηθήματα, ευέλικτα σχήματα απασχόλησης και δυνατότητες για τη φύλαξη και φροντίδα των παιδιών τους. Επιπλέον, όσον αφορά τα κρατικά προγράμματα για την στήριξη της οικογένειας (επιδόματα κ.α.) το 50% απάντησε ότι δεν είναι καθόλου ικανοποιημένες, ενώ το άλλο 40% απάντησε ότι είναι μέτρια ικανοποιημένες.

Τέλος, οι περισσότερες γυναίκες όσον αφορά τις προσδοκίες που έχουν για τα παιδιά τους δήλωσαν ότι επιθυμούν να γίνουν σωστοί άνθρωποι, να αποκτήσουν μόρφωση, να επιτύχουν επαγγελματικά και να είναι οικονομικά ευκατάστατοι. Σε μικρότερο ποσοστό απάντησαν ότι επιθυμούν τα παιδιά τους να τους φροντίσουν όταν μεγαλώσουν και να τους χαρίσουν εγγονάκια.

Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενο κεφάλαιο χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της πολλαπλής παλινδρόμησης για τον προσδιορισμό των παραγόντων που επηρεάζουν τη γονιμότητα των γυναικών. Στόχος της συγκεκριμένης έρευνας ήταν να δείξει πως η εργασία της γυναίκας επηρεάζει τον αριθμό των παιδιών. Τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν ότι η εργασία της δεν επιδρά σημαντικά στον αριθμό των παιδιών που πρόκειται να αποκτήσει μια οικογένεια.

Το επάγγελμα της γυναίκας δεν επηρεάζει τον αριθμό των παιδιών. Όσον αφορά το εισόδημα της γυναίκας, σύμφωνα με τα αποτελέσματα φαίνεται να υπάρχει μια αρνητική επίδραση αλλά δεν είναι στατιστικά σημαντικός συντελεστής. Σύμφωνα με την οικονομική θεωρία το εισόδημα της γυναίκας δρα αρνητικά στη γονιμότητα, ενώ το εισόδημα του άνδρα επιδράει θετικά.

Η ηλικία της γυναίκας είναι ένας στατιστικά σημαντικός συντελεστής που επηρεάζει θετικά τον αριθμό των παιδιών. Όσο αυξάνεται η ηλικία της γυναίκας, (θεωρητικά) τόσο αυξάνεται και ο

αριθμός των παιδιών. Αντίθετα, όσο καθυστερεί η γυναίκα να παντρευτεί τόσο λιγότερα παιδιά αποκτάει συνολικά.

Όσον αφορά την ηλικία απόκτησης του πρώτου παιδιού τα αποτελέσματα της παλινδρόμησης δείχνουν ότι η ηλικία που αποκτά η γυναίκα το πρώτο της παιδί είναι αντιστρόφως ανάλογη με τον αριθμό των παιδιών. Η παρατήρηση αυτή είναι σύμφωνη με την οικονομική θεωρία που αναφέρθηκε σε προηγούμενο κεφάλαιο. Αναλυτικότερα, όσο η γυναίκα αργεί να αποκτήσει παιδιά τόσο λιγότερα παιδιά αποκτάει συνολικά.

Επιπλέον το μορφωτικό επίπεδο της γυναίκας δεν φαίνεται να επηρεάζει την απόκτηση ενός παιδιού αφού ο συντελεστής του μορφωτικού επιπέδου δεν είναι στατιστικά σημαντικός. Αντίθετα το μορφωτικό επίπεδο και τα χρόνια εκπαίδευσης της γυναίκας δρουν αρνητικά στη γονιμότητα σύμφωνα με την οικονομική θεωρία.

Τέλος, τα επιδόματα που δίνει το κράτος για την αύξηση της γονιμότητας των γυναικών δρουν θετικά σύμφωνα με τα δεδομένα της συγκεκριμένης μελέτης και την οικονομική θεωρία.

Κεφάλαιο 12^ο: Προτάσεις – Λύσεις

Η υπογεννητικότητα είναι ένα φαινόμενο που εμφανίζεται έντονο σήμερα στις σύγχρονες ανεπτυγμένες και αναπτυσσόμενες κοινωνίες. Ο συνολικός ρυθμός γονιμότητας των σύγχρονων γυναικών είναι χαμηλότερος του 2,1, ρυθμός που απαιτείται για τη φυσική ανανέωση του πληθυσμού. Όλα τα κράτη προσπαθούν να αντιμετωπίσουν το φαινόμενο αυτό με διάφορες μεθόδους κοινωνικής πολιτικής και υποστήριξης της εργαζόμενης γυναίκας. Για παράδειγμα στις Σκανδιναβικές χώρες η κοινωνική πολιτική που ασκείται δείχνει να υπάρχουν θετικά αποτελέσματα και ο ρυθμός γονιμότητας να είναι μεγαλύτερες από άλλες ευρωπαϊκές χώρες όπως είναι η Ελλάδα και η Ιταλία.

Στις Σκανδιναβικές χώρες η υποστήριξη της εργαζόμενης μητέρας είναι ουσιαστική. Η εργαζόμενη μητέρα είτε είναι παντρεμένη ή ανύπαντρη έχει τη δυνατότητα να συνδυάσει και την εργασία και τη μητρότητα. Τα ευέλικτα ωράρια που της παρέχει το κράτος μέσω της νομοθεσίας και των κοινωνικών παροχών δίνουν τη δυνατότητα στη μητέρα να μπορεί να φροντίζει τα παιδιά της χωρίς την υποστήριξή της από τρίτους. Σε έρευνες που έχουν διεξαχθεί φαίνεται ότι η μητέρα μπορεί να απασχοληθεί σε εργασία πλήρους ή μερικής απασχόλησης. Σε αυτό το σημείο πρέπει να αναφερθεί ότι οι ανύπαντρες μητέρες απασχολούνται περισσότερο σε εργασίες πλήρους απασχόλησης σε σχέση με τις παντρεμένες εργαζόμενες μητέρες. (Del Boca, Pasqua, Pronzato, 2003, Adserà, 2004),

Σύμφωνα με όλα τα παραπάνω που αναφέρθηκαν στα προηγούμενα κεφάλαια κρίνεται απαραίτητο να αναφερθούν ορισμένες προτάσεις που μπορεί να οδηγήσουν προς την κατεύθυνση της επίλυσης του προβλήματος της υπογεννητικότητας.

Καταρχήν, πρέπει να αναφερθεί ότι η κυβέρνηση της Ελλάδος από το 2006 αποφάσισε να ενισχύσει οικονομικά και τις οικογένειες που έχουν αποκτήσει και τρίτο παιδί. Είναι ένα μικρό αλλά θετικό βήμα προς την υποστήριξη του θεσμού της οικογένειας. Παράλληλα, οι παροχές που δίδονται στους πολύτεκνους (οικογένειες με 4 και περισσότερα παιδιά) είναι σημαντικές αλλά θα πρέπει να δοθούν και επιπλέον λύσεις. Όμως σε αυτό το σημείο πρέπει να αναφερθεί ότι οι παροχές του κράτους πρέπει να επεκταθούν και σε άλλους τομείς όπως είναι ο τομέας της εργασίας.

Οι γυναίκες δεν αποκτούν παραπάνω παιδιά γιατί οι οικονομικές και κοινωνικές παροχές που δίνονται από το κράτος δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως πλουσιοπάροχες. Μια ουσιαστική λύση για τη διευκόλυνση της εργαζόμενης μητέρας είναι τα ευέλικτα ωράρια εργασίας. Η δυνατότητα να καθορίζει η ίδια το ωράριο εργασίας της είναι ένας σημαντικός παράγοντας διευκόλυνσης της

καθημερινότητάς της. Σε αυτό σημείο κρίνεται απαραίτητο να τονισθεί ότι η εξομάλυνση της αγοράς εργασίας να αφορά και τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα.

Ένα ακόμα μέτρο είναι η μερική απασχόληση των εργαζόμενων μητέρων έτσι ώστε να μπορούν να συνδυάσουν την οικογενειακή ζωή με την επαγγελματική. Η απουσία της γυναίκας από το σπίτι και η μη ύπαρξη ελεύθερου χρόνου όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενο κεφάλαιο είναι ένας σημαντικός παράγοντας που επηρεάζει τη γονιμότητα των γυναικών. Η προσφορά εργασιών μερικής απασχόλησης με την προϋπόθεση της μονιμότητας είναι ένα αποτελεσματικό μέτρο αντιμετώπισης του φαινομένου της υπογεννητικότητας.

Επιπλέον, η δυνατότητα και η διευκόλυνση της επανένταξης της μητέρας στην αγορά εργασίας εξαιτίας της απομάκρυνσής της για τη φροντίδα του παιδιού κρίνεται απαραίτητη. Η ύπαρξη εξειδικευμένων προγραμμάτων που θα βοηθούν τη μητέρα να επανενταχθεί στο εργατικό δυναμικό θα επιφέρει θετικά αποτελέσματα στην ενίσχυση του θεσμού της οικογένειας και συγκεκριμένα στην αύξηση του αριθμού των παιδιών. Αυτό συμβαίνει για τι θα δίνεται η δυνατότητα στη γυναίκα και να αφοσιωθεί στο παιδί της για το χρονικό διάστημα που επιθυμεί και μετά να έχει την δυνατότητα να εργαστεί ξανά όταν το θελήσει η ίδια.

Μια ακόμη λύση που πιθανότατα να διευκόλυνε τις εργαζόμενες μητέρες είναι η δυνατότητα φύλαξης των παιδιών της στο εργασιακό χώρο της. Η ύπαρξη ατόμου και χώρου στο χώρο εργασίας, όπου η μητέρα ή ο πατέρας θα μπορούσαν να εμπιστευτούν το παιδί τους, θα δρούσε ευεργετικά και στον οικογενειακό προϋπολογισμό αλλά και στον ελεύθερο χρόνο του ζευγαριού.

Σε αυτό το σημείο κρίνεται απαραίτητο να αναφερθεί ότι είναι επιθυμητή η αύξηση του οικογενειακού εισοδήματος όχι όμως και του ατομικού εισοδήματος της γυναίκας. Σύμφωνα με την οικονομική θεωρία το εισόδημα της γυναίκας από την αγορά εργασίας αν αυξηθεί θα επιφέρει μια μείωση στον αριθμό των παιδιών. Αντίθετα μια αύξηση του εισοδήματος του συντρόφου/ άντρα θα επιφέρει μια αύξηση στον αριθμό των παιδιών. Για αυτό το λόγο κρίνεται απαραίτητο τα επιδόματα που είναι δυνατό να παρέχει το κράτος καλό είναι να μην προστίθενται στο εισόδημα της γυναίκας αλλά στο οικογενειακό εισόδημα.

Τέλος, κρίνεται απαραίτητο να γίνει μια μικρή αναφορά και στη στήριξη της μονογονεϊκής οικογένειας από το κράτος. Η προστασία της ανύπαντρης μητέρας μέσω της νομοθεσίας αλλά και των κοινωνικών παροχών μπορεί να οδηγήσει σε πολλές νεαρές κοπέλες την επιθυμία να αποκτήσουν το παιδί που επιθυμούν, που σε διαφορετική περίπτωση αυτό θα ήταν αδύνατον.

Συνοψίζοντας τα παραπάνω θεωρείται απαραίτητο να αναφερθεί ότι είναι αναγκαία η υιοθέτηση ορισμένων λύσεων – προτάσεων για να μπορέσει να λυθεί το φαινόμενο της υπογεννητικότητας σε όλα τα κράτη και κυρίως στην Ελλάδα. Ο χαμηλός δείκτης του ρυθμού γονιμότητας των ελληνίδων γυναικών οδηγεί στην αναγκαστική εύρεση λύσεων έτσι ώστε να επιλυθεί το πρόβλημα ουσιαστικά. Η συμμετοχή του κράτους μέσω της κοινωνική πολιτικής μπορεί να οδηγήσει στην ουσιαστική επίλυση του προβλήματος αυτού.

Ελληνική Βιβλιογραφία

1. Αγαπητός Γ., (2002), «Οικονομικό Λεξικό: Σύγχρονο και Αναλυτικό», Γ. Αγαπητός, Αθήνα, ISBN: 960-91648-0-3.
2. Αθανασιάδου Χ., Μιμίκου Γ., Πετροπούλου Σ., (2001), *Οι συνθήκες της γυναικείας απασχόλησης στην Ελλάδα 1980-2000*, Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (Κ.Ε.Θ.Ι.), Αθήνα.
3. Δουλκέρη Τέσσα. (1986), «Η συμμετοχή τη Ελληνίδας στην οικογένεια και στην εργασία», Εκδόσεις Αντ. Ν. Σακούλα, Αθήνα - Κομοτηνή
4. Εγκυκλοπαίδεια «Πάπυρους-Λαρούς-Μπριτάνικα» (1996), Εκδοτικός Οργανισμός Πάπυρος, Αθήνα, τόμοι 10 / 18 / 24, σ.σ. 131 – 134/ 441/ 217- 222.
5. Θεοδοωροπούλου Ε., «Σύγχρονα οικογενειακά πρότυπα και νεότερες τάσεις της γυναικείας επαγγελματικής απασχόλησης», Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο.
6. Ίδρυμα Μανώλη Τριανταφυλλίδη, (2002), «Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής», Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών. ISBN:960-231-085-5.
7. Κώττη Χ. και Α. Πετράκη- Κώττη, (2001), *Μικροοικονομική, θεωρία και εφαρμογές στη λήψη αποφάσεων*, Εκδόσεις Ευγ. Μπένου, Αθήνα.
8. Μαράτου – Αλιπράντη Λ., (1998), «Μονογονεϊκές οικογένειες και κοινωνικός αποκλεισμός», Κοινωνικές ανισότητες και κοινωνικός αποκλεισμός, Πρακτικά 6^{ου} Συνεδρίου, Αθήνα: Ίδρυμα Σάκη Καραγιώργα.
9. Μιχαλάς Α., (2002), «Δημογραφία», Εκδόσεις Ζυγός, Θεσσαλονίκη. ISBN: 960-8065-28-3.
10. Ξεπαπαδάκη Π., (2005), «Διακρίσεις στην αγορά εργασίας: η περίπτωση της εργαζόμενης γυναίκας», Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, Πτυχιακή μελέτη.
11. Σουλδατου Π., (2004), «Αποφάσεις για γονιμότητα: οικονομικοί και προσδιοριστικοί παράγοντες στο ελληνικό αστικό νοικοκυριό», Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο.
12. Συμεωνίδου Χ., (1990), *Απασχόληση και γονιμότητα των γυναικών στην περιοχή της πρωτεύουσας*, Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, Αθήνα
13. Συμεωνίδου Χ., Δουληγέρης Β., Καππή Χ., Μαγδαληνός Μ., Αλιπράντη Λ., Μπαλούρδος Δ., Παππάς Π., Σαμαρτζή Μ., (1997), *Κοινωνικο- οικονομικοί προσδιοριστικοί παράγοντες της γονιμότητας στην Ελλάδα, Ανάλυση για την περιοχή της πρωτεύουσας*, Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, Αθήνα, Τόμος Α', σ.σ. 114-142.
14. Συμεωνίδου Χ., Δουληγέρης Β., Καππή Χ., Μαγδαληνός Μ., Αλιπράντη Λ., Μπαλούρδος Δ., Παππάς Π., Σαμαρτζή Μ., (1997), *Κοινωνικο- οικονομικοί προσδιοριστικοί παράγοντες*

της γονιμότητας στην Ελλάδα, Ανάλυση κατά περιοχές, Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, Αθήνα, Τόμος Β', σ.σ. 95-115.

Ξένη Βιβλιογραφία

1. Adserà A., (2004), "Changing fertility rates in developed countries. The impact of labour markets institutions", *Journal of Population Economics*, Vol. 17, pp. 17-43.
2. Adserà A., (X.X.), "Labor market performance and the timing of births. A comparative analysis across European Countries", Department of Economics, University of Illinois at Chicago, Population Research Center, University of Chicago.
<http://www.spc.unchicago.edu.prc.pdfs/adsera03.pdf>
3. Amin S., (2004), "Ethnic differences and married women's employment in Malaysia: do government policies matter?", *The Journal of Socio-Economics*, Vol. 33, pp. 291-306.
4. Becker, G.S., (1998), "A treatise on the family", Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, London, England.
5. Becker G. and N. Tomes, (1976), "Child Endowments and the Quantity and Quality of Children", *Journal of Political Economy*, Vol. 84, no.4, pp. S143-S162
6. Bloemen H., Kalwij S. A., (2001), "Female labor market transitions and the timing of births: a simultaneous analysis of the effect of schooling", *Labor Economics*, Vol. 8, pp 593-620
7. Brewster K. and R. Rindfuss, (2000), "Fertility and women's employment in industrialized nations", *Annu. Rev. Sociol.*, Vol. 26, pp. 271-296.
8. Budig J. M., (2003), "Are women's employment and fertility histories interdependent? An examination of causal order using event history analysis", *Social Science Research*, Vol. 32, pp. 376-401.
9. Caucutt E., Guner N., Knowles J., (2002), "Why do women wait? Matching, Wage Inequality and the Incentives for Fertility Delay", *Review of Economics Dynamics*, Vol. 5., pp.815-855.
10. Chiuri C. A., (2000), "Quality and demand of child care and female labour supply in Italy", *Labour*, Vol. 14 (1), pp. 97-118.
11. Chun H. and J. Oh, (1999), "Fertility and labor force participation of married women in Korea", New York University – Cornell University, U.S.A.
12. Cigno A. and J. Ermisch, (1989), "[A microeconomic analysis of the timing of births,](#)" *European Economic Review*, Elsevier, Vol. 33(4), pp. 737-760.

13. Cipriani P., (2000), "Endogenous growth and demographics in a model with old age support", University of Bristol, Department of Economics, Discussion Paper No. 00.507. (<http://www.emf.bris.ac.uk/Depts/Economics/research/macro/paper9.pdf>)
14. Colompino U., (2000), "The cost of children when children are a choice", *Labour*, Vol. 14, pp. 79-96.
15. Del Boca D., Pasqua S., Pronzato C., (2003), Analyzing Women's Employment and Fertility Rates in Europe: differences and similarities in Northern and Southern Europe, Centre for Household, Income, Labour and Demographic Economics (CHILD), Italy.
16. Del Boca D., Locateli M., Pronzato C., (2000), "Employment decisions of married women: Evidence and explanation" *Labour*, Vol. 14, pp.35-52.
17. Del Boca D., Pasqua S., Pronzato C., (2004), "Employment and fertility decisions of European Women, Employment and Fertility in Italy, France and the UK" *Labour*, Vol. 4
18. Derose L., (2002), "Continuity of women's work, breastfeeding, and fertility in Ghana in the 1980s", *Population Studies*, Vol. 56, pp.167-179.
19. Downs B., (2003), *Fertility of American women: June 2002*, Current Population Report, USCENSUSBUREAU, U.S.A.
20. Drago R. and A. Varner, (2001), "Fertility and Work in the U.S: a police perspective", A report for the Ministry of Health and Welfare, Health Science research Grants, Research on Policy Planning and Evaluation: Comparative study of Low Fertility and Family Policy in Developed Countries., Department of Labor Studies and Industrial Relations, The Pennsylvania State University, University Park, USA.
21. Engelhardt H., Kögel T., Prskawetz A., (2001), *Fertility and female employment reconsidered: A macro-level time series analysis*, Max Planck Institute for Demographic Research, Germany.
22. Erosa A., Fuster L., Restucia D., (2002), "Fertility decisions and gender differences in labor turnover, employment and wages", *Review of Economic Dynamics*, Vol. 5, pp. 856-891.
23. Glick P. and D. Sahn, (2005), "Intertemporal female labor force behavior in a developing country: what can we learn from a limited panel?", *Labour Economics*, Vol. 12, pp. 23-45.
24. Felmlee D., (1993), "The dynamic interdependence of women's employment and fertility", *Social Science Research*, Vol. 23, pp.333-360.
25. Heckman J. and R. Willis, (1977), "A Beta Logistic Model for the Analysis of Sequential Labor Force Participation by Married Women.", *Journal of Political Econom*, Vol. 85(1), pp. 27-58.

26. Hofferth S., (1999), "Women's Employment and Care of Children in United States", Institute for Social Research, University of Michigan.
<http://ceel.psc.isr.unmich.edu/puds/papers/ceel003-99.pdf>
27. Hondroyiannis G., (2004), "Modeling household fertility decisions in Greece", *The Social Science Journal*, Vol. 41, pp. 477-483.
28. Kalwij S. A., (2000), "The effects of female employment status on the presence and number of children", *Journal of Population Economics*, Vol. 13, pp. 221-239.
29. Knowles J. (1999), "Social policy, equilibrium poverty and investment in children", Department of Economics, University of Pennsylvania.
(<http://www.nber.org/~confer/99/efasci99/Knowles.pdf>.)
30. Kögel T., (2003), "Did the association between fertility and female Employment within OECD countries really change its sign?", Max Planck Institute for demographic research, Germany.
31. Lauer C., Weber A. M., (2003), *Employment of Mothers after childbirth: A French-German Comparison*, Center for European Economic Research, Mannheim.
32. Lim L., (2002), "Female Labour – Force Participation", Expert group meeting on completing the fertility transition, Population Division, Department of Economic and Social Affairs, United Nations Secretariat, New York.
33. Lundberg S. and E. Rose, (2000), "Parenthood and the earnings of married men and women", *Labour Economics*, Vol. 7, pp. 689-710.
34. Lundholm M. and H. Ohlsson, (1998), "Who takes care of the children? The quantity – quality model revisited", Working paper. <http://www.nek.uu.se/pdf/1998wp23.pdf>.
35. Moffit, R. (1984), "Profiles of Fertility, Labour Supply and Wages of Married Women: A Complete Life-Cycle Model.", *Review of Economic Studies*, pp. 263-278.
36. Mukhopadhyaya P., (2001), "Changing labor-force gender composition and male – female income diversity in Singapore", *Journal of Asian Economics*, Vol. 12, pp. 547 – 568.
37. Nakamura J. and A. Ueda, (1999), "On the determinants of career interruption by childbirth among married woman in Japan", *Journal of the Japanese and International Economies*, Vol. 13, pp. 73-89.
38. Newman J. and Ch. McCulloch, (1984), "A Hazard Rate Approach to the Timing of Births." *Econometrica*, Vol. 52, pp. 939-61.
39. Papapetru E., (2004), "Does female employment affect fertility? Evidence from the United Kingdom", *The Social-Science Journal*, Vol.41, pp. 235-249.
40. Ramondo N., (2002), "Married Women Labor Supply and Fertility: does the "Housework Revolution" matter?", University of Chicago.

41. Ridao-Cano C. and R. McNown, (2005), "The effect of tax benefit policies on fertility and female labor force participation in United States", *Journal of Policy Modeling*, Vol. 27, pp. 1083-1096.
42. Riyami A.A., Mustafa A. Marby R., (2004), "Women's Autonomy, Education and Employment in Oman and their Influence on Contraceptive Use", *Reproductive Health Matters*, Vol. 12 (23), pp.144-154.
43. Rosenzweig M. and K. Wolpin, (1980), "Life-cycle labor supply and fertility: causal inferences from household Models", *Journal of political economy*, Vol. 88, no. 21, pp.328-348.
44. Rosety S and P. Tanda, (2000), "Human Capital, Wages and Family interactions", *Labour*, Vol.14, pp. 5-34.
45. Sahib P., (2002), "Contraceptive sterilization and women's work careers", *Journal of Socio-Economics*, Vol. 31, pp.171-173.
46. Sanchez-Marcos V., (2002), «Women's employment and fertility in Spain over the last twenty years», **Departemento de Economía, Universidad de Cantabria, Spain.**
47. Schultz P., (1986), *Economic demography II, The international library of critical writing in economics*, An Elgar Reference Collection-Cueltenham, U.K., Northampton, USA, [15] "Testing the neoclassical model of family labor supply and fertility", *The Journal of human resources*, Vol. XXV, no 4, pp. 600-624.
48. Sen B., (2000), "How important is anticipation of divorce in married women of labor supply decisions. An intercohort comparison using NLS data", *Economic letters*, Vol. 67, pp.209-216.
49. Taşiran A. C., (1995), *Fertility Dynamics: Spacing and timing of births in Sweden and the United States*, ELSEVIER, pp. 12-35, ISBN: 0444 821325
50. Vikat A., (2004), "Woman's labor force attachment and childbearing in Finland", *Demographic research*, Special collection 3, Vol. 8. Germany.
(<http://demographic-research.org>)
51. Waldfogel J., Higuchi Y., Abe M., (1998), *Maternity leave policies and women's employment after childbirth: Evidence from the United States, Britain and Japan*, Centre for analysis of Social Exclusion, School of Economics, London.
52. Wang W. and F. Famoye, (1997), "Modeling household fertility decisions with generalized Poisson regression", *Journal of Population Economics*, Vol. 10, pp. 273-283
53. Willis, R. J. (1973), "A New Approach to the Economic Theory of Fertility Behavior", *Journal of Political Economy*, Vol. 81, pp. 14-64.

54. Wolpin K., (1984) "An Estimable Dynamic Stochastic Model of Fertility and Child Mortality", *Journal of Political Economy*, Vol. 92, pp. 852-871.
55. Wong E., (2000), "Women's Work, Fertility Level and Contraceptive Use: A Synthesis Results from Bolivia, The Philippines and Zimbabwe", Family Health International, Washington.
56. Wong E., (2000), "Women's Work, Fertility Level and Contraceptive Use: A Synthesis Results from Bolivia, The Philippines and Zimbabwe", Family Health International, Washington.

ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Βιώσιμη Ανάπτυξη»
Κατεύθυνση: Τοπική Ανάπτυξη

«Γυναικεία απασχόληση και γονιμότητα»

Το παρόν ερωτηματολόγιο είναι ανώνυμο και αυστηρώς εμπιστευτικό. Τα στοιχεία που θα προκύψουν θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για τους σκοπούς της διπλωματικής διατριβής.

Σας ευχαριστώ θερμά, εκ των προτέρων για την πολύτιμη συνεργασία σας.

Της φοιτήτριας:
Μάγκου Μαρίας
Α.Μ. 23104

Αρ. Ερωτηματολογίου: _____

Περιοχή διεξαγωγής της έρευνας: _____

Ημερομηνία συμπλήρωσης: _____

Α. ΑΤΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Σε ποιο αστικό κέντρο μένετε;

Αθήνα ☐

Θεσσαλονίκη ☐

2. Σας παρακαλώ, να αναφέρετε την ηλικία σας και την ηλικία του συντρόφου σας.

Η ηλικία σας: _____ Του συντρόφου σας: _____

3. Μόρφωση

	Δική σας	Του συντρόφου σας
Αναλφάβητος/ η	☐	☐
Απολυτήριο Δημοτικού	☐	☐
Απολυτήριο Γυμνασίου	☐	☐
Απολυτήριο Λυκείου	☐	☐
Πτυχιούχος Ι.Ε.Κ- Τ.Ε.Ε.	☐	☐
Φοίτηση σε Τ.Ε.Ι.	☐	☐
Πτυχιούχος Τ.Ε.Ι.	☐	☐
Φοίτηση σε Α.Ε.Ι.	☐	☐
Πτυχιούχος Α.Ε.Ι.	☐	☐
Φοίτηση σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα	☐	☐
Πτυχιούχος μεταπτυχιακού προγράμματος	☐	☐
Φοίτηση σε διδακτορικό πρόγραμμα	☐	☐
Πτυχιούχος διδακτορικού διπλώματος	☐	☐

4. Εθνικότητα

Ελληνίδα ☐

Αλλοδαπή ☐

5. Πόσα χρόνια ζείτε στη συγκεκριμένη πόλη; _____ έτη

6. Σας παρακαλώ να αναφέρετε το θρήσκευμα σας:

Άθεος/ η ☐

Βουδιστής/ βουδίστρια ☐

Καθολική Χριστιανή ☐

Οπαδός του Ιουδαϊσμού ☐

Οπαδός του Ισλαμισμού ☐

Οπαδός του Ινδουισμού ☐

Οπαδός του Προτεσταντισμού (διαμαρτυρόμενη) ☐

Ορθόδοξη Χριστιανή ☐

Άλλο _____

Β. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Σας παρακαλώ να αναφέρεται το μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα σε €:

0-1000 ☐ 2001-3000 ☐

1001-2000 ☐ 3001-4000 ☐

4001-5000	☐	8001-9000	☐
5001-6000	☐	9001-10000	☐
6001-7000	☐	10001 και άνω	☐
7001-8000	☐		

2. Σας παρακαλώ, να αναφέρετε το μηνιαίο ατομικό εισόδημα σας και του συντρόφου σας, σε €.

	Το δικό σας	Του συντρόφου σας
0-500	☐	☐
501-1000	☐	☐
1001-1500	☐	☐
1501-2000	☐	☐
2001-2500	☐	☐
2501-3000	☐	☐
3001-3500	☐	☐
3501-4000	☐	☐
4001-4500	☐	☐
4501-5000	☐	☐
5001 και άνω	☐	☐

3. Εάν έχετε άλλα εισοδήματα εκτός της εργασίας σας, σας παρακαλώ να αναφέρετε από πού προέρχονται.

Αμοιβή από γεωργικές δραστηριότητες	☐
Επιδόματα/ Βοηθήματα	☐
Επενδύσεις/ Αποταμιεύσεις/ Περιουσία	☐
Συντάξεις	☐
Άλλο _____	

4. Παρακαλώ, να αναφέρετε το μηνιαίο συνολικό ποσό που λαμβάνετε από τις παραπάνω πηγές σε €:

0-300	☐
301-600	☐
601-900	☐
901-1200	☐
1201 και άνω	☐

5. Θεωρείτε ότι το εισόδημα επαρκεί για την κάλυψη των αναγκών σας;

Ναι ☐ Όχι ☐

6. Παρακαλώ, να αναφέρετε, κατά προσέγγιση, πόσα χρήματα ξοδεύετε για τα ακόλουθα:

Αναψυχή δική σας	_____ €
Αναψυχή των παιδιών σας	_____ €
Αποταμίευση	_____ €
Άλλα έξοδα παιδιών	_____ €
Γραμμάτια/ Δόσεις	_____ €
Διατροφή οικογένειας	_____ €
Εκπαίδευση δική σας	_____ €
Ένδυση/ Υπόδηση δική σας	_____ €
Ένδυση/ Υπόδηση των παιδιών σας	_____ €

Εκπαίδευση των παιδιών σας	_____	€
Επενδύσεις	_____	€
Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη	_____	€
Πάγια έξοδα σπιτιού (Λογαριασμοί/ Ενοίκιο)	_____	€
Συντήρηση αυτοκινήτου	_____	€

7. Σε ποία από τις κατηγορίες θα διαθέτατε κατά προτεραιότητα μια υποθετική αύξηση του εισοδήματός σας ύψους 300€:

Αναψυχή δική σας	☐
Αναψυχή των παιδιών σας	☐
Αποταμίευση	☐
Άλλα έξοδα παιδιών	☐
Γραμμάτια/ Δόσεις	☐
Διατροφή οικογένειας	☐
Εκπαίδευση δική σας	☐
Ένδυση/ Υπόδηση δική σας	☐
Ένδυση/ Υπόδηση των παιδιών σας	☐
Εκπαίδευση των παιδιών σας	☐
Επενδύσεις	☐
Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη	☐
Πάγια έξοδα σπιτιού (Λογαριασμοί/ Ενοίκιο)	☐
Συντήρηση αυτοκινήτου	☐

8. Σας παρακαλώ να αναφέρετε αν παίρνετε κάποιο βοηθητικό επίδομα για την ανατροφή των παιδιών. _____ €

9. Παρακαλώ να αναφέρετε κατά προσέγγιση τα τετραγωνικά μέτρα της κατοικίας σας.
_____ m²

10. Σας παρακαλώ να σημειώσετε τον αριθμό των ατόμων που κατοικούν στο ίδιο νοικοκυριό.
_____ άτομα

11. Ποιο είναι το ιδιοκτησιακό καθεστώς στο σπίτι που κατοικείτε;

Είναι δικό σας	☐
Το ενοικιάζετε	☐
Σας το έχουν παραχωρήσει τρίτοι	☐
Σας το έχει παραχωρήσει από τη δουλεία σας	☐

Γ. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΟΥΛΕΙΑ ΣΑΣ

1. Σε ποια ηλικία ξεκινήσατε να εργάζεστε; _____ ετών

2. Σας παρακαλώ να σημειώσετε ποια είναι η επαγγελματική σας κατάσταση και του συντρόφου σας.

	Η δική σας	Του συντρόφου σας
Ανεργος /η	☐	☐
Δημόσιος Υπάλληλος	☐	☐

Ελεύθερος /η Επαγγελματίας	☐	☐
Ιδιωτικός /η Υπάλληλος	☐	☐
Οικιακή Απασχόληση	☐	☐
Σπουδαστής /ρια	☐	☐
Συνταξιούχος	☐	☐
Φοιτητής /ρια	☐	☐

3. Εργαζόσασταν πριν την απόκτηση του πρώτου παιδιού;

Ναι ☐ Όχι ☐

4. Μετά την απόκτηση του παιδιού συνεχίσατε ή θα συνεχίσετε να εργάζεστε;

Ναι ☐ Όχι ☐

α Αν όχι, γιατί σταματήσατε ή θα σταματήσετε να εργάζεστε;

- Επιθυμία του συντρόφου σας ☐
- Επιθυμία δική σας ☐
- Επιθυμία και των δύο ☐
- Φροντίδα για τα παιδιά ☐
- Φροντίδα για το σπίτι ☐
- Μη ύπαρξη οικονομικής ανάγκης ☐
- Άλλο ☐

5. Τώρα εργάζεστε;

Ναι ☐ Όχι ☐

6. Είσατε ικανοποιημένη από την εργασία σας;

Καθόλου	Μέτρια	Ικανοποιητικά	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
☐	☐	☐	☐	☐	☐

7. Έχετε κάποια δεύτερη απασχόληση;

Ναι ☐ Όχι ☐

8. Σας παρακαλώ να αναφέρετε σε ποιο ταμείο είστε ασφαλισμένη (κύριο ταμείο ασφάλισης);

- ΔΕΗ ☐
- Δημόσιο ☐
- ΙΚΑ ☐
- ΟΓΑ ☐
- ΟΑΕΕ (ΤΕΒΕ, ΤΑΕ, ΤΣΑ) ☐
- Ταμείο Νομικών ☐
- ΤΣΑΥ ☐
- ΤΣΜΕΔΕ ☐
- ΤΑΠΟΤΕ ☐
- Άλλο ☐
- Σε κανένα από τα παραπάνω ☐

9. Η εργασία σας είναι μόνιμη ή προσωρινή;

Μόνιμη ☐ Προσωρινή ☐

10. Σας παρακαλώ να σημειώσετε πιθανές ευκολίες που σας παρέχει ο εργοδότης σας για την ανατροφή των παιδιών σας;

	Ναι	Όχι
Γονεϊκές άδειες	☐	☐
Ευέλικτο ωράριο	☐	☐
Λειτουργία παιδικού σταθμού	☐	☐
Μειωμένο ωράριο	☐	☐
Οικονομικά βοηθήματα	☐	☐
Λειτουργία παιδικού σταθμού	☐	☐

11. Πόσα χρόνια εργάζεστε συνολικά; _____ έτη

12. Πόσα χρόνια εργάζεστε αφότου αποκτήσατε το πρώτο παιδί;
_____ έτη

13. Ποιος είναι ο κυριότερος λόγος που εργάζεστε;

- Βοηθητικό εισόδημα ☐
- Ενδιαφέρον για τη δουλειά ☐
- Ικανοποίηση ☐
- Κάλυψη βασικών αναγκών ☐
- Κοινωνικοί λόγοι/ Κοινωνικές σχέσεις ☐
- Οικονομικοί λόγοι ☐
- Σύνταξη ☐

14. Πως κατανέμετε το διαθέσιμο χρόνο σας εκτός χώρου εργασίας;

- Αθλητικές δραστηριότητες ☐
- Διάβασμα παιδιών ☐
- Εκπαίδευση ☐
- Θρησκευτικές υποχρεώσεις ☐
- Κοινωνικές δραστηριότητες ☐
- Ξεκούραση ☐
- Οικιακές εργασίες ☐
- Πολιτιστικές εκδηλώσεις ☐
- Συμμετοχή σε εθελοντικές οργανώσεις ☐
- Συνοδεία παιδιών σε εξωσχολικές δραστηριότητες ☐
- Τηλεόραση/ Μουσική/ Βιβλίο ☐
- Φιλικές συναναστροφές ☐

15. Παρακαλώ να σημειώσετε τον χρόνο που αφιερώνετε κατά μέσο όρο εβδομαδιαίως σε κάθε μια από τις παρακάτω δραστηριότητες;

Αθλητικές δραστηριότητες _____

Διάβασμα παιδιών	_____
Εκπαίδευση	_____
Θρησκευτικές υποχρεώσεις	_____
Κοινωνικές δραστηριότητες	_____
Ξεκούραση	_____
Οικιακές εργασίες	_____
Πολιτιστικές εκδηλώσεις	_____
Συμμετοχή σε εθελοντικές οργανώσεις	_____
Συνοδεία παιδιών σε εξωσχολικές δραστηριότητες	_____
Τηλεόραση/ Μουσική/ Βιβλίο	_____
Φιλικές συναναστροφές	_____

16. Είστε ικανοποιημένη από το μισθό σας;

Καθόλου	Μέτρια	Ικανοποιητικά	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
☐	☐	☐	☐	☐	☐

17. Πιστεύετε ότι το εισόδημα σας επαρκεί για την κάλυψη των αναγκών σας;

Ναι ☐ Όχι ☐

18. Πιστεύετε ότι το εισόδημα σας επαρκεί για την ανατροφή των παιδιών σας;

Ναι ☐ Όχι ☐

19. Σας παρακαλώ να σημειώσετε πόσα χρόνια εργάζεστε στη συγκεκριμένη δουλειά.
_____ έτη.

20. Πιστεύετε ότι το επάγγελμά σας ανταποκρίνεται στο μορφωτικό σας επίπεδο;

Καθόλου	Μέτρια	Ικανοποιητικά	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
☐	☐	☐	☐	☐	☐

21. Πιστεύετε ότι το εισόδημα σας ανταποκρίνεται στο μορφωτικό σας επίπεδο;

Καθόλου	Μέτρια	Ικανοποιητικά	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
☐	☐	☐	☐	☐	☐

22. Υποθέστε ότι το οικογενειακό σας εισόδημα διπλασιαζόταν, θα ήσασταν διατεθειμένες να συνεχίζετε να εργάζεστε;

Ναι ☐ Όχι ☐

23. Εργάζεστε μέσα ή έξω από το σπίτι;

Μέσα	Έξω	Και τα δύο
☐	☐	☐

24. Στην περίπτωση που δεν έχετε παιδιά, θα διακόπτατε την εργασίας λόγω εγκυμοσύνης;

Ναι ☐ Όχι ☐

Αν ναι, για ποιο λόγο;

Φροντίδα για το παιδί ☐

Μη ενδιαφέρουσα δουλειά	☐
Κακοί όροι εργασίας	☐
Απόλυση	☐
Εποχιακή δουλειά	☐

25. Στην περίπτωση που έχετε παιδιά, διακόψατε την εργασία σας λόγω εγκυμοσύνης;

Ναι ☐ Όχι ☐

Αν ναι, για ποιο λόγο;

Φροντίδα για το παιδί	☐
Μη ενδιαφέρουσα δουλειά	☐
Κακοί όροι εργασίας	☐
Απόλυση	☐
Εποχιακή δουλειά	☐

26. Πόσες ώρες εργάζεστε εσείς και ο σύντροφός σας;

Εσείς _____ Ο σύντροφός σας _____

27. Παρακαλώ να αναφέρετε πόσες ημέρες την εβδομάδα εργάζεστε;

_____ ημέρες

28. Θα σταματούσατε να εργάζεστε προκειμένου να φροντίζετε τα παιδιά σας;

Ναι ☐ Όχι ☐

29. Στην περίπτωση που θα αποκτούσατε παιδιά ή έχετε αποκτήσει παιδιά, θεωρείτε ότι άμα σταματούσατε να εργάζεστε, θα μπορούσατε να επανενταχθείτε στο εργατικό δυναμικό;

Ναι ☐ Όχι ☐

30. Πόσο ελεύθερο χρόνο έχετε κατά μέσο όρο καθημερινά (εκτός εργασίας);

_____ ώρα/ ώρες

31. Πιστεύετε ότι υπάρχουν διακρίσεις στην αγορά εργασίας μεταξύ των μητέρων και των άλλων ομάδων εργασίας;

Ναι ☐ Όχι ☐

32. Στην εργασία οι μητέρες έχουν ισάξια αντιμετώπιση με τους άλλους εργαζόμενους;

	Ναι	Όχι
Στις οικονομικές αμοιβές	☐	☐
Στα εργασιακά τους καθήκοντα	☐	☐
Στην ιεραρχία	☐	☐
Στις γονεϊκές άδειες	☐	☐

33. Ποιοι παράγοντες κατά τη γνώμη σας επηρεάζουν την είσοδο της μητέρας στην αγορά εργασίας;

	Ναι	Όχι
Οικογενειακή κατάσταση	☐	☐
Κοινωνικά στερεότυπα	☐	☐
Προσωπικά χαρακτηριστικά	☐	☐

Μορφωτικό επίπεδο	☐	☐
Τεχνολογική ανάπτυξη	☐	☐
Ήθη και αξίες	☐	☐
Νοοτροπία	☐	☐
Οικογενειακή ανατροφή	☐	☐

34. Μια εγκυμοσύνη επηρεάζει μια εργαζόμενη μητέρα/ γυναίκα;

Ναι ☐ Όχι ☐

35. Κατά την περίοδο της εγκυμοσύνης σας και μετά πιστεύετε ότι θα έχετε ή είχατε τις ακόλουθες παροχές – δικαιώματα;

	Ναι	Όχι
Άδεια τοκετού	☐	☐
Άδεια μητρότητας	☐	☐
Επίδομα τοκετού	☐	☐
Ασφάλιση	☐	☐
Άλλες παροχές	☐	☐

36. Παρακαλώ να αναφέρετε ποιοι πιστεύετε ότι σε περιόδους οικονομικής ύφεσης χάνουν πιο συχνά την εργασία τους.

Οι γυναίκες χωρίς παιδιά ☐ **Οι γυναίκες με παιδιά** ☐

37. Σας παρακαλώ να σημειώσετε ποιο από τα παρακάτω επαγγέλματα πιστεύετε ότι ταιριάζει περισσότερο σε μια εργαζόμενη μητέρα.

Γεωκτηνοτρόφος	☐
Δασκάλα/ Καθηγήτρια	☐
Ελεύθερη επαγγελματίας	☐
Ένστολη (Αστυνομικός/ Στρατιωτικός/ Πυροσβέστης/ Λιμενικός)	☐
Επιστήμονας	☐
Εργάτρια	☐
Πωλήτρια	☐
Υπάλληλος γραφείου	☐

38. Πιστεύετε ότι η ελληνική νομοθεσία προστατεύει την εργαζόμενη μητέρα, σήμερα;

Ναι ☐ Όχι ☐

Δ. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

1. Παρακαλώ να σημειώσετε την παρούσα οικογενειακή σας κατάσταση:

Νοικοκυριό αποτελούμενο από ένα άτομο	☐
Δύο ενήλικες χωρίς εξαρτώμενο τέκνο	☐
Δύο ενήλικες με εξαρτώμενο τέκνο	☐
Μονογονεϊκή οικογένεια (με ένα ή περισσότερα παιδιά)	☐

- Άλλος τύπος νοικοκυριό χωρίς εξαρτώμενα τέκνα ☐
- Άλλος τύπος νοικοκυριού με εξαρτώμενα τέκνα ☐

2. Σας παρακαλώ να σημειώσετε την ηλικία που παντρευτήκατε ή που θα θέλατε να παντρευτείτε; _____ ετών

3. Πόσα χρόνια είστε παντρεμένη (συμπεριλαμβάνοντας και τα χρόνια που μπορεί να συγκατοικούσατε) ή συγκατοικείτε με το σύντροφό σας; _____ έτη.

4. Πόσα παιδιά έχετε; _____ παιδιά

5. Σε ποια ηλικία αποκτήσατε το πρώτο σας παιδί ή θα θέλατε να αποκτήσετε το πρώτο σας παιδί; _____ ετών

6. Σας παρακαλώ να αναφέρετε την ηλικία, την ιδιότητα (π.χ. μαθητής, φοιτητής κ.λ.π.) και το εκπαιδευτικό επίπεδο του κάθε παιδιού σας:

Παιδιά	Ηλικία	Ιδιότητα	Μορφωτικό Επίπεδο
1 ^ο	_____	_____	_____
2 ^ο	_____	_____	_____
3 ^ο	_____	_____	_____
4 ^ο	_____	_____	_____

7. Μετά από πόσα χρόνια γάμου ή συγκατοίκησης γεννήθηκε ή θα θέλατε να γεννηθεί το πρώτο παιδί; _____ χρόνια

8. Ποιος πιστεύετε ότι είναι ο ιδανικός αριθμός παιδιών στην ελληνική οικογένεια; _____ παιδιά

9. Θέλετε να αποκτήσετε (ακόμα) ένα ή περισσότερα παιδιά;

Ναι ☐ Όχι ☐

Αν ναι, πόσα παιδιά; _____ παιδιά

Αν όχι, γιατί δεν θέλετε να αποκτήσετε (ακόμα) ένα ή περισσότερα παιδιά;

- Αδυναμία απόκτηση άλλου παιδιού – Προβλήματα υγείας ☐
- Αρνητική στάση συντρόφου ☐
- Διατήρηση σιλουέτας ☐
- Δυσκολίες στη σχέση του ζευγαριού ☐
- Έλλειψη βοήθειας από άλλα μέλη της οικογένειας ☐
- Έλλειψη κατάλληλου συντρόφου ☐
- Έλλειψη χρόνου ☐
- Θεωρείτε ότι είναι ικανοποιητικός ο αριθμός των παιδιών που έχετε ☐
- Κοινωνικές δυσκολίες ☐
- Μη δυνατότητα εγκατάλειψης της εργασίας – Επαγγελματικός περιορισμός ☐
- Οικονομικοί λόγοι ☐
- Στενότητα κατοικίας ☐

10. Παρακαλώ να σημειώσετε μέχρι ποια ηλικία θέλετε να κάνετε παιδιά;
_____ ετών

11. Για ποιους λόγους αποκτήσατε ή επιθυμείτε να αποκτήσετε παιδιά εσείς και ο σύντροφός σας;

	Εσείς	Ο σύντροφός σας
Ανεπιθύμητη εγκυμοσύνη	☐	☐
Επιθυμία συζύγου	☐	☐
Ηθικές αξίες	☐	☐
Θρησκευτικές πεποιθήσεις	☐	☐
Κοινωνικοί λόγοι	☐	☐
Οικογενειακή	☐	☐
Ολοκλήρωση	☐	☐
Συναισθηματική πλήρωση	☐	☐

12. Σας παρακαλώ να σημειώσετε τη στάση σας σε σχέση με την αντισύλληψη.

Πολύ αρνητική	Αρνητική	Ουδέτερη	Θετική	Πολύ θετική
☐	☐	☐	☐	☐

13. Χρησιμοποιείτε κάποια μέθοδο αντισύλληψης;

Ναι ☐ Όχι ☐

14. Παρακαλώ να σημειώσετε τη στάση σας σχετικά με την εθελουσία διακοπή κύησης (έκτρωση).

Πολύ αρνητική	Αρνητική	Ουδέτερη	Θετική	Πολύ θετική
☐	☐	☐	☐	☐

15. Σας παρακαλώ να αναφέρετε τη γνώμη σας σε σχέση με τη διαδικασία της μόνιμης στειρώσεως.

Πολύ αρνητική	Αρνητική	Ουδέτερη	Θετική	Πολύ θετική
☐	☐	☐	☐	☐

16. Παρακαλώ να σημειώσετε ποιος φροντίζει ή θα φροντίζει τα παιδιά, όταν εργάζεστε.

	Ναι	Όχι
Δημόσιος παιδικός σταθμός	☐	☐
Ιδιωτικός παιδικός σταθμός	☐	☐
Μέλος της οικογένειας (παππούς, γιαγιά κ.λ.π.)	☐	☐
Σύζυγος	☐	☐
Τρίτο πρόσωπο με αμοιβή μέσα στο σπίτι	☐	☐
Τρίτο πρόσωπο με αμοιβή έξω από το σπίτι	☐	☐

17. Θα θέλατε να αφιερώνετε περισσότερο χρόνο στην φροντίδα των παιδιών σας

Ναι ☐ Όχι ☐

18. Σε ποιους τομείς θα επιθυμούσατε ενίσχυση για την ανατροφή των παιδιών σας;

Ναι ☐ Όχι ☐

Ευέλικτα σχήματα απασχόλησης (μερική απασχόληση)	☐	☐
Καμία βοήθεια	☐	☐
Οικονομική ενίσχυση για την φροντίδα των παιδιών	☐	☐
Σχολές γονέων/ Εκπαίδευση σε θέματα ψυχολογίας παιδιού και εφήβου	☐	☐
Φύλαξη παιδιών/ Φροντίδα	☐	☐

19. Σε ποιους τομείς θα επιθυμούσατε ενίσχυση για να αποκτήσετε ένα ή περισσότερα παιδιά;

	Ναι	Όχι
Ευέλικτα σχήματα απασχόλησης (μερική απασχόληση)	☐	☐
Καμία βοήθεια	☐	☐
Οικονομική ενίσχυση για την φροντίδα των παιδιών	☐	☐
Σχολές γονέων/ Εκπαίδευση σε θέματα ψυχολογίας παιδιού και εφήβου	☐	☐
Φύλαξη παιδιών/ Φροντίδα	☐	☐

20. Αν διπλασιαζόταν το ατομικό σας εισόδημα θα θέλατε να κάνετε ένα (ακόμα) παιδί;

Ναι ☐ Όχι ☐

21. Πόσο ικανοποιητικά θεωρείται τα οικονομικά κίνητρα που δίδει η πολιτεία για την απόκτηση παιδιών;

Καθόλου Μέτρια Ικανοποιητικά Αρκετά Πολύ Πάρα πολύ

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

22. Σας παρακαλώ να σημειώσετε τις προσδοκίες που έχετε για τα παιδιά σας (μπορείτε να επιλέξετε περισσότερες από μια προσδοκίες):

Να γίνουν σωστοί άνθρωποι	☐
Να αποκτήσουν μόρφωση	☐
Να επιτύχουν επαγγελματικά	☐
Να είναι οικονομικά ευκατάστατοι	☐
Να εξασφαλίσουν τα προς το ζην	☐
Να συνεχίσουν την οικογενειακή επιχείρηση	☐
Να σας χαρίσουν εγγονάκια	☐
Να φροντίσουν εσάς όταν αυτό κριθεί απαραίτητο	☐

Σας ευχαριστώ πολύ για τη συμμετοχή σας.

Παράρτημα:*ΑΤΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ: STATISTICS**ΗΛΙΚΙΑ ΤΗΣ ΕΡΩΤΩΜΕΝΗΣ*

		Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
Ηλικία	18,00	1	,3	,3	,3
	19,00	1	,3	,3	,6
	22,00	3	,9	,9	1,5
	23,00	5	1,5	1,5	2,9
	24,00	9	2,6	2,6	5,6
	25,00	23	6,7	6,7	12,3
	26,00	13	3,8	3,8	16,1
	27,00	14	4,1	4,1	20,2
	28,00	12	3,5	3,5	23,7
	29,00	19	5,6	5,6	29,2
	30,00	17	5,0	5,0	34,2
	31,00	15	4,4	4,4	38,6
	32,00	23	6,7	6,7	45,3
	33,00	7	2,0	2,0	47,4
	34,00	9	2,6	2,6	50,0
	35,00	20	5,8	5,8	55,8
	36,00	13	3,8	3,8	59,6
	37,00	6	1,8	1,8	61,4
	38,00	11	3,2	3,2	64,6
	39,00	9	2,6	2,6	67,3
	40,00	31	9,1	9,1	76,3
	41,00	13	3,8	3,8	80,1
	42,00	6	1,8	1,8	81,9
	43,00	12	3,5	3,5	85,4
	44,00	12	3,5	3,5	88,9
	45,00	36	10,5	10,5	99,4
	46,00	2	,6	,6	100,0
	Σύνολο	342	100,0	100,0	

Η ηλικία της ερωτώμενης

Ηλικία του συντρόφου.

		Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Ηλικία	21,00	2	,6	,6	,6
	22,00	1	,3	,3	,9
	23,00	1	,3	,3	1,2
	24,00	4	1,2	1,2	2,3
	25,00	8	2,3	2,3	4,7
	26,00	10	2,9	2,9	7,6
	27,00	5	1,5	1,5	9,1
	28,00	11	3,2	3,2	12,3
	29,00	17	5,0	5,0	17,3
	30,00	17	5,0	5,0	22,2
	31,00	6	1,8	1,8	24,0
	32,00	14	4,1	4,1	28,1
	33,00	18	5,3	5,3	33,3
	34,00	11	3,2	3,2	36,5
	35,00	25	7,3	7,3	43,9
	36,00	5	1,5	1,5	45,3
	37,00	13	3,8	3,8	49,1
	38,00	13	3,8	3,8	52,9
	39,00	8	2,3	2,3	55,3
	40,00	27	7,9	7,9	63,2
	41,00	18	5,3	5,3	68,4
	42,00	12	3,5	3,5	71,9
	43,00	17	5,0	5,0	76,9
	44,00	6	1,8	1,8	78,7
	45,00	23	6,7	6,7	85,4
	46,00	6	1,8	1,8	87,1
	47,00	6	1,8	1,8	88,9
	48,00	7	2,0	2,0	90,9
	49,00	5	1,5	1,5	92,4
	50,00	15	4,4	4,4	96,8
	51,00	6	1,8	1,8	98,5
	53,00	3	,9	,9	99,4
	55,00	1	,3	,3	99,7
	63,00	1	,3	,3	100,0
	Σύνολο	342	100,0	100,0	

Χρόνια διαμονής στο συγκεκριμένο αστικό κέντρο

		Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
Έτη	1,00	2	,6	,6	,6
	2,00	1	,3	,3	,9
	3,00	5	1,5	1,5	2,3
	4,00	4	1,2	1,2	3,5
	5,00	9	2,6	2,6	6,1
	6,00	7	2,0	2,0	8,2
	7,00	3	,9	,9	9,1
	8,00	4	1,2	1,2	10,2
	9,00	2	,6	,6	10,8
	10,00	7	2,0	2,0	12,9
	11,00	1	,3	,3	13,2
	12,00	6	1,8	1,8	14,9
	13,00	2	,6	,6	15,5
	14,00	7	2,0	2,0	17,5
	15,00	13	3,8	3,8	21,3
	16,00	5	1,5	1,5	22,8
	17,00	10	2,9	2,9	25,7
	18,00	7	2,0	2,0	27,8
	19,00	4	1,2	1,2	28,9
	20,00	21	6,1	6,1	35,1
	21,00	1	,3	,3	35,4
	22,00	11	3,2	3,2	38,6
	23,00	4	1,2	1,2	39,8
	24,00	15	4,4	4,4	44,2
	25,00	30	8,8	8,8	52,9
	26,00	13	3,8	3,8	56,7
	27,00	9	2,6	2,6	59,4
	28,00	11	3,2	3,2	62,6
	29,00	10	2,9	2,9	65,5
	30,00	22	6,4	6,4	71,9
	31,00	6	1,8	1,8	73,7
	32,00	9	2,6	2,6	76,3
	33,00	4	1,2	1,2	77,5
	34,00	6	1,8	1,8	79,2
	35,00	18	5,3	5,3	84,5
	36,00	3	,9	,9	85,4
	37,00	4	1,2	1,2	86,5
	38,00	6	1,8	1,8	88,3
	39,00	5	1,5	1,5	89,8
	40,00	18	5,3	5,3	95,0
	41,00	5	1,5	1,5	96,5
	42,00	2	,6	,6	97,1
	43,00	1	,3	,3	97,4
	44,00	2	,6	,6	98,0
	45,00	7	2,0	2,0	100,0

	Σύνολο	342	100,0	100,0	
--	---------------	------------	--------------	--------------	--

Περιοχή κατοικίας

		Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστικό ποσοστό
Περιοχή	Θεσσαλονίκη	134	39,2	39,2	39,2
	Αθήνα	208	60,8	60,8	100,0
	Σύνολο	342	100,0	100,0	

Μορφωτικό επίπεδο της ερωτώμενης

		Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστικό ποσοστό
Μορφωτικό επίπεδο	Αναλφάβητη	2	,6	,6	,6
	Απολυτήριο Δημοτικού	4	1,2	1,2	1,8
	Απολυτήριο Γυμνασίου	11	3,2	3,2	5,0
	Απολυτήριο Λυκείου	80	23,4	23,4	28,4
	Πτυχιούχος Ι.Ε.Κ- Τ.Ε.Ε.	28	8,2	8,2	36,5
	Φοίτηση σε Τ.Ε.Ι.	7	2,0	2,0	38,6
	Πτυχιούχος Τ.Ε.Ι.	44	12,9	12,9	51,5
	Φοίτηση σε Α.Ε.Ι.	16	4,7	4,7	56,1
	Πτυχιούχος Α.Ε.Ι.	114	33,3	33,3	89,5
	Φοίτηση σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα	8	2,3	2,3	91,8
	Πτυχιούχος μεταπτυχιακού προγράμματος	23	6,7	6,7	98,5
	Φοίτηση σε διδακτορικό πρόγραμμα	2	,6	,6	99,1
	Πτυχιούχος διδακτορικού διπλώματος	3	,9	,9	100,0
	Σύνολο	342	100,0	100,0	

Μορφωτικό επίπεδο του συντρόφου

	Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστικό Ποσοστό
Απολυτήριο Δημοτικού	4	1,2	1,2	1,2
Απολυτήριο Γυμνασίου	14	4,1	4,1	5,3
Απολυτήριο Λυκείου	75	21,9	21,9	27,2
Πτυχιούχος Ι.Ε.Κ- Τ.Ε.Ε.	41	12,0	12,0	39,2
Φοίτηση σε Τ.Ε.Ι.	4	1,2	1,2	40,4
Πτυχιούχος Τ.Ε.Ι.	40	11,7	11,7	52,0
Φοίτηση σε Α.Ε.Ι.	10	2,9	2,9	55,0
Πτυχιούχος Α.Ε.Ι.	121	35,4	35,4	90,4
Μορφωτικό επίπεδο Φοίτηση σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα	5	1,5	1,5	91,8
Πτυχιούχος μεταπτυχιακού προγράμματος	23	6,7	6,7	98,5
Φοίτηση σε διδακτορικό πρόγραμμα	3	,9	,9	99,4
Πτυχιούχος διδακτορικού διπλώματος	2	,6	,6	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Εθνικότητα

	Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
Αλλοδαπή	11	3,2	3,2	3,2
Ελληνίδα	331	96,8	96,8	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Θρήσκευμα

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Άθεος	1	,3	,3	,3
Καθολική Χριστιανή	18	5,3	5,3	5,6
Οπαδός του Ιουδαϊσμού	7	2,0	2,0	7,6
Οπαδός του Προτεσταντισμού	1	,3	,3	7,9
Ορθόδοξη Χριστιανή	315	92,1	92,1	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Οικονομικά στοιχεία

Μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα

	Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
0-1000	9	2,6	2,6	2,6
1001-2000	109	31,9	31,9	34,5
2001-3000	92	26,9	26,9	61,4
3001-4000	64	18,7	18,7	80,1
4001-5000	25	7,3	7,3	87,4
Χρηματικό ποσό σε € 5001-6000	19	5,6	5,6	93,0
6001-7000	6	1,8	1,8	94,7
7001-8000	3	,9	,9	95,6
8001-9000	1	,3	,3	95,9
9001-10000	2	,6	,6	96,5
10001 και άνω	12	3,5	3,5	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Μηνιαίο ατομικό εισόδημα της ερωτώμενης

	Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
0-500	3	,9	,9	,9
501-1000	27	7,9	7,9	8,8
1001-1500	142	41,5	41,5	50,3
1501-2000	123	36,0	36,0	86,3
Χρηματικό ποσό σε € 2001-2500	24	7,0	7,0	93,3
2501-3000	7	2,0	2,0	95,3
3001-3500	6	1,8	1,8	97,1
3501-4000	3	,9	,9	98,0
4001-4500	1	,3	,3	98,2
4501-5000	6	1,8	1,8	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Μηνιαίο ατομικό εισόδημα του συντρόφου

	Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
0-500	9	2,6	2,6	3,8
501-1000	80	23,4	23,4	27,2
1001-1500	96	28,1	28,1	55,3
1501-2000	56	16,4	16,4	71,6
2001-2500	28	8,2	8,2	79,8
Χρηματικό ποσό σε € 2501-3000	25	7,3	7,3	87,1
3001-3500	13	3,8	3,8	90,9
3501-4000	6	1,8	1,8	92,7
4001-4500	12	3,5	3,5	96,2
4501-5000	3	,9	,9	97,1
5001 και άνω	10	2,9	2,9	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Επάρκεια εισοδήματος για την κάλυψη των αναγκών

	Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
Όχι	202	59,1	59,1	59,1
Ναι	140	40,9	40,9	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Ιδιοκτησιακό καθεστώς σπιτιού

	Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
Ιδιόκτητο	239	69,9	69,9	69,9
Ενοικιαζόμενο	76	22,2	22,2	92,1
Παραχωρημένο από τρίτους	21	6,1	6,1	98,2
Παραχωρημένο από τη δουλειά	6	1,8	1,8	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Εισοδήματα από γεωργικές δραστηριότητες

	Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
Όχι	325	95,0	95,0	95,0
Ναι	17	5,0	5,0	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Εισοδήματα από επιδόματα/ βοηθήματα

	Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
Όχι	318	92,7	92,7	92,7
Ναι	24	7,0	7,0	99,7
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Εισοδήματα από επενδύσεις

	Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
Όχι	276	80,7	80,7	80,7
Ναι	66	19,3	19,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Εισοδήματα από συντάξεις

	Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
Όχι	334	97,7	97,7	97,7
Ναι	8	2,3	2,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Διάθεση 300 € για αναψυχή του εαυτού τους

	Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
Αύξηση του εισοδήματος κατά 300€	Όχι Ναι	224 118	65,5 34,5	65,5 100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Διάθεση 300 € για αναψυχή των παιδιών τους

	Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
Αύξηση του εισοδήματος κατά 300€	Όχι Ναι	275 67	80,4 19,6	80,4 100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Διάθεση 300 € για αποταμίευση

	Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
Αύξηση του εισοδήματος κατά 300€	Όχι Ναι	208 134	60,8 39,2	60,8 100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Διάθεση 300 € για άλλα έξοδα των παιδιών τους

		Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
Αύξηση του εισοδήματος κατά 300€	Όχι	323	94,4	94,4	94,4
	Ναι	19	5,6	5,6	100,0
	Σύνολο	342	100,0	100,0	

Διάθεση 300 € για γραμμάτια

		Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
Αύξηση του εισοδήματος κατά 300€	Όχι	312	91,2	91,2	91,2
	Ναι	30	8,8	8,8	100,0
	Σύνολο	342	100,0	100,0	

Διάθεση 300 € για διατροφή

		Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
Αύξηση του εισοδήματος κατά 300€	Όχι	312	91,2	91,2	91,2
	Ναι	30	8,8	8,8	100,0
	Σύνολο	342	100,0	100,0	

Διάθεση 300 € για την εκπαίδευσή τους

		Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
Αύξηση του εισοδήματος κατά 300€	Όχι	320	93,6	93,6	93,6
	Ναι	22	6,4	6,4	100,0
	Σύνολο	342	100,0	100,0	

Διάθεση 300 € για την ένδυσή τους

		Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
Αύξηση του εισοδήματος κατά 300€	Όχι	296	86,5	86,5	86,5
	Ναι	46	13,5	13,5	100,0
	Σύνολο	342	100,0	100,0	

Διάθεση 300 € για την ένδυση των παιδιών του

		Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
Αύξηση του εισοδήματος κατά 300€	Όχι	317	92,7	92,7	92,7
	Ναι	25	7,3	7,3	100,0
	Σύνολο	342	100,0	100,0	

Διάθεση 300 € για εκπαίδευση των παιδιών τους

		Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
Αύξηση του εισοδήματος κατά 300€	Όχι	292	85,4	85,4	85,4
	Ναι	50	14,6	14,6	100,0
	Σύνολο	342	100,0	100,0	

Διάθεση 300 € για επενδύσεις

		Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
Αύξηση του εισοδήματος κατά 300€	Όχι	310	90,6	90,9	90,9
	Ναι	32	9,4	9,4	100,0
	Σύνολο	342	100,0	100,0	

Διάθεση 300 € για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη

		Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
Αύξηση του εισοδήματος κατά 300€	Όχι	332	97,1	97,1	97,1
	Ναι	10	2,9	2,9	100,0
	Σύνολο	342	100,0	100,0	Σύνολο

Διάθεση 300 € για τα πάγια έξοδα του σπιτιού

		Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
Αύξηση του εισοδήματος κατά 300€	Όχι	317	92,7	92,7	92,7
	Ναι	25	7,3	7,3	100,0
	Σύνολο	342	100,0	100,0	

Διάθεση 300 € για τη συντήρηση του αμαξιού

		Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
Αύξηση του εισοδήματος κατά 300€	Όχι	330	96,5	96,5	96,5
	Ναι	12	3,5	3,5	100,0
	Σύνολο	342	100,0	100,0	

Χρήματα που ξοδεύουν για αναψυχή του εαυτού τους

	Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
,00	36	10,5	10,5	10,5
10,00	1	,3	,3	10,8
20,00	2	,6	,6	11,4
30,00	2	,6	,6	12,0
35,00	1	,3	,3	12,3
38,00	1	,3	,3	12,6
40,00	1	,3	,3	12,9
50,00	30	8,8	8,8	21,6
70,00	1	,3	,3	21,9
75,00	1	,3	,3	22,2
80,00	4	1,2	1,2	23,4
100,00	77	22,5	22,5	45,9
120,00	3	,9	,9	46,8
130,00	2	,6	,6	47,4
Χρηματικό ποσό σε € 150,00	23	6,7	6,7	54,1
200,00	77	22,5	22,5	76,6
250,00	4	1,2	1,2	77,8
300,00	31	9,1	9,1	86,8
350,00	4	1,2	1,2	88,0
400,00	6	1,8	1,8	89,8
450,00	1	,3	,3	90,1
500,00	11	3,2	3,2	93,3
600,00	3	,9	,9	94,2
800,00	1	,3	,3	94,4
1000,00	12	3,5	3,5	98,0
1100,00	2	,6	,6	98,5
1500,00	1	,3	,3	98,8
2000,00	2	,6	,6	99,4
3000,00	2	,6	,6	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Χρήματα που ξοδεύουν για αναψυχή των παιδιών τους

	Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
,00	141	41,2	41,2	41,2
10,00	3	,9	,9	42,1
20,00	1	,3	,3	42,4
30,00	2	,6	,6	43,0
50,00	30	8,8	8,8	51,8
80,00	2	,6	,6	52,3
100,00	60	17,5	17,5	69,9
120,00	2	,6	,6	70,5
140,00	1	,3	,3	70,8
150,00	14	4,1	4,1	74,9
180,00	1	,3	,3	75,1
200,00	44	12,9	12,9	88,0
250,00	2	,6	,6	88,6
300,00	11	3,2	3,2	91,8
350,00	5	1,5	1,5	93,3
400,00	8	2,3	2,3	95,6
500,00	6	1,8	1,8	97,4
600,00	5	1,5	1,5	98,8
2500,00	3	,9	,9	99,7
200120,00	1	,3	,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Χρήματα που ξοδεύουν για αποταμίευση

	Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
,00	197	57,6	57,6	57,6
30,00	2	,6	,6	58,2
50,00	14	4,1	4,1	62,3
100,00	19	5,6	5,6	67,8
150,00	2	,6	,6	68,4
200,00	24	7,0	7,0	75,4
250,00	1	,3	,3	75,7
300,00	19	5,6	5,6	81,3
340,00	2	,6	,6	81,9
400,00	16	4,7	4,7	86,5
500,00	21	6,1	6,1	92,7
600,00	5	1,5	1,5	94,2
700,00	5	1,5	1,5	95,6
800,00	1	,3	,3	95,9
1000,00	6	1,8	1,8	97,7
1250,00	1	,3	,3	98,0
1500,00	1	,3	,3	98,2
2000,00	4	1,2	1,2	99,4
2500,00	1	,3	,3	99,7
3000,00	1	,3	,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Χρήματα που ξοδεύουν για άλλες παροχές προς τα παιδιά τους

	Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
,00	217	63,5	63,5	63,5
30,00	1	,3	,3	63,7
50,00	14	4,1	4,1	67,8
70,00	1	,3	,3	68,1
80,00	1	,3	,3	68,4
90,00	1	,3	,3	68,7
100,00	36	10,5	10,5	79,2
150,00	10	2,9	2,9	82,2
200,00	16	4,7	4,7	86,8
300,00	19	5,6	5,6	92,4
350,00	4	1,2	1,2	93,6
400,00	5	1,5	1,5	95,0
500,00	10	2,9	2,9	98,0
600,00	3	,9	,9	98,8
750,00	1	,3	,3	99,1
1000,00	3	,9	,9	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Χρήματα που ξοδεύουν για γραμμάτια

	Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
--	-----------	--------------	------------------	-------------------------

Χρηματικό ποσό σε €	,00	184	53,8	53,8	53,8
	50,00	5	1,5	1,5	55,3
	70,00	1	,3	,3	55,6
	80,00	1	,3	,3	55,8
	85,00	1	,3	,3	56,1
	100,00	10	2,9	2,9	59,1
	120,00	1	,3	,3	59,4
	130,00	1	,3	,3	59,6
	150,00	6	1,8	1,8	61,4
	200,00	34	9,9	9,9	71,3
	250,00	4	1,2	1,2	72,5
	280,00	2	,6	,6	73,1
	300,00	20	5,8	5,8	78,9
	350,00	2	,6	,6	79,5
	370,00	1	,3	,3	79,8
	400,00	20	5,8	5,8	85,7
	450,00	1	,3	,3	86,0
	485,00	1	,3	,3	86,3
	500,00	19	5,6	5,6	91,8
	600,00	8	2,3	2,3	94,2
	700,00	1	,3	,3	94,4
	800,00	3	,9	,9	95,3
	830,00	1	,3	,3	95,6
	850,00	2	,6	,6	96,2
	900,00	2	,6	,6	96,8
	1000,00	6	1,8	1,8	98,5
	1200,00	4	1,2	1,2	99,7
	1500,00	1	,3	,3	100,0
	Σύνολο	342	100,0	100,0	

Χρήματα που ξοδεύουν για διατροφή

	Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
,00	57	16,7	16,7	16,7
50,00	1	,3	,3	17,0
60,00	2	,6	,6	17,5
100,00	7	2,0	2,0	19,6
150,00	11	3,2	3,2	22,8
200,00	28	8,2	8,2	31,0
250,00	5	1,5	1,5	32,5
300,00	53	15,5	15,5	48,0
350,00	2	,6	,6	48,5
400,00	33	9,6	9,6	58,2
450,00	2	,6	,6	58,8
500,00	57	16,7	16,7	75,4
600,00	25	7,3	7,3	82,7
700,00	9	2,6	2,6	85,4
750,00	1	,3	,3	85,7
800,00	15	4,4	4,4	90,1
900,00	4	1,2	1,2	91,2
1000,00	22	6,4	6,4	97,7
1200,00	2	,6	,6	98,2
1500,00	2	,6	,6	98,8
1800,00	1	,3	,3	99,1
8000,00	1	,3	,3	99,4
10000,00	2	,6	,6	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Χρήματα που ξοδεύουν για την εκπαίδευσή τους

	Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
,00	288	84,2	84,2	84,2
50,00	10	2,9	2,9	87,1
60,00	1	,3	,3	87,4
85,00	1	,3	,3	87,7
100,00	22	6,4	6,4	94,2
150,00	2	,6	,6	94,7
200,00	13	3,8	3,8	98,5
300,00	4	1,2	1,2	99,7
1000,00	1	,3	,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Χρήματα που ξοδεύουν για την ένδυσή τους

	Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
,00	71	20,8	20,8	20,8
20,00	1	,3	,3	21,1
30,00	3	,9	,9	21,9
50,00	41	12,0	12,0	33,9
80,00	6	1,8	1,8	35,7
100,00	93	27,2	27,2	62,9
150,00	16	4,7	4,7	67,5
180,00	2	,6	,6	68,1
200,00	48	14,0	14,0	82,2
250,00	8	2,3	2,3	84,5
300,00	28	8,2	8,2	92,7
350,00	2	,6	,6	93,3
400,00	4	1,2	1,2	94,4
500,00	8	2,3	2,3	96,8
600,00	2	,6	,6	97,4
1000,00	5	1,5	1,5	98,8
1500,00	1	,3	,3	99,1
2000,00	1	,3	,3	99,4
150150,00	2	,6	,6	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Χρήματα που ξοδεύουν για την ένδυση των παιδιών τους

	Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
,00	147	43,0	43,0	43,0
20,00	2	,6	,6	43,6
30,00	1	,3	,3	43,9
50,00	28	8,2	8,2	52,0
60,00	2	,6	,6	52,6
70,00	1	,3	,3	52,9
80,00	4	1,2	1,2	54,1
100,00	50	14,6	14,6	68,7
120,00	1	,3	,3	69,0
130,00	1	,3	,3	69,3
150,00	17	5,0	5,0	74,3
200,00	50	14,6	14,6	88,9
250,00	5	1,5	1,5	90,4
300,00	18	5,3	5,3	95,6
400,00	5	1,5	1,5	97,1
500,00	6	1,8	1,8	98,8
800,00	1	,3	,3	99,1
1100,00	1	,3	,3	99,4
2000,00	2	,6	,6	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Χρήματα που ξοδεύουν για εκπαίδευση των παιδιών τους

	Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
,00	224	65,5	65,5	65,5
30,00	2	,6	,6	66,1
50,00	7	2,0	2,0	68,1
60,00	2	,6	,6	68,7
80,00	1	,3	,3	69,0
100,00	22	6,4	6,4	75,4
120,00	1	,3	,3	75,7
140,00	1	,3	,3	76,0
150,00	8	2,3	2,3	78,4
180,00	1	,3	,3	78,7
200,00	13	3,8	3,8	82,5
250,00	1	,3	,3	82,7
300,00	22	6,4	6,4	89,2
350,00	1	,3	,3	89,5
400,00	11	3,2	3,2	92,7
450,00	4	1,2	1,2	93,9
500,00	5	1,5	1,5	95,3
600,00	4	1,2	1,2	96,5
700,00	1	,3	,3	96,8
750,00	1	,3	,3	97,1
800,00	2	,6	,6	97,7
1000,00	5	1,5	1,5	99,1
1200,00	2	,6	,6	99,7
2000,00	1	,3	,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Χρήματα που ξοδεύουν για επενδύσεις

	Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
,00	318	93,0	93,0	93,0
100,00	11	3,2	3,2	96,2
150,00	2	,6	,6	96,8
200,00	6	1,8	1,8	98,5
Χρηματικό ποσό σε € 250,00	2	,6	,6	99,1
300,00	1	,3	,3	99,4
400,00	1	,3	,3	99,7
1000,00	1	,3	,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Χρήματα που ξοδεύουν για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη

	Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
,00	222	64,9	64,9	64,9
12,00	1	,3	,3	65,2
20,00	2	,6	,6	65,8
30,00	4	1,2	1,2	67,0
40,00	1	,3	,3	67,3
50,00	36	10,5	10,5	77,8
60,00	1	,3	,3	78,1
70,00	1	,3	,3	78,4
80,00	2	,6	,6	78,9
Χρηματικό ποσό σε € 100,00	36	10,5	10,5	89,5
150,00	1	,3	,3	89,8
200,00	9	2,6	2,6	92,4
300,00	7	2,0	2,0	94,4
350,00	1	,3	,3	94,7
500,00	9	2,6	2,6	97,4
600,00	3	,9	,9	98,2
700,00	4	1,2	1,2	99,4
1000,00	2	,6	,6	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Χρήματα που ξοδεύουν για τα πάγια έξοδα του σπιτιού

	Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
,00	36	10,5	10,5	10,5
50,00	2	,6	,6	11,1
100,00	18	5,3	5,3	16,4
130,00	2	,6	,6	17,0
150,00	13	3,8	3,8	20,8
175,00	1	,3	,3	21,1
180,00	4	1,2	1,2	22,2
200,00	68	19,9	19,9	42,1
250,00	10	2,9	2,9	45,0
300,00	61	17,8	17,8	62,9
330,00	1	,3	,3	63,2
350,00	5	1,5	1,5	64,6
400,00	32	9,4	9,4	74,0
450,00	2	,6	,6	74,6
Χρηματικό ποσό σε € 500,00	28	8,2	8,2	82,7
530,00	1	,3	,3	83,0
550,00	5	1,5	1,5	84,5
560,00	1	,3	,3	84,8
600,00	17	5,0	5,0	89,8
620,00	1	,3	,3	90,1
650,00	1	,3	,3	90,4
700,00	9	2,6	2,6	93,0
800,00	7	2,0	2,0	95,0
900,00	2	,6	,6	95,6
1000,00	7	2,0	2,0	97,7
1200,00	2	,6	,6	98,2
1500,00	4	1,2	1,2	99,4
2500,00	1	,3	,3	99,7
2510,00	1	,3	,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Χρήματα που ξοδεύουν για τη συντήρηση του αμαξίου

	Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
,00	90	26,3	26,3	26,3
1,00	1	,3	,3	26,6
20,00	2	,6	,6	27,2
30,00	1	,3	,3	27,5
50,00	23	6,7	6,7	34,2
60,00	4	1,2	1,2	35,4
70,00	4	1,2	1,2	36,5
80,00	2	,6	,6	37,1
100,00	83	24,3	24,3	61,4
110,00	1	,3	,3	61,7
120,00	2	,6	,6	62,3
140,00	1	,3	,3	62,6
150,00	25	7,3	7,3	69,9
160,00	2	,6	,6	70,5
170,00	1	,3	,3	70,8
180,00	1	,3	,3	71,1
200,00	51	14,9	14,9	86,0
250,00	6	1,8	1,8	87,7
300,00	21	6,1	6,1	93,9
400,00	5	1,5	1,5	95,3
500,00	10	2,9	2,9	98,2
600,00	4	1,2	1,2	99,4
1000,00	1	,3	,3	99,7
2000,00	1	,3	,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Χρηματικό
ποσό σε €

Βοηθητικό επίδομα για την ανατροφή των παιδιών

	Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
,00	321	93,9	93,9	93,9
20,00	1	,3	,3	94,2
40,00	5	1,5	1,5	95,6
75,00	1	,3	,3	95,9
80,00	2	,6	,6	96,5
100,00	2	,6	,6	97,1
Χρηματικό ποσό σε € 110,00	1	,3	,3	97,4
125,00	1	,3	,3	97,7
200,00	3	,9	,9	98,5
270,00	1	,3	,3	98,8
280,00	1	,3	,3	99,1
300,00	1	,3	,3	99,4
400,00	2	,6	,6	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Αριθμός ατόμων που κατοικούν στο σπίτι

	Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
2,00	99	28,9	28,9	28,9
3,00	85	24,9	24,9	53,8
4,00	127	37,1	37,1	90,9
5,00	23	6,7	6,7	97,7
6,00	6	1,8	1,8	99,4
7,00	2	,6	,6	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Μέγεθος κατοικίας

		Συχνότητα	Ποσοστό %	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
Σε τ.μ.	35,00	1	,3	,3	,3
	45,00	4	1,2	1,2	1,5
	50,00	2	,6	,6	2,0
	54,00	1	,3	,3	2,3
	55,00	3	,9	,9	3,2
	59,00	1	,3	,3	3,5
	60,00	12	3,5	3,5	7,0
	65,00	7	2,0	2,0	9,1
	68,00	1	,3	,3	9,4
	70,00	18	5,3	5,3	14,6
	72,00	1	,3	,3	14,9
	75,00	11	3,2	3,2	18,1
	78,00	1	,3	,3	18,4
	80,00	29	8,5	8,5	26,9
	82,00	3	,9	,9	27,8
	85,00	17	5,0	5,0	32,7
	87,00	2	,6	,6	33,3
	88,00	2	,6	,6	33,9
	90,00	31	9,1	9,1	43,0
	92,00	1	,3	,3	43,3
	93,00	2	,6	,6	43,9
	95,00	4	1,2	1,2	45,0
	98,00	3	,9	,9	45,9
	99,00	1	,3	,3	46,2
	100,00	53	15,5	15,5	61,7
	103,00	1	,3	,3	62,0
	104,00	1	,3	,3	62,3
	105,00	5	1,5	1,5	63,7
	106,00	1	,3	,3	64,0
	107,00	1	,3	,3	64,3
	110,00	16	4,7	4,7	69,0
	113,00	1	,3	,3	69,3
	115,00	4	1,2	1,2	70,5
	120,00	31	9,1	9,1	79,5
	130,00	6	1,8	1,8	81,3
	140,00	4	1,2	1,2	82,5
	146,00	1	,3	,3	82,7
	150,00	16	4,7	4,7	87,4
	160,00	8	2,3	2,3	89,8
	170,00	4	1,2	1,2	90,9
	175,00	4	1,2	1,2	92,1
	180,00	6	1,8	1,8	93,9
	200,00	11	3,2	3,2	97,1
	210,00	1	,3	,3	97,4
	240,00	2	,6	,6	98,0
	250,00	5	1,5	1,5	99,4
	270,00	1	,3	,3	99,7

300,00	1	,3	,3	100,0
<i>Σύνολο</i>	<i>342</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	

Στοιχεία για τη δουλειά

Ηλικία που ξεκίνησε η ερωτώμενη να εργάζεται AGEJOB

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
17,00	8	2,3	2,3	2,3
18,00	58	17,0	17,0	19,3
19,00	24	7,0	7,0	26,3
20,00	36	10,5	10,5	36,8
21,00	22	6,4	6,4	43,3
22,00	25	7,3	7,3	50,6
23,00	42	12,3	12,3	62,9
24,00	33	9,6	9,6	72,5
25,00	38	11,1	11,1	83,6
26,00	23	6,7	6,7	90,4
27,00	7	2,0	2,0	92,4
28,00	7	2,0	2,0	94,4
29,00	3	,9	,9	95,3
30,00	11	3,2	3,2	98,5
33,00	1	,3	,3	98,8
38,00	1	,3	,3	99,1
40,00	2	,6	,6	99,7
41,00	1	,3	,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Συνολικά χρόνια εργασίας JOBYEARS

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
1,00	11	3,2	3,2	3,8
2,00	15	4,4	4,4	7,6
3,00	21	6,1	6,1	13,7
4,00	17	5,0	5,0	18,7
5,00	25	7,3	7,3	26,0
6,00	19	5,6	5,6	31,6
7,00	18	5,3	5,3	36,8
8,00	19	5,6	5,6	42,4
9,00	11	3,2	3,2	45,6
10,00	25	7,3	7,3	52,9
11,00	12	3,5	3,5	56,4
12,00	21	6,1	6,1	62,6
13,00	6	1,8	1,8	64,3
14,00	16	4,7	4,7	69,0
15,00	16	4,7	4,7	73,7
16,00	6	1,8	1,8	75,4
17,00	9	2,6	2,6	78,1
18,00	9	2,6	2,6	80,7
19,00	10	2,9	2,9	83,6
20,00	19	5,6	5,6	89,2
21,00	3	,9	,9	90,1
22,00	8	2,3	2,3	92,4
23,00	11	3,2	3,2	95,6
24,00	4	1,2	1,2	96,8
25,00	2	,6	,6	97,4
26,00	3	,9	,9	98,2
27,00	2	,6	,6	98,8
28,00	1	,3	,3	99,1
29,00	3	,9	,9	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Χρόνια εργασίας μετά την απόκτηση του πρώτου παιδιού JOBYFK

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
-9,00	108	31,6	31,6	31,6
,00	1	,3	,3	31,9
1,00	29	8,5	8,5	40,4
2,00	26	7,6	7,6	48,0
3,00	14	4,1	4,1	52,0
4,00	22	6,4	6,4	58,5
5,00	20	5,8	5,8	64,3
6,00	7	2,0	2,0	66,4
7,00	9	2,6	2,6	69,0
8,00	5	1,5	1,5	70,5
9,00	7	2,0	2,0	72,5
10,00	14	4,1	4,1	76,6
11,00	6	1,8	1,8	78,4
12,00	8	2,3	2,3	80,7
13,00	8	2,3	2,3	83,0
14,00	9	2,6	2,6	85,7
15,00	13	3,8	3,8	89,5
16,00	2	,6	,6	90,1
17,00	3	,9	,9	90,9
18,00	7	2,0	2,0	93,0
19,00	4	1,2	1,2	94,2
20,00	5	1,5	1,5	95,6
21,00	4	1,2	1,2	96,8
22,00	3	,9	,9	97,7
23,00	2	,6	,6	98,2
24,00	3	,9	,9	99,1
25,00	1	,3	,3	99,4
28,00	2	,6	,6	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Χρόνια εργασίας στη συγκεκριμένη δουλειά YJNOW

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
1,00	27	7,9	7,9	7,9
2,00	42	12,3	12,3	20,2
3,00	29	8,5	8,5	28,7
4,00	19	5,6	5,6	34,2
5,00	29	8,5	8,5	42,7
6,00	20	5,8	5,8	48,5
7,00	17	5,0	5,0	53,5
8,00	15	4,4	4,4	57,9
9,00	5	1,5	1,5	59,4
10,00	26	7,6	7,6	67,0
11,00	7	2,0	2,0	69,0
12,00	15	4,4	4,4	73,4
13,00	4	1,2	1,2	74,6
14,00	9	2,6	2,6	77,2
15,00	13	3,8	3,8	81,0
16,00	5	1,5	1,5	82,5
17,00	6	1,8	1,8	84,2
18,00	4	1,2	1,2	85,4
19,00	12	3,5	3,5	88,9
20,00	12	3,5	3,5	92,4
21,00	5	1,5	1,5	93,9
22,00	9	2,6	2,6	96,5
23,00	6	1,8	1,8	98,2
24,00	3	,9	,9	99,1
26,00	1	,3	,3	99,4
28,00	1	,3	,3	99,7
35,00	1	,3	,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Ωρες εργασίας ημερησίως της εργαζόμενης (JHOURSF)

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
,00	1	,3	,3	,3
4,00	20	5,8	5,8	6,1
5,00	37	10,8	10,8	17,0
6,00	23	6,7	6,7	23,7
7,00	19	5,6	5,6	29,2
8,00	174	50,9	50,9	80,1
9,00	26	7,6	7,6	87,7
10,00	33	9,6	9,6	97,4
11,00	4	1,2	1,2	98,5
12,00	2	,6	,6	99,1
13,00	3	,9	,9	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Ωρες εργασίας του συντρόφου JHOURSΜ

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
,00	8	2,3	2,3	2,3
3,00	1	,3	,3	2,6
4,00	5	1,5	1,5	4,1
5,00	3	,9	,9	5,0
6,00	4	1,2	1,2	6,1
7,00	12	3,5	3,5	9,6
8,00	155	45,3	45,3	55,0
9,00	21	6,1	6,1	61,1
10,00	73	21,3	21,3	82,5
11,00	9	2,6	2,6	85,1
12,00	34	9,9	9,9	95,0
13,00	5	1,5	1,5	96,5
14,00	7	2,0	2,0	98,5
15,00	3	,9	,9	99,4
50,00	2	,6	,6	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Ελεύθερος χρόνος καθημερινά της ερωτώμενης (FREETIMD)

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
,00	1	,3	,3	,3
1,00	45	13,2	13,2	13,5
2,00	122	35,7	35,7	49,1
3,00	55	16,1	16,1	65,2
4,00	26	7,6	7,6	72,8
5,00	37	10,8	10,8	83,6
6,00	23	6,7	6,7	90,4
7,00	5	1,5	1,5	91,8
8,00	8	2,3	2,3	94,2
9,00	6	1,8	1,8	95,9
10,00	7	2,0	2,0	98,0
12,00	1	,3	,3	98,2
14,00	4	1,2	1,2	99,4
15,00	1	,3	,3	99,7
35,00	1	,3	,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Χρόνο που αφιερώνει εβδομαδιαίως σε αθλητικές δραστηριότητες FTATHL

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
,00	255	74,6	74,6	74,6
1,00	5	1,5	1,5	76,0
2,00	24	7,0	7,0	83,0
3,00	13	3,8	3,8	86,8
4,00	11	3,2	3,2	90,1
5,00	18	5,3	5,3	95,3
6,00	7	2,0	2,0	97,4
7,00	2	,6	,6	98,0
10,00	4	1,2	1,2	99,1
14,00	2	,6	,6	99,7
15,00	1	,3	,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Χρόνο που αφιερώνει εβδομαδιαίως στο διάβασμα των παιδιών **FTREAD**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
,00	227	66,4	66,6	66,6
1,00	3	,9	,9	67,5
2,00	6	1,8	1,8	68,9
3,00	10	2,9	2,9	71,8
4,00	3	,9	,9	72,7
5,00	16	4,7	4,7	77,4
6,00	6	1,8	1,8	79,2
7,00	7	2,0	2,1	81,2
8,00	9	2,6	2,6	83,9
10,00	17	5,0	5,0	88,9
12,00	7	2,0	2,1	90,9
13,00	1	,3	,3	91,2
14,00	4	1,2	1,2	92,4
15,00	8	2,3	2,3	94,7
18,00	1	,3	,3	95,0
20,00	9	2,6	2,6	97,7
21,00	3	,9	,9	98,5
25,00	2	,6	,6	99,1
30,00	3	,9	,9	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Χρόνο που αφιερώνει εβδομαδιαίως σε εκπαίδευση του εαυτού της **FTEDUC**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
,00	295	86,3	86,3	86,3
1,00	3	,9	,9	87,1
2,00	6	1,8	1,8	88,9
3,00	6	1,8	1,8	90,6
4,00	2	,6	,6	91,2
5,00	6	1,8	1,8	93,0
6,00	5	1,5	1,5	94,4
8,00	2	,6	,6	95,0
10,00	7	2,0	2,0	97,1
12,00	1	,3	,3	97,4
14,00	2	,6	,6	98,0
15,00	1	,3	,3	98,2
18,00	1	,3	,3	98,5
20,00	2	,6	,6	99,1
21,00	1	,3	,3	99,4
25,00	1	,3	,3	99,7
28,00	1	,3	,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Χρόνο που αφιερώνει εβδομαδιαίως σε θρησκευτικές υποχρεώσεις **FTRELLIG**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
,00	291	85,1	85,1	85,1
1,00	20	5,8	5,8	90,9
2,00	23	6,7	6,7	97,7
3,00	2	,6	,6	98,2
5,00	2	,6	,6	98,8
8,00	2	,6	,6	99,4
10,00	2	,6	,6	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Χρόνο που αφιερώνει εβδομαδιαίως σε κοινωνικές δραστηριότητες **FTSOCIAL**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
,00	211	61,7	61,7	61,7
1,00	10	2,9	2,9	64,6
2,00	32	9,4	9,4	74,0
3,00	16	4,7	4,7	78,7
4,00	9	2,6	2,6	81,3
5,00	18	5,3	5,3	86,5
6,00	10	2,9	2,9	89,5
7,00	5	1,5	1,5	90,9
8,00	8	2,3	2,3	93,3
10,00	11	3,2	3,2	96,5
11,00	1	,3	,3	96,8
12,00	1	,3	,3	97,1
14,00	1	,3	,3	97,4
15,00	4	1,2	1,2	98,5
18,00	1	,3	,3	98,8
20,00	2	,6	,6	99,4
21,00	2	,6	,6	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Χρόνο που αφιερώνει εβδομαδιαίως σε ξεκούραση FTLEISS

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
,00	95	27,8	27,8	27,8
1,00	7	2,0	2,0	29,8
2,00	9	2,6	2,6	32,5
3,00	6	1,8	1,8	34,2
4,00	11	3,2	3,2	37,4
5,00	29	8,5	8,5	45,9
6,00	14	4,1	4,1	50,0
7,00	18	5,3	5,3	55,3
8,00	7	2,0	2,0	57,3
9,00	2	,6	,6	57,9
10,00	35	10,2	10,2	68,1
12,00	10	2,9	2,9	71,1
14,00	23	6,7	6,7	77,8
15,00	10	2,9	2,9	80,7
16,00	2	,6	,6	81,3
20,00	14	4,1	4,1	85,4
21,00	3	,9	,9	86,3
24,00	2	,6	,6	86,8
25,00	3	,9	,9	87,7
30,00	13	3,8	3,8	91,5
35,00	1	,3	,3	91,8
36,00	1	,3	,3	92,1
40,00	3	,9	,9	93,0
42,00	7	2,0	2,0	95,0
45,00	4	1,2	1,2	96,2
48,00	2	,6	,6	96,8
49,00	2	,6	,6	97,4
50,00	6	1,8	1,8	99,1
56,00	2	,6	,6	99,7
60,00	1	,3	,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Χρόνο που αφιερώνει εβδομαδιαίως σε οικιακή απασχόληση **FTHOMEW**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
,00	43	12,6	12,6	12,6
2,00	12	3,5	3,5	16,1
3,00	15	4,4	4,4	20,5
4,00	10	2,9	2,9	23,4
5,00	22	6,4	6,4	29,8
6,00	11	3,2	3,2	33,0
7,00	3	,9	,9	33,9
8,00	10	2,9	2,9	36,8
10,00	45	13,2	13,2	50,0
12,00	10	2,9	2,9	52,9
14,00	17	5,0	5,0	57,9
15,00	24	7,0	7,0	64,9
16,00	4	1,2	1,2	66,1
18,00	7	2,0	2,0	68,1
20,00	34	9,9	9,9	78,1
21,00	8	2,3	2,3	80,4
22,00	3	,9	,9	81,3
23,00	1	,3	,3	81,6
24,00	4	1,2	1,2	82,7
25,00	20	5,8	5,8	88,6
26,00	1	,3	,3	88,9
28,00	2	,6	,6	89,5
30,00	16	4,7	4,7	94,2
35,00	7	2,0	2,0	96,2
40,00	8	2,3	2,3	98,5
45,00	1	,3	,3	98,8
50,00	1	,3	,3	99,1
74,00	2	,6	,6	99,7
215,00	1	,3	,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Χρόνο που αφιερώνει εβδομαδιαίως σε πολιτιστικές δραστηριότητες **FTPOLIT**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
,00	293	85,7	85,7	85,7
1,00	9	2,6	2,6	88,3
2,00	23	6,7	6,7	95,0
3,00	9	2,6	2,6	97,7
4,00	3	,9	,9	98,5
6,00	2	,6	,6	99,1
8,00	1	,3	,3	99,4
10,00	2	,6	,6	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Χρόνο που αφιερώνει εβδομαδιαίως σε εθελοντικές οργανώσεις **FTVOLUN**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
,00	321	93,9	93,9	93,9
1,00	5	1,5	1,5	95,3
2,00	6	1,8	1,8	97,1
3,00	2	,6	,6	97,7
4,00	1	,3	,3	98,0
5,00	1	,3	,3	98,2
7,00	2	,6	,6	98,8
8,00	2	,6	,6	99,4
10,00	1	,3	,3	99,7
40,00	1	,3	,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Χρόνο που αφιερώνει εβδομαδιαίως σε εξωσχολικές δραστηριότητες **FTNOSCHL**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
,00	246	71,9	71,9	71,9
1,00	7	2,0	2,0	74,0
2,00	12	3,5	3,5	77,5
3,00	10	2,9	2,9	80,4
4,00	19	5,6	5,6	86,0
5,00	10	2,9	2,9	88,9
6,00	7	2,0	2,0	90,9
7,00	4	1,2	1,2	92,1
8,00	4	1,2	1,2	93,3
9,00	2	,6	,6	93,9
10,00	15	4,4	4,4	98,2
12,00	1	,3	,3	98,5
15,00	2	,6	,6	99,1
20,00	3	,9	,9	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Χρόνο που αφιερώνει εβδομαδιαίως στη τηλεόραση **FTTV**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
,00	72	21,1	21,1	21,1
1,00	8	2,3	2,3	23,4
2,00	20	5,8	5,8	29,2
3,00	11	3,2	3,2	32,5
4,00	22	6,4	6,4	38,9
5,00	34	9,9	9,9	48,8
6,00	11	3,2	3,2	52,0
7,00	22	6,4	6,4	58,5
8,00	23	6,7	6,7	65,2
10,00	57	16,7	16,7	81,9
12,00	9	2,6	2,6	84,5
14,00	12	3,5	3,5	88,0
15,00	15	4,4	4,4	92,4
16,00	2	,6	,6	93,0
18,00	1	,3	,3	93,3
19,00	1	,3	,3	93,6
20,00	16	4,7	4,7	98,2
21,00	1	,3	,3	98,5
25,00	2	,6	,6	99,1
30,00	1	,3	,3	99,4
35,00	1	,3	,3	99,7
40,00	1	,3	,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Χρόνο που αφιερώνει εβδομαδιαίως σε φιλικές συναναστροφές **FTFRIEND**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Ωρες ,00	71	20,8	20,8	20,8

1,00	5	1,5	1,5	22,2
2,00	26	7,6	7,6	29,8
3,00	40	11,7	11,7	41,5
4,00	28	8,2	8,2	49,7
5,00	42	12,3	12,3	62,0
6,00	25	7,3	7,3	69,3
7,00	11	3,2	3,2	72,5
8,00	20	5,8	5,8	78,4
10,00	40	11,7	11,7	90,1
12,00	10	2,9	2,9	93,0
14,00	3	,9	,9	93,9
15,00	9	2,6	2,6	96,5
16,00	1	,3	,3	96,8
17,00	1	,3	,3	97,1
18,00	1	,3	,3	97,4
20,00	5	1,5	1,5	98,8
22,00	1	,3	,3	99,1
30,00	1	,3	,3	99,4
35,00	1	,3	,3	99,7
42,00	1	,3	,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Επάγγελμα της ερωτώμενης γυναίκας **JOB**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Δημόσιος Υπάλληλος	124	36,3	36,3	36,3
Ελεύθερη Επαγγελματίας	51	14,9	14,9	51,2
Ιδιωτική Υπάλληλος	166	48,5	48,5	99,7
Φοιτήτρια	1	,3	,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Επάγγελμα του άνδρα **JOBM**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Ανεργος	7	2,0	2,0	2,0
Δημόσιος Υπάλληλος	90	26,3	26,3	28,4
Ελεύθερος	109	31,9	31,9	60,2
Επαγγελματίας	127	37,1	37,1	97,4
Ιδιωτικός Υπάλληλος	2	,6	,6	98,0
Οικιακή Απασχόληση	1	,3	,3	98,2
Σπουδαστής	5	1,5	1,5	99,7
Συνταξιούχος	1	,3	,3	100,0
Φοιτητής				
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Εάν η ερωτώμενη εργαζόταν πριν την απόκτηση του πρώτου παιδιού **JOB BK**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	64	18,7	18,7	18,7
Ναι	278	81,3	81,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Εάν εργάζεται τώρα **NOWJOB**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Ναι	342	100,0	100,0	100,0

Βαθμός ικανοποίησης από την εργασία **SATISFYJ**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Καθόλου	20	5,9	5,9	6,1
Μέτρια	86	25,1	25,1	31,0
Ικανοποιητικά	77	22,5	22,5	53,5
Αρκετά	87	25,4	25,4	78,9
Πολύ	43	12,6	12,6	91,5
Πάρα πολύ	29	8,5	8,5	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Εάν έχει δεύτερη απασχόληση **SECONDJ**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	317	92,7	92,7	92,7
Ναι	25	7,3	7,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Ασφαλιζόμενος φορέας της εργαζόμενης **IN**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
ΔΕΗ	23	6,7	6,7	6,7
Δημόσιο	98	28,7	28,7	35,4
ΙΚΑ	164	48,0	48,0	83,3
ΟΓΑ	29	8,5	8,5	91,8
ΟΑΕΕ	8	2,3	2,3	94,2
Ταμείο Νομικών	2	,6	,6	94,7
ΤΣΑΥ	4	1,2	1,2	95,9
Άλλο	9	2,6	2,6	98,5
Σε κανένα από τα παραπάνω	5	1,5	1,5	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Μονιμότητα δουλειάς **PERM**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	87	25,4	25,4	25,4
Ναι	255	74,6	74,6	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Ικανοποιητικός μισθός **SATISINC**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Καθόλου	42	12,3	12,3	12,3
Μέτρια	122	35,7	35,7	48,0
Ικανοποιητικά	76	22,2	22,2	70,2
Αρκετά	73	21,3	21,3	91,5
Πολύ	23	6,7	6,7	98,2
Πάρα πολύ	6	1,8	1,8	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Επάρκεια του εισοδήματος για την ανατροφή των παιδιών **KIDUPINC**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	238	69,6	69,6	69,6
Ναι	104	30,4	30,4	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Χρόνια εργασίας στη συγκεκριμένη δουλειά **YJNOW**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
1,00	27	7,9	7,9	7,9
2,00	42	12,3	12,3	20,2
3,00	29	8,5	8,5	28,7
4,00	19	5,6	5,6	34,2
5,00	29	8,5	8,5	42,7
6,00	20	5,8	5,8	48,5
7,00	17	5,0	5,0	53,5
8,00	15	4,4	4,4	57,9
9,00	5	1,5	1,5	59,4
10,00	26	7,6	7,6	67,0
11,00	7	2,0	2,0	69,0
12,00	15	4,4	4,4	73,4
13,00	4	1,2	1,2	74,6
14,00	9	2,6	2,6	77,2
15,00	13	3,8	3,8	81,0
16,00	5	1,5	1,5	82,5
17,00	6	1,8	1,8	84,2
18,00	4	1,2	1,2	85,4
19,00	12	3,5	3,5	88,9
20,00	12	3,5	3,5	92,4
21,00	5	1,5	1,5	93,9
22,00	9	2,6	2,6	96,5
23,00	6	1,8	1,8	98,2
24,00	3	,9	,9	99,1
26,00	1	,3	,3	99,4
28,00	1	,3	,3	99,7
35,00	1	,3	,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Ανταπόκριση του επαγγέλματος στο μορφωτικό επίπεδο **JOBEDUC**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Καθόλου	16	4,7	4,7	4,7
Μέτρια	59	17,3	17,3	21,9
Ικανοποιητικά	76	22,2	22,2	44,2
Αρκετά	114	33,3	33,3	77,5
Πολύ	47	13,7	13,7	91,2
Πάρα πολύ	30	8,8	8,8	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Ανταπόκριση του εισοδήματος στο μορφωτικό επίπεδο **INCEDUC**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Καθόλου	39	11,4	11,4	11,4
Μέτρια	106	31,0	31,0	42,4
Ικανοποιητικά	84	24,6	24,6	67,0
Αρκετά	82	24,0	24,0	90,9
Πολύ	26	7,6	7,6	98,5
Πάρα πολύ	5	1,5	1,5	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Εάν ο διπλασιασμός του εισοδήματος τους επηρεάζει την απόφασή τους για δουλειά **INCDOUBL**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	57	16,7	16,7	16,7
Ναι	285	83,3	83,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Ημέρες εργασίας εβδομαδιαίως **JWEEKH**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
3,00	1	,3	,3	,3
4,00	2	,6	,6	,9
5,00	295	86,3	86,3	87,1
6,00	36	10,5	10,5	97,7
7,00	8	2,3	2,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Εάν θα σταματούσαν την εργασία τους για να φροντίσουν τα παιδιά τους **STOPFK**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	172	50,3	50,3	50,3
Ναι	170	49,7	49,7	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Εάν πιστεύουν ότι μπορούν να ενταχθούν στο εργατικό δυναμικό ύστερα από μια περίοδο διακοπής **BACKTOW**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	149	43,6	43,6	43,6
Ναι	193	56,4	56,4	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Διακρίσεις στην αγορά εργασίας για τις μητέρες **DISTINCT**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	42	12,3	12,3	12,3
Ναι	300	87,7	87,7	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Εάν μια εγκυμοσύνη επηρεάζει μια εργαζόμενη γυναίκα **PREGNANC**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	23	6,7	6,7	6,7
Ναι	319	93,3	93,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Οι περίοδο οικονομικής ύφεσης επηρεάζουν τις γυναίκες με παιδιά **LOSEJOB**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	252	73,7	73,7	73,7
Ναι	90	26,3	26,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Εάν η ελληνική νομοθεσία προστατεύει την εργαζόμενη μητέρα **LAW**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	201	58,8	58,8	58,8
Ναι	141	41,2	41,2	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Εάν ο εργοδότης παρέχει γονικές **BPERMIS**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	156	45,6	45,6	45,6
Ναι	186	54,4	54,4	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Εάν ο εργοδότης παρέχει ευέλικτο ωράριο **BHOURS**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	277	81,0	81,0	81,0
Ναι	65	19,0	19,0	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Εάν ο εργοδότης παρέχει παιδικό σταθμό **BGARDEN**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	305	89,2	89,2	89,2
Ναι	37	10,8	10,8	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Εάν ο εργοδότης παρέχει μειωμένο ωράριο **BREDUCH**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	289	84,5	84,5	84,5
Ναι	53	15,5	15,5	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Εάν ο εργοδότης παρέχει οικονομικά βοηθήματα **BMONEY**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	309	90,4	90,4	90,4
Ναι	33	9,7	9,7	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Ο κυριότερος λόγος εργασίας είναι για να υπάρχει βοηθητικό εισόδημα **RJHELP**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	300	87,7	87,7	87,7
Ναι	42	12,3	12,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Ο κυριότερος λόγος εργασίας είναι γιατί έχει ενδιαφέρουσα δουλειά **RJINTER**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	285	83,3	83,3	83,3
Ναι	57	16,7	16,7	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Ο κυριότερος λόγος εργασίας είναι γιατί νιώθει ικανοποίηση **RJSATIS**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	306	89,5	89,5	89,5
Ναι	36	10,5	10,5	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Ο κυριότερος λόγος εργασίας είναι για να καλυφθούν βασικές ανάγκες **RJNEED**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	218	63,7	63,7	63,7
Ναι	124	36,3	36,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Ο κυριότερος λόγος εργασίας είναι για κοινωνικούς λόγους **RJSOCIAL**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	324	94,7	94,7	94,7
Ναι	18	5,3	5,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Ο κυριότερος λόγος εργασίας είναι για οικονομικούς λόγους **RJECON**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	153	44,7	44,7	44,7
Ναι	189	55,3	55,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Ο κυριότερος λόγος εργασίας είναι για τη σύνταξη **RJRETIRE**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	270	78,9	78,9	78,9
Ναι	72	21,1	21,1	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Διαθέτει τον ελεύθερο χρόνο της σε αθλητικές δραστηριότητες **FATHL**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	265	77,5	77,5	77,5
Ναι	77	22,5	22,5	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Διαθέτει τον ελεύθερο χρόνο της στο διάβασμα των παιδιών **FREADK**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	231	67,5	67,5	67,5
Ναι	111	32,5	32,5	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	Σύνολο

Διαθέτει τον ελεύθερο χρόνο της σε εκπαίδευση του εαυτού της **FEDUC**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	297	86,8	86,8	86,8
Ναι	45	13,2	13,2	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Διαθέτει τον ελεύθερο χρόνο της σε θρησκευτικές υποχρεώσεις **FRELIGION**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	303	88,6	88,6	88,6
Ναι	39	11,4	11,4	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Διαθέτει τον ελεύθερο χρόνο της σε κοινωνικές δραστηριότητες **FSOCIAL**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	224	65,5	65,5	65,5
Ναι	118	34,5	34,5	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Διαθέτει τον ελεύθερο χρόνο της σε ξεκούραση **FLEISSUR**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	97	28,4	28,4	28,4
Ναι	245	71,6	71,6	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Διαθέτει τον ελεύθερο χρόνο της σε οικιακές εργασίες **FHOMEW**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	46	13,5	13,5	13,5
Ναι	296	86,6	86,8	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Διαθέτει τον ελεύθερο χρόνο της σε πολιτιστικές εκδηλώσεις **FPOLITIS**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	283	82,7	82,7	82,7
Ναι	59	17,3	17,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Διαθέτει τον ελεύθερο χρόνο της σε εθελοντικές οργανώσεις **FVOLUN**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	328	95,9	95,9	95,9
Ναι	14	4,1	4,1	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Διαθέτει τον ελεύθερο χρόνο της σε εξωσχολικές δραστηριότητες των παιδιών **FNOSCHL**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	252	73,7	73,7	73,7
Ναι	90	26,3	26,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Διαθέτει τον ελεύθερο χρόνο της στην τηλεόραση **FTV**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	85	24,9	24,9	24,9
Ναι	257	75,1	75,1	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Διαθέτει τον ελεύθερο χρόνο της σε φιλικές συναναστροφές **FFRIEND**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	83	24,3	24,3	24,3
Ναι	259	75,7	75,7	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Ισάξια αντιμετώπισή των μητέρων στις οικονομικές αμοιβές **EQINC**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	150	43,9	43,9	43,9
Ναι	192	56,1	56,1	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Ισάξια αντιμετώπισή των μητέρων στα εργασιακά καθήκοντα **EQDUTY**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	166	48,5	48,5	48,5
Ναι	176	51,5	51,5	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Ισάξια αντιμετώπισή των μητέρων στην ιεραρχία **EQFIRST**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	229	67,0	67,0	67,0
Ναι	113	33,0	33,0	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Ισάξια αντιμετώπισή των μητέρων στις γονικές άδειες **EQPERMIS**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	128	37,4	37,4	37,4
Ναι	214	62,6	62,6	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Εάν η οικογενειακή κατάσταση επηρεάζει την είσοδο της γυναίκας στην αγορά εργασίας **ENFAMILY**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	70	20,5	20,5	20,5
Ναι	272	79,5	79,5	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

ΕΑΝ ΤΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΑ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ **ENSOCIAL**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	228	66,7	66,7	66,7
Ναι	114	33,3	33,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Εάν τα προσωπικά χαρακτηριστικά επηρεάζουν την είσοδο της γυναίκας στην αγορά εργασίας **ENPERSON**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	210	61,4	61,4	61,4
Ναι	132	38,6	38,6	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Εάν το μορφωτικό επίπεδο επηρεάζει την εισοδο της γυναίκας στην αγορά εργασίας **ENEDUC**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Valid Όχι	122	35,7	35,7	35,7
Ναι	220	64,3	64,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

ΕΑΝ Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ENTECH

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	263	76,9	76,9	76,9
Ναι	79	23,1	23,1	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

ΕΑΝ ΤΑ ΗΘΗ ΚΑΙ ΟΙ ΑΞΙΕΣ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ENVALUE

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	268	78,4	78,4	78,4
Ναι	74	21,6	21,6	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Εάν η νοοτροπία επηρεάζει την εισοδο της γυναίκας στην αγορά εργασίας **ENBELIEF**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	198	57,9	57,9	57,9
Ναι	144	42,1	42,1	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

ΕΑΝ Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΑΝΑΤΡΟΦΗ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ENUPBRIN

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	201	58,8	58,8	58,8
Ναι	141	41,2	41,2	100,0

Σύνολο	342	100,0	100,0	
---------------	------------	--------------	--------------	--

ΕΑΝ ΤΟ ΑΦΕΝΤΙΚΟ ΠΑΡΕΧΕΙ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ΤΗΝ ΑΔΕΙΑ ΤΟΚΕΤΟΥ RLABOR

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	35	10,2	10,2	10,2
Ναι	307	89,8	89,8	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

ΕΑΝ ΤΟ ΑΦΕΝΤΙΚΟ ΠΑΡΕΧΕΙ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ΤΗΝ ΑΔΕΙΑ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ RMATERN

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	108	31,6	31,6	31,6
Ναι	234	68,4	68,4	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Εάν το αφεντικό παρέχει στην εργαζόμενη το επίδομα τοκετού **RMONEYL**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	134	39,2	39,2	39,2
Ναι	208	60,8	60,8	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

ΕΑΝ ΤΟ ΑΦΕΝΤΙΚΟ ΠΑΡΕΧΕΙ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗ RINSURAN

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	91	26,6	26,6	26,6
Ναι	251	73,4	73,4	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

ΕΑΝ ΤΟ ΑΦΕΝΤΙΚΟ ΠΑΡΕΧΕΙ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ΑΛΛΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ROTHER

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	291	85,1	85,1	85,1
Ναι	51	14,9	14,9	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

ΙΔΑΝΙΚΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ: ΓΕΩΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟΣ FARMER

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	333	97,4	97,4	97,4
Ναι	9	2,6	2,6	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

ΙΔΑΝΙΚΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ: ΔΑΣΚΑΛΑ/ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ TEACHER

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	50	14,6	14,6	14,6
Ναι	292	85,4	85,4	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Ιδανικό επάγγελμα: Ελεύθερη επαγγελματίας **BUSINESS**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	296	86,5	86,5	86,5
Ναι	46	13,5	13,5	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Ιδανικό επάγγελμα: Ένστολη **POLICEF**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	313	91,5	91,5	91,5
Ναι	29	8,5	8,5	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Ιδανικό επάγγελμα: Επιστήμονας **SCIENTIS**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	302	88,3	88,3	88,3
Ναι	40	11,7	11,7	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Ιδανικό επάγγελμα: Εργάτρια **BLUECOL**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	330	96,5	96,5	96,5
Ναι	12	3,5	3,5	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Ιδανικό επάγγελμα: Πωλήτρια **SALESWOMAN**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	326	95,3	95,3	95,3
Ναι	16	4,7	4,7	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Ιδανικό επάγγελμα: Υπάλληλος γραφείου **WHITECOL**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	248	72,5	72,5	72,5
Ναι	94	27,5	27,5	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Τόπος Εργασίας **JWHERE**

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Εντός σπιτιού	15	4,4	4,4	4,4
Εκτός σπιτιού	310	90,6	90,6	95,0
Και τα δύο	17	5,0	5,0	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Οικογενειακή κατάσταση

Χρόνια γάμου YEARMAR

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική συχνότητα
,00	10	2,9	2,9	2,9
1,00	20	5,8	5,8	8,8
2,00	33	9,6	9,6	18,4
3,00	26	7,6	7,6	26,0
4,00	25	7,3	7,3	33,3
5,00	17	5,0	5,0	38,3
6,00	13	3,8	3,8	42,1
7,00	15	4,4	4,4	46,5
8,00	13	3,8	3,8	50,3
9,00	8	2,3	2,3	52,6
10,00	22	6,4	6,4	59,1
11,00	9	2,6	2,6	61,7
12,00	8	2,3	2,3	64,0
13,00	11	3,2	3,2	67,3
14,00	7	2,0	2,0	69,3
15,00	18	5,3	5,3	74,6
16,00	9	2,6	2,6	77,2
17,00	14	4,1	4,1	81,3
18,00	6	1,8	1,8	83,0
19,00	5	1,5	1,5	84,5
20,00	14	4,1	4,1	88,6
21,00	2	,6	,6	89,2
22,00	5	1,5	1,5	90,6
23,00	5	1,5	1,5	92,1
24,00	7	2,0	2,0	94,2
25,00	9	2,6	2,6	96,8
26,00	3	,9	,9	97,7
27,00	4	1,2	1,2	98,8
28,00	2	,6	,6	99,4
29,00	1	,3	,3	99,7
31,00	1	,3	,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Αριθμός παιδιών **NoKIDS**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
,00	103	30,1	30,1	30,1
1,00	84	24,6	24,6	54,7
Αριθμός παιδιών 2,00	134	39,2	39,2	93,9
3,00	18	5,3	5,3	99,1
4,00	3	,9	,9	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Μετά από πόσα χρόνια γάμου γεννήθηκε το πρώτο παιδί **YEARFK**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
,00	17	5,0	5,0	5,0
1,00	96	28,1	28,1	33,0
2,00	109	31,9	31,9	64,9
3,00	42	12,3	12,3	77,2
4,00	25	7,3	7,3	84,5
5,00	25	7,3	7,3	91,8
Έτη 6,00	6	1,8	1,8	93,6
7,00	11	3,2	3,2	96,8
8,00	6	1,8	1,8	98,5
9,00	1	,3	,3	98,8
10,00	2	,6	,6	99,4
11,00	2	,6	,6	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Κατάλληλη ηλικία για την απόκτηση παιδιών **AGEWANTK**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
24,00	1	,3	,3	,3
25,00	6	1,8	1,8	2,0
26,00	1	,3	,3	2,3
27,00	3	,9	,9	3,2
28,00	5	1,5	1,5	4,7
29,00	5	1,5	1,5	6,1
30,00	34	9,9	9,9	16,1
31,00	3	,9	,9	17,0
32,00	24	7,0	7,0	24,0
33,00	9	2,6	2,6	26,6
34,00	11	3,2	3,2	29,8
35,00	93	27,2	27,2	57,0
36,00	12	3,5	3,5	60,5
37,00	25	7,3	7,3	67,8
38,00	14	4,1	4,1	71,9
39,00	2	,6	,6	72,5
40,00	55	16,1	16,1	88,6
41,00	1	,3	,3	88,9
42,00	8	2,3	2,3	91,2
43,00	3	,9	,9	92,1
44,00	1	,3	,3	92,4
45,00	18	5,3	5,3	97,7
47,00	2	,6	,6	98,2
50,00	6	1,8	1,8	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Οικογενειακή κατάσταση **FAM**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Δύο ενήλικες χωρίς εξαρτώμενο τέκνο	103	30,1	30,1	30,1
Δύο ενήλικες με εξαρτώμενο τέκνο	177	51,8	51,8	81,9
Μονογονεϊκή οικογένεια	1	,3	,3	82,2
Άλλος τύπος νοικοκυριού χωρίς εξαρτώμενο τέκνο	13	3,8	3,8	86,0
Άλλος τύπος νοικοκυριού με εξαρτώμενο τέκνο	48	14,0	14,0	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Ιδανικός αριθμός παιδιών στην ελληνική οικογένεια **IDEALNo**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
1,00	6	1,8	1,8	1,8
2,00	178	52,0	52,0	53,8
3,00	142	41,5	41,5	95,3
4,00	15	4,4	4,4	99,7
5,00	1	,3	,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Άποψη της ερωτώμενης για την αντισύλληψη **CONTRACE**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Πολύ αρνητική	9	2,6	2,6	2,6
Αρνητική	17	5,0	5,0	7,6
Ουδέτερη	38	11,1	11,1	18,4
Θετική	75	21,9	21,9	40,4
Πολύ θετική	203	59,3	59,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Χρησιμοποίηση από την ερωτώμενη κάποια μέθοδο αντισύλληψης **CONTRUSE**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	132	38,6	38,6	38,6
Ναι	210	61,4	61,4	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Άποψη της ερωτώμενης για την έκτρωση **ABORTION**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Πολύ αρνητική	38	11,1	11,1	11,1
Αρνητική	103	30,1	30,1	41,2
Ουδέτερη	98	28,7	28,7	69,9
Θετική	67	19,6	19,6	89,5
Πολύ θετική	36	10,5	10,5	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Αποψη της ερωτώμενης για τη μόνιμη στειρώση **STERILE**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Πολύ αρνητική	66	19,3	19,3	19,3
Αρνητική	156	45,6	45,6	64,9
Ουδέτερη	77	22,5	22,5	87,4
Θετική	30	8,8	8,8	96,2
Πολύ θετική	13	4,8	4,8	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Επιθυμία περισσότερου χρόνου για τη φροντίδα των παιδιών **TIMECARE**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	49	14,3	14,3	14,3
Ναι	293	85,7	85,7	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Απόκτηση ενός ακόμα παιδιού εάν διπλασιαζόταν το εισόδημα **DOUBLEK**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	121	35,4	35,4	35,4
Ναι	221	64,6	64,6	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Βαθμός ικανοποίησης από τα κρατικά οικονομικά κίνητρα **MOTIVE**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Καθόλου	160	46,8	46,8	46,8
Μέτρια	163	47,7	47,7	94,4
Ικανοποιητικά	15	4,4	4,4	98,8
Αρκετά	3	,9	,9	99,7
Πολύ	1	,3	,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Ανεπιθύμητη εγκυμοσύνη **HAVPREGN**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	330	96,5	96,5	96,5
Ναι	12	3,5	3,5	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Επιθυμία συζύγου **HAVDESIR**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	314	91,8	91,8	91,8
Ναι	28	8,2	8,2	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Ηθικές αξίες **HAVVALUE**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	307	89,8	89,8	89,8
Ναι	35	10,2	10,2	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Θρησκευτικές πεποιθήσεις **HAVRELIG**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	324	94,7	94,7	94,7
Ναι	18	5,3	5,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Κοινωνικοί λόγοι **HAVSOCIA**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	308	90,1	90,1	90,1
Ναι	34	9,9	9,9	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ HAVFAMIL

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	83	24,3	24,3	24,3
Ναι	259	75,7	75,7	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Συναισθηματική πλήρωση **HAVFEEL**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	102	29,8	29,8	29,8
Ναι	240	70,2	70,2	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Φροντίδα των παιδιών από δημόσιο παιδικό σταθμό **CPSTAT**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	231	67,5	67,5	67,5
Ναι	111	32,5	32,5	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Φροντίδα των παιδιών από ιδιωτικό παιδικό σταθμό **CPRIVST**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	250	73,1	73,1	73,1
Ναι	92	26,9	26,9	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Φροντίδα των παιδιών από μέλος της οικογένειας (παππούς, γιαγιά κ.λ.π.) **CFAMILY**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	140	40,9	40,9	40,9
Ναι	202	59,1	59,1	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Φροντίδα των παιδιών από το σύζυγο **CHUSBAND**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	276	80,7	80,7	80,7
Ναι	66	19,3	19,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Φροντίδα των παιδιών από τρίτο πρόσωπο με αμοιβή μέσα στο σπίτι **CINHOME**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	273	79,8	79,8	79,8
Ναι	69	20,2	20,2	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Φροντίδα των παιδιών από τρίτο πρόσωπο με αμοιβή έξω από το σπίτι **COUTHOME**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	329	96,2	96,2	96,2
Ναι	13	3,8	3,8	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Ευέλικτα σχήματα απασχόλησης (μερική απασχόληση) για την απόκτηση παιδιού
HKEMPLOY

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	172	50,3	50,3	50,3
Ναι	170	49,7	49,7	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Καμία βοήθεια για την απόκτηση παιδιού **HKNOHELP**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	336	98,2	98,2	98,2
Ναι	6	1,8	1,8	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Οικονομική ενίσχυση για την απόκτηση παιδιού **HKMONEY**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	104	30,4	30,4	30,4
Ναι	238	69,6	69,6	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Σχολές γονέων/ Εκπαίδευση σε θέματα ψυχολογίας παιδιού και εφήβου για την απόκτηση παιδιού **HKEDUC**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	218	63,7	63,7	63,7
Ναι	124	36,3	36,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Φύλαξη παιδιών/ Φροντίδα **HKCARE**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	157	45,9	45,9	45,9
Ναι	185	54,1	54,1	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Ευέλικτα σχήματα απασχόλησης (μερική απασχόληση) για την ανατροφή των παιδιών
UPEMPLOY

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	187	54,7	54,7	54,7
Ναι	155	45,3	45,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Καμία βοήθεια για την ανατροφή των παιδιών **UPNOHELP**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	330	96,5	96,5	96,5
Ναι	12	3,5	3,5	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Οικονομική ενίσχυση για την φροντίδα των παιδιών **UPMONEY**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	124	36,3	36,3	36,3
Ναι	218	63,7	63,7	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Σχολές γονέων/ Εκπαίδευση σε θέματα ψυχολογίας παιδιού και εφήβου για την ανατροφή των παιδιών **UPEDUC**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	160	46,8	46,8	46,8
Ναι	182	53,2	53,2	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Φύλαξη παιδιών/ Φροντίδα **UPCARE**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	153	44,7	44,7	44,7
Ναι	189	55,3	55,3	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Να γίνουν σωστοί άνθρωποι **EXGOODP**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	18	5,3	5,3	5,3
Ναι	324	94,7	94,7	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Να αποκτήσουν μόρφωση **EXEDUC**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	75	21,9	21,9	21,9
Ναι	267	78,1	78,1	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Να επιτύχουν επαγγελματικά **EXJOB**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	144	42,1	42,1	42,1
Ναι	198	57,9	57,9	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Να είναι οικονομικά ευκατάστατοι **EXMONEY**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	173	50,6	50,6	50,6
Ναι	169	49,4	49,4	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Να εξασφαλίσουν τα προς το ζην **EXLIFE**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	246	71,9	71,9	71,9
Ναι	96	28,1	28,1	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Να συνεχίσουν την οικογενειακή επιχείρηση **EXFAMBUS**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	326	95,3	95,3	95,3
Ναι	16	4,7	4,7	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Να σας χαρίσουν εγγονάκια **ECHAVEK**

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	222	64,9	64,9	64,9
Ναι	120	35,1	35,1	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

ΝΑ ΦΡΟΝΤΙΣΟΥΝ ΕΣΑΣ ΟΤΑΝ ΑΥΤΟ ΚΡΙΘΕΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟ EXPARENT

	Συχνότητα	Ποσοστό	Valid Percent	Αθροιστική Συχνότητα
Όχι	268	78,4	78,4	78,4
Ναι	74	21,6	21,6	100,0
Σύνολο	342	100,0	100,0	

Πίνακες διπλής εισόδου: Οικονομικά στοιχεία

Πίνακας διπλή εισόδου: Οικογενειακό εισόδημα και ιδιοκτησιακό καθεστώς

		Ιδιοκτησιακό καθεστώς				Σύνολο
		Είναι δικό σας	Το ενοικιάζετε	Σας το έχουν παραχωρήσει τρίτοι	Σας το έχει παραχωρήσει από τη δουλεία σας	
Μηνιαίο Οικογενειακό εισόδημα	0-1000	3 ,9%	2 ,6%	4 1,2%	0 ,0%	9 2,6%
	1001-2000	67 19,6%	31 9,1%	10 2,9%	1 ,3%	109 31,9%
	2001-3000	67 19,6%	22 6,4%	1 ,3%	2 ,6%	92 26,9%
	3001-4000	51 14,9%	8 2,3%	3 ,9%	2 ,6%	64 18,7%
	4001-5000	19 5,6%	3 ,9%	2 ,6%	1 ,3%	25 7,3%
	5001-6000	11 3,2%	7 2,0%	1 ,3%	0 ,0%	19 5,6%
	6001-7000	5 1,5%	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	6 1,8%
	7001-8000	3 ,9%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	3 ,9%
	8001-9000	0 ,0%	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%
	9001-10000	1 ,3%	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	2 ,6%
	10001 και άνω	12 3,5%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	12 3,5%
	Συχνότητα	239	76	21	6	342
	Ποσοστό	69,9%	22,2%	6,1%	1,8%	100,0%
Σύνολο						

Πίνακας διπλή εισόδου: Μέγεθος σπιτιού και Ιδιοκτησιακό καθεστώς

		Ιδιοκτησιακό καθεστώς				Σύνολο
		Είναι δικό σας	Το ενοικιάζετε	Σας το έχουν παραχωρήσει τρίτοι	Σας το έχει παραχωρήσει από τη δουλειά σας	
Μέγεθος κατοικίας	35,00	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%
	45,00	4 1,2%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	4 1,2%
	50,00	1 ,3%	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	2 ,6%
	54,00	0 ,0%	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%
	55,00	1 ,3%	2 ,6%	0 ,0%	0 ,0%	3 ,9%
	59,00	0 ,0%	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%
	60,00	4 1,2%	6 1,8%	2 ,6%	0 ,0%	12 3,5%
	65,00	3 ,9%	3 ,9%	1 ,3%	0 ,0%	7 2,0%
	68,00	0 ,0%	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%
	70,00	10 2,9%	7 2,0%	1 ,3%	0 ,0%	18 5,3%
	72,00	0 ,0%	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%
	75,00	7 2,0%	2 ,6%	2 ,6%	0 ,0%	11 3,2%
	78,00	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%	0 ,0%	1 ,3%
	80,00	16 4,7%	8 2,3%	4 1,2%	1 ,3%	29 8,5%
	82,00	3 ,9%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	3 ,9%
	85,00	7 2,0%	8 2,3%	1 ,3%	1 ,3%	17 5,0%
	87,00	2 ,6%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	2 ,6%
	88,00	0 ,0%	2 ,6%	0 ,0%	0 ,0%	2 ,6%
	90,00	20 5,8%	10 2,9%	1 ,3%	0 ,0%	31 9,1%
	92,00	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%
	93,00	2 ,6%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	2 ,6%
	95,00	4 1,2%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	4 1,2%
	98,00	3 ,9%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	3 ,9%
	99,00	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%

	100,00	34 9,9%	12 3,5%	3 ,9%	4 1,2%	53 15,5%
	103,00	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%
	104,00	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%
	105,00	5 1,5%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	5 1,5%
	106,00	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%
	107,00	0 ,0%	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%
	110,00	15 4,4%	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	16 4,7%
	113,00	0 ,0%	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%
	115,00	4 1,2%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	4 1,2%
	120,00	28 8,2%	2 ,6%	1 ,3%	0 ,0%	31 9,1%
	130,00	5 1,5%	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	6 1,8%
	140,00	4 1,2%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	4 1,2%
	146,00	0 ,0%	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%
	150,00	12 3,5%	4 1,2%	0 ,0%	0 ,0%	16 4,7%
	160,00	6 1,8%	0 ,0%	2 ,6%	0 ,0%	8 2,3%
	170,00	4 1,2%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	4 1,2%
	175,00	4 1,2%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	4 1,2%
	180,00	6 1,8%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	6 1,8%
	200,00	11 3,2%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	11 3,2%
	210,00	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%
	240,00	0 ,0%	0 ,0%	2 ,6%	0 ,0%	2 ,6%
	250,00	5 1,5%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	5 1,5%
	270,00	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%
	300,00	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%
Σύνολο	Συχνότητα	239	76	21	6	342
	Ποσοστό	69,9%	22,2%	6,1%	1,8%	100,0%

ΠΙΝΑΚΕΣ ΔΙΠΛΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΟΥΛΕΙΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΠΛΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ: ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΕΡΩΤΩΜΕΝΗΣ

		Επάγγελμα της ερωτώμενης γυναίκας				Σύνολο
		Δημόσιος Υπάλληλος	Ιδιωτικός /η Υπάλληλος	Σπουδαστής /ρια	Συνταξιούχος	
Μορφωτικό επίπεδο της ερωτώμενης	Αναλφάβητος/ η	1 ,3%	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	2 ,6%
	Απολυτήριο Δημοτικού	0 ,0%	1 ,3%	3 ,9%	0 ,0%	4 1,2%
	Απολυτήριο Γυμνασίου	0 ,0%	0 ,0%	11 3,2%	0 ,0%	11 3,2%
	Απολυτήριο Λυκείου	13 3,8%	12 3,5%	54 15,8%	1 ,3%	80 23,4%
	Πτυχιούχος Ι.Ε.Κ- Τ.Ε.Ε.	7 2,0%	4 1,2%	17 5,0%	0 ,0%	28 8,2%
	Φοίτηση σε Τ.Ε.Ι.	1 ,3%	1 ,3%	5 1,5%	0 ,0%	7 2,0%
	Πτυχιούχος Τ.Ε.Ι.	15 4,4%	8 2,3%	21 6,1%	0 ,0%	44 12,9%
	Φοίτηση σε Α.Ε.Ι.	9 2,6%	2 ,6%	5 1,5%	0 ,0%	16 4,7%
	Πτυχιούχος Α.Ε.Ι	67 19,6%	16 4,7%	31 9,1%	0 ,0%	114 33,3%
	Φοίτηση σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα	4 1,2%	0 ,0%	4 1,2%	0 ,0%	8 2,3%
	Πτυχιούχος μεταπτυχιακού προγράμματος	3 ,9%	6 1,8%	14 4,1%	0 ,0%	23 6,7%
	Φοίτηση σε διδακτορικό πρόγραμμα	1 ,3%	0 ,0%	1 ,3%	0 ,0%	2 ,6%
	Πτυχιούχος διδακτορικού δίπλωμα	3 ,9%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	3 ,9%
	Συχνότητα	124	51	166	1	342
	Ποσοστό	36,3%	14,9%	48,5%	,3%	100,0%
Σύνολο						

Πίνακας διπλή εισόδου: Μορφωτικό επίπεδο της ερωτώμενης και Ικανοποιητικός μισθός

		Ικανοποιητικός μισθός						Σύνολο
		Καθόλου	Μέτρια	Ικανοποιητικά	Αρκετά	Πολύ	Πάρα Πολύ	
Μορφωτικό επίπεδο της ερωτώμενης	Αναλφάβητη	0	0	2	0	0	0	2
		,0%	,0%	,6%	,0%	,0%	,0%	,6%
	Απολυτήριο Δημοτικού	1	1	0	0	2	0	4
		,3%	,3%	,0%	,0%	,6%	,0%	1,2%
	Απολυτήριο Γυμνασίου	1	6	1	2	0	1	11
		,3%	1,8%	,3%	,6%	,0%	,3%	3,2%
	Απολυτήριο Λυκείου	18	28	15	15	3	1	80
		5,3%	8,2%	4,4%	4,4%	,9%	,3%	23,4%
	Πτυχιούχος Ι.Ε.Κ- Τ.Ε.Ε.	5	9	5	6	2	1	28
		1,5%	2,6%	1,5%	1,8%	,6%	,3%	8,2%
	Φοίτηση σε Τ.Ε.Ι.	0	5	1	0	1	0	7
		,0%	1,5%	,3%	,0%	,3%	,0%	2,0%
	Πτυχιούχος Τ.Ε.Ι.	7	17	7	10	3	0	44
		2,0%	5,0%	2,0%	2,9%	,9%	,0%	12,9%
	Φοίτηση σε Α.Ε.Ι.	0	5	7	2	2	0	16
		,0%	1,5%	2,0%	,6%	,6%	,0%	4,7%
	Πτυχιούχος Α.Ε.Ι	4	41	34	27	7	1	114
		1,2%	12,0%	9,9%	7,9%	2,0%	,3%	33,3%
	Φοίτηση σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα	4	1	0	3	0	0	8
		1,2%	,3%	,0%	,9%	,0%	,0%	2,3%
	Πτυχιούχος μεταπτυχιακού προγράμματος	2	8	4	5	2	2	23
		,6%	2,3%	1,2%	1,5%	,6%	,6%	6,7%
	Φοίτηση σε διδακτορικό πρόγραμμα	0	1	0	1	0	0	2
		,0%	,3%	,0%	,3%	,0%	,0%	,6%
	Πτυχιούχος διδακτορικού δίπλωμα	0	0	0	2	1	0	3
		,0%	,0%	,0%	,6%	,3%	,0%	,9%
Σύνολο	Συχνότητα	42	122	76	73	23	6	342
	Ποσοστό	12,3%	35,7%	22,2%	21,3%	6,7%	1,8%	100,0%

Πίνακας διπλή εισόδου: Μορφωτικό επίπεδο της ερωτώμενης και Ανταπόκριση του επαγγέλματος στο μορφωτικό επίπεδο

		Ανταπόκριση του επαγγέλματος στο μορφωτικό επίπεδο						Σύνολο
		Καθόλου	Μέτρια	Ικανοποιητικ ά	Αρκετά	Πολύ	Πάρα Πολύ	
Μορφωτικό επίπεδο της ερωτώμενης	Αναλφάβητη	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	2 ,6%
	Απολυτήριο Δημοτικού	1 ,3%	1 ,3%	1 ,3%	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	4 1,2%
	Απολυτήριο Γυμνασίου	0 ,0%	6 1,8%	3 ,9%	1 ,3%	1 ,3%	0 ,0%	11 3,2%
	Απολυτήριο Λυκείου	6 1,8%	14 4,1%	21 6,1%	27 7,9%	11 3,2%	1 ,3%	80 23,4%
	Πτυχιούχος Ι.Ε.Κ- Τ.Ε.Ε.	1 ,3%	8 2,3%	8 2,3%	8 2,3%	1 ,3%	2 ,6%	28 8,2%
	Φοίτηση σε Τ.Ε.Ι.	1 ,3%	0 ,0%	2 ,6%	3 ,9%	1 ,3%	0 ,0%	7 2,0%
	Πτυχιούχος Τ.Ε.Ι.	5 1,5%	8 2,3%	10 2,9%	15 4,4%	5 1,5%	1 ,3%	44 12,9%
	Φοίτηση σε Α.Ε.Ι.	0 ,0%	2 ,6%	4 1,2%	6 1,8%	1 ,3%	3 ,9%	16 4,7%
	Πτυχιούχος Α.Ε.Ι	2 ,6%	16 4,7%	25 7,3%	33 9,6%	23 6,7%	15 4,4%	114 33,3%
	Φοίτηση σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα	0 ,0%	2 ,6%	0 ,0%	4 1,2%	0 ,0%	2 ,6%	8 2,3%
	Πτυχιούχος μεταπτυχιακού προγράμματος	0 ,0%	2 8,7%	1 4,3%	12 52,2%	2 8,7%	6 26,1%	23 100,0%
	Φοίτηση σε διδασκτορικό πρόγραμμα	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%	1 ,3%	0 ,0%	2 ,6%
	Πτυχιούχος διδασκτορικού δίπλωμα	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	2 ,6%	1 ,3%	0 ,0%	3 9%
	Συχνότητα	16	59	76	114	47	30	342
	Ποσοστό	4,7%	17,3%	22,2%	33,3%	13,7%	8,8%	100,0%
Σύνολο								

Πίνακας διπλή εισόδου: Μορφωτικό επίπεδο της ερωτώμενης και Ανταπόκριση του εισοδήματος στο μορφωτικό επίπεδο

		Ανταπόκριση του εισοδήματος στο μορφωτικό επίπεδο						Σύνολο
		Καθόλου	Μέτρια	Ικανοποιητικά	Αρκετά	Πολύ	Πάρα Πολύ	
Μορφωτικό επίπεδο της ερωτώμενης	Αναλφάβητη	0 ,0%	0 ,0%	2 ,6%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	2 ,6%
	Απολυτήριο Δημοτικού	1 ,3%	1 ,3%	1 ,3%	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	4 1,2%
	Απολυτήριο Γυμνασίου	0 ,0%	8 2,3%	2 ,6%	0 ,0%	1 ,3%	0 ,0%	11 3,2%
	Απολυτήριο Λυκείου	13 3,8%	22 6,4%	20 5,8%	17 5,0%	8 2,3%	0 ,0%	80 23,4%
	Πτυχιούχος Ι.Ε.Κ- Τ.Ε.Ε.	4 1,2%	13 3,8%	6 1,8%	2 ,6%	2 ,6%	1 ,3%	28 8,2%
	Φοίτηση σε Τ.Ε.Ι.	0 ,0%	1 ,3%	2 ,6%	3 ,9%	1 ,3%	0 ,0%	7 2,0%
	Πτυχιούχος Τ.Ε.Ι.	7 2,0%	13 3,8%	5 1,5%	18 5,3%	1 ,3%	0 ,0%	44 12,9%
	Φοίτηση σε Α.Ε.Ι.	0 ,0%	3 ,9%	7 2,0%	5 1,5%	1 ,3%	0 ,0%	16 4,7%
	Πτυχιούχος Α.Ε.Ι	9 2,6%	36 10,5%	33 9,6%	25 7,3%	9 2,6%	2 ,6%	114 33,3%
	Φοίτηση σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα	3 ,9%	1 ,3%	1 ,3%	3 ,9%	0 ,0%	0 ,0%	8 2,3%
	Πτυχιούχος μεταπτυχιακού προγράμματος	2 ,6%	7 2,0%	5 1,5%	5 1,5%	2 ,6%	2 ,6%	23 6,7%
	Φοίτηση σε διδακτορικό πρόγραμμα	0 ,0%	1 ,3%	0 ,0%	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	2 ,6%
	Πτυχιούχος διδακτορικού δίπλωμα	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	2 ,6%	1 ,3%	0 ,0%	3 ,9%
	Σύνολο	39 11,4%	106 31,0%	84 24,6%	82 24,0%	26 7,6%	5 1,5%	342 100,0%
	Ποσοστό							

Πίνακας διπλή εισόδου: Μορφωτικό επίπεδο της ερωτώμενης και εάν ο διπλασιασμός του εισοδήματος τους επηρεάζει την απόφασή τους για δουλειά

		Εάν ο διπλασιασμός του εισοδήματος τους επηρεάζει την απόφασή τους για δουλειά		Σύνολο
		Όχι	Ναι	
Μορφωτικό επίπεδο της ερωτώμενης	Αναλφάβητη	1 ,3%	1 ,3%	2 ,6%
	Απολυτήριο Δημοτικού	3 ,9%	1 ,3%	4 1,2%
	Απολυτήριο Γυμνασίου	6 1,8%	5 1,5%	11 3,2%
	Απολυτήριο Λυκείου	17 5,0%	63 18,4%	80 23,4%
	Πτυχιούχος Ι.Ε.Κ- Τ.Ε.Ε.	7 2,0%	21 6,1%	28 8,2%
	Φοίτηση σε Τ.Ε.Ι.	2 ,6%	5 1,5%	7 2,0%
	Πτυχιούχος Τ.Ε.Ι.	5 1,5%	39 11,4%	44 12,9%
	Φοίτηση σε Α.Ε.Ι.	5 1,5%	11 3,2%	16 4,7%
	Πτυχιούχος Α.Ε.Ι	10 2,9%	104 30,4%	114 33,3%
	Φοίτηση σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα	0 ,0%	8 2,3%	8 2,3%
	Πτυχιούχος μεταπτυχιακού προγράμματος	1 ,3%	22 6,4%	23 6,7%
	Φοίτηση σε διδακτορικό πρόγραμμα	0 ,0%	2 ,6%	2 ,6%
	Πτυχιούχος διδακτορικού δίπλωμα	0 ,0%	3 ,9%	3 ,9%
	Συχνότητα	57	285	342
	Ποσοστό	16,7%	83,3%	100,0%
Σύνολο				

Πίνακας διπλή εισόδου: Μορφωτικό επίπεδο της ερωτώμενης και Εάν πιστεύουν ότι μπορούν να ενταχθούν στο εργατικό δυναμικό ύστερα από μια περίοδο διακοπής

		Εάν πιστεύουν ότι μπορούν να ενταχθούν στο εργατικό δυναμικό ύστερα από μια περίοδο διακοπής		
		Όχι	Ναι	Σύνολο
Μορφωτικό επίπεδο της ερωτώμενης	Αναλφάβητη	0 ,0%	2 ,6%	2 ,6%
	Απολυτήριο Δημοτικού	1 ,3%	3 ,9%	4 1,2%
	Απολυτήριο Γυμνασίου	1 ,3%	10 2,9%	11 3,2%
	Απολυτήριο Λυκείου	35 10,2%	45 14,2%	80 23,4%
	Πτυχιούχος Ι.Ε.Κ- Τ.Ε.Ε.	13 3,8%	15 4,4%	28 8,2%
	Φοίτηση σε Τ.Ε.Ι.	2 ,6%	5 1,5%	7 2,0%
	Πτυχιούχος Τ.Ε.Ι.	13 3,8%	31 9,1%	44 12,9%
	Φοίτηση σε Α.Ε.Ι.	7 2,0%	9 2,6%	16 4,7%
	Πτυχιούχος Α.Ε.Ι	63 18,4%	51 14,9%	114 33,3%
	Φοίτηση σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα	4 1,2%	4 1,2%	8 2,3%
	Πτυχιούχος μεταπτυχιακού προγράμματος	6 1,8%	17 5,0%	23 6,7%
	Φοίτηση σε διδακτορικό πρόγραμμα	2 ,6%	0 ,0%	2 ,6%
	Πτυχιούχος διδακτορικού δίπλωμα	0 ,0%	3 ,9%	3 ,9%
	Συχνότητα	147	193	342
	Ποσοστό	43,0%	57,0%	100,0%
Σύνολο				

Πίνακας διπλή εισόδου: Μορφωτικό επίπεδο της ερωτώμενης και Διακρίσεις στην αγορά εργασίας για τις μητέρες

		Διακρίσεις στην αγορά εργασίας για τις μητέρες		Σύνολο
		Όχι	Ναι	
Μορφωτικό επίπεδο της ερωτώμενης	Αναλφάβητη	1 ,3%	1 ,3%	2 ,6%
	Απολυτήριο Δημοτικού	1 ,3%	3 ,9%	4 1,2%
	Απολυτήριο Γυμνασίου	3 ,9%	8 2,3%	11 3,2%
	Απολυτήριο Λυκείου	8 2,3%	72 21,1%	80 23,4%
	Πτυχιούχος Ι.Ε.Κ- Τ.Ε.Ε.	0 ,0%	28 8,2%	28 8,2%
	Φοίτηση σε Τ.Ε.Ι.	1 ,3%	6 1,8%	7 2,0%
	Πτυχιούχος Τ.Ε.Ι.	2 ,6%	42 12,3%	44 12,9%
	Φοίτηση σε Α.Ε.Ι.	3 ,9%	13 3,8%	16 4,7%
	Πτυχιούχος Α.Ε.Ι	20 5,8%	94 27,5%	114 33,3%
	Φοίτηση σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα	1 ,3%	7 2,0%	8 2,3%
	Πτυχιούχος μεταπτυχιακού προγράμματος	0 ,0%	23 6,7%	23 6,7%
	Φοίτηση σε διδακτορικό πρόγραμμα	0 ,0%	2 ,6%	2 ,6%
	Πτυχιούχος διδακτορικού δίπλωμα	2 ,6%	1 ,3%	3 ,9%
	Συχνότητα	42	300	342
	Ποσοστό	12,3%	87,7%	100,0%
Σύνολο				

Πίνακας διπλή εισόδου: Μορφωτικό επίπεδο της ερωτώμενης και Εάν η ελληνική νομοθεσία προστατεύει την εργαζόμενη μητέρα

	Εάν η ελληνική νομοθεσία προστατεύει την εργαζόμενη μητέρα		Σύνολο
	Όχι	Ναι	
Μορφωτικό επίπεδο της ερωτώμενης	2 ,6%	0 ,0%	2 ,6%
	1 ,3%	3 ,9%	4 1,2%
	7 2,0%	4 1,2%	11 3,2%
	49 14,3%	31 9,1%	80 23,4%
	20 5,8%	8 2,3%	28 8,2%
	4 1,2%	3 ,9%	7 2,0%
	29 8,5%	15 4,4%	44 12,9%
	7	9	16
	43,8%	56,3%	100,0%
	61 17,8%	53 15,5%	114 33,3%
	6 1,8%	2 ,6%	8 2,3%
	15 4,4%	8 2,3%	23 6,7%
	0 ,0%	2 ,6%	2 ,6%
	0 ,0%	3 ,9%	3 ,9%
	201	141	342
	58,8%	41,2%	100,0%
Σύνολο			

Πίνακας διπλή εισόδου: Μηνιαίο ατομικό εισόδημα της ερωτώμενης και Επάγγελμα της ερωτώμενης γυναίκας

		Επάγγελμα της ερωτώμενης γυναίκας				Σύνολο
		Δημόσιος Υπάλληλος	Ελεύθερη Επαγγελματίας	Ιδιωτικός Υπάλληλος	Φοιτήτρια	
Μηνιαίο ατομικό εισόδημα της ερωτώμενης	0-500	0 ,0%	2 ,6%	1 ,3%	0 ,0%	3 ,9%
	501-1000	3 ,9%	13 3,8%	11 3,2%	0 ,0%	27 7,9%
	1001-1500	25 7,3%	17 5,0%	99 28,9%	1 ,3%	142 41,5%
	1501-2000	77 22,5%	2 ,6%	44 12,9%	0 ,0%	123 36,0%
	2001-2500	11 3,2%	5 1,5%	8 2,3%	0 ,0%	24 7,0%
	2501-3000	3 ,9%	4 1,2%	0 ,0%	0 ,0%	7 2,0%
	3001-3500	5 1,5%	0 ,0%	1 ,3%	0 ,0%	6 1,8%
	3501-4000	0 ,0%	3 ,9%	0 ,0%	0 ,0%	3 ,9%
	4001-4500	0 ,0%	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%
	5001 και άνω	0 ,0%	4 1,2%	2 ,6%	0 ,0%	6 1,8%
	Συχνότητα	124	51	166	1	342
	Ποσοστό	36,3%	14,9%	48,5%	,3%	100,0%
Σύνολο						

Πίνακας διπλή εισόδου: Μηνιαίο ατομικό εισόδημα της ερωτώμενης και Ικανοποιητικός μισθός

		Ικανοποιητικός μισθός						Σύνολο
		Καθόλου	Μέτρια	Ικανοποιητικά	Αρκετά	Πολύ	Πάρα Πολύ	
Μηνιαίο ατομικό εισόδημα της ερωτώμενης	0-500	1 ,3%	0 ,0%	1 ,3%	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	3 ,9%
	501-1000	7 2,0%	10 2,9%	4 1,2%	5 1,5%	1 ,3%	0 ,0%	27 7,9%
	1001-1500	27 7,9%	54 15,8%	21 6,1%	31 9,1%	6 1,8%	3 ,9%	142 41,5%
	1501-2000	3 ,9%	48 14,0%	42 12,3%	21 6,1%	9 2,6%	0 ,0%	123 36,0%
	2001-2500	4 1,2%	8 2,3%	5 1,5%	6 1,8%	1 ,3%	0 ,0%	24 7,0%
	2501-3000	0 ,0%	1 ,3%	2 ,6%	2 ,6%	2 ,6%	0 ,0%	7 2,0%
	3001-3500	0 ,0%	1 ,3%	0 ,0%	5 1,5%	0 ,0%	0 ,0%	6 1,8%
	3501-4000	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%	0 ,0%	2 ,6%	3 ,9%
	4001-4500	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%
	5001 και άνω	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%	0 ,0%	4 1,2%	1 ,3%	6 1,8%
	Συχνότητα	42	122	76	73	23	6	342
	Ποσοστό	12,3%	35,7%	22,2%	21,3%	6,7%	1,8%	100,0%

Πίνακας διπλή εισόδου: Μηνιαίο ατομικό εισόδημα της ερωτώμενης και Βαθμός ικανοποίησης από το μισθό

		Βαθμός ικανοποίησης από το μισθό						Σύνολο
		Καθόλου	Μέτρια	Ικανοποιητικά	Αρκετά	Πολύ	Πάρα Πολύ	
Μηνιαίο ατομικό εισόδημα της ερωτώμενης	0-500	0 ,0%	0 ,0%	3 ,9%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	3 ,9%
	501-1000	7 2,0%	9 2,6%	6 1,8%	4 1,2%	1 ,3%	0 ,0%	27 7,9%
	1001-1500	22 6,4%	55 16,1%	28 8,2%	25 7,3%	12 3,5%	0 ,0%	142 41,5%
	1501-2000	6 1,8%	35 10,2%	38 11,1%	38 11,1%	5 1,5%	1 ,3%	123 36,0%
	2001-2500	3 ,9%	6 1,8%	6 1,8%	8 2,3%	1 ,3%	0 ,0%	24 7,0%
	2501-3000	0 ,0%	0 ,0%	2 ,6%	1 ,3%	4 1,2%	0 ,0%	7 2,0%
	3001-3500	0 ,0%	1 ,3%	0 ,0%	3 ,9%	0 ,0%	2 ,6%	6 1,8%
	3501-4000	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	2 ,6%	3 ,9%
	4001-4500	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%
	5001 και άνω	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	2 ,6%	3 ,9%	0 ,0%	6 1,8%
	Συχνότητα	39	106	84	82	26	5	342
	Ποσοστό	11,4%	31,0%	24,6%	24,0%	7,6%	1,5%	100,0%
Σύνολο								

Πίνακας διπλή εισόδου: Μηνιαίο ατομικό εισόδημα της ερωτώμενης και Εάν ο διπλασιασμός του εισοδήματος τους επηρεάζει την απόφασή τους για δουλειά

		Εάν ο διπλασιασμός του εισοδήματος τους επηρεάζει την απόφασή τους για δουλειά		Σύνολο
		Όχι	Ναι	
Μηνιαίο ατομικό εισόδημα της ερωτώμενης	0-500	3 ,9%	0 ,0%	3 ,9%
	501-1000	6 1,8%	21 6,1%	27 7,9%
	1001-1500	25 7,3%	117 34,2%	142 41,5%
	1501-2000	18 5,3%	105 30,7%	123 36,0%
	2001-2500	4 1,2%	20 5,8%	24 7,0%
	2501-3000	0 ,0%	7 2,0%	7 2,0%
	3001-3500	0 ,0%	6 1,8%	6 1,8%
	3501-4000	0 ,0%	3 ,9%	3 ,9%
	4001-4500	0 ,0%	1 ,3%	1 ,3%
	5001 και άνω	1 ,3%	5 1,5%	6 1,8%
	Συχνότητα	57	285	342
	Ποσοστό	16,7%	83,3%	100,0%
Σύνολο				

Πίνακας διπλή εισόδου: Μηνιαίο ατομικό εισόδημα της ερωτώμενης και Εάν η ελληνική νομοθεσία προστατεύει την εργαζόμενη μητέρα

		Εάν η ελληνική νομοθεσία προστατεύει την εργαζόμενη μητέρα		Σύνολο
		Όχι	Ναι	
Μηνιαίο ατομικό εισόδημα της ερωτώμενης	0-500	3 ,9%	0 ,0%	3 ,9%
	501-1000	18 5,3%	9 2,6%	27 7,9%
	1001-1500	87 25,4%	55 16,1%	142 41,5%
	1501-2000	66 19,3%	57 16,7%	123 36,0%
	2001-2500	15 4,4%	9 2,6%	24 7,0%
	2501-3000	1 ,3%	6 1,8%	7 2,0%
	3001-3500	3 ,9%	3 ,9%	6 1,8%
	3501-4000	3 ,9%	0 ,0%	3 ,9%
	4001-4500	1 ,3%	0 ,0%	1 ,3%
	5001 και άνω	4 1,2%	2 ,6%	6 1,8%
	Συχνότητα	201	141	342
	Ποσοστό	58,8%	41,2%	100,0%
Σύνολο				

Πίνακες διπλής εισόδου: Οικογενειακή κατάσταση

Πίνακας διπλή εισόδου: Απόκτηση ενός ακόμα παιδιού και Πόσα ακόμα παιδιά επιθυμεί να αποκτήσει

		Πόσα ακόμα παιδιά						Σύνολο
		,00	1,00	2,00	3,00	4,00	5,00	
Απόκτηση ενός ακόμα παιδιού	Όχι	138 40,4%	2 ,6%	2 ,6%	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	143 41,8%
	Ναι	4 1,2%	60 17,5%	85 24,9%	44 12,9%	5 1,5%	1 ,3%	199 58,2%
Σύνολο	Συχνότητα	142	62	87	45	5	1	342
	Ποσοστό	41,5%	18,1%	25,4%	13,2%	1,5%	,3%	100,0%

Πίνακες διπλής εισόδου για τα δύο αστικά κέντρα

Πίνακας διπλής εισόδου: Εκπαιδευτικό επίπεδο της ερωτώμενης στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Μορφωτικό επίπεδο της ερωτώμενης	Αναλφάβητη	1 ,3%	1 ,3%	2 ,6%
	Δημοτικό	0 ,0%	4 1,2%	4 1,2%
	Γυμνάσιο	4 1,2%	7 2,0%	11 3,2%
	Λυκείου	31 9,1%	49 14,3%	80 23,4%
	Πτυχιούχος Ι.Ε.Κ.- Τ.Ε.Ε.	9 2,6%	19 5,6%	28 8,2%
	Φοίτηση σε Τ.Ε.Ι.	1 ,3%	6 1,8%	7 2,0%
	Πτυχιούχος Τ.Ε.Ι.	24 7,0%	20 5,8%	44 12,9%
	Φοίτηση σε Α.Ε.Ι.	6 1,8%	10 2,9%	16 4,7%
	Πτυχιούχος Α.Ε.Ι.	45 13,2%	69 20,2%	114 33,3%
	Φοίτηση σε Μ.Π.	3 ,9%	5 1,5%	8 2,3%
	Πτυχιούχος σε Μ.Π.	8 2,3%	15 4,4%	23 6,7%
	Φοίτηση σε Δ.Π.	0 ,0%	2 ,6%	2 ,6%
	Πτυχιούχος σε Δ.Π.	2 ,6%	1 ,3%	3 ,9%
	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%
Σύνολο				

Πίνακας διπλής εισόδου: Εκπαιδευτικό επίπεδο του συντρόφου στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Μορφωτικό επίπεδο του συζύγου	Δημοτικό	0 ,0%	4 1,2%	4 1,2%
	Γυμνάσιο	1 ,3%	13 3,8%	14 4,1%
	Λυκείου	31 9,1%	44 12,9%	75 21,9%
	Πτυχιούχος Ι.Ε.Κ.- Τ.Ε.Ε.	15 4,4%	26 7,6%	41 12,0%
	Φοίτηση σε Τ.Ε.Ι.	0 ,0%	4 1,2%	4 1,2%
	Πτυχιούχος Τ.Ε.Ι.	16 4,7%	24 7,0%	40 11,7%
	Φοίτηση σε Α.Ε.Ι.	4 1,2%	6 1,8%	10 2,9%
	Πτυχιούχος Α.Ε.Ι.	54 15,8%	67 19,6%	121 35,4%
	Φοίτηση σε Μ.Π.	3 ,9%	2 ,6%	5 1,5%
	Πτυχιούχος σε Μ.Π.	9 2,6%	14 4,1%	23 6,7%
	Φοίτηση σε Δ.Π.	0 ,0%	3 ,9%	3 ,9%
	Πτυχιούχος σε Δ.Π.	1 ,3%	1 ,3%	2 ,6%
	Συχνότητα	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%
Σύνολο				

Πίνακας διπλής εισόδου: Εθνικότητα της ερωτώμενης στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Εθνικότητα	Αλλοδαπή	5 1,5%	6 1,8%	11 3,2%
	Ελληνίδα	129 37,7%	202 59,1%	331 96,8%
Σύνολο		Συχνότητα 134	Συχνότητα 208	Σύνολο 342
		Ποσοστό 39,2%	Ποσοστό 60,8%	Ποσοστό 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Θρησκευτικές πεποιθήσεις της ερωτώμενης στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Θρήσκευμα	Άθεη	1 ,3%	0 ,0%	1 ,3%
	Καθολική χριστιανή	6 1,8%	12 3,5%	18 5,3%
	Οπαδός του Ιουδαϊσμού	2 ,6%	5 1,5%	7 2,0%
	Οπαδός του Προτεσταντισμού	0 ,0%	1 ,3%	1 ,3%
	Ορθόδοξη Χριστιανή	125 36,5%	190 55,6%	315 92,1%
	Σύνολο	134	208	342
	Συχνότητα	39,2%	60,8%	100,0%
	Ποσοστό			

Πίνακας διπλής εισόδου: Μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Μηνιαίο Οικογενειακό Εισόδημ	0-1000€	5 1,5%	4 1,2%	9 2,6%
	1001-2000€	40 11,7%	69 20,2%	109 31,9%
	2001-3000€	35 10,2%	57 16,7%	92 26,9%
	3001-4000€	26 7,6%	38 11,1%	64 18,7%
	4001-5000€	11 3,2%	14 4,1%	25 7,3%
	5001-6000€	7 2,0%	12 3,5%	19 5,6%
	6001-7000€	1 ,3%	5 1,5%	6 1,8%
	7001-8000€	1 ,3%	2 ,6%	3 ,9%
	8001-9000€	1 ,3%	0 ,0%	1 ,3%
	9001-10000€	0 ,0%	2 ,6%	2 ,6%
	10001€ και άνω	7 2,0%	5 1,5%	12 3,5%
	ΣΥΝΟΛΟ	134	208	342
	Συχνότητα	39,2%	60,8%	100,0%
	Ποσοστό			

Πίνακας διπλής εισόδου: Μηνιαίο ατομικό εισόδημα της ερωτώμενης στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Μηνιαίο ατομικό εισόδημα της ερωτώμενης	0-500€	0 ,0%	3 ,9%	3 ,9%
	501-1000€	13 3,8%	14 4,1%	27 7,9%
	1001-1500€	53 15,5%	89 26,0%	142 41,5%
	1501-2000€	44 12,9%	79 23,1%	123 36,0%
	2001-2500€	11 3,2%	13 3,8%	24 7,0%
	2501-3000€	5 1,5%	2 ,6%	7 2,0%
	3001-3500€	3 ,9%	3 ,9%	6 1,8%
	3501-4000€	1 ,3%	2 ,6%	3 ,9%
	4001-4500€	0 ,0%	1 ,3%	1 ,3%
	5001€ και άνω	4 1,2%	2 ,6%	6 1,8%
	Σύνολο	134	208	342
	Συχνότητα Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Μηνιαίο ατομικό εισόδημα του συντρόφου στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Μηνιαίο ατομικό εισόδημα του συντρόφου	0-500€	5 1,5%	4 2,4%	9 2,9%
	501-1000€	27 7,9%	53 15,5%	80 23,4%
	1001-1500€	38 11,1%	58 17,0%	96 28,1%
	1501-2000€	21 6,1%	35 10,2%	56 16,4%
	2001-2500€	14 4,1%	14 4,1%	28 8,2%
	2501-3000€	8 2,3%	17 5,0%	25 7,3%
	3001-3500€	6 1,8%	7 2,0%	13 3,8%
	3501-4000€	3 ,9%	3 ,9%	6 1,8%
	4001-4500€	7 2,0%	5 1,5%	12 3,5%
	4501-5000€	1 ,3%	2 ,6%	3 ,9%
	5001€ και άνω €	4 1,2%	6 1,8%	10 2,9%
	Συχνότητα	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%
Σύνολο				

Πίνακας διπλής εισόδου: Εισοδήματα από γεωργικές δραστηριότητες στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Εισοδήματα από γεωργικές δραστηριότητες	Όχι	131 38,3%	194 56,7%	325 95,0%
	Ναι	3 ,9%	14 4,1%	17 5,0%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εισοδήματα από επιδόματα/ βοηθήματα στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Εισοδήματα από επιδόματα/ βοηθήματα	Όχι	126 36,8%	191 55,8%	317 92,7%
	Ναι	8 2,3%	17 5,0%	25 7,3%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εισοδήματα από επενδύσεις στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Εισοδήματα από επενδύσεις	Όχι	106 31,0%	170 49,7%	276 80,7%
	Ναι	28 8,2%	38 11,1%	66 19,3%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εισοδήματα από συντάξεις στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Εισοδήματα από συντάξεις	Όχι	132 38,6%	202 59,1%	334 97,7%
	Ναι	2 ,6%	6 1,8%	8 2,3%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εισοδήματα από δραστηριότητες στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Εισοδήματα από τις δραστηριότητες	0	92 26,9%	130 38,0%	222 64,9%
	0-300€	16 4,7%	32 9,4%	48 14,0%
	301-600€	8 2,3%	25 7,3%	33 9,6%
	601-900€	7 2,0%	6 1,8%	13 3,8%
	901-1200€	4 1,2%	4 1,2%	8 2,3%
	1200€ και άνω	7 2,0%	11 3,2%	18 5,3%
	Συχνότητα	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%
Σύνολο				

Πίνακας διπλής εισόδου: Βαθμός ικανοποίησης των ερωτώμενων για το εισόδημά τους στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Βαθμός ικανοποίησης των ερωτώμενων για το εισόδημά τους	Όχι	79 23,1%	123 36,0%	202 59,1%
	Ναι	55 16,1%	85 24,9%	140 40,9%
	Συχνότητα	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%
Σύνολο				

Πίνακας διπλής εισόδου: Εάν καταναλώνουν χρήματα για την αναψυχή τους στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Εάν καταναλώνουν χρήματα για την αναψυχή τους	Όχι	92 26,9%	132 38,6%	224 65,5%
	Ναι	42 12,3%	76 22,2%	118 34,5%
	Συχνότητα	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%
Σύνολο				

Πίνακας διπλής εισόδου: Εάν καταναλώνουν χρήματα για την αναψυχή των παιδιών τους στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Εάν καταναλώνουν χρήματα για την αναψυχή των παιδιών τους	Όχι	111 32,5%	164 48,0%	275 80,4%
	Ναι	23 6,7%	44 12,9%	67 19,6%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εάν αποταμιεύουν χρήματα στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Εάν αποταμιεύουν χρήματα	Όχι	79 23,1%	129 37,7%	208 60,8%
	Ναι	55 16,1%	79 23,1%	134 39,2%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εάν καταναλώνουν χρήματα για άλλα έξοδα των παιδιών τους στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Εάν καταναλώνουν χρήματα για άλλα έξοδα των παιδιών τους	Όχι	125 36,5%	198 57,9%	323 94,4%
	Ναι	9 2,6%	10 2,9%	19 5,6%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εάν διαθέτουν χρήματα σε δόσεις, γραμμάτια στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Εάν διαθέτουν χρήματα σε δόσεις, γραμμάτια	Όχι	118 34,5%	194 56,7%	312 91,2%
	Ναι	16 4,7%	14 4,1%	30 8,8%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εάν διαθέτουν χρήματα για διατροφή στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Εάν διαθέτουν χρήματα για διατροφή	Όχι	126 36,8%	186 54,4%	312 91,2%
	Ναι	8 2,3%	22 6,4%	30 8,8%
Σύνολο		Συχνότητα 134 39,2%	Ποσοστό 208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εάν διαθέτουν χρήματα για την επιμόρφωσή τους, στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Εάν ξοδεύουν χρήματα για την επιμόρφωσή τους	Όχι	122 35,7%	198 57,9%	320 93,6%
	Ναι	12 3,5%	10 2,9%	22 6,4%
Σύνολο		Συχνότητα 134 39,2%	Ποσοστό 208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εάν διαθέτουν χρήματα για την ένδυση τους στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Εάν διαθέτουν χρήματα για την ένδυση τους	Όχι	114 33,3%	182 53,2%	296 86,5%
	Ναι	20 5,8%	26 7,6%	46 13,5%
Σύνολο		Συχνότητα 134 39,2%	Ποσοστό 208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εάν διαθέτουν χρήματα για την ένδυση των παιδιών τους στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Εάν διαθέτουν χρήματα για την ένδυση των παιδιών τους	Όχι	123 36,0%	194 56,7%	317 92,7%
	Ναι	11 3,2%	14 4,1%	25 7,3%
Σύνολο		Συχνότητα 134 39,2%	Ποσοστό 208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εάν διαθέτουν χρήματα για επένδυση στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Εάν διαθέτουν χρήματα για επένδυση	Όχι	119 34,9%	191 56,0%	310 90,9%
	Ναι	14 4,1%	17 5,0%	31 9,1%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	133 39,0%	208 61,0%	341 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εάν διαθέτουν χρήματα για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη τους στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Εάν διαθέτουν χρήματα για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη	Όχι	133 38,9%	199 58,2%	332 97,1%
	Ναι	1 ,3%	9 2,6%	10 2,9%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εάν διαθέτουν χρήματα για ενοικίαση σπιτιού στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
	Όχι	123 36,0%	194 56,7%	317 92,7%
	Ναι	11 3,2%	14 4,1%	25 7,3%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εάν διαθέτουν χρήματα για την επισκευή του αμαξιού τους στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Εάν διαθέτουν χρήματα για την επισκευή του αυτοκινήτου	Όχι	128 37,4%	202 59,1%	330 96,5%
	Ναι	6 1,8%	6 1,8%	12 3,5%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Αριθμός ατόμων που κατοικούν στο σπίτι στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Αριθμός ατόμων που κατοικούν στο σπίτι	2	39 11,4%	60 17,5%	99 28,9%
	3	33 9,6%	52 15,2%	85 24,9%
	4	48 14,0%	79 23,1%	127 37,1%
	5	10 2,9%	13 3,8%	23 6,7%
	6	3 ,9%	3 ,9%	6 1,8%
	7	1 ,3%	1 ,3%	2 ,6%
Σύνολο		134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

*Συχνότητα
Ποσοστό*

Πίνακας διπλής εισόδου: Ιδιοκτησιακό καθεστώς στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Ιδιοκτησιακό καθεστώς του σπιτιού	Είναι δικός σας	91 26,6%	148 43,3%	239 69,9%
	Το ενοικιάζετε	35 10,2%	41 12,0%	76 22,2%
	Σας το έχουν παραχωρήσει τρίτοι	5 1,5%	16 4,7%	21 6,1%
	Σας το έχουν παραχωρήσει από τη δουλειά	3 ,9%	3 ,9%	6 1,8%
Σύνολο		134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

*Συχνότητα
Ποσοστό*

Πίνακας διπλής εισόδου: Επάγγελμα της ερωτώμενης στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Επάγγελμα της ερωτώμενης	Δημόσιος Υπάλληλος	46 13,5%	78 22,8%	124 36,3%
	Ελεύθερη Επαγγελματία	23 6,7%	28 8,2%	51 14,9%
	Ιδιωτική Υπάλληλος	65 19,0%	101 29,5%	166 48,5%
	Φοιτήτρια	0 ,0%	1 ,3%	1 ,3%
Σύνολο		134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

*Συχνότητα
Ποσοστό*

Πίνακας διπλής εισόδου: Το επάγγελμα του συντρόφου στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Επάγγελμα του συντρόφου	Άνεργος	4 1,2%	3 ,9%	7 2,0%
	Δημόσιος Υπάλληλος	36 10,5%	54 15,8%	90 26,3%
	Ελεύθερος Επαγγελματίας	47 13,7%	62 18,1%	109 31,9%
	Ιδιωτικός Υπάλληλος	46 13,5%	81 23,7%	127 37,1%
	Συνταξιούχος	1 ,3%	1 ,3%	2 ,6%
	Οικιακή απασχόληση	0 ,0%	1 ,3%	1 ,3%
	Φοιτητής	0 ,0%	5 1,5%	5 1,5%
	Σπουδαστής	0 ,0%	1 ,3%	1 ,3%
	Συχνότητα	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%
Σύνολο				

Πίνακας διπλής εισόδου: Εργασία πριν την απόκτηση του πρώτου παιδιού στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Εργασία πριν την απόκτηση του πρώτου παιδιού.	Όχι	30 8,8%	34 9,9%	64 18,7%
	Ναι	104 30,4%	174 50,9%	278 81,3%
Σύνολο		134	208	342
Συχνότητα		39,2%	60,8%	100,0%
Ποσοστό				

Πίνακας διπλής εισόδου: Εργασία μετά την απόκτηση του πρώτου παιδιού στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Εργασία μετά την απόκτηση του πρώτου παιδιού	Όχι	19 5,6%	23 6,7%	42 12,3%
	Ναι	115 33,6%	185 54,1%	300 87,7%
Σύνολο		134	208	342
Συχνότητα		39,2%	60,8%	100,0%
Ποσοστό				

Πίνακας διπλής εισόδου: Βαθμός ικανοποίησης των γυναικών για την εργασία τους στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Βαθμός ικανοποίησης των γυναικών για την εργασία τους	Καθόλου	8 2,3%	12 3,5%	20 5,8%
	Λίγο	28 8,2%	58 17,0%	86 25,1%
	Ικανοποιητικά	31 9,1%	46 13,5%	77 22,5%
	Αρκετά	41 12,0%	46 13,5%	87 25,4%
	Πολύ	14 4,1%	29 8,5%	43 12,6%
	Πάρα πολύ	12 3,5%	17 5,0%	29 8,5%
	<i>Συχνότητα</i>	134	208	342
	<i>Ποσοστό</i>	39,2%	60,8%	100,0%
Σύνολο				

Πίνακας διπλής εισόδου: Εάν οι ερωτώμενες έχουν δεύτερη απασχόληση στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Δεύτερη απασχόληση	Όχι	122 35,7%	195 57,0%	317 92,7%
	Ναι	12 3,5%	13 3,8%	25 7,3%
Σύνολο		134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Ασφαλιστικός φορέας της ερωτώμενης στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Ασφαλιστικός φορέας	ΔΕΗ	8 2,3%	15 4,4%	23 6,7%
	ΔΗΜΟΣΙΟ	38 11,1%	60 17,5%	98 28,7%
	ΙΚΑ	63 18,4%	101 29,5%	164 48,0%
	ΟΓΑ	12 3,5%	17 5,0%	29 8,5%
	ΟΑΕΕ	5 1,5%	3 ,9%	8 2,3%
	TAMEIO NOMIKΩN	1 ,3%	1 ,3%	2 ,6%
	ΤΣΑΥ	1 ,3%	3 ,9%	4 1,2%
	ΑΛΛΟ	2 ,6%	7 2,0%	9 2,6%
	ΣΕ ΚΑΝΕΝΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ	4 1,2%	1 ,3%	5 1,5%
	<i>Συχνότητα</i>	134	208	342
	<i>Ποσοστό</i>	39,2%	60,8%	100,0%
Σύνολο				

Πίνακας διπλής εισόδου: Μονιμότητα εργασίας των γυναικών δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Μονιμότητα εργασίας	Όχι	32 9,4%	55 16,1%	87 25,4%
	Ναι	102 29,8%	153 44,7%	255 74,6%
<i>Συχνότητα</i>		134	208	342
<i>Ποσοστό</i>		39,2%	60,8%	100,0%
Σύνολο				

Πίνακας διπλής εισόδου: Άδεια του εργοδότη στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Άδεια από τον εργοδότη	Όχι	63 18,4%	93 27,2%	156 45,6%
	Ναι	71 20,8%	115 33,6%	186 54,4%
Σύνολο		134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%
		<i>Συχνότητα Ποσοστό</i>		

Πίνακας διπλής εισόδου: Ευέλικτα ωράρια στην εργασία στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Ευέλικτα ωράρια	Όχι	104 30,4%	173 50,6%	277 81,0%
	Ναι	30 8,8%	35 10,2%	65 19,0%
Σύνολο		134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%
		<i>Συχνότητα Ποσοστό</i>		

Πίνακας διπλής εισόδου: Ύπαρξη παιδικών σταθμών στο χώρο εργασίας στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Παιδικός σταθμός	Όχι	120 35,1%	185 54,1%	305 89,2%
	Ναι	14 4,1%	23 6,7%	37 10,8%
Σύνολο		134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%
		<i>Συχνότητα Ποσοστό</i>		

Πίνακας διπλής εισόδου: Μειωμένο ωράριο εργασίας στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Μειωμένο ωράριο εργασίας	Όχι	112 32,7%	177 51,8%	289 84,5%
	Ναι	22 6,4%	31 9,1%	53 15,5%
Σύνολο		134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%
		<i>Συχνότητα Ποσοστό</i>		

Πίνακας διπλής εισόδου: Οικονομικά βοηθήματα από τον εργοδότη για τα παιδιά στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Οικονομικά βοηθήματα	Όχι	120 35,1%	189 55,3%	309 90,4%
	Ναι	14 4,1%	19 5,6%	33 9,7%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Κυριότερος λόγος εργασίας στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Εισόδημα	Όχι	114 33,3%	186 54,4%	300 87,7%
	Ναι	20 5,8%	22 6,4%	42 12,3%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Κυριότερος λόγος εργασίας στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Ενδιαφέρον για τη δουλειά	Όχι	116 33,9%	169 49,4%	285 83,3%
	Ναι	18 5,3%	39 11,4%	57 16,7%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Κυριότερος λόγος εργασίας στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Ικανοποίηση από τη δουλειά	Όχι	116 33,9%	190 55,6%	306 89,5%
	Ναι	18 5,3%	18 5,3%	36 10,5%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Κυριότερος λόγος εργασίας στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Κάλυψη βασικών αναγκών	Όχι	97 28,4%	121 35,4%	218 63,7%
	Ναι	37 10,8%	87 25,4%	124 36,3%
<i>ΣΥΝΟΛΟ</i>	<i>Συχνότητα</i>	134	208	342
	<i>Ποσοστό</i>	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Κύριος λόγος εργασίας στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Κοινωνικοί λόγοι	Όχι	124 36,3%	200 58,5%	324 94,7%
	Ναι	10 2,9%	8 2,3%	18 5,3%
<i>Σύνολο</i>	<i>Συχνότητα</i>	134	208	342
	<i>Ποσοστό</i>	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Κύριος λόγος εργασίας στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Οικονομικοί λόγοι	Όχι	56 16,4%	97 28,4%	153 44,7%
	Ναι	78 22,8%	111 32,5%	189 55,3%
<i>Σύνολο</i>	<i>Συχνότητα</i>	134	208	342
	<i>Ποσοστό</i>	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Κύριος λόγος εργασίας στα δύο αστικά κέντρα.

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Σύνταξη	Όχι	108 31,6%	162 47,4%	270 78,9%
	Ναι	26 7,6%	46 13,5%	72 21,1%
<i>Σύνολο</i>	<i>Συχνότητα</i>	134	208	342
	<i>Ποσοστό</i>	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Χρόνο που διαθέτουν οι γυναίκες εβδομαδιαίως σε δραστηριότητες

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Αθλητικές δραστηριότητες	Όχι	103 30,1%	162 47,4%	265 77,5%
	Ναι	31 9,1%	46 13,5%	77 22,5%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Χρόνο που διαθέτουν οι γυναίκες εβδομαδιαίως σε δραστηριότητες

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Διάβασμα των παιδιών	Όχι	84 24,6%	147 43,0%	231 67,5%
	Ναι	50 14,6%	61 17,8%	111 32,5%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Χρόνο που διαθέτουν οι γυναίκες εβδομαδιαίως σε δραστηριότητες

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Εκπαίδευση του εαυτού τους	Όχι	120 35,1%	177 51,8%	297 86,8%
	Ναι	14 4,1%	31 9,1%	45 13,2%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Χρόνο που διαθέτουν οι γυναίκες εβδομαδιαίως σε δραστηριότητες

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Θρησκευτικές υποχρεώσεις	Όχι	123 36,0%	180 52,6%	303 88,6%
	Ναι	11 3,2%	28 8,2%	39 11,4%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Χρόνο που διαθέτουν οι γυναίκες εβδομαδιαίως σε δραστηριότητες

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Κοινωνικές δραστηριότητες	Όχι	80 23,4%	144 42,1%	224 65,5%
	Ναι	54 15,8%	64 18,7%	118 34,5%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Χρόνο που διαθέτουν οι γυναίκες εβδομαδιαίως σε δραστηριότητες

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Ξεκούραση	Όχι	44 12,9%	53 15,5%	97 28,4%
	Ναι	90 26,3%	155 45,3%	245 71,6%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Χρόνο που διαθέτουν οι γυναίκες εβδομαδιαίως σε δραστηριότητες

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Οικιακές εργασίες	Όχι	17 5,0%	29 8,5%	46 13,5%
	Ναι	117 34,3%	178 52,2%	295 86,5%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,3%	207 60,7%	341 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Χρόνο που διαθέτουν οι γυναίκες εβδομαδιαίως σε δραστηριότητες

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Πολιτιστικές εκδηλώσεις	Όχι	106 31,0%	177 51,8%	283 82,7%
	Ναι	28 8,2%	31 9,1%	59 17,3%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Χρόνο που διαθέτουν οι γυναίκες εβδομαδιαίως σε δραστηριότητες

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Εθελοντικές εργασίες	Όχι	128 37,4%	200 58,5%	328 95,9%
	Ναι	6 1,8%	8 2,3%	14 4,1%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Χρόνο που διαθέτουν οι γυναίκες εβδομαδιαίως σε δραστηριότητες

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Εξωσχολικές δραστηριότητες παιδιών	Όχι	88 25,7%	164 48,0%	252 73,7%
	Ναι	46 13,5%	44 12,9%	90 26,3%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Χρόνο που διαθέτουν οι γυναίκες εβδομαδιαίως σε δραστηριότητες

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Τηλεόραση	Όχι	31 9,1%	54 15,8%	85 24,9%
	Ναι	103 30,1%	154 45,0%	257 75,1%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Χρόνο που διαθέτουν οι γυναίκες εβδομαδιαίως σε δραστηριότητες

		Πόλη		<i>Σύνολο</i>
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Φιλικές συναναστροφές	Όχι	34 9,9%	49 14,3%	83 24,3%
	Ναι	100 29,2%	159 46,5%	259 75,7%
<i>Συχνότητα</i>		134	208	342
<i>Ποσοστό</i>		39,2%	60,8%	100,0%
<i>Σύνολο</i>				

Πίνακας διπλής εισόδου: Βαθμός ικανοποίησης από το εισόδημα

		Πόλη		<i>Σύνολο</i>
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Βαθμός ικανοποίησης	Καθόλου	17 5,0%	25 7,3%	42 12,3%
	Λίγο	46 13,5%	76 22,2%	122 35,7%
	Ικανοποιητικά	29 8,5%	47 13,7%	76 22,2%
	Αρκετά	29 8,5%	44 12,9%	73 21,3%
	Πολύ	10 2,9%	13 3,8%	23 6,7%
	Πάρα πολύ	3 ,9%	3 ,9%	6 1,8%
<i>Συχνότητα</i>		134	208	342
<i>Ποσοστό</i>		39,2%	60,8%	100,0%
<i>Σύνολο</i>				

Πίνακας διπλής εισόδου: Επάρκεια του εισοδήματος για την ανατροφή των παιδιών

		Πόλη		<i>Σύνολο</i>
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Βαθμός ικανοποίησης	Όχι	87 25,4%	151 44,2%	238 69,6%
	Ναι	47 13,7%	57 16,6%	104 30,4%
	<i>Συχνότητα</i>	134	208	342
<i>Ποσοστό</i>		39,2%	60,8%	100,0%
<i>Σύνολο</i>				

Πίνακας διπλής εισόδου: Ανταπόκριση του επαγγέλματος στο μορφωτικό επίπεδο

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Βαθμός ανταπόκρισης	Καθόλου	7 2,0%	9 2,6%	16 4,7%
	Λίγο	23 6,7%	36 10,5%	59 17,3%
	Ικανοποιητικά	29 8,5%	47 13,7%	76 22,2%
	Αρκετά	45 13,2%	69 20,2%	114 33,3%
	Πολύ	19 5,6%	28 8,2%	47 13,7%
	Πάρα πολύ	11 3,2%	19 5,6%	30 8,8%
	Συχνότητα	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%
Σύνολο				

Πίνακας διπλής εισόδου: Ανταπόκριση του εισοδήματος στο μορφωτικό

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Ανταπόκριση του εισοδήματος στο μορφωτικό επίπεδο	Καθόλου	17 5,0%	22 6,4%	39 11,4%
	Λίγο	41 12,0%	65 19,0%	106 31,0%
	Ικανοποιητικά	34 9,9%	50 14,6%	84 24,6%
	Αρκετά	26 7,6%	56 16,4%	82 24,0%
	Πολύ	14 4,1%	12 3,5%	26 7,6%
	Πάρα πολύ	2 ,6%	3 ,9%	5 1,5%
	Συχνότητα	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%
Σύνολο				

Πίνακας διπλής εισόδου: Εάν ο διπλασιασμός του εισοδήματος τους επηρεάζει την απόφασή τους για δουλειά

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
	Όχι	18 5,3%	39 11,4%	57 16,7%
	Ναι	116 33,9%	169 49,4%	285 83,3%
	Συχνότητα	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%
Σύνολο				

Πίνακας διπλής εισόδου: Τόπος Εργασίας

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
	Μέσα στο σπίτι	4 1,2%	11 3,2%	15 4,4%
	Εκτός σπιτιού	123 36,0%	187 54,7%	310 90,6%
	Και τα δύο	7 2,0%	10 2,9%	17 5,0%
Σύνολο	Συχνότητα	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Ημέρες εργασίας εβδομαδιαίως

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
	3 ημέρες	1 ,3%	0 ,0%	1 ,3%
	4 ημέρες	1 ,3%	1 ,3%	2 ,6%
	5 ημέρες	113 33,0%	182 53,2%	295 86,3%
	6 ημέρες	13 3,8%	23 6,7%	36 10,5%
	7 ημέρες	6 1,8%	2 ,6%	8 2,3%
Σύνολο	Συχνότητα	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εάν θα σταματούσαν την εργασία τους για να φροντίσουν τα παιδιά τους

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
	Όχι	70 20,5%	102 29,8%	172 50,3%
	Ναι	64 18,7%	106 31,0%	170 49,7%
Σύνολο	Συχνότητα	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εάν πιστεύουν ότι μπορούν να ενταχθούν στο εργατικό δυναμικό ύστερα από μια περίοδο διακοπής

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Όχι		59	88	147
		17,3%	25,7%	43,0%
Ναι		75	120	193
		21,9%	35,1%	57,0%
Σύνολο	Συχνότητα	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου Διακρίσεις στην αγορά εργασίας για τις μητέρες

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Όχι		17	25	42
		5,0%	7,3%	12,3%
Ναι		117	183	300
		34,2%	53,5%	87,7%
Σύνολο	Συχνότητα	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Ισάξια αντιμετώπισή των μητέρων στις οικονομικές αμοιβές

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Όχι		57	93	150
		16,7%	27,2%	43,9%
Ναι		77	115	192
		22,5%	33,6%	56,1%
Σύνολο	Συχνότητα	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Ισάξια αντιμετώπισή των μητέρων στα εργασιακά καθήκοντα

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Όχι		64	102	166
		18,7%	29,8%	48,5%
Ναι		70	106	176
		20,5%	31,0%	51,5%
Σύνολο	Συχνότητα	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Ισάξια αντιμετώπισή των μητέρων στην ιεραρχία

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
	Όχι	87 25,4%	142 41,5%	229 67,0%
	Ναι	47 13,7%	66 19,3%	113 33,0%
Σύνολο	Συχνότητα	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Ισάξια αντιμετώπισή των μητέρων στις γονικές άδειες

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
	Όχι	56 16,4%	72 21,1%	128 37,4%
	Ναι	78 22,8%	136 39,8%	214 62,6%
Σύνολο	Συχνότητα	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εάν η οικογενειακή κατάσταση επηρεάζει την είσοδο της γυναίκας στην αγορά εργασίας

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
	Όχι	26 7,6%	44 12,9%	70 20,5%
	Ναι	108 31,6%	164 48,0%	272 79,5%
Σύνολο	Συχνότητα	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εάν τα οικογενειακά στερεότυπα επηρεάζουν την είσοδο της γυναίκας στην αγορά εργασίας

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
	Όχι	86 25,1%	142 41,5%	228 66,7%
	Ναι	48 14,0%	66 19,3%	114 33,3%
Σύνολο	Συχνότητα	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εάν τα προσωπικά χαρακτηριστικά επηρεάζουν την είσοδο της γυναίκας στην αγορά εργασίας

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Όχι		77	133	210
		22,5%	38,9%	61,4%
Ναι		57	75	132
		16,7%	21,9%	38,6%
Σύνολο	Συχνότητα	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εάν το μορφωτικό επίπεδο επηρεάζει την είσοδο της γυναίκας στην αγορά εργασίας

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Όχι		45	76	121
		13,2%	22,3%	35,5%
Ναι		89	131	220
		26,1%	38,4%	64,5%
Σύνολο	Συχνότητα	134	207	341
	Ποσοστό	39,3%	60,7%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εάν η τεχνολογική πρόοδος επηρεάζει την είσοδο της γυναίκας στην αγορά εργασίας

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Όχι		100	163	263
		29,2%	47,7%	76,9%
Ναι		34	45	79
		9,9%	13,2%	23,1%
Σύνολο	Συχνότητα	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εάν τα ήθη και οι αξίες επηρεάζουν την είσοδο της γυναίκας στην αγορά εργασίας

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Όχι		102	166	268
		29,8%	48,5%	78,4%
Ναι		32	42	74
		9,4%	12,3%	21,6%
Σύνολο	Συχνότητα	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εάν η νοοτροπία επηρεάζει την εισοδο της γυναίκας στην αγορά εργασίας

		Πόλη		<i>Σύνολο</i>
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
	Όχι	75 21,9%	123 36,0%	198 57,9%
	Ναι	59 17,3%	85 24,9%	144 42,1%
<i>Σύνολο</i>	<i>Συχνότητα Ποσοστό</i>	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εάν η οικογενειακή ανατροφή επηρεάζει την εισοδο της γυναίκας στην αγορά εργασίας

		Πόλη		<i>Σύνολο</i>
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
	Όχι	73 21,3%	128 37,4%	201 58,8%
	Ναι	61 17,8%	80 23,4%	141 41,2%
<i>Σύνολο</i>	<i>Συχνότητα Ποσοστό</i>	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εάν μια εγκυμοσύνη επηρεάζει μια εργαζόμενη γυναίκα

		Πόλη		<i>Σύνολο</i>
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
	Όχι	9 2,6%	14 4,1%	23 6,7%
	Ναι	125 36,5%	194 56,7%	319 93,3%
<i>Σύνολο</i>	<i>Συχνότητα Ποσοστό</i>	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εάν το αφεντικό παρέχει στην εργαζόμενη την άδεια τοκετού

		Πόλη		<i>Σύνολο</i>
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
	Όχι	15 4,4%	20 5,8%	35 10,2%
	Ναι	119 34,8%	188 55,0%	307 89,8%
<i>Σύνολο</i>	<i>Συχνότητα Ποσοστό</i>	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εάν το αφεντικό παρέχει στην εργαζόμενη την άδεια μητρότητας

	Πόλη		Σύνολο
	Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Όχι	44 12,9%	64 18,7%	108 31,6%
Ναι	90 26,3%	144 42,1%	234 68,4%
Σύνολο	Συχνότητα 134 Ποσοστό 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εάν το αφεντικό παρέχει στην εργαζόμενη το επίδομα τοκετού

	Πόλη		Σύνολο
	Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Όχι	47 13,7%	87 25,4%	134 39,2%
Ναι	87 25,4%	121 35,4%	208 60,8%
Σύνολο	Συχνότητα 134 Ποσοστό 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εάν το αφεντικό παρέχει στην εργαζόμενη την ασφάλιση

	Πόλη		Σύνολο
	Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Όχι	34 9,9%	56 16,4%	90 26,3%
Ναι	100 29,2%	152 44,4%	251 73,4%
Σύνολο	Συχνότητα 134 Ποσοστό 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εάν το αφεντικό παρέχει στην εργαζόμενη άλλα δικαιώματα

	Πόλη		Σύνολο
	Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Όχι	114 33,3%	177 51,8%	291 85,1%
Ναι	20 5,8%	31 9,1%	51 14,9%
Σύνολο	Συχνότητα 134 Ποσοστό 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Οι περίοδο οικονομικής ύφεσης επηρεάζουν τις γυναίκες με παιδιά

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
	Όχι	107 31,3%	145 42,4%	252 73,7%
	Ναι	27 7,9%	63 18,4%	90 26,3%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Ιδανικό επάγγελμα

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Γεωκτηνοτρόφος	Όχι	131 38,3%	202 59,1%	333 97,4%
	Ναι	3 ,9%	6 1,8%	9 2,6%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Ιδανικό επάγγελμα

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Δασκάλα/ Καθηγήτρια	Όχι	14 4,1%	36 10,5%	50 14,6%
	Ναι	120 35,1%	172 50,3%	292 85,4%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Ιδανικό επάγγελμα

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Ελεύθερη επαγγελματίας	Όχι	120 35,1%	176 51,5%	296 86,5%
	Ναι	14 4,1%	32 9,4%	46 13,5%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Ιδανικό επάγγελμα

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Ένστολη	Όχι	117 34,2%	196 57,3%	313 91,5%
	Ναι	17 5,0%	12 3,5%	29 8,5%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Ιδανικό επάγγελμα

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Επιστήμονας	Όχι	116 33,9%	186 54,4%	302 88,3%
	Ναι	18 5,3%	22 6,4%	40 11,7%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Ιδανικό επάγγελμα

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Εργάτρια	Όχι	128 37,4%	202 59,1%	330 96,5%
	Ναι	6 1,8%	6 1,8%	12 3,5%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Ιδανικό επάγγελμα

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Πωλήτρια	Όχι	127 37,1%	199 58,2%	326 95,3%
	Ναι	7 2,0%	9 2,6%	16 4,7%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Ιδανικό επάγγελμα

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Υπάλληλος γραφείου	Όχι	95 27,8%	153 44,7%	248 72,5%
	Ναι	39 11,4%	55 16,1%	94 27,5%
Σύνολο		134	208	342
		39,2%	60,8%	100,0%
		<i>Συχνότητα</i>		
		<i>Ποσοστό</i>		

Πίνακας διπλής εισόδου: Εάν η ελληνική νομοθεσία προστατεύει την εργαζόμενη μητέρα

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
	Όχι	81 23,7%	120 35,1%	201 58,8%
	Ναι	53 15,5%	88 25,7%	141 41,2%
Σύνολο		134	208	342
		39,2%	60,8%	100,0%
		<i>Συχνότητα</i>		
		<i>Ποσοστό</i>		

Πίνακας διπλής εισόδου: Οικογενειακή κατάσταση

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Δύο ενήλικες χωρίς εξαρτώμενο τέκνο		38 11,1%	65 19,0%	101 30,1%
		68 19,9%	109 31,9%	177 51,8%
Δύο ενήλικες με εξαρτώμενο τέκνο		0 ,0%	1 ,3%	1 ,3%
		6 1,8%	7 2,0%	13 3,8%
Μονογονεϊκή οικογένεια (με ένα ή περισσότερα παιδιά)		22 6,4%	26 7,6%	48 14,0%
		134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%
Σύνολο		134	208	342
		39,2%	60,8%	100,0%
		<i>Συχνότητα</i>		
		<i>Ποσοστό</i>		

Πίνακας διπλής εισόδου: Αριθμός παιδιών

		Πόλη		Σύνολο ο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Αριθμός παιδιών	0	41 12,0%	62 18,1%	103 30,1%
	1	32 9,4%	52 15,2%	84 24,6%
	2	52 15,2%	82 24,0%	134 39,2%
	3	7 2,0%	11 3,2%	18 5,3%
	4	2 ,6%	1 ,3%	3 ,9%
	<i>Συχνότητα</i>	134	208	342
	<i>Ποσοστό</i>	39,2%	60,8%	100,0%
	Σύνολο			

Πίνακας διπλής εισόδου: Ιδανικός αριθμός παιδιών στην ελληνική οικογένεια

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
	1	2 ,6%	4 1,2%	6 1,8%
	2	67 19,6%	111 32,5%	178 52,0%
	3	57 16,7%	85 24,9%	142 41,5%
	4	7 2,0%	8 2,3%	15 4,4%
	5	1 ,3%	0 ,0%	1 ,3%
	<i>Συχνότητα</i>	134	208	342
	<i>Ποσοστό</i>	39,2%	60,8%	100,0%
	Σύνολο			

Πίνακας διπλής εισόδου: Απόκτηση ενός ακόμα παιδιού

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
	Όχι	57 16,7%	86 25,1%	143 41,8%
	Ναι	77 22,5%	122 35,7%	199 58,2%
	<i>Συχνότητα</i>	134	208	342
	<i>Ποσοστό</i>	39,2%	60,8%	100,0%
	Σύνολο			

Πίνακας διπλής εισόδου: Πόσα ακόμα παιδιά

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
0		57 16,7%	85 24,9%	142 41,5%
1		24 7,0%	38 11,1%	62 18,1%
2		29 8,5%	58 17,0%	87 25,4%
3		21 6,1%	24 7,0%	45 13,2%
4		2 ,6%	3 ,9%	5 1,5%
5		1 ,3%	0 ,0%	1 ,3%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Ανεπιθύμητη εγκυμοσύνη

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Όχι		127 37,1%	203 59,4%	330 96,5%
Ναι		7 2,1%	5 1,5%	12 3,5%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Επιθυμία συζύγου

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Όχι		127 37,1%	187 54,7%	314 91,8%
Ναι		7 2,0%	21 6,1%	28 8,2%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Ηθικές αξίες

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Όχι		123 36,0%	184 53,8%	307 89,8%
Ναι		11 3,2%	24 7,0%	35 10,2%
Σύνολο	Συχνότητα Ποσοστό	134 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Θρησκευτικές πεποιθήσεις

		Πόλη	Σύνολο
--	--	------	--------

	Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Όχι	133 38,9%	191 55,8%	324 94,7%
Ναι	1 ,3%	17 5,0%	18 5,3%
Σύνολο	Συχνότητα 134 Ποσοστό 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Κοινωνικοί λόγοι

	Πόλη		Σύνολο
	Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Όχι	126 36,8%	182 53,2%	308 90,1%
Ναι	8 2,3%	26 7,6%	34 9,9%
Σύνολο	Συχνότητα 134 Ποσοστό 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Οικογενειακή ολοκλήρωση

	Πόλη		Σύνολο
	Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Όχι	28 8,2%	55 16,1%	83 24,3%
Ναι	106 31,0%	153 44,7%	259 75,7%
Σύνολο	Συχνότητα 134 Ποσοστό 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Συναισθηματική πλήρωση

	Πόλη		Σύνολο
	Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Όχι	39 11,4%	63 18,4%	102 29,8%
Ναι	95 27,8%	145 42,4%	240 70,2%
Σύνολο	Συχνότητα 134 Ποσοστό 39,2%	208 60,8%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Άποψη της ερωτώμενης για την αντισύλληψη

	Πόλη		<i>Σύνολο</i>
	Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Πολύ αρνητική	10 2,9%	15 4,4%	25 7,3%
Αρνητική	18 5,3%	20 5,8%	38 11,1%
Ουδέτερη	33 9,6%	42 12,3%	75 21,9%
Θετική	41 12,0%	73 21,3%	114 33,3%
Πολύ θετική	32 9,4%	58 17,0%	90 26,4%
<i>Σύνολο</i>	<i>Συχνότητα</i> 134	208	342
	<i>Ποσοστό</i> 39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Χρησιμοποίηση από την ερωτώμενη κάποια μέθοδο αντισύλληψης

	Πόλη		<i>Σύνολο</i>
	Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Όχι	50 14,6%	82 24,0%	132 38,6%
Ναι	84 24,6%	126 36,8%	210 61,4%
<i>Σύνολο</i>	<i>Συχνότητα</i> 134	208	342
	<i>Ποσοστό</i> 39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Άποψη της ερωτώμενης για την έκτρωση

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Πολύ αρνητική		16	22	38
		4,7%	6,4%	11,1%
Αρνητική		44	59	103
		12,9%	17,3%	30,1%
Ουδέτερη		35	63	98
		10,2%	18,4%	28,7%
Θετική		25	42	67
		7,3%	12,3%	19,6%
Πολύ θετική		14	22	36
		4,1%	6,4%	10,5%
	<i>Συχνότητα</i>	134	208	342
<i>Σύνολο</i>	<i>Ποσοστό</i>	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Άποψη της ερωτώμενης για τη μόνιμη στειρώση

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Πολύ αρνητική		29	37	66
		8,5%	10,8%	19,3%
Αρνητική		59	97	156
		17,3%	28,4%	45,6%
Ουδέτερη		32	45	77
		9,4%	13,2%	22,5%
Θετική		10	20	30
		2,9%	5,8%	8,8%
Πολύ θετική		4	9	13
		1,2%	2,6%	3,8%
	<i>Συχνότητα</i>	134	208	342
<i>Σύνολο</i>	<i>Ποσοστό</i>	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Φροντίδα των παιδιών από δημόσιο παιδικό σταθμό

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Όχι		94	137	231
		27,5%	40,1%	67,5%
Ναι		40	71	111
		11,7%	20,8%	32,5%
	<i>Συχνότητα</i>	134	208	342
<i>Σύνολο</i>	<i>Ποσοστό</i>	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Φροντίδα των παιδιών από ιδιωτικός παιδικό σταθμό

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Όχι		96	154	250
		28,1%	45,0%	73,1%
Ναι		38	54	92
		11,1%	15,8%	26,9%
Σύνολο	Συχνότητα	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Φροντίδα των παιδιών από μέλος της οικογένειας (παππούς, γιαγιά κ.λ.π.)

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Όχι		53	87	140
		15,5%	25,4%	40,9%
Ναι		81	121	202
		23,7%	35,4%	59,1%
Σύνολο	Συχνότητα	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Φροντίδα των παιδιών από το σύζυγο

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Όχι		106	170	276
		31,0%	49,7%	80,7%
Ναι		28	38	66
		8,2%	11,1%	19,3%
Σύνολο	Συχνότητα	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Φροντίδα των παιδιών από τρίτο πρόσωπο με αμοιβή μέσα στο σπίτι

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Όχι		104	169	273
		30,4%	49,4%	79,8%
Ναι		30	39	69
		8,8%	11,4%	20,2%
Σύνολο	Συχνότητα	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Φροντίδα των παιδιών από τρίτο πρόσωπο με αμοιβή έξω από το σπίτι

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Όχι		126	203	329
		36,8%	59,4%	96,2%
Ναι		8	5	13
		2,3%	1,5%	3,8%
Σύνολο	Συχνότητα	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Επιθυμία περισσότερου χρόνου για τη φροντίδα των παιδιών

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Όχι		25	24	49
		7,3%	7,0%	14,3%
Ναι		109	184	293
		31,9%	53,8%	85,7%
Σύνολο	Συχνότητα	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Ευέλικτα σχήματα απασχόλησης (μερική απασχόληση) για την ανατροφή των παιδιών

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Όχι		68	119	187
		19,9%	34,8%	54,7%
Ναι		66	89	155
		19,3%	26,0%	45,3%
Σύνολο	Συχνότητα	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Καμία βοήθεια για την ανατροφή των παιδιών

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Όχι		130	200	330
		38,0%	58,5%	96,5%
Ναι		4	8	12
		1,2%	2,3%	3,5%
Σύνολο	Συχνότητα	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Οικονομική ενίσχυση για την φροντίδα των παιδιών

		Πόλη		<i>Σύνολο</i>
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
	Όχι	54 15,8%	70 20,5%	124 36,3%
	Ναι	80 23,4%	138 40,4%	218 63,7%
<i>Σύνολο</i>	<i>Συχνότητα</i>	134	208	342
	<i>Ποσοστό</i>	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Σχολές γονέων/ Εκπαίδευση σε θέματα ψυχολογίας παιδιού και εφήβου για την ανατροφή των παιδιών

		Πόλη		<i>Σύνολο</i>
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
	Όχι	58 17,0%	102 29,8%	160 46,8%
	Ναι	76 22,2%	106 31,0%	182 53,2%
<i>Σύνολο</i>	<i>Συχνότητα</i>	134	208	342
	<i>Ποσοστό</i>	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Φύλαξη παιδιών/ Φροντίδα

		Πόλη		<i>Σύνολο</i>
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
	Όχι	55 16,1%	98 28,7%	153 44,7%
	Ναι	79 23,1%	110 32,2%	189 55,3%
<i>Σύνολο</i>	<i>Συχνότητα</i>	134	208	342
	<i>Ποσοστό</i>	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Ευέλικτα σχήματα απασχόλησης (μερική απασχόληση) για την απόκτηση παιδιού

		Πόλη		<i>Σύνολο</i>
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
	Όχι	64 18,7%	108 31,6%	172 50,3%
	Ναι	70 20,5%	100 29,2%	170 49,7%
<i>Σύνολο</i>	<i>Συχνότητα</i>	134	208	342
	<i>Ποσοστό</i>	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Καμία βοήθεια για την απόκτηση παιδιού

		Πόλη		<i>Σύνολο</i>
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
	Όχι	132 38,6%	204 59,6%	336 98,2%
	Ναι	2 ,6%	4 1,2%	6 1,8%
<i>Σύνολο</i>	<i>Συχνότητα</i>	134	208	342
	<i>Ποσοστό</i>	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Οικονομική ενίσχυση για την απόκτηση παιδιού

		Πόλη		<i>Σύνολο</i>
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
	Όχι	41 12,0%	63 18,4%	104 30,4%
	Ναι	93 27,2%	145 42,4%	238 69,6%
<i>Σύνολο</i>	<i>Συχνότητα</i>	134	208	342
	<i>Ποσοστό</i>	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Σχολές γονέων/ Εκπαίδευση σε θέματα ψυχολογίας παιδιού και εφήβου για την απόκτηση παιδιού

		Πόλη		<i>Σύνολο</i>
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
	Όχι	86 25,1%	132 38,6%	218 63,7%
	Ναι	48 14,0%	76 22,2%	124 36,3%
<i>Σύνολο</i>	<i>Συχνότητα</i>	134	208	342
	<i>Ποσοστό</i>	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Φύλαξη παιδιών/ Φροντίδα

		Πόλη		<i>Σύνολο</i>
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
	Όχι	54 15,8%	103 30,1%	157 45,9%
	Ναι	80 23,4%	105 30,7%	185 54,1%
<i>Σύνολο</i>	<i>Συχνότητα</i>	134	208	342
	<i>Ποσοστό</i>	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Απόκτηση ενός ακόμα παιδιού εάν διπλασιαζόταν το εισόδημα

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Όχι		46	75	121
		13,5%	21,9%	35,4%
Ναι		88	133	221
		25,7%	38,9%	64,6%
Σύνολο	Συχνότητα	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Βαθμός ικανοποίησης από τα κρατικά οικονομικά κίνητρα

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Καθόλου		61	99	160
		17,8%	28,9%	46,8%
Μέτρια		66	97	163
		19,3%	28,4%	47,7%
Ικανοποιητικά		5	10	15
		1,5%	2,9%	4,4%
Αρκετά		2	1	3
		,6%	,3%	,9%
Πολύ		0	1	1
		,0%	,3%	,3%
Πάρα πολύ		0	0	0
		,0%	,0%	,0%
Σύνολο	Συχνότητα	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Να γίνουν σωστοί άνθρωποι

		Πόλη		Σύνολο
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
Όχι		8	10	18
		2,3%	2,9%	5,3%
Ναι		126	198	324
		36,8%	57,9%	94,7%
Σύνολο	Συχνότητα	134	208	342
	Ποσοστό	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Να αποκτήσουν μόρφωση

		Πόλη		<i>Σύνολο</i>
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
	Όχι	27 7,9%	48 14,0%	75 21,9%
	Ναι	107 31,3%	160 46,8%	267 78,1%
<i>Σύνολο</i>	<i>Συχνότητα</i>	134	208	342
	<i>Ποσοστό</i>	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Να επιτύχουν επαγγελματικά

		Πόλη		<i>Σύνολο</i>
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
	Όχι	55 16,1%	89 26,0%	144 42,1%
	Ναι	79 23,1%	119 34,8%	198 57,9%
<i>Σύνολο</i>	<i>Συχνότητα</i>	134	208	342
	<i>Ποσοστό</i>	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Να είναι οικονομικά ευκατάστατοι

		Πόλη		<i>Σύνολο</i>
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
	Όχι	69 20,2%	104 30,4%	173 50,6%
	Ναι	65 19,0%	104 30,4%	169 49,4%
<i>Σύνολο</i>	<i>Συχνότητα</i>	134	208	342
	<i>Ποσοστό</i>	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Να εξασφαλίσουν τα προς το ζην

		Πόλη		<i>Σύνολο</i>
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
	Όχι	99 28,9%	147 43,0%	246 71,9%
	Ναι	35 10,2%	61 17,8%	96 28,1%
<i>Σύνολο</i>	<i>Συχνότητα</i>	134	208	342
	<i>Ποσοστό</i>	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Να συνεχίσουν την οικογενειακή επιχείρηση

		Πόλη		<i>Σύνολο</i>
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
	Όχι	125 36,5%	201 58,8%	326 95,3%
	Ναι	9 2,6%	7 2,0%	16 4,7%
<i>Σύνολο</i>	<i>Συχνότητα</i>	134	208	342
	<i>Ποσοστό</i>	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Να σας χαρίσουν εγγονάκια

		Πόλη		<i>Σύνολο</i>
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
	Όχι	88 25,7%	134 39,2%	222 64,9%
	Ναι	46 13,5%	74 21,6%	120 35,1%
<i>Σύνολο</i>	<i>Συχνότητα</i>	134	208	342
	<i>Ποσοστό</i>	39,2%	60,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Να φροντίσουν εσάς όταν αυτό κριθεί απαραίτητο

		Πόλη		<i>Σύνολο</i>
		Θεσσαλονίκη	Αθήνα	
	Όχι	101 29,5%	167 48,8%	268 78,4%
	Ναι	33 9,6%	41 12,0%	74 21,6%
<i>Σύνολο</i>	<i>Συχνότητα</i>	134	208	342
	<i>Ποσοστό</i>	39,2%	60,8%	100,0%

ΠΙΝΑΚΕΣ ΔΙΠΛΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Πίνακας διπλής εισόδου: Μηνιαίο Οικογενειακό εισόδημα και Μηνιαίο Ατομικό Εισόδημα της Γυναίκας

		Μηνιαίο Ατομικό Εισόδημα της Γυναίκας								Σύνολο	
		0-500	501-1000	1001-1500	1501-2000	2001-2500	2501-3000	3001-3500	4001-4500		5001 και άνω
Μηνιαίο Οικογενειακό εισόδημα	0-1000	4 1,2%	5 1,5%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	9 2,6%
	1001-2000	11 6,2%	74 21,6%	12 3,5%	2 ,6%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	109 31,9%
	2001-3000	2 ,6%	35 10,2%	52 15,2%	3 ,9%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	92 26,9%
	3001-4000	1 ,3%	13 3,8%	30 8,8%	15 4,4%	3 ,9%	2 ,6%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	64 18,7%
	4001-5000	1 ,3%	5 1,5%	14 4,1%	3 ,9%	0 ,0%	2 ,6%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	25 7,3%
	5001-6000	0 ,0%	7 2,0%	6 1,8%	1 ,3%	4 1,2%	0 ,0%	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	19 5,6%
	6001-7000	0 ,0%	2 ,6%	3 ,9%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%	0 ,0%	6 1,8%
	7001-8000	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%	2 ,6%	0 ,0%	0 ,0%	3 ,9%
	8001-9000	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%	1 ,3%
	9001-10000	1 3%	1 3%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	2 6%
	10001 και άνω	0 ,0%	0 ,0%	6 1,8%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	5 1,5%	12 3,5%
	Σύνολο Συχνότητα	27	142	123	24	7	6	3	1	6	342
	Ποσοστό	7,9%	41,5%	36,0%	7,0%	2,0%	1,8%	,9%	,3%	1,8%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Μηνιαίο Οικογενειακό εισόδημα και Μηνιαίο Ατομικό Εισόδημα του συντρόφου

		Μηνιαίο Ατομικό Εισόδημα του συντρόφου											Σύνολο
		0-500	501-1000	1001-1500	1501-2000	2001-2500	2501-3000	3001-3500	3501-4000	4001-4500	4501-5000	5001 και άνω	
Μηνιαίο Οικογενειακό εισόδημα	0-1000	3 ,9%	5 1,5%	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	9 2,6%
	1001-2000	6 2,4%	66 19,3%	29 8,5%	3 ,9%	1 ,3%	2 ,6%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	109 31,9%
	2001-3000	1 ,3%	7 2,0%	51 14,9%	30 8,8%	2 ,6%	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	92 26,9%
	3001-4000	1 ,3%	2 ,6%	10 2,9%	22 6,4%	16 4,7%	10 2,9%	1 ,3%	2 ,6%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	64 18,7%
	4001-5000	0 ,0%	0 ,0%	3 ,9%	1 ,3%	6 1,8%	7 2,0%	6 1,8%	1 ,3%	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	25 7,3%
	5001-6000	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%	5 1,5%	2 ,6%	2 ,6%	8 2,3%	1 ,3%	0 ,0%	19 5,6%
	6001-7000	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%	1 ,3%	0 ,0%	1 ,3%	3 ,9%	6 1,8%
	7001-8000	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%	0 ,0%	2 ,6%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	3 9%
	8001-9000	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 3%
	9001-10000	0 ,0%	0 ,0%	1 3%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 3%	2 6%
	10001 και άνω	0 ,0%	0 ,0%	1 3%	0 ,0%	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	3 9%	1 ,3%	6 1,8%	12 3,5%
	Συχνότητα	13	80	96	56	28	25	13	6	12	3	10	342
	Ποσοστό	2,6%	23,4%	28,1%	16,4%	8,2%	7,3%	3,8%	1,8%	3,5%	,9%	2,9%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Μηνιαίο Ατομικό Εισόδημα της Γυναίκας και Μηνιαίο Ατομικό Εισόδημα του συντρόφου

		Μηνιαίο Ατομικό Εισόδημα του συντρόφου											Σύνολο
		0-500	501-1000	1001-1500	1501-2000	2001-2500	2501-3000	3001–3500	3501-4000	4001-4500	4501-5000	5001 και άνω	
Μηνιαίο Ατομικό Εισόδημα της Γυναίκας	0-500	6 1,8%	10 2,9%	9 2,6%	1 ,3%	1 ,3%	0 ,0%	1 ,3%	0 ,0%	1 ,3%	0 ,0%	1 ,3%	27 7,9%
	501-1000	4 1,2%	61 17,8%	38 11,1%	15 4,4%	3 ,9%	12 3,5%	1 ,3%	5 1,5%	0 ,0%	2 ,6%	1 ,3%	142 41,5%
	1001-1500	1 ,3%	7 2,0%	45 13,2%	28 8,2%	15 4,4%	8 2,3%	6 1,8%	1 ,3%	9 2,6%	0 ,0%	3 ,9%	123 36,0%
	1501-2000	2 ,6%	0 ,0%	4 1,2%	12 3,5%	5 1,5%	1 ,3%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	24 7,0%
	2001-2500	0 ,0%	0 ,0%	0 0,0%	0 0,0%	3 ,9%	2 ,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 ,6%	0 0,0%	0 0,0%	7 2,0%
	2501-3000	0 ,0%	2 ,6%	0 0,0%	0 0,0%	1 ,3%	2 ,6%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	1 ,3%	0 0,0%	6 1,8%
	3001–3500	0 ,0%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	3 ,9%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	3 0,9%
	4001-4500	0 ,0%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	1 ,3%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
	5001 και άνω	0 ,0%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	1 ,3%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	5 1,5%	6 1,8%
	Συχνότητα	13	80	96	56	28	25	13	6	12	3	10	342
	Ποσοστό	3,8%	23,4%	28,1%	16,4%	8,2%	7,3%	3,8%	1,8%	3,5%	,9%	2,9%	100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εισοδήματα από γεωργικές δραστηριότητες και Μηνιαίο συνολικό ποσό από πηγές εκτός μισθού

		Μηνιαίο συνολικό ποσό από πηγές εκτός μισθού						Σύνολο
		Κανένα	0-300	301-600	601-900	901-1200	1201 και άνω	
Εισοδήματα από γεωργικές δραστηριότητες	Όχι	220 64,3%	44 12,9%	28 8,2%	12 3,5%	7 2,0%	14 4,1%	325 95,0%
	Ναι	2 ,6%	4 1,2%	5 1,5%	1 ,3%	1 ,3%	4 1,2%	17 5,0%
Σύνολο		222 64,9%	48 14,0%	33 9,6%	13 3,8%	8 2,3%	18 5,3%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εισοδήματα από επιδόματα/ βοηθήματα και Μηνιαίο συνολικό ποσό από πηγές εκτός μισθού

		Μηνιαίο συνολικό ποσό από πηγές εκτός μισθού					Σύνολο
		0-300	301-600	601-900	901-1200	1201 και άνω	
Εισοδήματα από επιδόματα/ βοηθήματα	Όχι	254 74,2%	28 8,2%	13 3,8%	8 2,3%	14 4,1%	317 92,7%
	Ναι	16 4,7%	5 1,5%	0 ,0%	0 ,0%	4 1,2%	24 7,0%
Σύνολο		270 78,9%	33 9,6%	13 3,8%	8 2,3%	18 5,3%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εισοδήματα από επενδύσεις και Μηνιαίο συνολικό ποσό από πηγές εκτός μισθού

		Μηνιαίο συνολικό ποσό από πηγές εκτός μισθού						Σύνολο
		Κανένα	0-300	301-600	601-900	901-1200	1201 και άνω	
Εισοδήματα από επενδύσεις	Όχι	221 64,6%	36 10,5%	13 3,8%	2 ,6%	1 ,3%	3 ,9%	276 80,7%
	Ναι	1 ,3%	12 3,5%	20 5,8%	11 3,2%	7 2,0%	15 4,4%	66 19,3%
Σύνολο		222 64,9%	48 14,0%	33 9,6%	13 3,8%	8 2,3%	18 5,3%	342 100,0%

Πίνακας διπλής εισόδου: Εισοδήματα από συντάξεις και Μηνιαίο συνολικό ποσό από πηγές εκτός μισθού

		Μηνιαίο συνολικό ποσό από πηγές εκτός μισθού						Σύνολο
		Κανένα	0-300	301-600	601-900	901-1200	1201 και άνω	
Εισοδήματα από συντάξεις	Όχι	221 64,6%	47 13,7%	32 9,4%	11 3,2%	7 2,0%	16 4,7%	334 97,7%
	Ναι	1 ,3%	1 ,3%	1 ,3%	2 ,6%	1 ,3%	2 ,6%	8 2,3%
	Συχνότητα	222	48	33	13	8	18	342
Σύνολο	Ποσοστό	64,9%	14,0%	9,6%	3,8%	2,3%	5,3%	100,0%

Συγκριτικός Πίνακας

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ	ΈΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗΣ	ΧΩΡΑ (ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΡΕΥΝΑΣ) ΚΑΙ ΈΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΟΜΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	Αποτελέσματα
Wang W. and F. Famoye	1997			Αρνητική σχέση ανάμεσα στην εργασία της γυναίκας και τη γονιμότητα.
Felmlee	1993	Η.Π.Α 1968-1973	5097 γυν. 3638 λευκές 1459 αфро-αμερικάνες 14-24 ετών	Αλληλεπίδραση (αρνητική σχέση) ανάμεσα στην γονιμότητα και στην εργασία
Kalwij S. A	2000	Ολλανδία		Η γυναικεία απασχόληση είναι σημαντικός παράγοντας για τη γέννηση και τον αριθμό των παιδιών.
Συμεωνίδου Χ.	1990	Αθήνα 1983	1884 γυναίκες 15-44 ετών	Αλληλεπίδραση της γονιμότητας και της εργασίας
Αθανασιάδου Χ. Μιμίκου Γ. Πετροπούλου Σ	2001	Αθήνα 198-2000		Η εργασία της γυναίκας επηρεάζει τον αριθμό των παιδιών που πρόκειται να αποκτήσει.
Hakim C.	2003	Καναδάς 1984	2622 γυναίκες εκ των οποίων οι 1418 εργάζονται	Θετική σχέση ανάμεσα στην προσωρινή στειρότητα (χρήση αντισυλληπτικών μεθόδων) και την εργασία
Derosé L.	2002	Γκανά 1988	2433 γυναίκες	Η γυναίκα που εργάζεται στο δευτερογενή και τριτογενή τομέα παραγωγής αργεί να αποκτήσει παιδιά σε σχέση με τη γυναίκα που εργάζεται στο πρωτογενή τομέα παραγωγής.
Bloemen H. and Halwij S.	2001	Ολλανδία 1992	587 γυναίκες 18-45 ετών	Οι γυναίκες που προτιμούν την εργασία καθυστερούν τις γεννήσεις και έχουν συγκεκριμένα

				χαμηλότερο επίπεδο συνολικής γονιμότητας
Hondroyiannis G.	2004	Ελλάδα 1997	18 έως 40 ετών	Το οικογενειακό εισόδημα έχει αρνητική επίδραση στις αποφάσεις της γονιμότητας. Αντίστροφη σχέση ανάμεσα στη γονιμότητα και τα οικογενειακά χαρακτηριστικά, όπως ο αριθμός των ωρών εργασίας, το επίπεδο μόρφωσης και η κοινωνική τάξη.
Συμεωνίδου Χ., Δουληγέρης Β., Καππή Χ., Μαγδαληνός Μ., Αλιπράντη Λ., Μπαλούρδος Δ., Παππάς Π., Σαμαρτζή Μ.	1997	Αθήνα 1993	15-44 ετών	Η γονιμότητα της γυναίκας επηρεάζεται αρνητικά από την εργασία
Glick P. Sahn D.	2005	Νέα Γουινέα Δυτική Αφρική 1990-1991	15-65 ετών Γυναίκες που αυτοαπασχολούνται και οι γυναίκες που απασχολούνται σε επιχειρήσεις	ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΤΙΣ ΔΙΚΕΣ ΤΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΔΕΝ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΦΘΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΡΕΥΝΕΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ. ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΟΥ ΔΟΥΛΕΥΟΥΝ ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΟΤΑΝ ΕΧΟΥΝ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΠΙΟ ΠΙΘΑΝΟ ΟΙ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΝΑ ΔΙΑΚΟΨΟΥΝ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥΣ.
Συμεωνίδου Χ., Δουληγέρης Β., Καππή Χ.,	1997	Ελλάδα 1993	15-44 ετών	Η εργασία επηρεάζει την γονιμότητα της γυναίκας θετικά.

Μαγδαληνός Μ., Αλιπράντη Λ., Μπαλούρδος Δ., Παππάς Π., Σαμαρτζή Μ.				
Waldfoegel J., Higuchi Y., Abe M.,	1998	Η.Π.Α. Μεγάλη Βρετανία Ιαπωνία 1992-1995	125000 Αμερικανίδες 90000 Βρετανίδες 50000 Γιαπωνέζες 18- 45 ετών	Η εγκυμοσύνη καθώς και τα παιδιά προσχολικής ηλικίας εμποδίζουν τη μη εργαζόμενη γυναίκα να εισέλθει στην αγορά εργασίας. Τα παιδιά προσχολικής ηλικίας αυξάνουν την πιθανότητα εξόδου από την αγορά εργασίας και την επανένταξη της.
Restucia D.	2002	Η.Π.Α. 1993	20-25 ετών άνδρες 25-44 ετών γυναίκες	Υπάρχει διαφορά ανάμεσα στις γυναίκες που έχουν παιδιά και στις εργαζόμενες γυναίκες που είναι και ταυτόχρονα μητέρες
Chuiri C.	2000	Ιταλία 1993	705 νοικοκυριά	Η συμμετοχή των γυναικών στο εργατικό δυναμικό επηρεάζεται κυρίως από την ηλικία, την εκπαίδευση και από την απασχόληση του άντρα. Τα παιδιά έχουν αρνητική επίδραση στην εργασία των μητέρων.
Bugit M	2003	Η.Π.Α. 1979-1994	12686 γυναίκες 14-21 ετών.	Υπάρχει αλληλεπίδραση της γονιμότητας και της απασχόλησης
Kögel T.,	2003	Ο.Ο.Σ.Α. 1960-2000		
Engelhardt H., Kögel T., Prskawetz A.	2001	Αγγλία Γαλλία Δυτ. Γερμανία Ιταλία Σουηδία Η.Π.Α. 1960-1994	20-50 ετών γόνιμες γυναίκες 15-65 ετών εργαζόμενες γυναίκες	Υπάρχει θετική συσχέτιση ανάμεσα στην εργασία και τη γονιμότητα των γυναικών.
Nakamura J. Ueda A.	1999	Ιαπωνία 1992	8000 παντρεμένες γυναίκες	Οι προσδιοριστικοί παράγοντες που επηρεάζουν την εργασία της γυναίκας

				μετά τη γέννα είναι το μορφωτικό επίπεδο και η δυνατότητα φροντίδας του παιδιού από τρίτα άτομα. Οι υψηλοί μισθοί και η μείωση του ωραρίου είναι λιγότερο σημαντικοί προσδιοριστικοί παράγοντες.
Sanchez M.	2002	Ισπανία 1980-1998	25-54 ετών παντρεμένες γυναίκες	Η απασχόληση των γυναικών στο εργατικό δυναμικό και η διάλυση των γάμων επιδρά αρνητικά στη γονιμότητα.
Drago R. Varner A.	2001	Η.Π.Α.		Η ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΡΥΘΜΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΜΕΙΩΝΕΙ ΤΟ ΡΥΘΜΟ ΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑΣ.
Μαράτου – Αλιπράντη Α.	1998	Αθήνα		Η ΑΝΕΡΓΙΑ ΠΛΗΤΤΕΙ ΚΥΡΙΩΣ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΣΥΝΤΡΟΦΟ ΑΛΛΑ ΕΧΟΥΝ ΑΠΟΚΤΗΣΕΙ ΠΑΙΔΙ.
Adserà A.	2004	Ευρωπαϊκή Ένωση 1960-1997	20-34 ετών	Η υψηλή ανεργία και η αστάθεια που υπάρχει στην αγορά εργασίας, κυρίως στην νότια Ευρώπη, μειώνει την γονιμότητα. Οι αλλαγές στην εργασία και η προστασία της εργαζόμενης μητέρας στις Σκανδιναβικές χώρες αύξησαν την γονιμότητα.
Riyami A.A., Mustafa A. Marby R.,	2004	Ομάν		Στις χώρες που δεν είναι αναπτυγμένες οικονομικά δεν υπάρχει σχέση ανάμεσα στην γονιμότητα και τη γυναικεία απασχόληση.
Papapetrou E.	2004	Ηνωμένο Βασίλειο 1958-1998		Υπάρχει θετική σχέση ανάμεσα στην γυναικεία απασχόληση και την γονιμότητα, ενώ υπάρχει αρνητική

				σχέση μεταξύ της γονιμότητας και του πραγματικού μισθού.
Wong E.	2000	Βολιβία Φιλιππίνες Ζιμπάμπουε		Αρνητική σχέση ανάμεσα στην αντισύλληψη και στον αριθμό των παιδιών. Η αντισύλληψη σχετίζεται θετικά με την υψηλή μόρφωση και την απασχόληση.
Boca D., Pasqua S., Pronzato C.	2004	Ευρωπαϊκή Ένωση 1994-1998	10005 εργαζόμενες γυναίκες 12133 γόνιμες γυναίκες 21-45 ετών	Ο αριθμός των παιδιών που υπάρχουν στην οικογένεια έχει αρνητική σχέση με τη γυναικεία απασχόληση
Chun H. and J. Oh,	(1999)	Κορέα 1996	4988 νοικοκυριά 1 τουλάχιστον παιδί 20-40 ετών	Η συμμετοχή στο εργατικό δυναμικό αυξάνεται με την ηλικία αλλά μειώνεται όταν αυξάνονται τα εισοδήματα του άνδρα.
Caucutt E., Guner N., Knowles J.	2002	Η.Π.Α. 1968-1999	3837 γυναίκες 20-37 ετών	Οι γυναίκες αργούν να αποκτήσουν παιδιά λόγω της αλλαγής της αγοράς εργασίας και την ένταξη τους στο εργατικό δυναμικό.
Brewster K. and R. Rindfuss,	2000	21 χώρες		Η ΣΧΕΣΗ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΗ ΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΕΙΝΑΙ ΘΕΤΙΚΗ.
Boca D., Pasqua S., Pronzato C.	2003	Γαλλία, Ιταλία Αγγλία 1994-2000	11526 εργαζόμενες γυναίκες 7483 γόνιμες γυναίκες 21-45 ετών	Στην Βόρεια και Κεντρική Ευρώπη παρατηρούμε υψηλότερη εργασία με ταυτόχρονη υψηλότερη γονιμότητα, ενώ στην Νότια Ευρώπη συναντάμε χαμηλή εργασία με χαμηλή γονιμότητα
Ridao-Cano C. and R. McNown,	2005	Η.Π.Α. 1948-1997	20-34 ετών	Τα αποτελέσματα δεν δείχνουν μια στατιστικά σημαντική σχέση ανάμεσα στους φόρους που αφορούν τη γονιμότητα, τις απολαβές των γυναικών και τον αριθμό των παιδιών.

Lauer C., Weber A. M.	2003	Γαλλία Γερμανία 1991-2000	107143 Γαλλίδες 31189 Γερμανίδες 17-48 ετών	Στις αναπτυγμένες χώρες πλέον υπάρχει θετική σχέση ανάμεσα στη γονιμότητα και τη γυναικεία απασχόληση.
Vikat A.	2004	Φιλανδία 1998-2000		Τα εισοδήματα της γυναίκας έχουν θετική επίδραση στην απόκτηση του 1 ^{ου} και 2 ^{ου} παιδιού. Η εργασία της γυναίκας έχει αδύναμη σχέση με την απόκτηση του παιδιού.
Ramondo N.	2002	Η.Π.Α 1963-1998	24-54 ετών Οι σύζυγοι εργάζονται και είναι αρχηγοί των νοικοκυριών	Τα αποτελέσματα της έρευνας συμφωνούν με την οικονομική επιστήμη. Υπάρχει αρνητική επίδραση της εργασίας στη γονιμότητα.
Adserà A.	X.X.	Ο.Ο.Σ.Α 1994-2000		Θετική σχέση ανάμεσα στη γονιμότητα και τη γυναικεία απασχόληση.
Hofferth S.	1999	Η.Π.Α. 1997	2380 νοικοκυριά 3563 παιδιά	Η μητέρα αφιερώνει λιγότερο χρόνο όταν εργάζεται.
Downs B.	2003	Η.Π.Α. Ιούνιος 2002	3.1 εκατ. γυναίκες 15-44 ετών	Τα παιδιά προσχολικής ηλικίας δεν επιδρούν αρνητικά στην ένταξη της γυναίκας στο εργατικό δυναμικό.